« Сазген» бөбекжай-балабақшасы» ЖШС

Бекітемін:
Балабақша меңгерушісі:
Э.Раймкулова

«Балапан» ортаңғы топтың 2022-2023 оқу жылына арналған перспективалық жоспары.

Тәрбиеші: А.Тәттібай

2022-2023ж

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сазген» бөбекжай балабақшасы»
Топ: Ортаңғы «Балапан» тобы
Балалардың жасы: 3 жас.
Жоспардың құрылу кезеңі: қыркүйек айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Қыркүйек	Дене шынықтыру	– қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дене жаттығуларына қызығушылықтарын қалыптастыру; – мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру; – саламатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; – денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік, төзімділік, икемділік, шапшаңдық, үйлесімділікті дамыту; – жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеудің негізгі қимыл түрлеріндегі қарапайым дағдыларды орындауды қалыптастыру; – бірлескен қимылды ойындарға, өзара қарым-қатынастың жағымды ережелеріне баулу. 1) жүру. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, тізені жоғары көтеріп жүру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, шеңбер бойлап, қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтай қалып, жүрелеп, бұрылып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, төбешікке шығып және төбешіктен түсіп саппен жүру; Спорттық жаттығулар: 1) велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру; 2). Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Шынықтыру шараларын жүргізу. Тыныс алу жаттығуларын жүргізу. **Тақырыбы:** 1."Қуыршақ Дана сапта тұр" **.** 2**.**«Әдемі сап түзейміз!». 3.«Сапқа тұрайық». 4.«Бауырсақпен шеңберге тұру». 5."Шеңберге өз еркімізмен тұрамыз". 6."Әдемі шеңбер жасайық". 7."Аяқтың ұшымен жүрейік".

		8."Тақтайдың үстімен бірге жүрейік". 9."Күн дидарлы Қазақстан". 10.Аяқтың ұшымен жүрейік". 11."Тақтайдың үстімен бірге жүрейік". 12."Күндей сары дөңгелек".
	Сөйлеуді дамыту	Дағдыларды қалыптастыру:- дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу; Сөздік қор: 1) ойын мен ойын жаттығулары арқылы сөздік қорын кеңейту; 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауды үйрету. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу; 2) шағын тақпақтар мен өлеңдерді жаттау. . «Сөз ойла, тез ойла». «Сәлем». «Менің отбасым». «Отбасындағы сыйластық». «Менің ең жақын досым - менің анам». "Күн" мен "түн" суреттері бойынша әңгімелесу.
	Көркем әдебиет	1) ертегілердің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға.
	Қазақ тілі	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауға, сондай-ақ осы сөздерді дұрыс айтуға және еске сақтауды үйрету. Артикуляциялық аппаратты дамыту. Сөздік қор: 1) туыстық атауларды білдіретін сөздерді (әке, ана, ата, әже, апа және тағы басқа) дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы: 1) сөздерді және әртүрлі сөз таптарынан құралған тіркестерді түсінуді үйрету (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер); 2) қарапайым сөйлемдерді құруды үйрену; 3) қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету (Бұл кім? Бұл не?).

		Тақырыбы: 1.«Балабақшаға саяхат». 2."Сәлем - сөздің анасы. Кел, танысайық!". 3."Үй жануарлары және оның төлдері". 4."Ойыншықтарым көп менің, бәрін жақсы көремін!"
	Математика негіздері	Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жоқ" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету 2) Шама Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) геометриялық пішіндерді тану және атау. Кеңістікте бағдарлау. Өзінің дене мүшелерінің орналасуын білуді үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру. Уақытты бағдарлау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін қалыптастыру. Күн райының жағдайын анықтау, табиғат құбылыстарын (маусымдық) бақылау. Табиғат құбылыстарына қызығушылықтарын тәрбиелеу.
	Құрастыру	1) әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру; 2) бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану;
	Сурет салу	Түрлі бағытта тура сызықтарды, олардың қиылысуын жүргізе білуді қалыптастыру: 1) көгөністер мен жемістерді, ыдыстарды, ойыншықтарды, жануарларды бейнелеу, дөңгелек пішінді заттардың суретін салу (шарлар, бұлт, күн);
	Мүсіндеу	1) сазбалшықтың, ермексаздыңқасиеттеріментанысудағдыларынжетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексазкесектеріненбөліпалу, дөңгелектеу, ширату, созутәсілдерінпайдаланаотырып, көгөністер мен жемістерді, кейбірзаттарды, азық-түліктағамдарынмүсіндеудағдыларынқалыптастыру;

	Жапсыру	1) дайынпішіндердензаттардыңбейнесінжасаудыүйрету; 2) бейнеленгензаттарғасәйкестүстердітаңдау;
	Музыка	Музыка тыңдау. Келесідағдылардықалыптастыру: 1) түрлісипаттағыәндердіңмазмұны мен көңілкүйінқабылдау; 2) түрлісипаттағыаспаптаорындалғанпьесалардытыңдау, естесақтау; Әнайту. Дыбыстаудыңбірыңғайкүшіменбірдейқарқындаән салу, ересектерменбіргеән салу, аспаптыңсүйемелдеуіндегідаусынабейімделудағдыларынқалыптастыру. Музыкалық-ырғақтықкозғалыстар. Келесідағдылардықалыптастыру: 1) бірініңартынанбіріжүрубарысында би ырғағын, музыканың би сипатынигеру; 2) әуенменбірге би қозғалыстарыныңқарапайымэлементтерінорындау. **Тақырыбы**: 1.«Ойыншықтар». 2.„Әлди-әлди". 3."Жаңбыр". 4."Ата Заңым ардақты".

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: : «Сазген» бөбекжай- балабақшасы»
Топ: Ортаңғы «Балапан» тобы
Балалардың жасы: 3 жас.
Жоспардың құрылу кезеңі: қазан айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылғаніс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Қазан	Дене шынықтыру	– қимылбелсенділігіндамыту мен үйлестіружәнеденежаттығуларынақызығушылықтарынқалыптастыру; – мәдени-гигиеналықдағдыларынқалыптастыру; – саламаттыөмірсалтытуралыбастапқытүсініктердіқалыптастыру; – денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын: ептілік, төзімділік, икемділік, шапшаңдық, үйлесімділіктідамыту; – жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағыпалу, еңбектеу мен өрмелеудіңнегізгіқимылтүрлеріндегіқарапайымдағдылардыорындаудықалыптастыру; – бірлескенқимылдыойындарға, өзарақарым-қатынастыңжағымдырежелеріне баулу. 2) жүгіру. Белгілібіртапсырмалардыорындауарқылыжүгірудағдыларынқалыптастыру: саптабір-бірлеп, бірініңартынанбірі, аяқтыңұшымен, қол мен аяққозғалыстарынүйлестіру, аралықтысақтайотырып, бағыттыөзгертіп, шеңбербойлап, тоқтайқалып, "жыланша", заттардыайналыпөтіп, алаңныңбіржағынанекіншіжағынажүгіружәнетағыбасқа; 3) секіру. Екіаяқтапбастызатқатигізеотырып, жоғарықарай 2-3 метр қашықтықтаалғақарайжылжиотырып, тұрғанжеріненұзындыққа, 5-10 см биіктіктегізатарқылыжердежатқанжалпаққұрсауғасекірудағдыларынқалыптастыру. Спорттықжаттығулар: 1) велосипед тебу. Үшдөңгелекті велосипед тебудағдыларынқалыптастыру; 2). Сауықтыру-шынықтырушаралары. Шынықтырушараларынжүргізу. Тынысалужаттығуларынжүргізу. **Тақырыбы:** 1. Допты домалатайық". 2."Домалайық". 3."Ғажап күздің сыйлығы". 4.,,Күз қандай?". 5."Айнала алтын күз".

		6."Нанның құдіреті". 7."Ас - адамның арқауы". 8."Нан бар жерде ән бар". 9."Торғай секіреді" . 10."Екі аяқпен секіреміз". 11."Торғай секілді секіреміз". 12."Жомарт қораз".
	Сөйлеуді дамыту	Дағдыларды қалыптастыру: 2) дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту; Сөздік қор: 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету; Тілдің грамматикалық құрылымы: 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауға үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 3) ересектердің сөзін тыңдау және түсіну; 4) сөйлеу әдебінің сәйкес түрлерін дұрыс қолдану;
	Көркем әдебиет	кейіпкерлерді ойнағанда мінез-құлқын бере білуге, интонациясын қабылдауды;
	Қазақ тілі	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тілінде айтылған сөздерді мұқият тыңдауды, сондай-ақ, осы сөздерді дұрыс айтуды және еске сақтауды; қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету; Артикуляциялық аппаратты дамыту. Сөздік қор: 1) күнделікті өмірде жиі қолданылатын жеміс атауларын білдіретін сөздерді дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру; 2) Тілдің грамматикалық құрылысы: 3) 1) сөздерді және өзара байланыста тұрған сөз таптарын білдіретін сөздерді (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер) түсінуді үйрету; 2) жай сөйлемдер құрастыруды үйрету. 4) 3) қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету (Бұл кім? Бұл не?).**Тақырыбы:** 5) 1 «Алтын күз» 6) 2 «.Сап –сары жапырақтар » 7) 3. «Не қайда өседі.» 8) 4. «Нан дастарханға қалай келеді?»

	Математика негіздері	Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жоқ" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 2) бөлмедегі заттарды ажырату және олардың санын анықтау. Шама. Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру. Геометриялық пішіндер. Балаларды геометриялық пішіндерді тануды және атауды үйрету: шеңбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуді үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) геометриялық пішіндерді тану және атау. Кеңістікте бағдарлау. Өзінің дене мүшелерінінің орналасу бағдарын білуге үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: 1) өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру. Уақытты бағдарлау. Келесі дағдыларды қалыптастыру: тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.
	Қоршаған ортамен таныстыру	Өсімдіктер әлемі. Туған өлкенің кейбір өсімдіктері, көгөністері мен жемістері туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; бөлме өсімдіктерінің түрлері (шегіргүл, қазтамақ, бегония және тағы басқа), олардың ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру.
	Құрастыру	2) бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану; ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан құрастыру;
	Сурет салу	бірнешекөлденеңжәнетіксызықтарданзаттарсалуды (дуал); салынғанпішіндердібояуды, дәстүрдентыссурет салу (саусақтарыменжәнеалақандарымен, түрлі-түстіборлармен) дағдыларынқалыптастыру.
	Мүсіндеу	сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру;
	Жапсыру	2) бейнеленгензаттарғасәйкестүстердітаңдау; 3) желімдеудіңтехникасы;

	Музыка	Музыка тыңдау. Келесідағдылардықалыптастыру: 3) пьесаныңкөңілдімазмұнынаэмоциялыкөңілкүйтанытады; 4) балараспаптарының, музыкалықжәнешулыойыншықтардыңдыбысталуынажыратады. Әнайту. Дыбыстаудыңбірыңғайкүшіменбірдейқарқындаән салу, ересектерменбіргеән салу, аспаптыңсүйемелдеуіндегідаусынабейімделудағдыларынқалыптастыру. Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар. Келесідағдылардықалыптастыру: Әуенсипатынаүнқату, оныңбөліктерініңөзгеруінбайқау; Тақырыбы: 1"Ару күз" 2."Себеттегі жемістер" 3. "Ас - адамныңарқауы". 4. "Торғай".

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие меноқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: : «Сазген» бөбекжай- балабақшасы»
Топ: Ортаңғы «Балапан» тобы
Балалардың жасы: 3 жас.
Жоспардың құрылу кезеңі: қараша айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері
Қараша	Дене шынықтыру	- денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері: жүгірудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққа баулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын: ептілік пен шапшаңдықтыдамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға, өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Жүгіру.**Бірқалыпты, аяқтыңұшымен, саптабір-бірден, алаңныңбіржағынанекіншіжағына, әртүрлібағытта: тура, шеңбербойымен, «жыланша», шашырапжүгіру; белгілібіртапсырмалардыорындауарқылы: тоқтапжүгіру, белгібойыншакөрсетілгенжергежүгіру; қарқындыөзгертіп, жылдам (10-20 метргедейін), тоқтамайбаяуқарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** Қолжәнеиықбелдеуінеарналғанжаттығулар: - қолдыжоғары, алға, жан-жаққакөтеружәнетүсіру (біргенемесекезекпен); - заттардыбірқолынанекіншіқолына салу, алдына, артқа қайту. **Тақырыбы:** 1."Қораз секілді қанат қағайық". 2."Өрмелейік, қане біз". 3."Машина зырылдап жүреді". 4."Рулімізді бұрайық". 5."Зу-зу етіп көшеде". 6."Сұр көжек". 7."Қоян секілді секірейік".

		8."Еркін жүгіреміз". 9."Ұйқыдағы аю". 10"Қорбаңдаған аю". 11. «Бауырсақ әлемі» 12. «Бауырсақ секілді» Тақырыбыапару, басынан жоғары көтеру; - қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; - қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеудідамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту;

		- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты (а, ә, е, о, ұ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (күз мезгілі, ауа райы, күз өнімдері, көлік түрлері, аңдар, ертегі кейіпкерлері) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер.көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету.
	Көркемәдебиет	- шешендікке, әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне, көркемқабылдау мен эстетикалықталғамғатәрбиелеу; Оқылғаншығармаданеңқызықты, мәнерліүзінділердіқайталау, балаларғасөздер мен қарапайымсөзтіркестерінқайталапайтуғамүмкіндік беру. Кітаптарғақызығушылықтыояту. Таныскітаптардағысуреттердібалаларменбіргеқарастыру, оларға суреттердіңмазмұнытуралыэмоционалдытүрдеайту, балалардыңпікірлерінтыңдау.
	Қазақтілі	- балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамән беру, сұрақтарынажауап беру, жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды, жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардыңересектерменжәнеқұрдастарыменқарым-қатынасжасауынажағдайжасау: бір-біріменкүнделіктіеркінойында, дербесәрекеттердеауызекісөйлесуге, бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге, ортақтақырыптаәңгімелесуге, сұрақтарғажауапберуге, өзбетіншекітаптардықарауға, өзініңалғанәсері мен қалауынбілдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебінсақтауға, құрдастарынесіміментолық, дұрысатауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты, сөйлеукезіндетынысалуды, естудідамыту. Көрнекілікпеннемесекөрнекіліксізөзінеайтылғансөздітыңдаужәнетүсінудідамыту. Қазақтілінетән "ә"

		дыбыстарынөздігінендұрысайтуға баулу. **Сөздікқор.** Ауызекісөйлеудетүрлібалаларәрекеттеріндеқоршаған орта заттары мен табиғатнысандарыныңатауларынөздігіненқолданудықалыптастыру.Тақырыбы:Күзгіжаңбыр". **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Жуан сөздердіажырату, олардыкөпшетүрдеқолдануғаүйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ауызекісөйлеудіңқарапайымтүрлерінмеңгерту, алдын ала үйретілгенсөйлеуүлгілерінестесақтап, әңгімелесебілуге баулу. Тақырыбы: 1."Жолға дайындал Көліктер ..." 2.„Түстер әлемінде." 3."Жабайы аңдардың қысқа дайындығы. 4. Қоян тонын неге ауыстырады?"
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командадажұмысістейбілугедағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту. **Сан.** «Көп», «бір» ұғымдарытуралытүсініктердіқалыптастыру, заттардың санынажыратуғаүйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртектізаттардытоптастыружәнеолардыңбіреуінбөліпкөрсету, қоршағанортаданбірнемесебірнешебірдейзатты табу, «қанша? неше?» сұрағынажауап беру. Заттардысалыстыру: заттарғақосунемесезаттарданалутәсілдеріарқылытеңжәнетеңемесзаттартобынсалыстыру, «Теңбе?», «Қайсысыартық (кем)?» сауалдарынажауап беру.

	Қоршағанортаментаныстыру	- балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттеріментаныстыру, танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына, туғанөлкесіне, Отанғадегенсүйіспеншілікке, ересектергеқұрметкөрсетебілуге, кішілергежанашырболуғатәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу, көмеккөрсетуниеттерінқолдау; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау (саңырауқұлақтар мен жидектержемеу, жануарларғатиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларынқалыптастыру (олардыауызғаалмау, құмдышашпау, заттардықұлаққа, мұрынғатықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу. **Бала, оныңотбасы, үйі.** «Мен» бейнесін, құрдастарын, өзінбалаларқоғамыныңбірмүшесіретінде сезінуге, әртүрліойындардыөзбетіншеойнауғаүйрету, өзіс-әрекеттеріноңбағалаужәнеөзін-өзібағалауын, ойындатуындағанмәселелердішешутәсілдеріндамыту. **Заттықәлем.** Заттардыңайырмашылықтары мен атауларын, олардыңкөлемін, түсін, пішінінқарастыру мен зерттеудағдыларынқалыптастыру, заттардыңсапалары мен қасиеттерін: сипапсезу, дәмінкөру, естуарқылытанудықалыптастыру. **Көлік, байланысқұралдары.** Көлікқұралдарыныңтүрлеріменжәнеауадаұшатынқозғалысқұралдарыментаныстыру. **Еңбекке баулу.** Танысмамандықиелерінеқұрметпенқарау, олардыңеңбекнәтижелеріне Тақамқорлықтаныту. Балалардыересектердіңеңбегінбақылаунегізіндеойынәрекетінеынталандыру. Мүмкіндіктерінеқарайкүтушіге, аула сыпырушығакөмеккөрсетудіұйымдастыру. Өзгеніңеңбегініңнәтижесінеқұрметпенқарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау. **Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.** Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы, көктемгі, жазғы және күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеу.

	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру.
	Сурет салу	- қарапайымзаттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердіңорналасуынбереотырып, бейнелеудағдыларынқалыптастыру, көз бен қолдыңүйлесіміндамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Көлденеңжәнетіксызықтарды салу, олардыңқиылысуынжүргізебілу, әртүрліпішіндегі (көгөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелекпішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттардыбейнелеу, бірнешекөлденеңжәнетіксызықтардантұратынзаттардыбейнелеу.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық- түлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету.
	Жапсыру	- бейнелеуәрекеті мен оныңнәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Балалардыңжапсыруғақызығушылығынарттыру. Қағазбетіндекөлемі, түсі, пішінібойыншаәртүрлідайынпішіндердібелгіліреттілікпенорналастыраотырып, ойданнемесеберілгентапсырмабойыншазаттардыңбейнесінжасау, содансоңпайдаболғанбейнеқағазғажапсыру.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру, шығармашылықойлауы мен қиялдауындамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауға баулу. Музыкалықжанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықшығарманысоңынадейінтыңдауға, музыканыңсипатынтүсінуге, музыкалықшығарманыңнешебөлімнентұратынынбілугежәнеажыратуғаүйрету. **Әнайту.** Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығыменбірқарқындаәнді таза айту, сөздердіанықайту, әнніңсипатынжеткізу (көңілді, созып, ойнақыайту). **Музыкалық-ырғақтықкқозғалыстар.** Музыкаменжүру мен жүгірудіырғақтыорындау,

		шеңбербойыменбірініңартынанбіріжүружәнешашырапжүругеүйрету. Музыканыңбасталуы мен аяқталуынасәйкесқимылдардыорындау, қимылдардыөзбетіншебастаужәнеаяқтау. **Тақырыбы:** 1. «Жомарт түлкі» 2. «Көңілді машина» 3. «Қоңыр аю» 4. «Бауырсақтың әлемі»

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: : «Сазген» бөбекжай- балабақшасы»
Топ: Ортаңғы «Балапан» тобы
Балалардың жасы: 3 жас.
Жоспардың құрылу кезеңі: желтоқсан айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Желтоқсан	Дене шынықтыру	- денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері: домалату, лақтыру, қағыпалудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққа баулу; - денсаулықтыныңайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілік пен шапшаңдықтыдамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға, өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Домалату, лақтыру, қағыпалу.** Заттардыоңжәнесолқолменқашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық), төменненекіқолменкөлденеңнысанаға, оңжәнесолқолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) доптыкеудетұсынанлақтыру, оңжәнесолқолментікнысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық), аяқтарыналшаққойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтандоптыбір-біріне, заттардыңарасымен, қақпағадомалату. Доптыжоғарылақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағыпалу. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** Кеудегеарналғанжаттығулар: - доптыбір-бірінебасынанжоғары (артқажәнеалға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңғабұрылу (отырғанқалыпта); **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің

		көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
		Тақырыбы: 1."Бағытты өзгертіп жүгіреміз". 2."Тәуелсіз елім". 3."Жайна елім менің!". 4."Мен - чемпион". 5."Жаңа жыл, жаңа нұр!". 6."Жаңа жыл құтты болсын!". 7."Жаңа доп". 8.Допты дәлдеп лақтыр". 9."Тез адымдап жүреміз". 10."Сырғанаймыз шанамен". 11"Қалай сырғанайтынымызды көрсетейікші". 12."Қыста дөңнен сырғанаймыз".

	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қыс мезгілі, ауа райы, жаңа жыл, мереке, мерекелік құралдар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру. **Терезедегі қырауды** 1."Қыс келді атты суретпен танысу". 2."Біздің астанамыз -Астана қаласы. 3."Аяз ата туралы тақпақ жаттау". 4."Шырша ойыншықтарымен танысу". 5."Қуыршақ Дананы серуенге шығару" тақырыбына әңгімелесу. 6. «Үйдің көркі не?». 7."Ненің төлі?" 8."Қуырмаш"саусаққа

	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. -
	Қазақ тілі	балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. **Тақырыбы:** 1."Қыс қызығы". 2.«Үйдің көркі не?». Жиһаздар.

		3."Шыршаның бастан кешкендері". 4.«Дана көшеге шығу үшін не киеді?»Киімдер
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командадажұмысістейбілугедағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту. **Шама.** Екізаттыөлшемібойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдеріқарама-қарсыжәнебірдейзаттардысалыстыру, заттардысалыстырудашаманыңберілгенбелгісібойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпышамасыбойынша) бірзаттыекіншізатпенбеттестіружәнежанынақоютәсілдеріарқылысалыстыру, салыстырунәтижелерінұзындығыбойыншаұзын-қысқа, бірдей, тең, енібойыншакең-тар, бірдей, тең, биіктігібойыншабиік-аласа, бірдей, тең, жалпышамасыбойыншаүлкен-кішісөздеріменбелгілеу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу**.**
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;

		- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалықжанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалықбалға, сылдырмақ) дыбысталуынажыратабілудіжетілдіру. **Әнайту.** Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығыменбіркарқындаәнді таза айту, сөздердіанықайту, әнніңсипатынжеткізу (көңілді, созып, ойнақыайту). **Музыкалық-ырғақтықкозғалыстар.** Би қимылдарынорындаусапасынжақсарту: кезек-кезекекіаяқпенжәнебіраяқпенсекіру. Заттарменжәнезаттарсызмузыкалықшығарманыңқарқыны мен сипатынасәйкесбір-бірден, жұппенырғақтықимылдарорындау. **Тақырыбы:** 1."Тәуелсіз елім". 2."Жаңа жыл - жаңа нұр". 3."Шырша түбіндегі сыйлық". 4."Аққала".

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: : «Сазген » бөбекжай- балабақшасы»
Топ: Ортаңғы «Балапан» тобы
Балалардың жасы: 3 жас.
Жоспардың құрылу кезеңі: қаңтар айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	**Ұйымдастырылғаніс-әрекет**	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері**
Қаңтар	Дене шынықтыру	- денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері: еңбектеу, өрмелеудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққа баулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілік пен шапшаңдықтыдамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға, өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Еңбектеу, өрмелеу.** 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттардыайналыпжәнезаттардыңарасыменеңбектеу, еденгеқойылғантақтайбойымен, арқанның, доғаныңастымен (биіктігі 40 сантиметр), көлбеу модуль бойымен, туннель арқылыеңбектеу; сатыбойыменөрмелеу, гимнастикалыққабырғағаөрмелеужәнеодантүсу (биіктігі 1,5 метр). **Жалпыдамытушыжаттығулар.** - доптыбір-бірінебасынанжоғары (артқажәнеалға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңғабұрылу (отырғанқалыпта); - аяқтыкөтеружәнетүсіру, аяқтардықозғалту (шалқасынанжатқанқалыпта); **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделіктіөмірдегигиеналықдағдылардысақтауқажеттігінбілу. Тамақтанаралдындақолдыжуу, таңертеңжәнекешкетістітазалаудағдыларынқалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру, тамақтану, жуынукезіндеқарапайыммінез-құлықдағдыларынқалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге,

		тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
		Тақырыбы: 1. "Ақшақарлар билейді". 2."Әдемі билейміз". 3."Ақшақарлар секілді билейміз". 4."Маубас аю"." 5.Аю ұйықтағанды жақсы көреді". 6."Жануарлар қалай қыстайды?". 7."Суықторғай". 8."Біз құстарды аялаймыз!". 9."Құстарға жем шашайық". 10"Домаланған кірпі". 11."Кірпі қалай жүреді?" 12. "Допты қақпа арқылы домалатамыз".

	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қыс мезгілі, ауа райы, қыс қызығы, қыс мезгілінің құралдары, қысқы тіршілік, орман, қыстайтын құстар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту.

	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). **Байланыстырып сөйлеу.** Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.
		Тақырыбы: 1. «Қыс бізбен қар атысып ойнайды». 2."Орман тұрғындарының бастан кешкендері". 3.«Құстар біздің досымыз». 4.Қыстап қалатын құстар.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету.
	Математика негіздері	- қарапайыммате матикалықұғымдардықалыптастыру; - бақылауарқылықоршаған орта заттарыныңсанын, пішінін, шамасын,

		олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту, жаңанытануға, өзінесенімділікке баулу; - командадажұмысістейбілугедағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту. **Шама.** Екізаттыөлшемібойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдеріқарама-қарсыжәнебірдейзаттардысалыстыру, заттардысалыстырудашаманыңберілгенбелгісібойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпышамасыбойынша) бірзаттыекіншізатпенбеттестіружәнежанынақоютәсілдеріарқылысалыстыру, салыстырунәтижелерінұзындығыбойыншаұзын-қысқа, бірдей, тең, енібойыншакең-тар, бірдей, тең, биіктігібойыншабиік-аласа, бірдей, тең, жалпышамасыбойыншаүлкен-кішісөздеріменбелгілеу.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды, бейнелеутехникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауғамүмкіндік беру; - өнертуындыларына, қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықтытәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнеең бекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырылатынқұрылыстықарапайымсызбаларға, суреттегіүлгісінеқарапзерттеугежәнекірпіштерді, тақтайшалардытігіненқатарғаорналастырып, бір-біріменмықтапбекітутәсілдерінқолданып, өзбетіншеқұрастыруғамүмкіндік беру, өзініңтұрғызғанқұрылысынталдауға баулу.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске

		салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру, шығармашылықойлауы мен қиялдауындамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауға баулу. Музыкалықжанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуынажыратабілудіжетілдіру. **Әнайту.** Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығыменбірқарқындаәнді таза айту, сөздердіанықайту, әнніңсипатынжеткізу (көңілді, созып, ойнақыайту). **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Музыкалықшығармалар мен ертегікейіпкерлерініңқимылдарынмәнерліжәнеэмоционалдыжеткізудағдыларындамыту: аюқорбаңдапжүреді, қоянсекіреді, құстарұшады. **Тақырыбы:** 1."Ақшақарлар билейді". 2."Аю мен түлкі". 3."Қасқыр туралы". 4."Қысқы әнші құстар".

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: : «Сазген» бөбекжай- балабақшасы»
Топ: Ортаңғы «Балапан» тобы
Балалардың жасы: 3 жас.
Жоспардың құрылу кезеңі: ақпан айы, 2022-2023 оқу жылы.

	Ұйымдастырылған іс-әрекет	**Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері**
Ақпан	Дене шынықтыру	- денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері: еңбектеу, өрмелеудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққа баулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілік пен шапшаңдықтыдамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға, өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Еңбектеу, өрмелеу.** 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттардыайналыпжәнезаттардыңарасыменеңбектеу, еденгеқойылғантақтайбойымен, арқанның, доғаныңастымен (биіктігі 40 сантиметр), көлбеу модуль бойымен, туннель арқылыеңбектеу; сатыбойыменөрмелеу, гимнастикалыққабырғағаөрмелеужәнеодантүсу (биіктігі 1,5 метр). **Жалпыдамытушыжаттығулар.** - доптыбір-бірінебасынанжоғары (артқажәнеалға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңғабұрылу (отырғанқалыпта); - аяқтыкөтеружәнетүсіру, аяқтардықозғалту (шалқасынанжатқанқалыпта); **Спорттықжаттығулар.** Шанаменсырғанау. Шанаменбір-бірінсырғанату; биікеместөбеденсырғанау. Жүзужәнегидроаэробикаэлементтері. Суғатүсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзудіүйрету (тиістіжағдайларболғанкезде). **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделіктіөмірдегигиеналықдағдылардысақтауқажеттігінбілу. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдалануды

		үйрету. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
		Тақырыбы: 1."Допты қақпа арқылы домалатамыз". 2."Ұшқыш болам самғайтын". 3."Солдат болам кезінде". 4.,,Аэродром". 5."Үш аяқты тұлпарым (велосипед)". 6."Велосипедтер зырылдайды". 7."Велоипед теуіп көрдіңдер ме?". 8."Салауатты өмір". 9."Шыныққсақ - шымыр боламыз". 10."Кенгуру секілді секіреміз". 11.«Секірейік» 12.«Келесі кім?»

	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д,) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қоршаған орта, мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары, техника, жиһаз, денсаулық) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу;

		- дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.

		Тақырыбы: 1."Адамдар.Адам бетінің бөліктері. 2.«Ас бөлмесінде қандай заттар болады?».Ыдыстар. 3."Тұрмыстық техника".Қауіпсіздік сақтау. 4.«Данаға арналған дастархан»
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Геометриялық фигуралар.** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.
	Қоршағанортаментаныстыру	- балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттеріментаныстыру, танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына, туғанөлкесіне, Отанғадегенсүйіспеншілікке, ересектергекұрметкөрсетебілуге, кішілергежанашырболуғатәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу, көмеккөрсетуниеттерінқолдау; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау (саңырауқұлақтар мен жидектержемеу, жануарларғатиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларынқалыптастыру (олардыауызғаалмау, құмдышашпау, заттардықұлаққа, мұрынғатықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.

	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.
	Жапсыру	- бейнелеуәрекеті мен оныңнәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Жапсырудатабиғиматериалдардыжәнеқағаздытүрлендіруәдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалықжанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалықбалға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуынажыратабілуіжетілдіру. Түрлісипаттағыәндердіңмазмұны мен көңілкүйінқабылдайбілудіқалыптастыру; әнніңмазмұнынтүсіну. **Әнайту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне, ересектердіңдауысынаілесеотырып, оларменбіргеәнайту,

		әндібіргебастап, біргеаяқтау. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Музыкалықшығармалар мен ертегікейіпкерлерініңқимылдарынмәнерліжәнеэмоционалдыжеткізудағдыларындамыту: аюқорбаңдапжүреді, қоянсекіреді, құстарұшады. **Тақырыбы:** 1."Тұлпарым". 2."Күлкі шаттық шуағы" биі. 3."Жүргізуші". 4."Кір жуу машинасы".

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: : «Сазген» бөбекжай- балабақшасы»
Топ: Ортаңғы «Балапан» тобы
Балалардың жасы: 3 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: наурыз айы, 2022-2023 оқу жылы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттіңміндеттері
Наурыз	Дене шынықтыру	- денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері: секірудағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққа баулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын:ептілік пен шапшаңдықтыдамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға, өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету. **Секіру.** Тұрғанорнындақосаяқпен, 2-3 метр қашықтыққаалғақарай жылжып, құрсауданқұрсауға, заттардыайналыпжәнезаттардыңарасыменсекіру, 15-20 сантиметр биіктіктенсекіру, ілініптұрғанзатқақолдытигізіп, тұрғанорнынанжоғарысекіру, сызықтансекіру, тұрғанорнынанұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққасекіру. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** Кеудегеарналғанжаттығулар: - доптыбір-бірінебасынанжоғары (артқажәнеалға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңғабұрылу (отырғанқалыпта); - аяқтыкөтеружәнетүсіру, аяқтардықозғалту (шалқасынанжатқанқалыпта); - аяқтыбүгужәнесозу (біргежәнекезекпен), шалқасынанжатқанқалыптанбұрылып, етпетіненжатужәнекерісінше; иықтардыжоғарыкөтеріп, қолдыжан- жаққасозыпеңкею (етпетіненжатқанқалыпта). **Мәдени-гигиеналықдағдылар** Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру, тамақтану, жуынукезіндеқарапайыммінез-құлықдағдыларынқалыптастыру. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті,

		құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру: ас қасық пен шәйқасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Дене белсенділігі (таңертеңгіжаттығу, шынықтыру, спорттықжәнеқимылдыойындар) мен ұйқыныңпайдасытуралытүсінікқалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып, табиғифакторлар: ауа, күн, суды пайдаланаотырып, шынықтырушараларыныңкешенінжүзегеасыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету. Күнтәртібінесәйкесолардың таза ауада болу ұзақтығынқамтамасызету. Серуендеқимылдыойындар мен денежаттығуларынақатысуғақызығушылықтыарттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып, жекетәсілдіжүзегеасыру. Шынықтырушараларынжүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделікті таза ауадаболуынқамтамасызету. Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындаудағдыларынқалыптастыру. Тынысалужаттығуларынжасау. Тақырыбы: 1."Қарлығаштай қайратты". 2. "Қайратты боламыз". 3. "Биік секіреміз". 4. "Таза бұлақ". 5. "Көктемгі жылғалар". 6. "Таза бұлақтай таза болайық!" 7. "Наурыз келді, алақай!" 8. "Наурыз құтты болсын!" 9. "Наурыз мерекесі келді". 10. "Айгөлек, би билейміз дөңгелеп!" 11. "Өнерлі балалармыз".

		12. "Аттапсекіреміз".
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш,) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (көктем мезгілі, ауа райы, көктем мерекелері, наурыз мерекесі, салт-дәстүр) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту.
	Қазақтілі	- балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамән беру, сұрақтарынажауап беру, жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды, жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардыңересектерменжәнеқұрдастарыменқарым-қатынасжасауына жағдайжасау: бір-біріменкүнделіктіеркінойында, дербесәрекеттердеауызекісөйлесуге, бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге, ортақтақырыптаәңгімелесуге, сұрақтарғажауапберуге, өзбетіншекітаптардықарауға, өзініңалғанәсері мен қалауынбілдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебінсақтауға, құрдастарынесіміментолық, дұрысатауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты, сөйлеукезіндетынысалуды, естудідамыту. Көрнекілікпеннемесекөрнекіліксізөзінеайтылғансөздітыңдаужәнетүсінудідамыту.

		Қазақтілінетән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарынөздігінендұрысайтуға баулу. **Сөздікқор.** Ауызекісөйлеудетүрлібалаларәрекеттеріндеқоршаған орта заттары мен табиғатнысандарыныңатауларынөздігіненқолданудықалыптастыру. Қоршағанортадағықүнделіктіжиіқолданылатынтуыстыққатынасқабайланыстысөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстықзаттардың, жемістердің, жануарлардың, төрттүліктіңатауларынайтужәнетүсінудағдыларынқалыптастыру. Баланыңсөздікқорындамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштардыжаттауға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Жуан жәнежіңішкетүбірсөздердіажырату, олардыкөпшетүрдеқолдануғаүйрету. Бұйрықрайлыетістіктердіжекелейқолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздердібайланыстырып, сөзтіркестерінқұрастыруға (затесімжәне сын есім, затесімжәнеетістік) үйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Ауызекісөйлеудіңқарапайымтүрлерінмеңгерту, балалардыңөздерінеайтылғансөзді, пікірдітүсінуінқалыптастыру, алдын ала үйретілгенсөйлеуүлгілерінестесақтап, әңгімелесебілуге баулу. Ойыншықтар мен заттардықарастыраотырып, сұрақтарғажауапберуге, олардыжайсөйлемдерменсипаттапайтыпберуге баулу. Танысертегілер мен шағыншығармалардыңмазмұныбойыншаалдыменсұрақтарғажауапберуге, кейінненөздігіненқайталапайтуға баулу. Тақырыбы: 1. «Жылқұстары» 2. «Көріктікөктем». 3. Наурызым, армысың! 4. «Бұлменіңотбасым».
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету.
	Математика негіздері	- қарапайыммматематикалықұғымдардықалыптастыру; - бақылауарқылықоршаған орта заттарыныңсанын, пішінін, шамасын,

		- олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту, жаңанытануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командадажұмысістейбілугедағыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту. **Геометриялықфигуралар.** Балалардыгеометриялықфигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпентаныстыру, ұстаужәнекөрутәсілдеріарқылыаталғанфигуралардызерттеугемүмкіндік беру.
	Қоршағанортаментаныстыру	- балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттеріментаныстыру, танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына, туғанөлкесіне, Отанғадегенсүйіспеншілікке, ересектергеқұрметкөрсетебілуге, кішілергежанашырболуғатәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу, көмеккөрсетуниеттерінқолдау; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау (саңырауқұлақтар мен жидектержемеу, жануарларғатиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларынқалыптастыру (олардыауызғаалмау, құмдышашпау, заттардықұлаққа, мұрынғатықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды, бейнелеутехникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауғамүмкіндік беру; - өнертуындыларына, қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықтытәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ұжымдыққұрылысжасауға баулу, алдын ала келісеотырып, құрылысбөліктерінжекедайындау, өздерініңқұрастырғанбұйымдарынбіріктіреотырып, дайынболғанқұрылыспенбіргеойнату.
	Сурет салу	- қарапайымзаттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердіңорналасуынбереотырып, бейнелеудағдыларынқалыптастыру, көз бен қолдыңүйлесіміндамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Қазақою-өрнектерініңқарапайымэлементтерінқайталапсалуға баулу.

	Мүсіндеу	- бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып, ұйымдастыру, балаларғабейнелейтінзаттардыөзбетіншезерттеугемүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Қазақхалқыныңәшекейбұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеутәсілдерінқолданаотырып, өзінеұнағанбұйымдардымүсіндеу, олардытаяқшаменбезендіру.
	Жапсыру	- бейнелеуәрекеті мен оныңнәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Қазақхалқыныңұлттықыдыс-аяқтарымен, тұрмыстықзаттарыментаныстыру. Ұнағандайынзаттардыңпішіндерінқазақоюларыныңқарапайымэлементтеріменбезендіру. Заттардыңпішіні мен олардыңтүсітуралыбілімдібекіту.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру, шығармашылықойлауы мен қиялдауындамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауға баулу. Музыкалықжанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалықшығарманыиллюстрациялармensалыстырабілудіқалыптастыру. **Әнайту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне, ересектердіңдауысынаілесеотырып, олармenбіргеәнайту, әндібіргебастап, біргеаяқтау. **Музыкалық-ырғақтықққозғалыстар.** Қазақхалқының би өнеріментаныстыру. Музыкалықсүйемелдеуменқазақ би қимылдарыныңқарапайымэлементтерінорындау, ойындардатаныс би қимылдарынқайталау. Тақырыбы: 1."Аялайық, аналарды бәріміз!" 2. "Көктем келді, алақай!" 3. "Киелідомбыра". 4. «Наурыз көктем!»

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде

2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Сазген» бөбекжай- балабақшасы»

Топ: ортаңғы топ «Балапан»

Балалардыңжасы: 3 жастан

Жоспардыңқұрылукезеңі: сәуірайы, 2022-2023 оқужылы.

Айы	**Ұйымдастырылғаніс-әрекет**	**Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері**
Сәуір	Дене шынықтыру	- денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері: сапқатұру, қайтасапқатұруқарапайымдағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққа баулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын: ептілік пен шапшаңдықтыдамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға, өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу;

		- спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктікамтамасызету. **Сапқатұру, қайтасапқатұру.** Бірініңартынанбірісапқатұру, бір-бірініңжанынасапқатұру, шеңбергетұру (көзбенбағдарлаубойынша). Саптағы, шеңбердегіөзорнынтабуғаүйрету. **Жалпыдамытушыжаттығулар.** Аяққаарналғанжаттығулар: - аяқтыңұшынакөтерілу, аяқтыалғақарайқою, аяқтыжан-жаққа, артқақою; - қолдардыалғасозып, жартылайотыру, тізеніқолменұстап, бастытөмениіп, кезекпентізенібүгіп, аяқтыкөтеру; **Спорттықжаттығулар** Велосипед тебу. Үшдөңгелектівелосипедті тура, шеңбербойымен, оңғажәнесолғабұрылыптебу. **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру: ас қасық пен шәйқасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас

		ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Дене мүшелері мен ағзажүйесіннығайтатынжаттығуларментаныстыру. 1."Ғажайып ғарыш". 2."Айтшы, ғарыш алыс па?" 3."Ғарыш деген ғажайып". 4."Жер-ана құшағында". 5."Жер-Ананы қадірлейік!" 6."Туған жер-тұғырың". 7."Талшыбық". 8."Талшыбықтай майысып". 9."Талшықтай талшыбық". 10."Достық шеңберінде". 11."Ұлттар достығы". 12."Достық күндей жарқырайды"
	Сөйлеудідамыту	- балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамән беру, сұрақтарынажауап беру, жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды,

		жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту; - шешендікке, әдебитілдесөйлеуге баулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының, естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне, көркемқабылдау мен эстетикалықталғамғатәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Кейбірдауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстардыанықайту, дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәнебекіту, артикуляциялықаппараттыдамыту, сөйлеуқарқынынөзгертуқабілетіндамыту: баяусөйлеу, жаңылтпаштарайту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындар мен ойынжаттығуларыарқылыкеңейту, сөздікқордызаттардыңсапасы мен қасиеттерінбілдіретін, заттардыжалпы (ғарыш, жер-Ана, көктемгіағаштар) жәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту.
	Көркемәдебиет	- шешендікке, әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне, көркемқабылдау мен эстетикалықталғамғатәрбиелеу. Қысқатақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштардыжаттқаайтудыүйрету.

		Танысертегілер мен шағыншығармалардыңмазмұныбойыншасұрақтарғажауапберудіжәнемазмұнынөзбетіншеқайталапайтудыүйрету. Сюжеттіэмоционалдықабылдауды, кейіпкерлергежанашырлықтанытудыүйрету. Әдебишығармакейіпкерлеріниңдауысырғағы мен мәнерлігіноларғаеліктеп, жеткізудіүйрету.
	Қазақтілі	- балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамән беру, сұрақтарынажауап беру, жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды, жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардыңересектерменжәнеқұрдастарыменқарым-қатынасжасауынажағдайжасау: бір-біріменкүнделіктіеркінойында, дербесәрекеттердеауызекісөйлесуге, бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге, ортақтақырыптаәңгімелесуге, сұрақтарғажауапберуге, өзбетіншекітаптардықарауға, өзініңалғанәсері мен қалауынбілдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебінсақтауға, құрдастарынесіміментолық, дұрысатауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты, сөйлеукезіндетынысалуды, естудідамыту. Көрнекілікпеннемесекөрнекіліксізөзінеайтылғансөздітыңдаужәнетүсінудідамыту. Қазақтілінетән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарынөздігінендұрысайтуға баулу.

		Сөздікқор. Ауызекісөйлеудетүрлібалаларәрекеттеріндеқоршаған орта заттары мен табиғатнысандарыныңатауларынөздігіненқолданудықалыптастыру. Қоршағанортадағықүнделіктіжиіқолданылатынтуыстыққатынасқабайланыстысөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстықзаттардың, жемістердің, жануарлардың, төрттүліктіңатауларынайтужәнетүсінудағдыларынқалыптастыру. Баланыңсөздікқорындамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштардыжаттауға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Жуан жәнежіңішкетүбірсөздердіажырату, олардыкөпшетүрдеқолдануғаүйрету. Бұйрықрайлыетістіктердіжекелейқолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздердібайланыстырып, сөзтіркестерінқұрастыруға (затесімжәне сын есім, затесімжәнеетістік) үйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Қазақтілінетәндыбыстарды, осы дыбыстарменберілгенсөздердіайтуды; өзінеайтылғансөздердіынтақойыптыңдайдыжәнетүсінудіүйрету. 1. «Ғарышкер деген кім?» 2.«Жайылымда нелер жайылып жүр?». Үйжануарлары мен үйқұстары. 3.«Аққайың». Ағаштыңқұрылымы. 4.БұлменіңОтаным. Қазақстан.

	Математика негіздері	- қарапайыммматематикалықұғымдардықалыптастыру; - бақылауарқылықоршаған орта заттарыныңсанын, пішінін, шамасын, - олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту, жаңанытануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командадажұмысістейбілугедағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту. **Кеңістіктібағдарлау.** Өзіңіденемүшелерінбағдарлаужәнеосығанбайланыстыөзінеқатыстыкеңістікбағыттарынанықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол.
	Қоршағанортаментаныстыру	- балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттерімент аныстыру, танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына, туғанөлкесіне, Отанғадегенсүйіспеншілікке, ересектергеқұрметкөрсетебілуге, кішілергежанашырболуғатәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу, көмеккөрсетуниеттерінқолдау; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау (саңырауқұлақтар мен жидектержемеу, жануарларғатиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларынқалыптастыру (олардыауызғаалмау, құмдышашпау, заттардықұлаққа, мұрынғатықпау);

		- табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды, бейнелеутехникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауғамүмкіндік беру; - өнертуындыларына, қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықтытәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнееңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырудабөлшектердіорналастыружәнекірпіштердіқалау, пластиналардытікбағыттажәнекөлденеңорналастырутәсілдерінқолдану, іріжәнеұсаққұрылысматериалдарынан, үлгібойынша, ойданқұрастыру.
	Сурет салу	- қарапайымзаттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердіңорналасуынбереотырып, бейнелеудағдыларынқалыптастыру, көз бен қолдыңүйлесіміндамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Құмғатаяқшалармен, асфальтқабормен, өзбетіншеойдансуретсалуғамүмкіндік беру.
	Мүсіндеу	- бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып, ұйымдастыру, балаларғабейнелейтінзаттардыөзбетіншезерттеугемүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Жеке жұмыстарынұжымдықкомпозицияларғабіріктірудағдыларынқалыптастыру.

	Жапсыру	- бейнелеуәрекеті мен оныңнәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Геометриялықфигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарынадайыною-өрнектердіжапсыруарқылыкиіз, кілем, көрпе, алашаорамалжасау.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру, шығармашылықойлауы мен қиялдауындамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауға баулу. Музыкалықжанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Балалараспаптарының, музыкалықойыншықтардыңдыбысталуынажыратуғаүйрету; олардыатайбілу. Ересектердіңорындауындағыжәне аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауғаүйрету. **Әнайту.** Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығыменбірқарқындаәнді таза айту, сөздердіанықайту, әнніңсипатынжеткізу (көңілді, созып, ойнақыайту). **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар.** Балалардыңбилейтінмузыкағасәйкес би қимылдарынөзбетіншеорындауына, таныс би қимылдарынойындардақолдануынамүмкіндік беру. Балалармузыкалықаспаптарындаойнау.

		1. "Ғарыш әлемі". 2."Туған ел". 3."Тал ағаш". 4."Достықшеңбері".

Мектепкедейінгітәрбие мен оқытудыңүлгілікоқужоспарыжәне мектепкедейінгітәрбие мен оқытудыңүлгілікоқубағдарламасынегізінде

2022 - 2023 оқужылынаарналғанұйымдастырылғаніс-әрекеттіңперспективалықжоспары

Білім беру ұйымы: «Сазген» бөбекжай –балабақшасы»

Топ: ортаңғы топ «Болашақ»

Балалардыңжасы: 3 жастан

Жоспардыңқұрылукезеңі: мамырайы, 2022-2023 оқужылы.

Айы	**Ұйымдастырылғаніс-әрекет**	**Ұйымдастырылғаніс-әрекеттіңміндеттері**
Мамыр	Дене шынықтыру	- денежаттығуларынорындауғақызығушылықтарынояту; - негізгіқимылтүрлері: ырғақтыжаттығулардағдыларынжетілдіру; - мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру; - қимылдардыбелсендіорындаудыдамытужәнеқимылдардыүйлестіру, - денежаттығуларынақызығушылыққа баулу; - денсаулықтынығайтуғаықпалететінденесапаларын: ептілік пен шапшаңдықтыдамыту; - құрдастарыменқимылдыойындардыбіргеойнауға, өзараоңқарым-қатынасжасауға баулу; - спорттықжабдықтардықолданудақауіпсіздіктіқамтамасызету.

		Ырғақтықжаттығулар.Таныс, бұрынүйренгенжаттығулардыжәнеқимылдардымузыканыңсүйемелдеуімен орындау. Аяққаарналғанжаттығулар: - аяқтыңұшынакөтерілу, аяқтыалғақарайқою, аяқтыжан-жаққа, артқақою; - қолдардыалғасозып, жартылайотыру, тізеніқолменұстап, бастытөмениіп, кезекпентізенібүгіп, аяқтыкөтеру; - отырыпқұмсалынғанқапшықтардыаяқтыңбақайларыменқысыпұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойыменқосалқықадамменжүру. **Мәдени-гигиеналықдағдылардықалыптастыру.** Күнделіктіөмірдегигиеналықдағдылардысақтауқажеттігінбілу. Тамақтанаралдындақолдыжуу, таңертеңжәнекешкетістітазалаудағдыларынқалыптастыру. Мәдени-гигиеналықдағдылардыжетілдіру, тамақтану, жуынукезіндеқарапайыммінез-құлықдағдыларынқалыптастыру. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру: ас қасық пен шәйқасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. **Өзіне-өзіқызметкөрсетудағдылары.** Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа,

		киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **Салауаттыөмірсалтыдағдыларынқалыптастыру.** Өзініңденсаулықжағдайытуралыересектергеайту, науқастанғанкездедәрігергеқаралып, емделуқажеттігінбілу. **Сауықтыру-шынықтырушаралары.** Балалардыңденсаулығынжәнежергіліктіжағдайлардыескереотырып, табиғифакторлар: ауа, күн, суды пайдаланаотырып, шынықтырушараларыныңкешенінжүзегеасыру. Балалардыүй-жайдажеңілкиімменжүругеүйрету. Күнтәртібінесәйкесолардың таза ауада болу ұзақтығынқамтамасызету. Серуендеқимылдыойындар мен денежаттығуларынақатысуғақызығушылықтыарттыру. Шынықтырушараларынжүргізудебалалардыңденсаулықжағдайынескереотырып, жекетәсілдіжүзегеасыру. Шынықтырушараларынжүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күнтәртібінесәйкесбалалардыңкүнделікті таза ауадаболуынқамтамасызету. Ересектіңкөмегіменшынықтырутәсілдерінорындаудағдыларынқалыптастыру. Тынысалужаттығуларынжасау. 1. "Барабан дабылы". 2. "Соқ, барабан!" 3. "Соғамынбарабанымды".

		4. "Көктемгігүлдер". 5. "Гүлдейжайнапбәріміз". 6. "Көркіғажапкөктем". 7. "Зырылдайды трактор". 8. "Шаршағанымыздыбасайық". 9. "Егіншілік". 10. "Шынығамызжазда". 11. "Жадырайдыжанымыз". 12.
	Сөйлеудідамыту	- балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамән беру, сұрақтарынажауап беру, жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды, жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту; - шешендікке, әдебитілдесөйлеуге баулу; - артикуляциялықжәнедауысаппаратының, естуқабілетініңдамуынаықпалету; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру;

		- қарым-қатынасмәдениетіне, көркемқабылдау мен эстетикалықталғамғатәрбиелеу; **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Дауысты (а, ә, е, о, ұ) жәнекейбірдауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстардыанықайту, дыбыстардыңартикуляциясыннақтылаужәнебекіту, артикуляциялықаппараттыдамыту, сөйлеуқарқынынөзгертуқабілетіндамыту: баяусөйлеу, жаңылтпаштарайту. **Сөздікқор** Балалардыңсөздікқорынойындар мен ойынжаттығуларыарқылыкеңейту, сөздікқордызаттардыңсапасы мен қасиеттерінбілдіретін, заттардыжалпы (бейбітшілікқорғанында, табиғаттыңгүлденуі, көктемгіегістік, жазмезгілі) жәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту.
	Қазақтілі	- балалардыөзбетіншесөйлеугеүйрету; - түрлібалаларәрекетіндебалалардыңбір-біріменсөйлесуінежағдайжасау; әрбірбаланыңқызығушылығынамән беру, сұрақтарынажауап беру, жекесөйлесу; - дидактикалықжәнедамытушыойындарды, жаттығулардықолдануарқылысөздікқордыбайыту. **Тілдікдамытушы орта.** Балалардыңересектерменжәнеқұрдастарыменқарым-қатынасжасауынажағдайжасау: бір-біріменкүнделіктіеркінойында, дербесәрекеттердеауызекісөйлесуге, бірлескенәрекеттерітуралыкелісуге, ортақтақырыптаәңгімелесуге, сұрақтарғажауапберуге,

		өзбетіншекітаптардықарауға, өзініңалғанәсері мен қалауынбілдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығынбілдірудесыпайысөйлеуәдебінсақтауға, құрдастарынесіменТолық, дұрысатауға баулу. **Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті.** Артикуляциялықжәнедыбыстықаппаратты, сөйлеукезіндетынысалуды, естудідамыту. Көрнекілікпеннемесекөрнекіліксізөзінеайтылғансөздітыңдаужәнетүсінуді дамыту. Қазақтілінетән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарынөздігінендұрысайтуға баулу. Қазақтілінетәндыбыстарды, осы дыбыстарменберілгенсөздердіайтудыүйрету. **Сөздікқор.** Баланыңсөздікқорындамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштардыжаттауға баулу. **Тілдіңграмматикалыққұрылымы.** Сөздердібайланыстырып, сөзтіркестерінқұрастыруға (затесімжәне сын есім, затесімжәнеетістік) үйрету. Затесімдердіүстінде, астында, артында, жанындатәріздікөмекшісөздерменбіргеқолданудыүйрету. **Байланыстырыпсөйлеу.** Қоршағанортағақатыстыәртүрлісұрақтарғажауапберудіүйретеді. 1. «Жердіңкөркі - гүл». 2. "Адамдардың көктемгі еңбегі" 3. Жайдары жаз келді! 4. "Адамдар. Адам бетініңбөліктері.

	Көркемәдебиет	- шешендікке, әдебитілдесөйлеуге баулу; - қазақхалықауызәдебиетішығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетіментаныстыру; - қарым-қатынасмәдениетіне, көркемқабылдау мен эстетикалықталғамғатәрбиелеу; Ересектерменбіргеертегілерді, қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету, ондажекерепликаларды, кейіпкерлердіңэмоционалдыобразынберуге баулу.
	Математика негіздері	- қарапайыммматематикалықұғымдардықалыптастыру; - бақылауарқылықоршаған орта заттарыныңсанын, пішінін, шамасын, - олардыңкеңістіктеорналасуынажыратуғаүйрету; - заттардызерттеугеқызығушылықтыояту, жаңанытануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командадажұмысістейбілугедағдыландыру; - көрнекі-қимылдықойлаудыжәнешығармашылыққиялдаудыдамыту. **Уақыттыбағдарлау.** Қарама-қарсытәулікбөліктерінбағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.
	Қоршағанортаментаныстыру	- балалардықоршағанортадағызаттардыңатауларыменжәнеолардыңміндеттеріментаныстыру, танысзаттардыажыратуғаүйрету; - отбасына, туғанөлкесіне, Отанғадегенсүйіспеншілікке,

		ересектергеқұрметкөрсетебілуге, кішілергежанашырболуғатәрбиелеу; - еңбектіңнәтижесінеқұрметпенқарауғатәрбиелеу, көмеккөрсетуниеттерінқолдау; - тіріжәнеөлітабиғаттуралыбілімдерінбайыту; - табиғаттақауіпсіздіктісақтау (саңырауқұлақтар мен жидектержемеу, жануарларғатиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақзаттарменойындардақауіпсізәрекететудағдыларынқалыптастыру (олардыауызғаалмау, құмдышашпау, заттардықұлаққа, мұрынғатықпау); - табиғатқасүйіспеншіліккежәнеқамқорлықжасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардыңқалауыбойыншаматериалдарды, бейнелеутехникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауғамүмкіндік беру; - өнертуындыларына, қоршағаншынайыәлемніңэстетикалықжағынақызығушылықтытәрбиелеу; - бейнелеуәрекетібарысындақауіпсіздіктісақтауғажәнеең бекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ойнапболғаннанкейінбөлшектердіжинауға, қауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Сурет салу	- қарапайымзаттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердіңорналасуынбереотырып, бейнелеудағдыларынқалыптастыру, көз бен қолдыңүйлесіміндамыту; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-

		қолданбалыөнеріментаныстыру. Сурет салудақауіпсіздіктісақтауға, ұқыптылыққа баулу.
	Мүсіндеу	- бейнелеуәрекетінбалалардыңқызығушылықтарынескереотырып, ұйымдастыру, балаларғабейнелейтінзаттардыөзбетіншезерттеугемүмкіндік беру; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Мүсіндеубарысындақауіпсіздіктісақтауға, ұқыптыболуға баулу.
	Жапсыру	- бейнелеуәрекеті мен оныңнәтижесінеэмоционалдыжағымдықарымқатынасорнату; - қазақхалқыныңөнертуындыларымен, сәндік-қолданбалыөнеріментаныстыру. Жапсырубарысындақауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптыболуға баулу.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеуөнерінеқызығушылықтықалыптастыру, шығармашылықойлауы мен қиялдауындамыту; Музыканыэмоционалдыкөңіл-күйменқабылдауға баулу. Музыкалықжанрлар: ән, би, маршпентаныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердіңорындауындағыжәне аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауғаүйрету. Музыкалықшығарманыңкөркемқұралдарын: дауысы (ақырын-қатты),

		қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді)байқауғаүйрету. **Әнайту.** Аспаптыңсүйемелдеуіне, ересектердіңдауысынаілесеотырып, оларменбіргеәнайту, әндібіргебастап, біргеаяқтау. **Музыкалық–ырғақтыққозғалыстар.** Балалардымузыкалықаспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас жәнебарабанмен, сондай-ақолардыңдыбысталуыментаныстыру. Балаларғаарналғанмузыкалықаспаптардажәнеметаллофонда (бірпластинада) ырғақпенқағыпойнаудыңқарапайымдағдыларынмеңгеругеықпалету. 1. "Бидай". 2. "Табиғаттыңсәні-гүл". 3. "Жеңіс күнін тойлаймыз". 4. "Алақай, жазкелді!" 5. "Алақай, жазкелді!"

« Сазген» бөбекжай-балабақшасы» ЖШС

Бекітемін:
Балабақша меңгерушісі:
Э.Раймкулова

«Балапан» ортаңғы топтың 2022-2023 оқу жылына арналған циклограммасы.

Тәрбиеші: А.Тәттібай

2022-2023ж

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы .	**«Сазген»бөбекжай-балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29. 31.08.-01.02.09.2022 ж. 1-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	29.08.2022.	30.08.2022.	31.08.2022.	01.09.2022.	02.09.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу: "Балалардың балабақшаға қалыптасу ерекшеліктері", "Балалардың ең сүйікті ойыншығы мен заты туралы", "Баланың қандай тағамға аллергиясы бар болғаны жөнінде".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Аквариумдағы балықтарды қоректендіру. Мақсаты: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.		"Топтың ішін ретке келтір". Мақсаты: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарғы ойыншық және құралдардың ретсіздігін байқап, тазалықты орнатуға тарту; еңбек	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Ұйымдастырылған оқу қызметі кезінде оқу құралдарын тарату және орындарына жинау іскерліктеріне ынталандыру.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды тамақ ішер кезде, табақшаларды, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинастыру іскерліктеріне ынталандыру.

			дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.		
	"Үйшікте кім тұрады?" ("Үйшік" ертегісі желісімен) үстел ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды.		**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсаты: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды	**"Сиқырлы суреттер" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау үрдістерін дамыту. Мазмұны: балалар алдарындағы үлгі бойынша бөлшектерге бөлінген суретті құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну. **Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Түрлі-түсті доптар" Мақсаты. Балаларды түрлі-түсті қарындашпен (фломастермен) қағаз бетіне көлемі әртүрлі дөңгелектерді,	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Мазмұны: балалар "Сиқырлы қапшықтың" ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атап, түсін айтады. **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу.** **"Менің отбасым"** Мақсаты. Балалардың отбасы туралы ұғымдарын кеңейту; отбасы туралы түсінік бере отырып, отбасы мүшелерінің аталуын жатқа айтуға үйрету; өз отбасы туралы шағын әңгімелеп беруге жаттықтыру; балабақша мен отбасының байланысы туралы түсінік беру. Отбасы мүшелерінің атаулары арқылы балалардың ойлауы мен зейінін, есте сақтауы мен

			шақырамын. Д. Ахметова.	доптарды, салуға үйрету; дөңгелектерді түзу сызықтармен, нүктелермен безендіру амалдарымен таныстыру; доппен ойналатын ойындар туралы мағлұматтарын кеңейту. Саусақ жаттығуы. "Түймеше".	қабылдауын, тілі мен дүниетанымын дамыту. "Отбасы мүшелерін ата" дидактикалық ойыны.
Таңертенгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ кубиктермен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, кубиктерін көрсетіп: "міне " дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол кубиктермен көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, кубиктерін көрсетіп: "міне " "міне " дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "міне" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол кубиктермен көкірек тұсында 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "міне" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Таңғы ас	"Ас адамның арқауы" Үстел басына қолды жуғаннан кейін отыру; орындыққа өздері отырып-тұру; тамақты төгіп-шашпай ұқыпты ішу,				

	майлықты қолдану керектігін еске түсіру; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсаты: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.		**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсаты: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамуты. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал, тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек.	**"Тапсырманы орында" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: үлкен және аз заттарды ажыратуға жаттықтыру. Мазмұны: бір баланы ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса береді.	**Шаттық шеңбері** Мақсаты. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй және оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Достарымның барлығын, Сыйлап, жақсы көремін. Алақаным арқылы Жылуымды беремін.

			Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады.		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Жазғы ойын-сауықтар**		**Жазғы ойын-сауықтар**	**Дене шынықтыру** "Қуыршақ Дана сапта тұр" Мақсаты. Балаларды сапқа бір-бірден және бірінің артынан бірі тұрып жүруге, жүгіру жаттығуларын жасауға үйрету; сап түзеп тізесін жоғары көтеріп жүру дағдыларын жетілдіру; сап түзеп жүргенде қимыл үйлесімділігін сақтау қабілетін қалыптастыру; 2-3 метр қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяғымен секіру және бір-біріне қарама-қарсы	**Дене шынықтыру** "Әдемі сап түзейміз!" Мақсаты. Балаларды бірінің артынан бірі сап түзеп жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен жүріп, жай қалыпқа түсу, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске ауысу және тізені жоғары көтеріп, денені тік ұстап жүру іскерліктерін дамыту; бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты домалату іскерліктерін жетілдіру; допты домалату (1,5-2 м қашықтықта аяқты алшақ ұстап отырып) жаттығуларын орындау; оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту. "Қай жануар қалай секіреді?" пысықтау ойыны.

				отырып, допты домалату дағдысын жетілдіру; сап түзеп шеңберге ауысу дағдыларына үйрету. "Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.	
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Көлеңкені бақылау.** Мақсаты: көлеңке құбылысына қызығушылықты ояту; көлеңкенің жарық, күнмен тікелей байланысын көрсету; байқағыштыққа тәрбиелеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Педагог көлеңкенің тек күн (жарық) түскенде пайда болатынын көрсетіп, түсіндіреді. Абай Құнанбайұлы Көлеңке басын ұзартып, Алысты көзден жасырса;		**Аула құстарын бақылау.** Көркем сөз Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап Бөтегесі томпиып Шиқ-шиқ етіп отырар. Торғай-торғай тоқтаған, Торғайды торғай мақтаған. Бір торғай ұшса боранда, Бәрі жабылып жоқтаған. - Балалар, біз бақылаған құс қалай аталады? - Бұл құс немен	**Күнді бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: серуендеуге, күнге деген қызығушылықты ынталандыру. Күннің кешке төмендеу түсетінін көрсету, күннің салқындау болғанын сезінуге шақыру. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру;	**Аспанды бақылау.** Мақсаты: балаларға аспанның әсемдігін көруге бейімдеу; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін бақат; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса

	Күнді уақыт қызартып, Көк жиектен асырса... Іс-тәжірибеде балаларға ұнаған қимылдарды жасатып, көлеңкенің айнадай тура сол қимылдарды қайталайтынын, көлеңкенің тек қара, сұр түсті екенін байқату. Еңбек әрекеті: қурап түскен жапырақтарды жинау. Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **"Үрпек төбет" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шарты бұзбай ойнауға баулу; бір бағытта, бірін-бірін қақпай, жеделдеп жүгіруге		қоректенеді? Қайда мекендейді? Бұл құстың адамға деген пайдасы бар ма? **"Құстар және түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; ойын барысында кейіпкерлердің рөлін аяғына шейін сомдауға, бір-біріне соғылмай қимылдауға, ережені бұзбауға жаттықтыру; достыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Түлкіні" санамақ арқылы тандап алуға болады.** Ойын барысында балалардың алаңда секіру, жүгіруді мүмкіндіктері қадағаланады.	вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Шарты: балалар күн дегенде барлығы қыдыруға шығады. Ал «жаңбыр» дегенде ашқан қолшатырдың айналасына жиналады. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсаты: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еңбек тапсырмасы: ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсаты: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсаты: сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Дөңгелек лапта" қимылды ойыны.** Мақсаты: екі топқа бөліне білуге үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: қурап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс.

	жаттықтыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалардың біреуі төбетті бейнелейді; ол кілем үстінде жатады, басын алға созылған қолымен аяғына қояды. Қалған балалар жай ғана оған жақындай түседі, ал тәрбиеші осы кезде былай дейді: Алдыңғы екі аяққа басын сұғып, Әнеки жалбыр төбет жатыр сұлық. Белгісіз жатқаны ұйықтап, яки қалғып, Момақан, сырты пішіні жуас салғырт. Ояталық жақындап барайық та, Қайтер екен содан соң – қарайық та. Төбет орнынан ұшып тұрып үре бастайды. Балалар қаша жөнеледі. Төбет оларды қуа жөнеледі. Балалардың бәрі жан-		**"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсаты: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау. Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Балалардың еркін ойындары.		**Балалардың еркін ойыны.** Мақсаты: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.

	жаққа қашып тығылады. Төбет қайтадан кілемге жатады. Ойын жаңа бастаушымен қайта басталады. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшеге баспай жүре білу қабілетін дамыту. **Балалардың еркін ойындары.**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулу. - Аспазымыз не дайындапты?				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. "Ұйықташы, қозым". Д. Ахметова. Ұйықташы, қозым, Жұмылсын көзің.				

	Ұйқың тәтті болсын, Денең қуатқа толсын.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ауа ванналары. Алғашқы мәдени-гигиеналық әрекеттерді жасауға деген қызықтыру. "Қолдарымыз қайда? Шығарайық алға. Жеңімізді түрейік, Жуынып көрейік. Су астына салайық, Уқалайық, сипалайық. Қандай тамаша! Қолдарымыз тап-таза.				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; тамақтану мәдениетіне баулу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Сөз ойла, тез ойла" ойыны.** Мақсаты: дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы. Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балалар сол дыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет.		**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсаты: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту. **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсаты: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Ойыншықтармен танысу" Мақсаты. Балаларға балабақша туралы түсінік беру, балабақша мен топтың атауларын жатқа айта білуге үйрету. "Сандықтарды жинайық" зерттеу жаттығуы. Сюжеттік ойыншықтармен ойнау.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Ойыншықтарды жинайық" Мақсаты. Балалардың біртекті заттарды өзара топтастыру және біреуін бөліп көрсету, бөлмедегі заттарды бір-бірінен ажырату және санын анықтау дағдыларын қалыптастыру; зейінді, ақыл-ойды, есте сақтау, кеңістікте бағдарлау қабілеттерін дамыту. Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Текшелерді түстеріне қарай жина". **Құрастырудан ойын-жаттығу.** "Балабақша - біздің үйіміз" Мақсаты. Балаларды құрылыс

	"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсаты: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақнамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін		дамыту. **"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар	Ертегі оқу. Үстел-үсті театры. **"Ненің төлі?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты. Үстел үсті ойындары, саусақ жаттығулары арқылы дидактикалық ойындар ойнату.	материалдары кірпіш және призма қасиеттерімен таныстыру жүйесін жалғастыру, жазықтықта орналасу принциптерін пысықтау; текшелерді бір баған тәрізді, бірінің үстіне бірін қойып, қолмен түзеп отыруға, тағы бір текшелерді биік бағанға жан-жақтан тіреп қоюға, текшелер үстіне призмаларды, шатыр тәрізді, құламайтындай, қоюға үйрету; достық туралы ұғым беру. "Балабақшаны қалайық" іс-тәжірибе жаттығуы.

	суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады.		сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді.		
Балалармен жеке жұмыс	**Тіл ұстарту: "Кім не істейді?"** Тасшы тас қалады, Басшы басқарады. Досшыл – дос табады, Қасшыл – қас табады.		**Жұмбақтар, ертегілер, аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру.	**"Тап та, атын ата" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: түстерді қабылдауларын және қол саусақ моторикаларын дамыту.	**"Ғажайып дорба" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: сөздік қорларын ойыншық атауларымен толықтыру.

	Төсшіл – төс қағады, Асшыл – ас бағады. Бәсшіл – бәстеседі, Мәсшіл – мәс теседі.				
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау.				
Серуен	Апта тақырыбы бойынша ойындар, ауа райын бақылаулар.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Кесілген суреттерді бір тұтасқа жинау ойындары (3-6 бөлік). Логикалық ойындар Мақсаты: балалардың ұсақ қол моторикасын, ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Артикуляциялық жаттығулар. Музыкалық аспаптармен (сылдырмақтармен) ойындар: 1/2 мөлшері әуеннің ырғағына сай сылдырлатуға бейімдеу. Еркін ойындар				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу: "Балабақша ережелері", "Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?" тақырыптарында әңгіме жүргізу.				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай–балабақшасы»**				
Топ.	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**05.09-09.09.2022ж. 2- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	05.09.2022.	06.09.2022.	07.09.2022.	08.09.2022.	09.09.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау, балаларға жағымды орта туғызу.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу: отбасылық дәстүрлер туралы, баланың отбасындағы тәртібі, оның әдеттері, балабақшадағы достарымен қарым-қатынасы, тамақтану және ұйықтау әдебі жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қою, бір-біріне көмек көрсетуге тәрбиелеу.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды балабақшадағы ойын бұрышында кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларға белгіленген рет бойынша киініп-шешіну дағдыларын меңгеруге, бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін салу, киімдерін іліп	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті сақтауға үйрету: ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б. естеріне салып отыру.

			немесе ұқыптылықпен бүктеп қоюға, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіруге / тазалау, кептіру т.б/ іскерліктерін дамыту.	жинау, оларды сындырмауды үйрету.	
	"Жоғалған зат" үстел үсті ойыны. Мақсаты. Педагог үстелдің үстіне бірнеше зат қояды. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын біртіндеп көбейтуге болады.	**"Шатаспай есте сақта" үстел үсті ойыны.** Мақсаты. Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Педагог: -Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын. Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да,	**"Сәлем" саусақ жаттығуы.** Сәлемдесем әрдайым (екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды). Үйде және көшеде (екі қолдарын алға жаяды). Тіпті "сәлем" - деймін мен ("қанаттарын" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады). Тауыққа көрші үйдегі (бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре	**Санамақтар айтқызу.** Екі көз бен қос құлақ Бір бас пенен бір мұрын Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілің ... Нешеу болды қане, бол, Санап шығар кім бұрын?! Сұқ саусағым суға барды Ортаң қолым орақ орды. Аты жоғым ағаш	**"Өрмекші" саусақ жаттығуы.** Күні бойы еңбекпен (оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды (сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы), Өрмекші өрмек тоқиды (саусақтарын сыртылдатады), Нөсер тек кенет селдеткен (оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегін оның жоқ қылды (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға,

		оны бөлек жерге қой", - деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Балалар алдарындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала педагог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет.	саусақтарды жан-жаққа аша "күн" жасайды). - Сәлемет пе, (екі қолды жоғары созып, аспанды көрсетеді) Шуақты күн көкте! (екі қолды жоғары көтере екі жанына кезек теңселеді). - Сәлемет пе, (екі қолды төмен түсіре, қол бастарын бір-бірінің үстіне қойып алдына ұстайды). Нұрлы аспан көкпеңбек! (оң жаққа оң қолын жаяды) - Сәлемет пе, (сол жаққа сол қолын жаяды). Самал жел желпіген (оң қолдың сұқ саусағын алдына тік ұстап оңға және солға кезектестіре шайқайды). - Сәлемет пе, (бастарын	жарды, Жұмсамапты алақаным, Тек шынашақ-балапанын. (М. Қуанышбеков)	біресе солға иіледі), Құрғады тез-ақ төңірек (барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек.

			шайқайды) Кішкентай түбіртек! Сәлем, таң жаңа атқан! Сәлем, күн арайлы! Сәлемге еріну! Бізде әсте болмайды.		
Таңертенгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ кубиктермен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, кубиктерін көрсетіп: "міне " дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол кубиктермен көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, кубиктерін көрсетіп: "міне " "міне " дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "міне" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол кубиктермен көкірек тұсында 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "міне" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Таңғы ас	"Ас адамның арқауы" Үстел басына қолды жуғаннан кейін отыру; орындыққа өздері отырып-тұру; тамақты төгіп-шашпай ұқыпты ішу, майлықты қолдану керектігін еске түсіру; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Менің отбасым" тақырыбында балалармен**	**"Отбасындағы сыйластық" әңгімелесу.**	**Шаттық шеңбері** Мақсаты. Балаларға эмоционалды	**"Менің ең жақын досым - менің анам" әңгімелесу.**	**"Менің отбасым" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсаты. "Менің отбасым"

	әңгімелесу. "Отбасы" тақырыбында сюжетті суреттер көру. Суретке байланысты сұрақтар қою.	Мақсаты. "Отбасындағы сыйластық" тақырыбында балаларға сұрақтар қою және сұрақтарға толық жауапты талап ету.	жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды.	Мақсаты. "Менің ең жақын досым - менің анам" тақырыбында балалармен әңгімелесу. Сөздік қорларын молайту.	тақырыбында, отбасы мүшелеріне байланысты жұмбақтар қою. Жұмбақтардың жауабын үш тілде айтқызу. Суреттерді сипаттау.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Сапқа тұрайық" Мақсаты. Балаларды сап түзеп тізесін жоғары көтеріп жүру дағдыларын жетілдіру; сап түзеп жүргенде қимыл үйлесімділігін сақтау қабілетін қалыптастыру; 2-3 метр қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяғымен секіру және бір-біріне	**Дене шынықтыру** "Бауырсақпен шеңберге тұру" Мақсаты. Балаларды шеңберге тұруға үйрету; шеңберге өз еріктерімен тұру қабілетін қалыптастыру; ұзындыққа екі аяғымен секіру және бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты қақпаға дәлдеп домалату дағдысын	**Музыка** "Ойыншықтар" Мақсаты. Балалардың музыкаға қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап,	**Дене шынықтыру** "Шеңберге өз еркімен тұрамыз" Мақсаты. Балаларды музыка әуенімен бірінің артынан бірі шеңбер жасап жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен жүру және жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу.** "Мұрагер" Мақсаты. Балаларды "Мұрагер" ертегісімен таныстыра отырып, ертегіні мұқият тыңдауға үйрету; кейіпкерлердің айтатын сөздерін есте сақтап, қайталауға талпындыру; ертегідегі адамдардың тіршілігі туралы мағлұматтар бере отырып, үлкендердің тілін алу керектігін түсіндіру; отбасы туралы түсінік беру. "Кіші ұлдың асыл бұйымын тап"

	қарама-қарсы отырып, допты домалату дағдысын бекіту. "Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойы**ны.**	жетілдіру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларына үйрету. "Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.	бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; қызықты ойындарға толы балабақша мен ойыншықтар жөнінде ұғымдарын кеңейту. Балалардың музыкаға қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; қызықты ойындарға толы балабақша мен ойыншықтар жөнінде ұғымдарын кеңейту. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне	түсу және тізені жоғары көтеріп, денелерін тік ұстап жүру іскерліктерін дамыту; ұзындыққа екі аяғымен секіру және 2-топ - бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты қақпаға дәлдеп домалату іскерліктерін жетілдіру; қимыл ойыны арқылы допты белгілі бір бағытта домалату іскерліктерін бекіту. "Шеңбердегі доп" қимылды ойыны.	ойын рефлексиясы.

			тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметіне қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру. "Ұшты-ұшты" ойыны.		
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	Балалардың шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін, балалардың жыл мезгіліне сай киінулерін қадағалау. Жерде жатқан жапырақтарды бақылау. Мақсаты: балалардың жапырақтар туралы білімдерін бекіту; сұрақ-жауап арқылы сөздік қорларын молайту; ойлау, қиялдау қабілеттерін арттыру; табиғат әсемдігін сезіне білуге тәрбиелеу.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. Ауа райын бақылау. Мақсаты: өсімдіктер тіршілігінің маусымдық өзгерістері туралы білімдерін бекіту. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек (көкөністерді жинауға арналған	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. Торғайларды бақылау. Мақсаты: торғайдың ерекшеліктері, тіршілік көріністері туралы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. Ересек адамдармен	Балалардың шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін, балалардың жыл мезгіліне сай киінулерін қадағалау. Қайың ағашын бақылау. Мақсаты: қайың ағашының белгілерін атау; оны басқа ағаштардан ажырату; ағаштың сұлулығына тамсануға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары	Балалардың шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін, балалардың жыл мезгіліне сай киінулерін қадағалау. Иттерді бақылау. Мақсаты: иттердің пайда болуы туралы түсінік қалыптастыру; үй жануарына күтім жасау қажеттілігін тәрбиелеу. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (бүршіктер мен жапырақтарды жинау). Мақсаты: қарпайым тапсырмаларды орындау іскерліктерін жетілдіру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: “Қоймадағы тышқандар”.** Мақсаты: балалардың денсаулыққа, ойынға деген

	Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (гүл тұқымын жинау). Мақсаты: жұмысты бірігіп орындауға деген ұмтылысты дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: “Аттар”** Мақсаты: балалардың қимыл-қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; "Ер қанаты - ат" деген ұғымды қалыптастыру; жарысып ойнауға. Барысы: балалар алаңда екі топқа бөлінеді. Үлкен шеңбер сызып, ортасында жалауша болады. Осы жалаушаны екі топ өзара жарысып,	ұжымдық еңбек). Мақсаты: бірлесіп жұмыс жасауды үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қияр, қияр".** Мақсаты: белгі бойынша әрекеттерді жылдам орындауды үйрету; қимылдарды үйлестіруді, лақтыруға күш беру қабілетін жетілдіру. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар. Мақсаты: қызығушылықтарына қарай ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	орындалатын қарапайым еңбек (қызылшаны жинау). Мақсаты: жұмыс істеуге дағдыландыру; ересектерге көмек көрсетуге ынталандыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: “Құстар мен мысық”, “Қарғалар” (мөлшері 2-3рет).** Мақсаты: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды	(көкөністерді жинау). Мақсаты: ұжымдық жұмыс істеуге үйрету; топпен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қояндар мен қасқыр".** Мақсаты: балалардың физикалық белсенділігін дамытуды жалғастыру. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар. Мақсаты: қызығушылықтарына қарай ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; ұжымда ойнауға тәрбиелеу. Барысы: алаңның ортасына 8-10 см арақашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады. Қалғандары тышқандар болады. Тышқандар қоймадағы дәндерді жинауға келе жатады. Ал мысық осы кезде оларды ұстауға тырысады. Ұстап алған тышқанды “мысық” үйіне апарады. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар. Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.

	белгіленген жерге жеткізу керек. Қай топ бірінші жеткізеді сол топ жеңіске жетеді. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар. Мақсаты: қызығушылықтарына қарай ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.		салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар. Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құралыптастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.		
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; киімді жүйелі түрде шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; сабынды көбік пайда болғанша көпіртіп, қолдарын жақсылап жуып-шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату.				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; шанышқыны саусақпен және ортаңғы саусақтармен ұстау қабілетін жақсарту үшін, жоғарғы бөлігін сұқ саусақтарымен ұстап отырып, қолдарындағы шанышқының орнын өзгертпестен, қолды ғана сәл айналдыру іскерліктеріне үйрету.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан тұрғаннан кейін төсекте бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрмай жатып, көрпелерін ашпай жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды (төсекте жатып 2-3 минут жасалатын жаттығулар балалардың ұйқысы ашылып, сергек болуына бағытталған). Жаттығуды ұйқыдан оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру.				

Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; тамақтану мәдениетіне баулу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Әлди-әлди санамағын мәнерлеп оқу. Дауысты [а], [ә] дыбыстары." Мақсаты. Балаларға балабақша туралы түсінік беру, балабақша мен топтың атауларын жатқа айта білуге үйрету, балалардың ойыншықтар туралы әңгімелеу қабілеттерін қалыптастыру, ойыншықтардың қасиеттерімен таныстыру. Балаларды ойыншықтармен таныстыру кезінде зейін, есте сақтау және қабылдау қабілеттерін, танымдық қызығушылықтарын	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Дуал" Мақсаты. Балаларды қылқалам арқылы тіктөртбұрыш пішіні бойымен тіке және көлденең сызықтарды айқастыра жүргізіп, дуалды салуға үйрету; құрылыс нысаны дуал туралы түсінік беру. **Сюжетті-рөлдік ойыны: "Отбасы"** Мақсаты: ойынға деген қызығушылықты дамыту, балалар арасындағы жағымды қатынастарды қалыптастыру. Балалардың таңдауы бойынша ертегіні оқып беру.	**Математика негіздері** "Әженің көмекшілері" Мақсаты. Балаларда "көп", "біреу", "бір-бірден", "бірде-біреуі жоқ" деген ұғымдар туралы түсінік қалыптастыру; отбасы жөніндегі түсінікті тиянақтау. Балаларды бөлмедегі отбасы мүшелері қолданатын құралдарды ажырату және олардың санын анықтау тәртібіне үйрету; саны біреу және саны көп заттарды салыстыру, заттарды жалпы белгілері бойынша топтастыру біліктерін жетілдіру; зейін, есте сақтау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. "Жіптерді орнына	**Мүсіндеу** "Әжем пісірген тәттілер" Мақсаты. Балаларды қамыр сияқты мүсіндеу материалымен таныстыру; кесектен бөліктерді үзіп, түрлі нан өнімдерін жасауға үйрету; дөңгелектеу және тік есу мүсіндеу, таяқша ұштарын қосу, жалпайту тәсілдеріне жаттықтыру; нан өнімдері туралы түсініктерді кеңейту. Қамырдан саусақтармен үзу және жұлу, алақандар арасында дөңгелектеп илеу, тік есу арқылы қолдың ұақ моторикасын дамыту; пішіндерді қабылдау, жазықтықты және кеңістікті бағдарлау мүмкіндіктерін жетілдіру. **"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.**	**Вариативті компонент/Әлеумет** "Отбасы" ойыны Мақсаты. Балалардың "Отбасы" ойыны арқылы шығармашылықтарын шыңдау; отбасы туралы түсініктерін кеңейту; әр отбасы мүшесінің атқаратын ісі мен рөлі жөнінде ұғымдарын қалыптастыру; отбасылық ынтымақтастық туралы білімдерін толықтыру. "Отбасы" ойыны. **"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау. Алдын-ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны дайындайды. Барысы: балалардың ішінен жүргізушіні тағайындайды. Балалар шеңбер бойымен отырады, жүргізуші ортаға шығып көзін жұмады. Педагог бір балаға

	дамыту. "Ойыншығыңмен таныстыр" сөздік жаттығуы. **"Менің отбасым" дидактикалық ойыны.** Мақсат. Балалардың сөздік қорын отбасын сипаттайтын анықтамалармен толықтыру. Барысы: балалар кезекпен отбасы мүшелеріне байланысты суретті алып, өз отбасы мүшелері туралы айтады. Педагогтің сұрақтарына жауап береді. Үлгі: - Сенің отбасың қандай? - Менің отбасым ең көңілді (мейірімді, еңбекқор, кітап оқиды, саяхаттауды, спортты жақсы көреді), өйткені ...		сал" дидактикалық ойын. **"Суретті құрастыр" үстел-үсті ойыны.** Мақсаты: балаларды тұтас затты жеке бөліктерден құрастыруға жаттықтыру; ерік-жігерін, мақсатқа талпынуын тәрбиелеу. Барысы: қорапта әртүрлі заттар бейнеленген тұтас суреттер болады: жеміс-жидектер, ойыншықтар, өсімдіктер. Екінші қорапта дәл осы суреттер төрт бөлікке бөлініп салынған. Педагог балаларды суреттермен таныстырады. Олар суретте не бейнеленгенін атап айтады.	Мақсаты: балаларды отбасылық қатынастарды көбейтуге және оларды шығармашылық тұрғыдан түсіндіруге шақыру; ересектердің іс-әрекетінің адамгершілік мағынасын ашу; өзара түсіністік сезімін, басқаларға деген қамқорлықты тәрбиелеу. Ойынға ұлдар да, қыздар да қатысады. Әдетте олар ата-анасы немесе әжесі және басқа ересек туыстары ретінде әрекет етеді. Балалардың рөлін қуыршақтар ойнайды. Біріншіден, барлығы бірге үй ортасын қалпына келтіруі керек: жиһазды орналастыру, заттар қою, сондай-ақ балалар кімнің қандай рөлдерді ойнайтыны туралы келісуі керек. Педагог тек осы процесті бақылап, жанжалды жағдайларды шешуге көмектесе алады. Ойынды босқа ойнамай, балаларды нақты	қоңыраушаны береді, бала көзін ашпай қай жақтан шыққанын қолымен нұсқайды. Егер бала дұрыс таппаса, онда екінші рет ойнап отырады. Сосын келесі бала шығады.

				жағдайларды шешуге ынталандыру: "Балаларды балабақшаға жинау"; "Демалыс күні"; "Үйдегі тазалық"; "Жөндейміз"; "Дастархан басында" және т.б. Ойын барысы балалар арасындағы қарым-қатынасты ғана емес, сонымен қатар еңбек элементтерін де қамтуы керек. Ойын алдында балаларға отбасылық күнделікті тақырыптағы ертегіні оқуға болады, содан кейін оны талқылап, ойын арқылы сипатталған жағдайда дұрыс мінез-құлық моделін көрсетуге болады.	
Балалармен жеке жұмыс	**"Менің отбасым",** отбасы тақырыбында мақал-мәтелдер айтқызу.	**"Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба	**"Отбасы" тақырыбында санамақтар айтқызу. Үлгі:** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз.	**"Өз әжең" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсаты: баланың сөздік қорын жақын туыстарын білдіретін жаңа сөздермен толықтыру.	**"Отбасы" тақырыбында санамақтар айтқызу.** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем,

		білуге жаттықтыру, сөздік қорын толықтыру, есту, қабылдау қабілетін дамыту. Барысы: балаға әртүрлі жапырақтар таратылады. Балаға жапырақтарды салыстырып, қай ағаштың жапырағы екенін табу керек.	Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде-бесеуміз.		Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде-бесеуміз.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау.				
Серуен	Апта тақырыбы бойынша ойындар, ауа райын бақылаулар.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен (сылдырмақтармен) ойындар: 1/2 мөлшері әуеннің ырғағына сай сылдырлатуға бейімдеу. Өнер бұрышында суреттерді бояу. Театрлық қойылымдар. Есте сақтау қабілетін жақсартуға арналған үстел үсті ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес. "Қиын бала қайдан шығады?"	Кеңес. "Балаларға жиі ойнауға мүмкіндік беріңіз".	Кеңес. "Ойыншықтардың бала өміріндегі маңызы".	"Менің сүйікті ойыншығым" атты тақырыбында көрме ұйымдастыру.	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген» бөбекжай балабақшасы**				
Топ.	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**12.09-16.09.2022ж. 3- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	12.09.2022.	13.09.2022.	14.09.2022.	15.09.2022.	16.09.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Педагогтің ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беруі; мектепке дейінгі мекеменің тәртіп ережелері жайлы ақпарат беру; балалардың мәдени-гигиеналық ережелерімен таныстыру; балаларға жағымды орта туғызу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Үстелдің үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын:	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Үйді өздігінен тазалай білуін, табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білуін қалыптастыру.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға, шкафтарда тәртіпті сақтауға, шаңды сүртуге үйрету.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жем салғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салуға	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды сумен жұмыс жасағанда гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңдеріңді түріңдер, матаны сулап, құрғатыңдар, лас болған кезде шайыңдар. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.

	қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін көрсету.			үйрету.	
	"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгіл өзгерістерін талқылау.	**"Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба білуге жаттықтыру; сөздік қорын толықтыру, есту, қабылдау қабілетін дамыту.	**"Керекті киімді тап" үстел-үсті ойыны.** Мақсаты: балаларды қысқы және жазғы киімдерді ажырата білуге баулу, зейінді, есте сақтауды және логикалық ойлауға тәрбиелеу.	**"Жәндікті ата" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балалардың жәндіктер туралы білімдерін толықтыру.	**"Не қайда өседі" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту, өсу орнына қарай өсімдіктерді топтастыру; балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту.
Таңертенгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ текшелермен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп: "міне" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 ретқайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "міне", "міне" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақан ашып "міне" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады).				

Таңғы ас	"Ас - атасы нан" мақалын айта отырып, нанның қасиеттілігін айту. Балаларды нанды қадірлеп, қоқымдарын жерге шашпай, тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Мақсаты. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамыз күлеміз, Бар әлемді сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достармен бір жүреміз.	"Сөйлемді толықтыр" дидактикалық ойыны. Мақсаты: сөйлемдерді қарама-қарсы мағыналы сөзбен толықтыруды үйрету, зейінін дамыту. Барысы: педагог сөйлемді бастайды, ал балалар оны аяқтайды, олар тек қарама-қарсы мағынадағы сөздерді айтады. Мысалы: қант тәтті, ал бұрыш ... (ащы).	"Ол қандай?" дамытушы ойыны. Мақсаты: есту және есте сақтау қабілетін дамытуға ықпал ету. Барысы: заттың атын атап, баланы осы заттың қалай көрінетінін, қандай формада болатынын, содан кейін ол ұсынған барлық нәрселерді сипаттауды сұрайды. Мысалы: жұмыртқа сопақша пішінді, түсі ақ немесе қоңыр, шикі немесе қайнатылған, іші ақ және сары. Тек заттың белгілерін айтып қана қоймай, оның суретін де салдыруға болады.	"Бұл ненің жапырағы?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: өсімдікті жапырағынан тануға үйрету, зейінін дамыту. Барысы: ағаштардың жапырақтарын балаларға көрсетеді. Балалар жапырақтың қай ағашқа тиесілі екенін анықтайды.	"Жәндіктер" дидактикалық ойыны. Мақсаты: жәндіктердің күзгі тіршілігі туралы ойларын нақтылау және кеңейту, жәндіктердің сын-сипатына қарай сипаттауға үйрету, барлық тіршілік иелеріне деген қамқорлық қатынасты тәрбиелеу және зейінді дамыту. Барысы: балалар 2 топқа бөлінеді. Бірінші топ жәндіктерді сипаттайды, ал екіншісі оның қандай жәндік екенін табуы керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Содан кейін топтар ауысады.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Әдемі шеңбер жасайық" Мақсаты. Балаларда ұзындыққа екі	**Дене шынықтыру** "Епсіз қонжық" Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың	**Музыка** "Әлди-әлди" Мақсаты. Балаларды әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата	**Дене шынықтыру** "Аяқтың ұшымен жүрейік" Мақсаты. Балаларды биік қиғаш	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Күн" мен "түн" суреттері бойынша әңгімелесу. Мақсаты. Балаларға тәуліктің

	аяғымен секіру және бір-біріне қарама-қарсы отырып, допты қақпаға дәлдеп домалату техникасын бекіту, оқу қызметін пысықтау, қимыл ойыны арқылы допты гимнастикалық шеңберге кіргізу іскерліктерін жетілдіру. "Допты шеңберге кіргіз" қимылды ойын.	ұшымен жүруге үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін қалыптастыру; қиғаш тақтайдың үстімен жүру және бір бағытта еңбектеу дағдысына үйрету; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын жетілдіру. "Пойыз" қимылды ойыны.	білуге үйрету; жәй және көңілді әндерді тыңдай білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен музыкалық ырғақтық қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; отбасы туралы ұғымдарын кеңейту. "Фестиваль" ойыны.	тақтайдың үстімен жүру және бір бағытта еңбектеу техникаларын жетілдіру; оқу қызметін пысықтау, пысықтау ойыны арқылы заттарды көлеміне қарай сәйкестендіру іскерліктерін дамыту. "Аю мен қояндар" қимылды ойыны.	бөліктері күн мен түн құбылыстары туралы, олардың табиғат пен адам өміріне тигізген септігі туралы әңгімелеу; түрлі сөздік ойындарда ересектің соңынан сөздер мен сөз тіркестерін қайталап, айтқанын қимылдармен сүйемелдеуге үйрету. Сөздік жаттығу. "Есімде не қалды?".
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету.				
Серуен	**Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің	**Аспан мен бұлттарды бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардың аспанда ұшатынын байқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әр түрлі табиғи құбылыстармен танысуды	**Құстарды бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: жаздағы құстардың тіршілігі туралы түсініктерді толықтыру; құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. Аудағы жаңадан ұшып келген құстарды байқау, атау, ерекшеліктерін салыстыру.	**Гүлдейтін өсімдіктерді бақылау.** Мақсаты: өсімдіктерге ұқыпты қарауға үйрету, гүлзардағы өсімдіктерге күтім жасау дағдыларын бекіту. **"Кім жылдам?" қимылды ойыны.** Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу.	**Желді бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: "жел"ұғымын бекіту; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Желді күні қандай өзгерістер болатындығына назар аударту. Балалар жалауларға қарап, желдің қай жаққа есетінін бақылайды. Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. **"Жел көбік" ойыны.** Мақсаты: шеңберде ойына білу қабілетін, ұйымшылдыққа

	маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруге үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсаты: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсаты: балаларды тазалыққа тәрбиелеу.	жалғастыру. Ауа-райының қандай екенін ажыратуға үйрету (ашық, бұлтты бұлттар, жаңбыр). **"Қимыл ойлап табу" қимылды ойыны.** Мақсаты: ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер	**"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар" немесе "-лығаштар" деп қосады. Сол кезде	Құралдары: белбеу. Ойыншылар ойынға екі-екіден қатысады. Ортаға шыққан екі ойыншы бір-біріне арқасын беріп, екі жаққа қарап тұрады. Аяқтарының арасын иықтарының деңгейімен бірдей етіп ұстайды. Сонан соң ойын жүргізуші екеуінің аяғының арасына ұзыннан ұзақ белбеу тастайды да "бір, екі, үш" деп санайды. "Үш" деген де кім еңкейіп белбеуді бұрын алса, соның жеңгені. Бұл адамның өз денесін еркін меңгеріп, тез қимылдауының нәтижесінде жүзеге асады. Ойынға басқа ойыншылар шығады. Екінші кезекте әр жұптың жеңімпаздарымен арадағы жарыс болады. Ең соңында жеңген екі ойыншы	тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы

	Балалардың еркін ойындары.	кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **"Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны.** Мақсаты: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Еңбек әрекеті: ойын	бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсаты: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **"Себетке допты лақтыр" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды доппен ойындарға	қалады. Сол екеуінің қайсысы жеңіп шықса, сол жеңімпаз атанады. **"Қандай гүл екенін ойлап тап?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды сипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға; гүлдерді айыра білулерін бекіту. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. Еңбек әрекеті: құм салғыштың бетін ағаштардан түскен ұсақ бұта,	бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: Биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. Еңбек әрекеті: ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. Мақсаты: балаларды тазалыққа тәрбиелеу.

		алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау. Мақсаты: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. Балалардың еркін ойындары.	жапырақтардан тазалау. Мақсаты: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру; Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойын жаттығулары.				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Күн тәртібі" Мақсаты. Балаларға тәулік бөліктері жөнінде түсініктер беру; "таңертең", "күндіз", "кеш", "түн" ұғымдарын қалыптастыру; күн тәртібін пысықтау; "үлкен-кішкентай", "бір-бірден", "жоғары-төмен" ұғымдарын пысықтау. Дамытушы жаттығу. "Біреу және көп". **Сюжетті-рөлдік ойын** "Қуыршақты тамақтандыр". Мақсаты. Ірі құрылыс материалдарымен, құрастырмақтармен ойындар ұйымдастыру.	**Құрастырудан ойын-жаттығу.** "Достарға саты" Мақсаты. Балалардың құрылыс материалы текше туралы түсініктерін арттыру; текшенің қасиеттері жөнінде алған білімдерін іс-тәжірибеде, ойында жетілдіру; екі текшеден құрылған екі бағанды бірі-біріне қосып, тіреп, екі жақтан бір текшеден тағы да тіреп қойып, жасалған сатының қырлары мен бұрыштарын қолмен түзеп отыруға үйрету. Көркем сөз. "Вики - біздің досымыз". **"Қимылдарды ұқсат" театрландырылған ойын.** Мақсаты. Театрландырылған ойын арқылы баланың сөздік қорын, есте сақтау қабілетін дамыту. Педагог: - Балалар, кішкентай	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Жаңбырда өскен саңырауқұлақ" Мақсаты. Балаларды қарындаш арқылы саңырауқұлақ пен жауып жатқан жаңбыр тамшыларын салуға үйрету; композиция жөнінде түсінік беру; саңырауқұлақтың жаңбырдан кейін едәуір тез өсетіні туралы ұғымдар қалыптастыру. Саусақ жаттығуы. "Жаңбыр жауса - тұрмайық". **"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: түстерді ажыратуға	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу.** "Күзгі бақ" Мақсаты. Балаларды балабақша ауласындағы күзгі бақпен таныстыра отырып, күздің қарапайым өзгерістері мен ерекшеліктерін бақылай білуге үйрету. Дидактикалық ойын: "Жапырақтарды түсіне қарай топта". **"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.	**Вариативті компонент/Шығармашылық** "Бақа" Мақсаты. Балаларға бақа туралы ұғым беру; бақа денесінің құрылымы жөнінде білімдерін кеңейту; табиғат әлеміндегі бақаның тіршілік ортасы туралы мағлұмат беру; бақаны қағаз бетіне жапсырудың тәсілдеріне дағдыландыру. Дидактикалық ойын: "Бақа қайда өмір сүреді?". **"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету.

		балалар қалай жүреді? (Балалар аяқтарын сәл ғана ашып, адымдап жүреді. Кейін аяқтарының арасын үлкенірек ашып, адымдап жүреді.) - Қарт аталар қалай жүреді? - Ханшайым қалай жүреді? - Тоқаш қалай домалайды? - Сұр қасқыр орманды қалай серуендейді? - Қоян одан құлақтарын тегістеп қалай қашады?	жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту.		
Балалармен жеке жұмыс	**Апта күндерін жаттау.** Мақсаты. Апта тақырыбына байланысты тақпақтар жаттау.	**"Табиғат әлемі" тақырыбында сюжетті суреттерге әңгіме құрастыру.** Мақсаты. "Табиғат әлемі" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру.	**"Күзде" тақпақ айтқызу.** "Күзде" (Ескен Елубаев) Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе, Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толды	**"Күз" туралы сюжетті суреттерге әңгіме құрау.** Мақсаты. "Күз" тақырыбында сюжетті суреттер көрсету. Сұрақтар қою. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап ету.	**Күз мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу.** Мақсаты. Күз мезгілінде болатын табиғат ерекшеліктеріне байланысты жұмбақтар шешу.

			астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дөн шаштық та, Арба қауын алдық біз!		
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау.				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: ""Кім көп таспа жинайды?"", ""Көбелектер мен бақалар"" (мөлшері 2-3 рет). Мақсаты: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру;ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру, балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Балалардың өздері құрастырған ертегісін тыңдау. Логикалық ойындар. Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес: "Егер бала жиі ашуланса"; "Баланың белсенділігі - оның денсаулығының кепілі"; Психолог кеңесі."Баланы ұрып тәрбиелеуге бола ма?"				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы .	**«Сазген» бөбекжай- балабақшасы»**				
Топ.	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**19.09-23.09.2022ж. 4- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	19.09.2022.	20.09.2022.	21.09.2022.	22.09.2022.	23.09.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Педагогтің ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беруі; мектепке дейінгі мекеменің тәртіп ережелері жайлы ақпарат беру; балалардың мәдени-гигиеналық ережелерімен таныстыру; балаларға жағымды орта туғызу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал түрде орындауға; қолды мұқият жууға, кезекшінің киімін киіп, дастарханды дұрыс жаюға, тамақ ішкеннен кейін ыдыстарды жинау,	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Оқу қызметіне керек құрал-жабдықтарды ретімен қоюға, оқу қызметінің соңында құрал-жабдықтарды орнына жинауға үйрету.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды жұмысқа кірісер алдында жұмыс алжапқыштарын киюге, ойыншықтарды ретімен ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қоюға үйрету.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды жеке шкафта тәртіпті сақтауға үйрету: киім мен аяқ киімнің шкафын босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту, киімді орнына жинап қою іскерліктерін дамыту.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларға қуыршақтың киімдері мен төсек жабдықтарын жуу кезінде педагогке көмектесуге үйрету.

	үстелдерді тазалау, еденді сыпыруға үйрету, үлгі көрсету.				
	"Үйдегі жиһаздар" дидактикалық ойыны. Мақсаты: үй ішіне қажетті жиһаздардың жеке бөліктерін сөзбен дұрыс айтуға үйрету; бөлменің ішіндегі жиһаздар туралы айта білуді жаттықтыру; жиһаздарды күтуге тәрбиелеу.	**"Менің үйім" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: бөлшектерден үй жасауды үйрету, оның неден тұратындығын айту.	**"Айырмашылығын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету; ақыл-ойларын дамыту; шыдамдылыққа, досының жауабын тыңдай білуге дағдыландыру.	**"Менің туған қалам" тақырыбында сюжетті суреттерді қарау.** Мақсаты. Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Балалардан сұраққа толық жауап беруді талап ету.	**"Кім не жейді?" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: жануарлардың атаулары және олар не жейтіні туралы балалардың білімдерін нақтылау, бақылау мен зейінді дамыту.
Таңертенгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ текшелермен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп: "міне" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 ретқайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "міне", "міне" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында				

	4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақан ашып "міне" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Таңғы ас	"Ас - атасы нан" мақалын айта отырып, нанның қасиеттілігін айту. Балаларды нанды қадірлеп, қоқымдарын жерге шашпай, тамақты төкпей, ұқыпты ішу керектігін еске түсіру; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кім көп атайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: қаланың есте қаларлық жерлеріне мағынасы жағынан сәйкес сөздерді таңдау қабілетін дамыту. Барысы: Нұр-Сұлтан-мемлекетіміздің астанасы, әдемі, үлкен қала.	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер	**"Қаладағы жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту; жыл мезгілдері туралы сипаттамалық әңгімелер құрастыру кезінде толық сөйлемдермен сөйлеуін дамыту; бақылау, көрнекі зейін, есте сақтау қабілетін дамыту; туған қаланың табиғатына деген қызығушылықты тәрбиелеу. Барысы: лото түріндегі ойын, бала белгілі бір маусымға қатысты суретті алады және сол жыл	**"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың туған жер туралы білімдерін бекіту, Отанына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Барысы: педагог балалармен бірге қаланың көрікті жерлерін бейнелейтін суреттерді қарайды. Ойын ережелерін түсіндіре отырып, педагог бүкіл суретті бөлек бөліктерден қалай құрастыруға болатыны туралы бұрыннан белгілі ережені еске түсіреді. Ойыншылардың санына сәйкес суреттерді таратып, педагог: "Бастаймыз!" сөзімен балаларды ойынға дайындайды. Балалар	**Шаттық шеңбері** Мақсаты. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күн шуағын жинаймын. Достарыма сыйлаймын. Күн жылуын аямасын, Шуағымен аяласын. Достық деген бәйтеректі Барлық бала саяласын.

		ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек.	мезгілін сипаттап береді. Суреттерді таңдау кезінде педагог маусым туралы әңгіме құрастыруду ұсына отырып, тапсырманы қиындата алады.	бөліктерден сурет құрастырады. Кім суретті бірінші құрайды, сол балаларға таңбалауыштар таратылады.	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Тақтайдың үстімен бірге жүрейік" Мақсаты. Балаларды музыка әуенімен бірінің артынан бірі шеңбер жасап жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен жүру және жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске түсу және аяқтың ұшымен денелерін тік ұстап жүру іскерліктерін жетілдіру; биік қиғаш тақтайдың үстімен жүру және бір бағытта еңбектеу	**Дене шынықтыру** "Күн дидарлы Қазақстан" Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; бөренемен жүру және допты лақтыру, ұтып алу дағдысына үйрету; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әрі қарай жетілдіру. "Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.	**Музыка** "Жаңбыр" Мақсаты. Балалардың жәй және көңілді әндерді тыңдай білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық ырғақты қимылдарды музыка әуенімен үйлесімді жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту мен қабылдау қабілетін дамыту; музыкалық аспапта ойнай білуге үйрету. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық мәдениетін, оқу қызметіне	**Дене шынықтыру** "Күндей сары дөңгелек" Мақсаты. Балаларды музыка әуенімен бірінің артынан бірі шеңбер жасап жүру, педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен жүру және жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске түсу және аяқтың ұшымен денелерін тік ұстап жүру іскерліктерін дамыту; бөренемен жүру, допты лақтыру іскерліктерін және оқу қызметін қайталау. "Орамалды әкел" қимылды ойыны.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Жасасын Қазақстан!" Мақсаты. Балалардың "көп", "біреу", "бір-бірден", "сол қол", "оң қол" ұғымдарын ажырату дағдыларын жетілдіру; бір қасиетті негізге ала отырып, қасиеттері бөлек заттарды екі қолға бөліп ұстау арқылы оң және сол жақты ажыратуды үйрету; зейінді, ақыл-ойды, өзін-өзі бағдарлау, есте сақтау, қабылдау қабілеттерін дамыту. Дамыту жаттығуы. "Үй салайық".

	техникаларын бекіту. "Пойыз" қимылды ойыны.		қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыруды пысықтау. "Тамшылар мен жауын" дидактикалық ойын.		
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер. **Қайыңды бақылау.** Мақсаты: жыл мезгіліне байланысты сипаттамалық ерекшеліктер мен өзгерістерді көрсете отырып, қайыңмен таныстыруды жалғастыру; ағашты табиғаттың бөлігі ретінде құрметтеуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек**	Балалардың шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін, балалардың жыл мезгіліне сай киінулерін қадағалау. **Ауа райын бақылау.** Мақсаты: табиғаттың қалай өзгергеніне назар аудару; табиғи өзгерістерді салыстыруға үйрету. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).** Мақсаты: жұмыс	Балалардың шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін, балалардың жыл мезгіліне сай киінулерін қадағалау. **Ауа райының жағдайын бақылау.** Мақсаты: табиғи құбылыстың бірі - тұман туралы түсінік қалыптастыру; маусымдық құбылыстарды бақылауға үйрету; осы құбылыстың ерекшеліктерін байқау, қорытынды жасау. **Ересек адамдармен орындалатын**	Балалардың шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін, балалардың жыл мезгіліне сай киінулерін қадағалау. **Жыл құстарын бақылау.** Мақсаты: жыл құстары туралы білімдерін кеңейту; суық түскен кезде құстардың тіршілігі; құстарға деген **сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ағаш тұқымдарын жинау).** Мақсаты: балаларды	Балалардың шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін, балалардың жыл мезгіліне сай киінулерін қадағалау. **Бақшадағы күзгі жұмысты бақылау.** Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (жүйекшелерді үгінділермен толтыру)** Мақсаты: жұппен жұмыс істеуге үйрету;достық қарым-қатынасты дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қай жерде жасырылғанын тап".** Мақсаты: кеңістікті

	тапсырмалары (аумақты тазарту). Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге, қойылған мақсатқа жалпы күшпен жетуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қайыңға қарай жүгір".** Мақсаты: педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Өзенді кесіп өт".** Мақсаты: бөренемен тіке және жанынан жүру жаттығулары.	істеуге деген құштарлықты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Аққу-қаздар", "Ұстап ал".** Мақсаты: белгі бойынша жылдам әрекет етуді үйрету; достық қатынастарды дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Мені қуып жет".** Мақсаты: дұрыс бағытта жүгіруді үйрету.	**қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі қоқыстарды жинау).** Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Кім жылдам", "Батпырауық және тауық".** Мақсаты: жүгіру, көтерілу, секіру қабілеттерін жетілдіру; реакцияны дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін	тұқым жинауға ынталандыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ит пен торғай".** Мақсаты: құстарға тән қимыл-қозғалыстар туралы білімдерін бекіту; құстарға еліктеп дыбыстарын салуға **үйрету. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: допты бір-біріне төменнен лақтыру қабілетін бекіту.	бағдарлау. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: жүру және жүгіру техникасын жетілдіру.

			қалыптастыру.		
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу;				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Қайық жаттығуы; (ішпен жату, қолдар иектің астында, жоғары тартылып, еңкею, тербелу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру; Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау.				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Қазақстан туралы әңгімелесу" Мақсаты. Балаларға Қазақстан Республикасының Әнұраны, Елтаңбасы және Туы жөнінде, Қазақстан туралы негізгі ұғымдар беру; Қазақстан туралы қарапайым тақпақты жаттатып үйрету. **"Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта" дидактикалық ойыны.**	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Жалауша" Мақсаты. Балаларды қарындаш пен сорғышты қолданып, көгілдір түсті жалаушаны салуға үйрету; жалаудың мейрамдарда кеңінен қолданатыны жайында баяндау, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы туралы түсініктерін бекіту. Ойын рефлексиясы. "Жалаушалармен ойнайық".	**"Сиқырлы қалта" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды заттарды қолмен ұстап, санауға үйрету. 1-нұсқа - затты қолмен ұстап санау; 2-нұсқа - қандай зат екенін ұстап көріп, анықтау.	**"Қолымда не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке , үлкен - кіші, оң - сол жайлы білімдерін бекіту; түйсіну сезімдерін дамыту.	**Вариативтік компонент/Әлеумет** "Наубайхана" ойыны Мақсаты. Балалардың наубайхана жөнінде білімдерін кеңейту; наубайханашы мамандығының ерекшеліктерімен таныстыру; нан өнімдері туралы ұғымдарын жетілдіру; ойын ережелерін түсіндіру; Қазақстандағы нан өнімдерінің жетістіктері туралы түсінік беру. "Наубайхана" ойыны. **"Қуыршақ қонаққа барады" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға

	Мақсаты: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, үлкен - кіші ұғымдарын бекіту.	**"Шамдар" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: қасиеттері бойынша заттарды топтастыруға, түстерді, өлшемдерді ажыратуға жаттықтыру; зейіндерін дамыту.			жаттықтыру.
Балалармен жеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту.	**"Туған елдің ұлымын" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Туған елдің ұлымын" (Асқаржан Сәрсеков) Аспанымдай мөлдірмін, Жайлауымдай жазықпын, Өзенімдей өршілмін, Гүлдерімдей нәзікпін. Қуат алған өзінен, Туған елдің ұлымын.	**"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.	**"Қаладағы жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту; жыл мезгілдері туралы сипаттамалық әңгімелер құрастыру кезінде толық сөйлемдермен сөйлеуді дамыту; бақылау, көрнекі зейін, есте сақтау қабілетін дамыту; туған қаланың табиғатына деген қызығушылықты	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күз" (Мұқатай Жылқыайдарұлы) Алма, өрікті қамбаларға Толтырды әкеп алтын күз. Шәкірт болып парталарға Отырды кеп алтын күз. Бұлт болып та Алатауға Байланыпты алтын күз. Дастарханда таба нанға Айналыпты алтын күз.

		Бақытты етіп өсірген Отанымның гүлімін.		тәрбиелеу. Барысы: лото түріндегі ойын, бала белгілі бір маусымы бар суретті алады және сол жыл мезгілін сипаттап береді. Суреттерді таңдау кезінде педагог маусым туралы әңгіме құрастыруды ұсына отырып, тапсырманы қиындата алады.	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау.				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Допты қуып жет", "Күн мен жаңбыр", "Тышқан мен мысық" (мөлшері 2-3 рет). Мақсаты: бір-бірімен қақтығысып қалмай жүгіруге жаттықтыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Балалардың өздері құрастырған ертегісін тыңдау. Логикалық ойындар. Еркін рөлдік ойындар.				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген» бөбекжай- балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.09-30.09.2022ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	26.09.2022.	27.09.2022.	28.09.2022.	29.09.2022.	30.09.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың балабақшадағы тәртібі туралы ата-аналармен сөйлесу; балалардың денсаулығына назар аудару; балабақшадағы жаңалықтармен бөлісу; ата-аналарды белсенділікке шақыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларға қуыршақ киімдері мен төсек жабдықтарын жуу кезінде педагогке көмектесуге үйрету: балаларды жұмысқа кіріспес бұрын жұмыс алжапқыштарын	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды тарақтарды тазарту жұмыстарында педагогке көмектесуге үйрету: суланған тарақтарды шаю, оларды щеткалармен тазалау.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балалардың еңбекке деген дұрыс көз-қарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуге іскерліктерін дамыту.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды таза, ұқыпты болуға, дербес әрекеттерін жетілдіре түсуге, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды топ бөлмесіндегі реттілікті сақтауға үйрету: үстел, орындықтардың, сөрелердің шаңын сүрту. Ойнап болған соң ойыншықтарын орын-орына жинауға тәрбиелеу.

	киюге үйрету; жууға және кептіруге қажетті керек-жарақтарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау, сабынды қолдана білу іскерліктерін дамыту.				
	"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны. Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту.	**"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау; алдын-ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны дайындайды.	**"Күз" мезгіліне байланысты сюжетті суреттер көрсету.** Мақсаты. Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап ету.	**"Дәл осындай гүлді тап" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттегі кескінге ұқсас заттарды табуға жаттығу, зейінділікке тәрбиелеу, балалардың сөйлеу тілін қалыптастыру.	**"Қуыршақ қонаққа барады" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.
Таңертенгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (орамалмен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар орамалдарымен беттерін жауып, "тауып ал" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалдарын умаждап "жуамыз" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамалдар тізе үстінде 3.1. Жерге шалқадан жатып, орамалдармен беттерін жауып "ұйықтайық" дейді. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде				

	4.1. Орамалдарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Таңғы ас	"Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балаларға тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсаты. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.	**"Қай қолымда көп?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: аз және көп заттарды ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту.	**"Көп және біреу" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру.	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	**"Танып ал да, атын ата" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Бөренемен жүреміз" Мақсаты. Балаларды бөренемен жүру және допты лақтыру техникасын бекіту;	**Дене шынықтыру** "Домалайды алмалар" Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың	**Музыка** "Ата Заңым ардақты" Мақсаты. Балалардың әнді тыңдауға қызығушылықтарын	**Дене шынықтыру** "Допты домалатайық". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Саябаққа күз келді". Мақсаты. Балаларды қылқалам арқылы ағаштарда өскен және ағаштардан жерге түсіп, жерде жатқан сары жапырақтарды

	оқу қызметін пысықтау; балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. "Допты дәлдеп лақтыр" қимылды ойыны.	ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату дағдысына үйрету. "Қоян" қимылды ойыны.	арттыру; жәй және көңілді әндерді тыңдай білуге жаттықтыру; музыкалық ырғақтық қимылдарды музыка әуенімен үйлесімді жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілеті мен хорда ән айтуға дағдыландыру; дауыстың жоғары және төмен ырғақтарын ажырата білу қабілетін қалыптастыру; Қазақстан туралы ұғымдарын кеңейту. "Топ-хоп" ойыны	ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілеттерін дамыту; тұрған заттың басына доп тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату іскерліктерін жетілдіру. "Добым, добым домалақ" қимылды ойыны.	салуға үйрету; күз мезгілі туралы, жапырақтардың сарғайып, түскені жөнінде түсініктерін кеңейту. Саусақ жаттығуы. "Жапырақтар ұшты".
Серуенге дайындық	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				
Серуен	**Құстарды бақылау.** Мақсаты: көлеміне, қозғалу тәсілдеріне назар аудара отырып, әртүрлі құстардың сыртқы түрінің айырмашылығын таба білуге үйрету. **Ересек адамдармен**	**Сауысқанды бақылау.** Мақсаты: сауысқанның пайда болуы, оған тән ерекшеліктер туралы түсініктерін қалыптастыру; қыстайтын құстарға	**Ауа-райын бақылау.** Мақсаты: маусымдық өзгерістер туралы түсініктерді қалыптастыруды жалғастыру; бақылауды дамыту, талдауға, қорытынды	**Шетенді бақылау.** Мақсаты: шетеннің суық мезгілде жануарлар мен құстарға тигізетін пайдасы туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен орындалатын**	**Жүргізушілердің еңбегін бақылау.** Мақсаты: балалардың жүргізуші жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру; ересектердің жұмысына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен**

	орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құраған жапырақтарды бір ортаға жинау). Мақсаты: топта жұмыс істеуге үйрету, ересектерге көмек көрсету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: “Құстар мен мысық” (2-3 рет ойнатылады).** Мақсаты: балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды салауатты өмір	қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау).** Мақсаты: жұмыс тапсырмаларын ықыласпен орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға мен ит", "Допты ұста".** Мақсаты: құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуге үйрету; допты екі қолмен ұстау іскерліктерін жетілдіру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: тепе-теңдікті сақтауға, бір аяқта, қолды белге қойып тұруға үйрету.	жасауға үйрету. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (жемшашарды ілуге көмектесу).** Мақсаты: құстарға қамқорлық жасауға деген ықыласты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жылқы", "Мысық пен тышқан".** Мақсаты: шашыраңқы жүгіруге, тепе-теңдікті сақтауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен	**қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).** Мақсаты: тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұшақтар", "Торғайлар мен мысық".** Мақсаты: педагогтің белгісі бойынша қимылдарды тез орындауға және көрсетілген бағытта жүгіруге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Себетке дәл лақтыр".** Мақсаты: дәлдікті дамыту.	**орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау).** Мақсаты: тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүргізушілерміз", "Жапырақтар".** Мақсаты: балалардың физикалық белсенділігін дамытуды жалғастыру; ойын әрекеттерінде ересектер еңбегі туралы білімді көрсетуге деген ұмтылысты ынталандыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: қозғалыс дағдыларын жетілдіру.

	салтына тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.		қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.		
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу.				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ауыр тастар көтеру. Алақанды жұмып, қолды жартылай көтеріп-түсіру; Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру; Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау.				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Торғайлар мен қарғалар" театрландырылған ойын.** Мақсаты: зейінді, төзімділікті,ептілікті дамыту.	**Көркем әдебиет** "Туған өлкем" Мақсаты. Балаларды туған өлке туралы өлеңнің мазмұнымен таныстыру; өлең жолдарындағы	**"Күлкілі маймылдар" театрландырылған ойын.** Мақсаты: зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын	**Жапсыру** "Менің үйім осындай" Мақсаты. Балаларды дайын шаршы, үшбұрыш пішінді қағаздар арқылы үй	**"Құмырсқалар" ритмопластика.** Мақсаты: кеңістікті бағдарлай алу қабілеттерін жетілдіру, зейінді жаттықтыру. Барысы: педагогтің шапалағымен балалар залдың айналасында

	Барысы: балалар екі топқа бөлінеді: "Торғайлар" және "Қарғалар"; содан кейін бір-біріне арқаларымен екі қатарда тұрады. Педагог атаған топ ұстап алады; аты аталмаған топ - "үйлерге" қашады (орындықтарда немесе белгілі бір сызыққа дейін). Педагог баяу сөйлейді: «Қар... - ға ... -лар...». Осы сәтте екі топ қашып кетуге дайын болады. Қарапайым нұсқа: педагог атаған топ алақандарымен шапалақтайды, ал екінші топ орындарында қалады.	көркем сөз атауларын шынайы айтуға жаттықтыру; өлеңнің мазмұнындағы сөздерді мұқият тыңдап, есте сақтай білуге үйрету. "Қазақстанның Туын тап" ойыны.	дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады - бұл маймылдар. Олардың алдында бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдар мен қимылдарды орындайды. "Маймылдар", баланың іс-әрекеттерін қайталайды.	бейнесін құрастырып, жапсыруға үйрету; геометриялық пішіндер қасиеттері және желімдеу техникасы жөнінде ұғымдарды қалыптастыру. Саусақ жаттығуы.	ретсіз қозғала бастайды, басқа балалармен соқтығыспай және үнемі бос кеңістікті толтыруға тырысады.
Балалармен жеке жұмыс	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу.	**"Жау, жау, жаңбыр!" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды топтастыруға	**Жыл мезгілі жайлы әңгімелесу.** Мақсаты: қарапайым сұрақтарға толық жауап беру іскерліктерін жетілдіру.

	"Күз" (Тұрдыбек Досанов) Ұшырды жапырақты жел екпіні, Ол, сірә, көрді дейсің елеп кімді. Жоғалтқан ойыншығын жас баладай, Мұңайып үй артында терек тұрды.	айтқызу. "Жау, жау, жаңбыр!" (Шәміл Мұхаметжанов) Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сен едің. Жас егін де ержетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. Менің еккен бағымда Өссін жүзім, өріктер.	ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек.	жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау.				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Допты қуып жет", "Күн мен жаңбыр", "Тышқан мен мысық" (мөлшері 2-3 рет). Мақсаты: бір-бірімен қақтығысып қалмай жүгіруге жаттықтыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау.				

ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Музыкалық аспаптармен ойындар. Балалардың өздері құрастырған ертегісін тыңдау. Логикалық ойындар. Еркін рөлдік ойындар. "Ұшады ұшпайды, өседі өспейді" театрландырылған ойын. Мақсаты: балалардың танымдық қабілетін дамыту. Барысы: педагог затты атайды, егер ол ұшса, балалар қолдарымен қанат қағуды көрсетеді; егер ол ұшпаса, олар қолдарын тізеге қояды. Егер ол өссе, олар қолдарын жоғары көтереді, егер өспесе, олар қолмен жабады.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады".	"Немерелерді тәрбиелеуге арналған бірнеше кеңестер" қабырға газеті.	"Баланың қозғалыс белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" әңгімелесу.	Әңгіме жүргізу: "Бала танымын дамытудың маңыздылығы".	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты қалай өнімді өткізуге болады?"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген» бөбекжай- балабақшасы»**				
Топ.	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы.	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**03.10-07.10.2022ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	03.10.2022.	04.10.2022.	05.10.2022.	06.10.2022.	07.10.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу: "Ата-ананың баланы балабақшаға апару және балабақшадан алу кезіндегі әрекеттері", "Балаға қоршаған заттардың атауын атап айтқызу және оған сол заттар туралы сұрақтарды қою ерекшеліктері".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларға қуыршақ киімдері мен төсек жабдықтарын жуу кезінде педагогке көмектесуге үйрету: балаларды жұмысқа кіріспес бұрын жұмыс алжапқыштарын киюге үйрету; жууға және кептіруге қажетті керек-	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды тарақтарды тазарту жұмыстарында педагогке көмектесуге үйрету: суланған тарақтарды шаю, оларды щеткалармен тазалау.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балалардың еңбекке деген дұрыс көз-қарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуге іскерліктерін дамыту.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды таза, ұқыпты болуға, дербес әрекеттерін жетілдіре түсуге, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды топ бөлмесіндегі реттілікті сақтауға үйрету: үстел, орындықтардың, сөрелердің шаңын сүрту. Ойнап болған соң ойыншықтарын орын-орына жинауға тәрбиелеу.

	жарақтарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау, сабынды қолдана білу іскерліктерін дамыту.				
	"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны. Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту.	**"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау; алдын-ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны дайындайды.	**"Күз" мезгіліне байланысты сюжетті суреттер көрсету.** Мақсаты. Тақырыпқа байланысты сұрақтар қою. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап ету.	**"Дәл осындай гүлді тап" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттегі кескінге ұқсас заттарды табуға жаттығу, зейінділікке тәрбиелеу, балалардың сөйлеу тілін қалыптастыру.	**"Қуыршақ қонаққа барады" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұзын - қысқа, жуан - жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.
Таңертенгі жаттығу	**(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі) (орамалмен)** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар орамалдарымен беттерін жауып, "тауып ал" дейді. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалдарын умаждап "жуамыз" дейді. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамалдар тізе үстінде 3.1. Жерге шалқадан жатып, орамалдармен беттерін жауып "ұйықтайық" дейді. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде 4.1. Орамалдарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады).				

Таңғы ас	"Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балаларға тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсаты. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.	**"Қай қолымда көп?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: аз және көп заттарды ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту.	**"Көп және біреу" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру.	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	**"Танып ал да, атын ата" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Домалайық". Мақсаты. Балаларды тұрған заттың басына доп тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату іскерліктерін бекіту, оқу қызметін пысықтау. "Себетке допты лақтыр"	**Дене шынықтыру** "Ғажап күздің сыйлығы". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; тұрған заттың басына	**Музыка** "Ару күз" Мақсаты. Балалардың музыканы тыңдай білуге қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсініп,	**Дене шынықтыру** "Күз қандай?" Мақсаты. Балаларда тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру; қиғаш тақтайдың үстімен жүру дағдыларын жетілдіру; гимнастикалық шеңберлермен жалпы дамыту	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Саябаққа күз келді". Мақсаты. Балаларды қылқалам арқылы ағаштарда өскен және ағаштардан жерге түсіп, жерде жатқан сары жапырақтарды салуға үйрету; күз мезгілі туралы, жапырақтардың сарғайып, түскені жөнінде түсініктерін кеңейту. Саусақ жаттығуы. "Жапырақтар ұшты".

	қимылды ойыны. **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Қызыл сары, сап-сары.. атты тақпақты жаттау. Дауысты [ұ], [ү] дыбыстары." Мақсаты. Балаларға күзгі құбылыстың бірі, жапырақтардың түсуі жөнінде мағлұмат беру, ересектің соңынан күз туралы көркем сөзді қайталап, жаттауға үйрету. Сөздік жаттығу. "Күздің бояулары".	допты тигізу арқылы жоғары секіру және қиғаш тақтайдың үстімен жүру дағдысын жетілдіру. "Чемпион" қимылды ойыны.	бірге айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; күз кереметтері туралы ұғымдарын кеңейту. Балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу қабілетін дамыту; әннің сөздік мағынасын түсініп, бірге айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын қалыптастыру; дыбысты есту және қабылдау қабілетін дамыту. Балаларды адамгершілік қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамы	жаттығуларын жасауға ынталандыру; оқу қызметін пысықтау. "Әдемі жүреміз" қимылды ойыны.	

			мен оқу қызметіне қызығушылықтарын арттыру. "Сарыала қаздар" ойыны.		
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Құстарды бақылау.** Мақсаты: көлеміне, қозғалу тәсілдеріне назар аудара отырып, әртүрлі құстардың сыртқы түрінің айырмашылығын таба білуге үйрету. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құраған жапырақтарды бір ортаға жинау). Мақсаты: топта жұмыс істеуге үйрету, ересектерге көмек көрсету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Құстар мен мысық" (2-3 рет ойнатылады).** Мақсаты: балалардың денсаулыққа, ойынға	**Сауысқанды бақылау.** Мақсаты: сауысқанның пайда болуы, оған тән ерекшеліктер туралы түсініктерін қалыптастыру; қыстайтын құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (күзгі жапырақтарды жинау). Мақсаты: жұмыс тапсырмаларын ықыласпен орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға мен ит", "Допты**	**Ауа-райын бақылау.** Мақсаты: маусымдық өзгерістер туралы түсініктерді қалыптастыруды жалғастыру; бақылауды дамыту, талдауға, қорытынды жасауға үйрету. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (жемшашарды ілуге көмектесу). Мақсаты: құстарға қамқорлық жасауға деген ықыласты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жылқы", "Мысық пен**	**Шетенді бақылау.** Мақсаты: шетеннің суық мезгілде жануарлар мен құстарға тигізетін пайдасы туралы білімдерін бекіту. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау). Мақсаты: тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұшақтар", "Торғайлар мен мысық".** Мақсаты: педагогтің белгісі бойынша қимылдарды тез	**Жүргізушілердің еңбегін бақылау.** Мақсаты: балалардың жүргізуші жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру; ересектердің жұмысына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі тастарды жинау). Мақсаты: тазалықты байқау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүргізушілерміз", "Жапырақтар".** Мақсаты: балалардың физикалық белсенділігін дамытуды жалғастыру; ойын әрекеттерінде ересектер еңбегі туралы білімді көрсетуге деген ұмтылысты ынталандыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,**

	деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру; балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	**ұста".** Мақсаты: құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуге үйрету; допты екі қолмен ұстау іскерліктерін жетілдіру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: тепе-теңдікті сақтауға, бір аяқта, қолды белге қойып тұруға үйрету.	**тышқан".** Мақсаты: шашыраңқы жүгіруге, тепе-теңдікті сақтауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.	орындауға және көрсетілген бағытта жүгіруге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Себетке дәл лақтыр".** Мақсаты: дәлдікті дамыту.	**қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: қозғалыс дағдыларын жетілдіру.
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі түрде шешуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-				

	дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ауыр тастар көтеру. Алақанды жұмып, қолды жартылай көтеріп-түсіру; Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру; Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Вариативті компонент/Шығармашылық** "Жапырақтар түсіп жатыр". Мақсаты. Балалардың күз мезгілінде жапырақтардың түсуі туралы ұғымдарын кеңейту; түрлі-түсті жапырақтар жөнінде түсінік беру; ермексаздан түрлі-түсті жапырақтарды жасау икемділіктерін жетілдіру. "Жапырақтар ұшты"саусақ жаттығуы. **"Торғайлар мен қарғалар" театрландырылған**	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Сан алуан жапырақтар" Мақсаты. Балалардың "көп", "біреу", "бірде-біреуі жоқ" деген ұғымдарды ажырату дағдыларын жетілдіру; заттарды бір қатарға, реті бойынша, бір бағытта солдан оңға қарай оң қолымен орналастыру дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, көз өлшемін, зейінді,	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу.** "Аула сыпырушы". Мақсаты. Балаларды аула сыпырушының жұмысымен таныстыру; аула сыпырушының атқаратын жұмысының ерекшелігі мен еңбек нәтижесінің маңызы туралы түсініктерін кеңейту. Дидактикалық ойын: "Аула сыпырушының құралдарын тап". **"Күлкілі маймылдар" театрландырылған**	**Құрастырудан ойын-жаттығу.** "Сары жапырақтар жерге түсті". Мақсаты. Балаларды құрастыруға икемді қағазды жұмарлау, бүктемелеу, жыртып алу амалдарымен, қасиеттерімен таныстыру; қағазды жыртып алып, қолдағы кескінді белгілі пішінге, жапыраққа, ұқсатуға үйрету; күз мезгілі жөнінде ұғымдарды кеңейту, жапырақтардың сарғайып түсуі жөніндегі түсініктерді анықтау.	**"Құмырсқалар" ритмопластика.** Мақсаты: кеңістікті бағдарлай алу қабілеттерін жетілдіру, зейінді жаттықтыру. Барысы: педагогтің шапалағымен балалар залдың айналасында ретсіз қозғала бастайды, басқа балалармен соқтығыспай және үнемі бос кеңістікті толтыруға тырысады.

	ойын. Мақсаты: зейінді, төзімділікті,ептілікті дамыту. Барысы: балалар екі топқа бөлінеді: "Торғайлар" және "Қарғалар"; содан кейін бір-біріне арқаларымен екі қатарда тұрады. Педагог атаған топ ұстап алады; аты аталмаған топ - "үйлерге" қашады (орындықтарда немесе белгілі бір сызыққа дейін). Педагог баяу сөйлейді: «Қар... - ға ... - лар...». Осы сәтте екі топ қашып кетуге дайын болады. Қарапайым нұсқа: педагог атаған топ алақандарымен шапалақтайды, ал екінші топ орындарында қалады.	есте сақтау қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Дамыту жаттығуы. "Жапырақпен ойнайық". **"Ұшады ұшпайды, өседі өспейді" театрландырылған ойын.** Мақсаты: балалардың танымдық қабілетін дамыту. Барысы: педагог затты атайды, егер ол ұшса, балалар қолдарымен қанат қағуды көрсетеді; егер ол ұшпаса, олар қолдарын тізеге қояды. Егер ол өссе, олар қолдарын жоғары көтереді, егер өспесе, олар қолмен жабады.	**ойын.** Мақсаты: зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады - бұл маймылдар. Олардың алдында бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдар мен қимылдарды орындайды. "Маймылдар", баланың іс-әрекеттерін қайталайды.	Құрылыс нәтижесімен ойнату. **"Әлемге саяхат" театрландырылған ойын.** Мақсаты: өз мінез-құлқын ақтай білу, сенімі мен қиялын дамыту, балалардың білімін дамыту. Барысы: балаларға әлем бойынша саяхаттау ұсынылады. Олар өздерінің жолдары қайда жатқанын анықтауы керек - шөл арқылы, тау соқпағымен, батпақ арқылы, орман, джунгли арқылы, кememен мұхиттың арғы жағынан және мінез-құлқын соған сәйкес өзгертуі керек.	
Балалармен жеке жұмыс	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін	**"Жау, жау, жаңбыр!" тақпағын жаттау.**	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.**	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық**	**Жыл мезгілі жайлы әңгімелесу.** Мақсаты: қарапайым сұрақтарға

	жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күз" (Тұрдыбек Досанов) Ұшырды жапырақты жел екпіні, Ол, сірә, көрді дейсің елеп кімді. Жоғалтқан ойыншығын жас баладай, Мұңайып үй артында терек тұрды.	Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Жау, жау, жаңбыр!" (Шәміл Мұхаметжанов) Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сен едің. Жас егін де ержетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. Менің еккен бағымда Өссін жүзім, өріктер.	Мақсаты: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады, олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек.	**ойыны.** Мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	толық жауап беру іскерліктерін жетілдіру.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Шарларды домалату", "Допты қақпаға түсіру" (3-4 рет ойнатылады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-**				

	гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Балалардың өздері құрастырған ертегісін тыңдау. Логикалық ойындар. Еркін рөлдік ойындар. **"Әлемге саяхат" театрландырылған ойын.** Мақсаты: өз мінез-құлқын ақтай білу, сенімі мен қиялын дамыту, балалардың білімін дамыту. Барысы: балаларға әлем бойынша саяхаттау ұсынылады. Олар өздерінің жолдары қайда жатқанын анықтауы керек - шөл арқылы, тау соқпағымен, батпақ арқылы, орман, джунгли арқылы, кememен мұхиттың арғы жағынан және мінез-құлқын соған сәйкес өзгертуі керек. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады".	"Немерелерді тәрбиелеуге арналған бірнеше кеңестер" қабырға газеті.	"Баланың қозғалыс белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" әңгімелесу.	Әңгіме жүргізу: "Бала танымын дамытудың маңыздылығы".	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты қалай өнімді өткізуге болады?"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы .	**«Сазген» бөбекжай -балабақшасы»**				
Топ.	**Ортаңғы топ.**				
Тобы, атауы.	**«Балапан» тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**10.10-14.10.2022ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	10.10.2022.	11.10.2022.	12.10.2022.	13.10.2022.	14.10.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу: "Ата-ананың баланың балабақшадағы өтілген тақырыптары туралы хабардар болуының маңызы", "Балаға күз туралы қарапайым тақпақтарды жаттату және жаттығуларды жасату", "Баланың қандай жеміске не көгөніске деген аллергиясы жөнінде".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Ұйымдастырылған оқу қызметі кезінде оқу құралдарын тарату және оқу құралдарын орындарына жинау іскерліктерін дамыту.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды тамақ ішер кезде, табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинасу іскерліктерін жетілдіру.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қоюға тәрбиелеу.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балалардың балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларға белгіленген тәртіп бойынша киініп-шешіну дағдыларын меңгерту.
	"Түрлі-түсті	**"Суреттерді**	**Шаттық шеңбері**	**"Тәулік бөліктері"**	**"Күз" мезгілі туралы**

	жолақтар" дидактикалық ойыны. Мақсаты: түстерді атауға, салыстыруға жаттықтыру; берілген тапсырманы орындауға ынталандыру; достық қарым-қатынастарын тәрбиелеу.	**орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	Мақсаты. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Аманбысың, алтын күн! Аманбысың, жарқын күн! Маған жылу, жарық бер, Қуаныш пен шаттық бер.	**дидактикалық ойыны.** Мақсаты: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру.	**әңгімелесу.** "Күз" мезгіліне байланысты сюжетті суреттерді көру. Педагогтің қойған сұрақтарына толық жауап беру.
Таңертенгі жаттығу	**(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі)** 1. Б.қ. аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Б.қ. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Б.қ. аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне", "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Б.қ. (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Б.қ. аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Б.қ. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Б.қ. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Б.қ. аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында.				

	4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Б.қ. алақан ашып "міне" деген сөзді айтады (жаттығу 3 рет қайталанады).				
Таңғы ас	"Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балалардың тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қандай шырын?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: жемістерді ажырату және атау қабілетін жетілдіру, сын есімдерді құруға үйрету, ауызша сөйлеуді, зейінді, есте сақтауды дамыту. Барысы: балалар кезекпен себеттен суреттерді алады, суреттегі жемістерді атайды және осы жемістен алынған шырын қалай аталатынын айтады. Мысалы: "Бұл алма - алма шырыны".	**"Жапырақ қай ағаштан шыққан?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ағаштарды діңдері мен жапырақтары бойынша ажырату қабілетін жетілдіру, зейінін, байқағыштығын, есте сақтауын, қиялын дамыту. Барысы: балалардың алдында жапырақтардың суреттері тұрады. Балалар әр жапырақтың қай ағаштан екенін табады және сол ағаштың үстіне(бетіне) жапсырып қояды.	**"Күз" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: күз мезгілі туралы білімдерін кеңейту; тақырып бойынша сөздік қорларын молайту. Барысы: үстелде әртүрлі маусымдық құбылыстардың аралас суреттер (қар жауады, гүлденген шалғын, күзгі орман, құстар және т.б.) қойылған. Бала күзгі құбылыстарды ғана бейнелейтін суреттерді таңдайды және оларды атайды. Мысал: күн бұлттың артына жасырынып жатыр, жаңбыр жауып тұр және т.б.	**"Күзгі жапырақтар" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: сөздікті "күз", "ағаштар" сөздерімен толықтыру; есімдерді дұрыс қолдана білуге үйрету. Барысы: баланың алдында үлкен карточкалар бар. Кішкентайлары жақын жерде жинақталған. Ол бір кішкентай карточканы алып, қай ағаштың қай жапырағында болғанын анықтайды: "Бұл үйеңкі жапырағы", т.б.,. Содан кейін үлкен карточкадан сол жапырақты іздейді де, оған кішкене жапырақты қояды.	**"Қай көгөністі жіберіп алдық?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: тақырып бойынша сөздік қорын белсендіру, зейіні мен визуалды есте сақтауын дамыту. Барысы: ересек бала қоянды көрсетіп, оның бүгінгі туған күні екенін түсіндіреді. Қонақтар келіп көптеген сыйлықтар әкелді. Ересек адам қоянның алдына көгөністер-сыйлықтар қояды, оларды қатарға қояды. Бір көгөністі атамайды. Бала қай көгөніс жетпейді, соны атайды.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Айнала алтын күз". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүру іскерліктерін жетілдіру, тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру, қиғаш тақтайдың үстімен жүру дағдыларын бекіту, оқу қызметін қорытындылау. "Орныңды тап" қимылды ойыны. **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу.** "Жеміс-көгөніс" дидактикалық ойыны. Мақсаты. Балалардың күз сыйлары туралы, көгөністер мен жемістердің өсу ерекшеліктері мен	**Дене шынықтыру** "Нанның құдіреті". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; бөрененің үстімен сенімді жүруге үйрету және допты лақтыру, ұтып алу дағдысын жетілдіру. "Чемпион" қимылды ойыны.	**Музыка** "Себеттегі жемістер" Мақсаты. Балалардың музыканы тыңдай білу қабілетін арттыру; әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білуге үйрету; дыбыс ұзақтығы туралы ұғым беру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын жасай білу дағдысын жетілдіру; күз сыйы туралы ұғым беру. Дидактикалық ойын: "Дәмінен ажырат". **Мүсіндеуден ойын-жаттығу.** "Күзгі бақшаларға саяхат. Жеміс-көгөністер". Мақсаты. Балаларға күз мезгіліндегі жеміс пен көгөністер туралы ұғымдар беру, балада сәбіздің көгөніске жататыны және күзде пісетіні туралы білімді қалыптастыру. Сергіту сәті. "Жаңбыр жауса - тұрмайық".	**Дене шынықтыру** "Ас - адамның арқауы". Мақсаты. Балаларды педагогтің белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен және өкшемен жүру, жүгіру, жүгіріп келе жатып, жай жүріске түсу және аяқтың ұшымен денелерін тік ұстап жүру, шеңбер құрау қабілеттерін жетілдіру; бөрененің үстімен сенімді жүру, допты лақтырып, ұтып алу дағдыларын дамыту. "Өзіңе жұп тап" ойыны.	**Сурет салудан ойын-жаттығу.** "Сәбіз". Мақсаты. Қылқаламды үш саусақпен ұстап, түгін бояуға малып, бір нүктеден қағаз бетінің тіке бойымен доғалы сызық жүргізіп, қайта айналдырып, басталған нүктеге жету білігін жетілдіру, салынып қойған сопақша пішінін қылқалам арқылы қызыл-сары бояуға бояу техникасын қалыптастыру; төгілмеуіш пен тіреушені қолдану дағдыларын жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, көз мөлшерін, зейінін, елестету қабілетін дамыту. Саусақ жаттығуы. "Жүрейік, жүрейік".

	орындары туралы, білімдер аясын кеңейту. Дидактикалық ойын: "Жеміс-көгөніс".				
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Пошташының жұмысын бақылау.** Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту; пошташының жұмысы туралы түсініктерін қалыптастыру; ересектердің жұмысына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (қоқыстарды нақты жерге жинау).** Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге, істі жалпы күш-жігермен орындауға қол жеткізуге үйрету.	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау.** Мақсаты: сыпырушының жұмысын бақылауды жалғастыру; сөздік қорын байыту арқылы сөйлеу тілінің дамуына үлес қосу; сыпырушының жұмысына деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (белгілі жерге қоқыс жинау).** Мақсаты: қоқысты белгілі бір жерде жинау қабілетін дамыту.	**Сауысқанды бақылау.** Мақсаты: күздің басындағы құстардың тіршілігі туралы білімдерін байыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (қоқысты белгілі жерге жинау).** Мақсаты: балаларды тырнауыш және сыпырғышпен жұмыс істеуге үйрету, өз жұмысының нәтижесін көру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Құстар мен жаңбыр".** Мақсаты: әртүрлі	**Күзгі жаңбырды бақылау.** Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы түсініктер қалыптастыруды жалғастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (құлаған жапырақтарды жинау)** Мақсаты: еңбексүйгіштікке, еңбек етуге деген құштарлыққа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жоғары қарай**	**Мысықты бақылау.** Мақсаты: мысыққа тән ерекшеліктер туралы білімдерін кеңейту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (сүрлеу жолды сыпыру).** Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Мысық пен тышқан".** Мақсаты: кеңістікті бағдарлау іскерліктерін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, алға қарай екі аяқпен секіру дағдыларын бекіту.**

	Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жапырақтың түсуі", "Мен атаған затқа жүгір". Мақсаты: бір-біріне соқтығыспай жүгіруді үйрену; педагогтің белгісі бойынша тез жүгіруге үйрету; ағаштардың атауын бекіту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: серуендеуден эмоционалды көңіл-күй қалыптастыру.	**Қимыл-қозғалыс ойындары: "Құстар мен жаңбыр".** Мақсаты: ойын кезінде өзара әрекеттесу қабілеттерін дамыту; **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.** Мақсаты: кеңістіктегі және уақыттағы бағдарды жақсарту.	бағытта жүгіруді үйрену. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту, шеңбер бойымен жүгіріп, белгіге тоқтауға үйрету.**	**секіру", "Шеңбер бойымен".** Мақсаты: белгі бойынша жылдам әрекет етуді үйрену; жолдастыққа тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Батыл балалар" ойын**ы. Мақсаты: жылдам жүгіру жаттығулары, ептілікті дамыту.	
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аударту; шанышқыны саусақпен және ортаңғы саусақтармен ұстау қабілетін жақсарту үшін, жоғарғы бөлігін сұқ саусақтармен ұстай отырып, қолдарындағы шанышқының орнын өзгертпестен, тек қолды сәл айналдыру іскерліктеріне үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай туғызу; **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Шаңғы жаттығуы; (екі аяқты тізеге бүгіп, кезекпен созып-жинау, табанды төсек үстіне үйкеу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу.** "Күз келді". Мақсаты. Балаларды "Күз келді" өлеңінің мазмұнымен таныстыра отырып, тақпақты мұқият тыңдауға үйрету; тақпақтың жатқа айтатын сөздерін есте сақтап, қайталауға жаттықтыру; тақпақтағы күз мезгілін көркем сөзбен әдемі өрнектеген жолдарына балалардың назарын аударып, мәнін түсіндіру; күз туралы түсінік беру. "Күз кереметтерін	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу.** "Күзгі қоректер". Мақсаты. Балалардың "оң жақ", "сол жақ", "көп", "біреу" деген ұғымдарды ажырату дағдыларын қалыптастыру, педагогтің нұсқауы бойынша заттарды жазықтықта орналастыру іскерлігін жетілдіру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, ақыл-ойды, есте сақтау, қабылдау қабілетін дамыту. Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Тышқан мен тиінді қоректендірейік". **"Нені қайдан алуға болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: адамға қажетті заттарды тани, талдай білуге, нені қайдан алуға болатынын үйрету, сөздік қорларын байыту.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу.** "Себеттегі жемістер". Мақсаты. Балаларды жемістің бірнеше түрімен таныстыра отырып, оларды өсіру тәсілдері туралы түсініктерін кеңейту; жемістер жайлы түсініктерін жүйелендіруде қарапайым зерттеу жұмыстарымен айналысу қабілетін қалыптастыру; күз сыйының мәнін ашу. "Дәмінен таны" дидактикалық ойыны. **"Ненің төлі жоқ?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: үй жануарларын ажырата білуге, олардың төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу.	**Вариативті компонент/Әлеумет "Жеміс-көгөніс дүкені" ойыны.** Мақсаты. Балаларды жемістер мен көгөністер дүкеніндегі сатушының қызметімен таныстыру; жемістер мен көгөністердің атауларын жатқа айта білу қабілетін қалыптастыру; жемістер мен көгөністерді пайдаланар алдында тазалық ережелерін сақтауға үйрету; сатушы және тауар сатып алушы қарым-қатынасының ерекшеліктері мен теңге туралы ұғымдарын кеңейту. *"Жемістер мен көгөністер дүкені" ойыны.* **"Сыңарын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың пішіндер туралы түсініктерін кеңейту. Байқампаздыққа және шапшаңдыққа үйрету. Ойынға қызығушылықтарын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	**"Кім тез жинайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: көкөністер мен жемістерді айыра білуге, топқа бөле білуге, шапшаңдыққа баулу; тәрбиешіні тыңдай білуге тәрбиелеу.

	тап" ойыны. **"Ойыншықты тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: кеңістікті бағдарлай білуге үйрету.				
Балалармен жеке жұмыс	**Күзгі табиғат құбылыстарының ерекшеліктері туралы әңгімелесу.** Мақсаты. Күзгі табиғат құбылыстарының ерекшеліктері туралы әңгімелесу. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Жаңбыр" (Рамазан Тышқанбаев) Бұлттар,	**"Күзде" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күзде" (Ескен Елубаев) Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толдық астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз!	**"Дәл осындай гүлді тап" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттегі кескінге ұқсас заттарды табуға жаттығу, зейінділікке тәрбиелеу, балалардың сөйлеу тілін қалыптастыру.	**"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту.	**"Ғажайып дорба" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: сөздік қорларын ойыншық атауларымен толықтыру.

	Тұрмай ауа бер, Жаңбыр бол да, Жауа бер. Жазыққа бар, Тауға бар. Бақшаға бар, Бауға бар. Белес-белес белге бар, Сусап жатқан шөлге бар. Әр тамшыңды үлессін, Шалғын қаулап Гүл өссін!				
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Шарларды домалату", "Допты қақпаға түсіру" (3-4 рет ойнатылады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Балалардың өздері құрастырған ертегісін тыңдау. Логикалық ойындар. Еркін рөлдік ойындар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Ойыншықты тап" дидактикалық ойыны. Мақсаты: кеңістікті бағдарлай білуге үйрету.	Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары"	"Отбасындағы мерекелерді өткізу дәстүрлері" тақырыбына әңгімелесу.	"Үйде демалысты қалай өткізу керек" әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген» бөбекжай –балабақшасы»**				
Топ.	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.10-21.10.2022ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	17.10.2022.	18.10.2022.	19.10.2022	20.10.2022.	21.10.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Демалыс күнін балаңызбен қалай өткізуге болады?" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті сақтауға үйрету: ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды сындырмау.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б. естеріне салып отыру.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балалар белгіленген рет бойынша киініп-шешіну дағдыларын меңгеруге бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін салу, киімдерін іліп немесе ұқыптылықпен бүктеп қоюға, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны - аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Үйді өздігінен тазалай білуін, табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білуін қалыптастыру.

			келтіруге, тазалау, кептіру т.б., іскерліктерін дамыту.		
	"Апта күндері" дидактикалық ойыны. Мақсаты: апта күндерін атап, есте сақтай білуге үйрету. **"Нан дастарханға қалай келеді?"** Мақсаты: бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың білімдерін толықтырып жүйелеу; диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **"Балабақша ережесін сақтау" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсаты. Балабақшада өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері туралы әңгімелесу.	**"Лото" үстел үсті ойыны (отбасы).** Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әр бала отбасы мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды, бір атаумен біріктіреді. **"Біздің үйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсаты: балалардың тұрмыстық техникамен қолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға	**"Шәйнектен қандай сұйық құйылды?" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды суреттердегі шәйнектерге қарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққа жатқызамыз. Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтарды қалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектен қандай сұйықтың құйылғаны туралы сұрайды. Құралдары: бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер: бірінен су	**Саусаққа арналған жаттығу: "Сәлем".** Мақсаты: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым (Екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды) Үйде және бақшада (Екі қолдарын алға жаяды) Тіпті "сәлем" - деймін мен ("Қанаттары" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Қасымдағы көршіме. (Бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды) **"Қарама-қайшылық" жаттығуы.** Мақсаты: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету.	**"Дойбы" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын мақсаты. Қарсыластың фигураларын толық жою немесе жүру жолын бұғаттау. **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру)

		машықтандыру. Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары жоғарыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Көрсетеді қолғабыс (Шаңсорғышпен тазалаған сыңай таныту) Кішкентай шаңсорғыш! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Тоңазытқышты ашыңыз, (Екі қолды уқалау) Салқындап тұр асыңыз! (Қолды екі жаққа сермеу,	құйылып жатыр, екіншісінен - сүт, үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сонда құралдар ретінде стақандарға құйылған: шай, кофе, лимонад, сүт, су қолданылады. **Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау) жаттығуы.** Мақсаты: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз, күз, қыс және көктем". Д. Ахметова. **"Адымдар" дамытушылық ойыны.**	Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с.	

		иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне түйістіру) Шәй ішейік шәйнектен (Қолды алдыға сермеу) Ызылдайтың жәйменен! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Басып қалсаң тетігін, (Екі қолдың әр саусақтарын бір-біріне тигізу) Қайнап кетер тоқ пешім! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру)	Мақсаты: балалардың сөздік қорларын кеңейтуге ықпал ету, тілдерін дамыту. Екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Екі топтың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануға болады. Қажет сөзді атап, бір адым жасау керек. Бөлу сызығына бірінші жеткен топ жеңіске жетеді.		

		Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Екі қолдың сұқ саусақтары алдыны нұсқайды) Өте пысық үтігім (Алақанның сыртқы жағын бі-біріне үйкелеу) Басар киім түтігін! (Қолды екі жаққа сермеу, иықты көтеру) Аударған А. Кокенова.			
Таңертенгі жаттығу	**(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі)** 1. Б.қ. аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Б.қ. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Б.қ. аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне", "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Б.қ. (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Б.қ. аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Б.қ. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Б.қ. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Б.қ. аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарды көкірек тұсында ұстап, алақанды жұму. 4.2. Б.қ. алақан ашып "міне" деген сөзді айтады (жаттығу 3 рет қайталанады).			
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ				

	ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Ұннан не жасалады?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: танымдық қызығушылықты, ойлауды, көрнекі зейінді дамыту. Барысы: балалар тек ұннан жасалатын тағамдарды атайды.	"Мамандықты ата" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың нан өсірумен және өндірумен айналысатын кәсіптері туралы түсініктерін кеңейту, сөздік қорын кеңейту. Барысы: педгог сөйлемді бастайды, балалар аяқтайды (мысалы: комбайнмен жұмыс істейді ... комбайнер және т.б.)	"Құймақты жай" дидактикалық ойыны. Мақсаты: пішінді, көлемді қабылдауды дамыту, балаларды өлшемді өсу (кему) ретімен көзбен анықтай білуге машықтандыру, көзді, визуалды қабылдауды дамыту. Барысы: балалар картада көрсетілген құймақтарды ретімен нөмірлейді (1-ден 10-ға дейін) ең кішісінен үлкеніне дейін және керісінше.	"Астық өсірушіге жұмыс істеу үшін не қажет?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың ауылшаруашылық технологиясы, астық өсірушінің құралдары туралы білімдерін бекіту, визуалды қабылдауын, зейінін, есте сақтауын дамыту. Барысы: балалар ауылшаруашылық техникалары мен астық өсірушінің құралдары бейнеленген суреттерді таңдайды.	"Нан өнімдерін кім көбірек атайды?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: танымдық қызығушылықты, есте сақтау қабілетін дамыту, сөздік қорын байыту. Барысы: шеңберде тұрған балалар әртүрлі нан өнімдерін атайды; осындай заттардың көпшілігін атаған жеңімпаз болады.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Нан бар жерде ән бар". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүру дағдыларын	**Дене шынықтыру** "Торғай секіреді". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; алға жылжи	**Музыка** "Ас - адамның арқауы". Мақсаты. Балалардың музыканы тыңдай отырып, сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; әнді тыңдауда дыбыс ұзақтығы туралы	**Дене шынықтыру** "Екі аяқпен секіреміз". Мақсаты. Балаларды әртүрлі бағыттарда, жылдам және баяу қарқында жүгіру дағдысын қалыптастыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілеттерін жетілдіру; балаларды	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Тандыр нан". Мақсаты. Фломастерді үш саусақпен ұстап, тандыр бейнесінде алдын-ала салынып қойған шағын дөңгелек үстін тіке және көлденең сызықтармен, шақпақ етіп, дөңгелек сырты

	жетілдіру; балаларда бөренеңің үстімен сенімді жүру; допты лақтырып, ұтып алу дағдыларын бекіту. "Балапандар" қимылды ойыны.	отырып, екі аяғымен секіруге үйрету және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату дағдысын жетілдіру. "Торғай" қимылды ойыны. **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Ақ бидай". Мақсаты. Балаларды бидаймен таныстыра отырып, бидай дақылын өсіру туралы түсініктерін кеңейту; бидай жайлы білім беруде қарапайым зерттеу жұмыстарымен айналысу қабілетін қалыптастыру; бидай өсімдігінің қасиеті мен маңызы жөнінде мағлұмат беру; Ас атасы – нан туралы ұғым беру. "Қандай тағам?" дидактикалық ойыны.	ұғымын қалыптастыру; дыбысты есту қабілетін жетілдіру; музыка әуенімен бірге би ырғақтарын үйлесімді жасай білу дағдысын жетілдіру; нанның қасиеті туралы ұғым беру. Балалардың әнді тыңдауда дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру; дыбысты есту қабілеті мен музыка әуенімен бірге би ырғақтарын үйлесімді жасай білу қабілетін дамыту. Балаларды достық қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық мәдениетін, оқу қызметіне белсенділіктерін арттыру. "Кішкене тоқаштар" дидактикалық ойыны.	алға жылжи отырып, екі аяғымен секіруге үйрету. "Құстар мен мысық" қимылды ойыны.	аясын ұсақ дөңгелектер арқылы безендіру техникасын жаттықтыру; элементтердің пішінін, реттілігін, олардың арасындағы қашықтықты ескере отырып, ою-өрнектерді жазықтыққа орналастыру дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, көзбен пішін мен түстерді қабылдау, зейін мен елестету қабілетін дамыту. Саусақ жаттығуы. "Нан илейді Нұрай".
Серуенге дайындық	Балаларды өз киімдерін тануға, атауға, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуға үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күн-жылу мен жарық көзі.** Мақсаты: күн-жылу	**Желді бақылау.** Мақсаты: балалардың желдің	**Суды бақылау.** Мақсаты: ыдысқа құйылған суға қарап,	**"Ауа-райын бақылау (бұлтты күн)". "Жаңбыр жауғанда"**	**Суды бақылау.** Мақсаты: судың көптеген қасиеттерін зерттеуге деген

	мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау; талқылау, дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнге қарап, сұрақтарға жауап беруді ұсыну. - Күнге қарағанда, өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін, балалар күн көзінде тұрған тас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екеніне көз жеткізеді. Күн көзінде зат қызатынына қорытынды жасау. **Еңбек тапсырмалары:**	қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. **"Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы.** Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. **Еңбек әрекеті: ойын алаңына ағаштардан құрап**	оның айнадай мөлдір екеніне көз жеткізу; судың қозғалуын, ағымын, жерге сіңіп, жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару. Су сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, жылы, суық). Су мөлдір, айна ұқсап заттарды бейнелейді. Суды далада ыдысқа құйып қойып, оның бетіне қараса, көк аспан, бұлттар, өзіміздің де бейнеміз көрінеді. Суға тастарды салса - түбінде жатқан олар айқын көрінетін болады. тіпті балықтарды жіберсе, олар нақытыл көрінеді. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды	**фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гүл суару.** Мақсаты: түскен гүл жапырақтарын тырмамен тазалау. **"Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта	ынталарды ояту; суды үнемдеп қолдану ережелеріне үйрету; экологиялық білімдерді қалыптастыру. Балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару. Асфальтқа шашыраған су тез кебеді. Неге екенін сұрау. Қыста суды шашыратқаны туралы бейнежазбаны көрсету. Су неге айналатынын, бұл не себептен болатынын сұрау. Балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсаты: еңбекқорлыққа, бастаған ісін аяғына дейін жеткізе білуге тәрбиелеу. **"Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды.

	кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға көмектесу. Мақсаты: жасы кішіге көмектесуге ұмтылуға үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ал ақсүйекті іздеңдер,	**түскен ұсақ бұтақтарды жинау.** Мақсаты: аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова.	белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау.** Мақсаты: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып,	жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды.	"Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласыз? "Бояушы": - Мен бояушымын, Үстімде боялған киімім. Алыстан келемін, Бояу үшін теңге беремін. "Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қаша жөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген сан рет қағады да, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала

	кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақ сүйек. **"Өрт сөндірушілер оқуда" ойыны.** Мақсаты: қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту. **Өз бетінше еркін ойын әрекеті, аланда шығарылған материалмен ойындар.** "Шеңберді дәлде". Мақсаты: нысанаға	Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.** Мақсаты: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту.	орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Кім мәреге жетеді?" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: белгіге дейін қос аяқпен және бір аяқпен секіру техникасын дамыту; шыдамдылыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес ойын әрекеті.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. **"Түстерді тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: педагогтың белгісі бойынша түстерді тауып, белгілі қимылдарды орындауға бейімдеу. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсаты: қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	"бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **"Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: балаларда белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.

	дәлдеп тигізуге жаттықтыру.	**Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.			
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. "Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды.				
Түскі ас	Балалардың назарын тамаққа аудару; тамақтану мәдениетін қалыптастыру, үстел үстіндегі өз-өзін ұстау ережелерін үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау, тыныштандыратын әуен қосу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды	**Сөйлеуді дамытудан ойын-**	**Математика негіздері**	**Сюжетті-рөлдік ойын. "Асхана".**	**Құрастырудан ойын-жаттығу**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу**

ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**жаттығу** "Еркежан әжей нан пісірді" атты суреттер сериясы бойынша әңгімелеу. Мақсаты. Балаларда нан туралы қарапайым ұғымдарды қалыптастыру, нан тақырыбына қатысты қарапайым фразаларды педагог соңынан қайлап айтуда жаттықтыру; ойындар барысында қарапайым диалогтарға, сұраққа жауап айтып, қатысуға үйрету. "Сен не істедің?" сөздік жаттығуы.	"Әженің бауырсақтары". Мақсаты. Балалардың "зат біреу немесе көп" деген өлшем бірліктерін ажырату, дене мүшелерінің орналасуын суреттеу, оларды өз бойынан (денесінен) табу іскерліктерін қалыптастыру; кеңістікте бағдарлау, есте сақтау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын, ой-өрісін дамыту. Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Еркежан әжейдің немересін киіндірейік". **"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың мезгілдік табиғат құбылыстары жайлы білімдерін бекіту; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту. Барысы.	Мақсаты: балалардың асханада жұмыс жасайтын мамандар: аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері жайлы білімдерін, әдептілік ережелерін меңгеруді, қоғамдық орындардағы тамақтану әдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту; еңбекті құрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Асхана жиһаздары (үстел, орындықтар), асхана қызметкерлерінің киім үлгілері мен (аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері). Барысы. Алдымен педагог балалармен аспаздың адамдар (тұтынушы) үшін түрлі тағамдар әзірлеу жұмысы жайлы әңгімелеседі. Суреттер көрсетеді, педагогикалық жағдаяттарды шешеді. Алдымен педагог балалармен	"Еркежан әжейдің түрлі бауырсақтары". Мақсаты. Балаларды құрастыру материалы қағаз қасиеттерімен, жұмарлау, илеу амалдарымен таныстыру; қағаз бөлігін жыртып алып, саусақтармен жұмарлап, алақандар арасына түйіршіктеп, айналдырып, илеп, шарлар тәрізді денелерді, бауырсақтарды жасап шығаруға үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату. **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, тағам түрлерінің ойыншықтары, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер.	"Күз кереметі". Мақсаты. Балаларды күз кереметтерімен таныстыра отырып, күз айының ерекше табиғи қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту; адамның табиғатқа деген қамқорлық қатынасының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру. Дидактикалық ойын: "Күз аруының көйлегін безендір". **"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға: - Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік. Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Асем: "Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақ онда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қою керек, ол оған отырады. Осылай әр жиһаздың қажеттілігін балалар сипаттап, айтып береді.

		Педагог барлық жыл мезгіліне тән құбылысты сипаттайды, балалар құбылысты, жыл мезгілін табуға міндетті. Балаларды өз жауаптарын бір сөзбен ғана емес, сондай-ақ не себепті құбылыстың болғанын түсіндіру.	бірге белгілі тағамдар тізімін, ас мәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдардан ойында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерін қиып алады. Педагог адамдар келгенше жұмысшылардың жұмысын бақылауда ұстайды (балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін, балаларды (тұтынушыларды) ас бөлмесіне шақырады. Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшы балаларға асты әкеліп, "төлем" қабылдайды. Балалар "даяшы", "мәзір", "тағам" сияқты жана сөздерді айту керек. Педагог ойын барысын өзі түзетеді, қосымша сұрақтар	Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбден жаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру. Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары тұтынушылар. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіп тұрыңыз», - деп ілтипат білдіреді. Бірінші ойыншық дүкенін ұйымдастыру. Ойыншық сөресінің жанына үстел қойылып сөреде «Дүкен» деген жазу ілулі тұрады. Кассирдің алдында есепшот, ақша салатын қорап, ақ	

			қояды, балалардың әрекетін белсеңдету үшін. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардан дәм тату үшін, асхана жұмысшылары тынбай еңбектенеді; "рахмет" ,"өтінемін"сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, асты дұрыс шайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану - адамның қоғамдық орындарда ережелерді орындау негізгі міндеттері.	қағаз, қарындаш. Ойыншық алғысы келген балалар ең әуелі кассирге ақшасын төлейді. Не алғысы келетінін айтады. Кассир чек жазып береді. Чекті алып сатушыға береді. Сатушы «тағы да келіп тұрыңыз» - дейді. Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды.	
Балалармен жеке жұмыс	Артикуляциялық жаттығулар. Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту.	"Жауын" тақпағын жаттау. Мақсаты. Күз мезгілінде табиғи құбылыстардың ерекшеліктері туралы әңгімелесу. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Жауын" (Төленді Нұрмұхамедов)	Артикуляциялық жаттығулар. Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту.	"Таңертең" тақпағын жаттау. Мақсаты. Тәулік бөліктері туралы әңгімелесу. Сұрақтар қою. Балалардың сұрақтарға толық жауаптарын талап ету. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Таңертең" (Қастек	Жұмбақ жаттау. Мақсаты. Жұмбақтардың шешімін табу. Әр жұмбақтың суреттері болу керек.

		Қызыл отты қамшысы Көкке жарқыл шашады, Еркебұлан тамшысы Домаланып қашады. Жаңбыр жауып өтеді: Қуанады сарғалдақ. Дала жайнап кетеді, Бір шомылып алғанда-ақ!		Баянбаев) Ерте тұрғым келмейді, Бірақ тағы тұрамын. Көзім түк те көрмейді, Естімейді құлағым. Суды ағызып ақырын, Жуған болам бетімді. Кешегі көп ақылым Кеміп қалған секілді. Бала баққа бүгін де Барғым келе қоймайды. Жақсы көрем үйімде Кейде жеке болғанды. Бірақ үйден шығамын Қол ұстасып көкеммен. Ашылып көз-құлағым, Бала баққа жетем мен.	
Серуенге дайындық	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары:"Өз үйіңді тап", "Поезд" (3-4 рет ойнатылады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес	"Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің				

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Балалардың өздері құрастырған ертегісін тыңдау. Логикалық ойындар. Еркін рөлдік ойындар. **"Әлемге саяхат" театрландырылған ойын.** Мақсаты: өз мінез-құлқын ақтай білу, сенімі мен қиялын дамыту, балалардың білімін дамыту. Барысы: балаларға әлем бойынша саяхаттау ұсынылады. Олар өздерінің жолдары қайда жатқанын анықтауы керек - шөл арқылы, тау соқпағымен, батпақ арқылы, орман, джунгли арқылы, кememен мұхиттың арғы жағынан және мінез-құлқын соған сәйкес өзгертуі керек. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес. "Баланың бос уақытын тиімді пайдалану".	"Үлкендерге құрмет" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. "Қыңырлықты шешу жолдары".	Ата-аналарға арналған сауалнама. "Отбасындағы салауатты өмір салтының шарттары".	Ата-аналарға арналған жеке әңгімелер. Көзге арналған түзету гимнастикасы.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білім беру ұйымы .	**«Сазген»бөбекжай-балабақшасы»**					
Топ.	**Ортаңғы топ**					
Тобы, атауы.	**«Балапан» тобы**					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**					
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай.**					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**24.10-28.10.2022ж.**					
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***	
	24.10.2022.	25.10.2022.	26.10.2022.	27.10.2022.	28.10.2022.	
Күн тәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Неліктен балалар әртүрлі?" тақырыбында әңгімелесу; ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру. Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру.					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны-аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу			"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға, шкафтарда	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салуға	"Еңбекке баулу" Мақсаты. Балаларды сумен жұмыс жасағанда гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңдеріңді түріңдер, матаны сулап, құрғатыңдар, лас болған кезде шайыңдар. Сумен жұмыс кезінде еңбек

	жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.			тәртіпті сақтауға, шаңды сүрту.	үйрету.	дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.
	"Бұл қандай құс?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстарды суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу. **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған			**"Құс қайда?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: қыстайтын құстар мен қоныс аударатын құстарды тану, оларды дұрыс атай білу қабілеттерін қалыптастыру. **"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды	**"Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсаты: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған	**Саусақ жаттығуы.** Мақсаты: балаларды қимылдарды мәтін жолдарына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, елестету, ойлау қабілетін дамыту. Шаршы бұрышын құрайық, Саусақ ұштарын қосайық. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Төрт бұрыштар жиналып, Бір пішінге құрылды. **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** Мақсаты: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды

	ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары.			өсімдіктердің түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі-түсті жапырақшалары тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкес келетін гүлді табады.	қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **"Лото "Құстар"" үстел ойыны.** Мақсаты: құстарды топтастыруға және жалпы атауларын атауға дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді	дағдыландыру; балалардың қабылдауын, байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту.

					топтастырады: үй және жабайы құстардың суреттері бойынша.	
Таңертенгі жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде, 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.қ. келу (3рет). Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Артығын тап" дидактикалық ойыны. Мақсаты: әр			Шаттық шеңбері Мақсаты. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу	"Біздің жердің құстары" дидактикалық ойыны.	"Жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырат" дидактикалық ойыны.

	мезгілдің белгілері туралы білімдерін, өз ойларын нақты жеткізе білу қабілеттерін нығайту; есту зейінін дамыту. Барысы: педагог мезгілді: "Күз" деп атайды. Содан кейін ол жыл мезгілдерінің белгілерін тізбектейді (құстар жылы жаққа қарай ұшады, ағаштарда жапырақтар сарғайады; үлпілдек ақ қар жауады). Балалар қосымша белгіні атайды және өз таңдауын түсіндіреді.			қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел достарым, келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер. Шақырамын сендерді, Жолдастарым кел бері, Толтырайық шаттыққа, Дөңгеленген шеңберді.	Мақсаты: балаларға біздің жердің қыстайтын және жыл құстары, олардың әдеттері, сыртқы түрі, қоректенуі, тіршілік ету ортасы туралы жалпылама түсінік қалыптастыру; құстарды сыртқы түріне қарай ажыратып, суреттерден таба білуге үйрету; туған жердің табиғатына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	Мақсаты: құстар туралы білімдерін толықтыру; жыл құстары мен қыстайтын құстарды бір-бірінен ажырату іскерліктерін жетілдіру. Барысы: балаларға жыл құстары және қыстайтын құстар бейнеленген суреттер ұсынылады. Магниттің көмегімен олар жыл құстарын магниттік тақтаның бір жағына, ал қыстайтын құстарды екінші жағына жапсырады.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Торғай секілді секіреміз". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүру іскерліктерін			**Музыка** "Торғай". Мақсаты. Балалардың әнді тыңдауда дыбыс ұзақтығы, тембрі туралы ұғымын қалыптастыру; дыбысты есту мен қабылдау қабілетін	**Дене шынықтыру** "Жомарт қораз". Мақсаты. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Торғайды жаңбырдан жасырайық". Мақсаты. Балаларды қағаз бетіндегі дайын торғай пішіні үстіне бұлттан төмен қарай "аққан" тамшыларды жапсырып,

	жетілдіру; алға жылжи отырып, екі аяғымен секіру және допты аяқпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату дағдыларын бекіту. "Допты қуып жетіңдер!" қимылды ойыны. **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Ұшты-ұшты жаттығуы. Тілдің дыбыстық мәдениеті. [ш] дыбысы." Мақсаты. Балаларды [ш] дыбысының айтылу мәдениетіне үйрету; әңгімелесу, ойындар барысында жыл құстарының атауын атап, күз мезгілінде жылы жаққа ұшу құбылысы жөнінде мағлұматтар беру. Сөздік жаттығу.			және зейінін дамыту; музыка әуенімен би қимылдарын үйлесімді орындауға дағдыландыру. "Тоқылдақ" ойыны.	жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; еденде тұрған тақтаймен өрмелеу және алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдысына үйрету. "Қоян" қимылды ойыны.	жаңбырлы күні шатыр астында отырған торғай туралы сюжеттік аппликация үлгісін жасауға үйрету. Саусақ жаттығуы.

	"Есте не сақтадық?".					
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімін мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау.					
Серуен	**Ағаштар мен бұталарды бақылау.** Мақсаты: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыста қалай қыстап шыққандығын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап, қандай екенін айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаның ластануынан ауаны тазалайды. Сондықтан адамдар ағаштарды көп отырғызады. **«Өз ағашыңды тап» қимылды**			**Құстарды бақылау (көгершін).** Мақсаты: көгершіннің сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады. **"Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау; сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау,	**Құстарды бақылау (қарлығаш).** Мақсаты: қарлығашты сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш - бейбітшілік пен берекенің символы. Қарлығаш күзде жылы жаққа ұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуға үйретеді. - Қарлығаш, басқа құстарға қарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарының түсі қара, ал кеудесі ақ. Қарлығаштың құйрығы айыр. Қарлығаштың ұшқаны да ерекше: ол реактивті ұшақ ұқсап жылдам жоғары көтеріліп, төмендеу түсіп, ұзақ	**Құстарды бақылау (торғай).** Мақсаты: торғайдың сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды

	ойыны. Мақсаты: табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу. **"Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі			байланыстырып сөйлеу қабілеттерін; дүниетанымын кеңейту. Құралдар: аң-құстарды, үй жануарларының және мекендерінің суреттері. **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.** Мақсаты: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Бұл ойынға қанша бала болса да, қатыса беруге болады. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа	ұшып жүреді. Қарлығаш ұясын саз балшықтан жартас қуыстарына, жағалаудағы жарға, үй ішіне салады. Қарлығаш адамға жақын болады. **Еңбек әрекеті: гүлді баптау, топырағын қопсыту.** Мақсаты: гүлді өсіре білуге, табиғатты қорғауға, гүл табиғаттың бір бөлшегі екенін түсіндіру. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан"	ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып

	кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Еңбек әрекеті: өскіндері суару.** Мақсаты: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**			қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар...", - дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді.	мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бр-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсаты: дәлдікке,	шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-біріне соғылмай, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар,

				Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **"Допты қақпаға домалат" жаттығуы.** Мақсаты: допты домалатып, доғаға өткізуге жаттықтыру; ептілікке, дәлдікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: доптар, доға. **Балалардың еркін ойыны.**	ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Балалардың еркін ойыны.**	сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: ауланы сыпыруға көмектесу.** Мақсаты: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. Балалардың еркін ойыны. Мақсаты: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету**.** **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; киімдерін жүйелі шешуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу. **(мәдени-**					

	гигиеналық дағдылар)					
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу; **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Мейірімді мысық" (белді бүгіп, басты жоғары көтеру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Бесін ас	Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жеке жұмыс, әдеп ережесі. Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Ақ үйрек, сары үйрек". Мақсаты. Балалардың "зат біреу немесе			**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Құстар неге сөйлемейді?" Мақсаты. Балаларды ертегі мазмұнымен	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Қарлығаш". Мақсаты. Балаларды қарлығаштың сыртқы келбетімен	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көлде жүзген үйрек". Мақсаты. Балаларды көлде жүзіп жүрген үйректің айналасына қағаз бойымен көлденең созылған, бірнеше көк түсті ұзын толқынды

	көп" деген өлшем бірліктерін, сол және оң жақты, түстерді ажырату іскерліктерін жетілдіру, құстарды топтастыру, бөлу операцияларын пысықтау; есте сақтау, кеңістікте бағдарлау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын, ақыл-ойды дамыту. Үстел басындағы дамыту жаттығуы. "Балапанды тауып алайық". **"Құстарды сұлбасы бойынша таны" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың қыстайтын және			таныстыра отырып, құстардың өзіндік ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру; ертегіні тыңдау кезінде әр құстың өзіндік қасиетін эмоциялық сезіммен қабылдай білуге үйрету. "Жыл құстарын тап" ойыны. **"Кім не жейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: құстардың қоректенуі туралы балалардың білімдерін бекіту; қыстайтын және жыл құстарының айырмашылығы туралы білімдерін бекіту; есте сақтауды, зейінді, сөйлеуді дамыту; қыстайтын және	таныстыра отырып, қарлығаш туралы түсініктерін кеңейту; қарлығаштың тіршілігін бақылау қабілетін қалыптастыру; жыл құстары туралы түсінік беру. Қарлығаш туралы көркем сөздер арқылы балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен ойлау қабілетін және тануға, білуге деген құштарлығын дамыту. "Қандай құс?" дидактикалық ойыны. **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру;	жолақтарды салу амалымен таныстыру; жыл құстары жөнінде мағлұматтарды толықтыру. Саусақ жаттығуы. «Балапан»." **Серуендеуге барайық" сюжетті-рөлді ойыны.** Мақсаты: балаларда әр мезгілге арналған киімдерді таңдау қабілеттерін дамыту, киім элементтерін дұрыс атауға үйрету, "киім", "аяқ киім" туралы жалпыланған ұғымдарды бекіту, өзгелерге деген қамқорлық қатынасты тәрбиелеу.

	жыл құстары туралы білімдерін бекітуге үлес қосу, сұлбасы бойынша құстарды тани білуге машықтандыру. Барысы: балаларға құстардың сұлбасы ұсынылады. Балалар құстарды анықтап, оларды жыл құстары немесе қыстайтын құс деп атайды.			жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Барысы: екі шеңберде әртүрлі тамақ түрлері: тары, дәндер, нан үгіндісі, итмұрын, жидек, қоңыз, құрт, алма суреттері тұрады. Балалардың міндеті - қыстайтын және жыл құстарына азық-түлік бөлу. **"Жұмбақтардың шешімін табу".** Мақсаты.Құстарға байланысты жұмбақтар жасыру, балалардың ойлау қабілетін дамыту.	қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Үш аю" ертегісін баяндау.** Мақсаты: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар" ойыны. Балалардың геометриялық пішіндерді ауызша нұсқауларға сәйкес дұрыс орналастыра білуге үйрету.	
Балалармен жеке	Жаңылтпаштар			Артикуляциялық	Жаңылтпаштар	Бала тілін дамыту.

жұмыс	айтқызу. Атам бақ аралады, Ағам тал аралады. Асан көл жағалады, Асыл ат тағалады. Шырағым шұбат іш, Шұбатты сұрап іш. Шұбатты ішпесең, Бітпейді бұла күш.			жаттығулар. Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту.	айтқызу. Қулық таудан, Қулық бие көрдім. Қуанғаным, құлындапты, Қулық таудың Қойнауындағы Қорқауларға ұрынбапты. Сырттағы ит үрді, Сырттан кісі кірді. Сырттағы біреу, Сыпырып кетті кірді.	"Сауысқан" (ел аузынан) Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімін мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Серуен	Сереуенге деген қызығушылықтарын ояту. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Допты домалат", "Құрсауды дөңгелет" (3-4 рет ойнатылады).					
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. Музыкалық аспаптармен ойындар. Балалардың өздері құрастырған ертегісін тыңдау. Логикалық ойындар.					

және тағы басқа әрекеттер)	Еркін рөлдік ойындар. **"Не жетіспейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: қызығушылыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу; сөйлеуді дамыту. Барысы: балаларға құстарға не жетіспейтінін айту керек." **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**					
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Отбасымен серуендеу" атты тақырыбында көрме ұйымдастыру.			Ата-аналарға тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайы туралы ақпарат беру.	"Музыка және балалардың психикалық денсаулығы" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.	"Баланың жүйке жүйесін қорғаңыз" тақырыбында әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай–балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**31.10-04.11.2022ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	31.10.2022.	01.11.2022.	02.11.2022.	03.11.2022.	04.11.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу. Күз мезгілінде болатын мерекелер жайлы ақпарат беру; ата-аналардың балалары жайлы мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттері. Орындықтарды үстелдің алдына белгілі тәртіпте қою амалын игерту; балаларды	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап салу.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікке тәрбиелеу, басталған жұмысты соңына дейін	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю, қажетіне қарай суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарады	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Кітап бұрышын тазалау.** Мақсат-міндеттері. Құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, ретпен орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарға ұқыпты, таза қарауға үйрету.

	еңбекке баулу, ересектерге көмектесуді үйрету.	жеткізу дағдысын қалыптастыру.	үйрету.		
	Суретпен әңгіме: "Табиғат әлемі". Мақсат-міндеттері. Балалармен табиғат әлемі туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Не, қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жемістер мен көгөністердің бақта және бақшада өсетіні туралы түсініктерін кеңейту. Олардың аталуы, құрамындағы кездесетін дәрумендерді, оның адам денсаулығына маңызы жөніндегі білімдерін тереңдету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Бұл қай мезгілде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін нақтылау және тереңдету. Барысы: педагог балаға жыл мезгілін атайды да таңбалауышты береді. Бала жыл мезгілінде болатын табиғат құбылысын атайды да, таңбалауышты келесі балаға береді. Таңбалауышты алған келесі бала жыл мезгілінің екінші ерекшелігін атайды. Ойын осылай жалғаса береді.	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Жылдың қай мезгілі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Әр маусымның айлары және жыл мезгілдерінің негізгі ерекшеліктері туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог өлең оқиды, балалар осы өлең ішінен қай жыл мезгілі айтылғанын табу керек. Қазақ тілінде жыл мезгілдерін атауды талап ету. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Бастапқы қалып: тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде. 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 бастапқы қалып. Аяқ арасы алшақ, қуыршақ алда. 1-2 денені оңға, солға бұру, бастапқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып: қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4 алға еңкею. "Қуыршақтар билейді". 5-6 бастапқы қалыпқа келу (3рет).				

	Бастапқы қалып: 1-2 отыру, қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Бұл қандай құс?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды құстарға тән белгілері бойынша сипаттауға және олардың сын-сипатына қарап тануға үйрету. Барысы: жүргізуші құстардың әдеттерін бейнелейді және олардың белгілерін сипаттайды, балалар жүргізушінің жасырып отырған құсын табады.Құстарды қазақ тілінде атайды.	**"Тапсырманы орында" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Үлкен және кішкентай заттарды ажыратуларын жаттықтыру. Мазмұны: бір баланы ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса	**"Не, қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғатта болып жатқан құбылыстарды түсінуге үйрету; жер бетіндегі барлық тіршілік иелерінің өсімдік жамылғысының күйіне тәуелділігін көрсету. Барысы: педагог әртүрлі өсімдіктер мен бұталардың	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетке мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік!	**"Кім, не жейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың құстардың қоректенуі туралы білімдерін бекіту; қыстайтын және жыл құстары айырмашылығы туралы білімдерін бекіту; есте сақтауды, зейінді, сөйлеуді дамыту; қыстайтын және жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Барысы: екі шеңберде әртүрлі тамақ түрлері: тары, дәндер, нан үгіндісі, итмұрын, жидек, қоңыз, құрт, алма суреттері тұрады. Балалардың міндеті -

	(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)	береді. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	аттарын атайды, балалар сол жерде өсетіндерді ғана таңдайды. Олар өссе, балалар қолдарын шапалақтайды немесе бір жерге секіреді (кез келген қимылды таңдауға болады), егер болмаса, балалар үндемейді. Өсімдіктер: шие, алма, пальма, итмұрын, қарақат, өрік, таңқурай, апельсин, лимон, алмұрт, ананас және тағы басқа. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(сөйлеуді дамыту)**	қыстайтын және жыл құстарына қоректерді бөлу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Жомарт қораз". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру	**Дене шынықтыру** "Қораз секілді қанат қағайық". Мақсат-міндеттері. Балаларды еденде тұрған гимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи	**Музыка** "Жомарт түлкі". Мақсат-міндеттері. Балалардың әуенге деген ықыласын арттыру; әнді тыңдауда сөздік мазмұнын түсіне білу қабілетін	**Дене шынықтыру** "Өрмелейік, қане біз". Мақсат-міндеттері. Балаларда еденде тұрған гимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи отырып, екі аяқпен	**Қазақ тілі** "Күзгі жаңбыр". Мақсат-міндеттері. Қазақ тілінде жаңбыр түрлерінің атауларын атауды үйрету; етістіктер мен көсемше, зат есімдердің көмегімен жаңбырдың жауғанын, жапырақтардың түсуін

	қабілетін жетілдіру; еденде тұрған тақтаймен өрмелеу және алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдысын үйрету. **"Қоян" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қоянның қимылдарын келтіруді үйрету (жүгіру, секіру, сәбізді жеу).	отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыра отырып, қораздың дауысын тыңдату. **"Еңбектейік, қане біз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жалауға дейін еңбектеп баруды үйрету.	қалыптастыру; музыкалық жетекшіге ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; тыныс алу жаттығуларын орындау кезінде дұрыс тыныс алу дағдысына үйрету; музыка әуенімен бірге би қимылдарын еркін орындауды үйрету; музыкалық аспапта ойнау қабілетін қалыптастыру; жомарт күз туралы ұғым беру. Балалардың әнді тыңдауда сөздік мазмұнын түсіне білу қабілеті мен музыка жетекшісіне ілесе ән айту қабілетін дамыту. **"Жомарт түлкі" ойыны.** Мақсат-міндеттері.Бірлесіп ойын ойнауды	секіру техникасын бекіту. **"Өрмекші секілді өрмелейік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кеглиге дейін өрмелеп баруды үйрету.	білдіретін сөз тіркесін құрауды үйрету. **«Жалғастырып айт» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздігінде етістіктерді белсендіруді жалғастыру.

			үйрету, қимыл шапшаңдығын дамыту.		
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімін мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**«Күзгі саябаққа серуен» (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Адамдардың саябаққа не үшін келетіні жайында әңгімелесу. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл аудару, бақылау, әңгімелеу. **Еңбек:** саябақтағы әртүрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. Әр ағаштың жапырағын ажыратуды үйрету. **Балалармен жеке жұмыс:** тақпақ жаттату. **(көркем әдебиет)** Қ. Шарғытбаев «Күзгі жапырақтар». Алтын, сары, қызыл,	**Қарға мен сауысқанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айта білуге машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерекшеліктері мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға ұқсаматынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** қураған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндетттері.	**Аққайыңды бақылау (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Жыл мезгілдеріне байланысты өзгерістер мен ерекшеліктерді бақылау. Ағаштарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Қайың өте әдемі ағаш. Оның ақ түсті қабығы ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі қатты. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді, оның гүлдері сырға секілді салбырап жатады. Күз мезгілінде жапырақтары алтындай жарқырап жерге түседі. Суретшілер қайыңның суретін салуды ұнатады.	**"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау, жаңбыр Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерің шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен секіру) **"Күн мен жаңбыр"**	**Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың мезгілдік өзгерістер жайлы білімдерін кеңейтуді жалғастыру, қиялдарын дамыту - бұлттар неге ұқсайды. **"Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың,

	көк Алуан-алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолының бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан жылдам секіру (уақытқа). **Қимыл-қозғалыс ойыны: "Лақтыр да, ұстап ал" (2-3 рет ойнатылады).** Мақсат-міндеттері. Балаларды допты лақтыруға және ұстап алуға жаттықтыру. Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндетттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыға бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдарын бұлғау)	Балаларға қайыңның суретін салуды ұсыну. **(сурет салу)** **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңды ағаштардан құрап түскен бүршіктер мен ұсақ бұталардан тазарту. Мақсат-міндеттері. Бірігіп жұмыс істеуге, берілген мақсатқа бірігіп жетуге дағдаландыру. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарын үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынын арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар қояндар болады. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда,	**қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар шалшықтарды баспау үшін, биіктеу жерлерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұруы тиіс. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша шеңбердің біресе бір жағына, біресе	Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар шалшықтарын баспау үшін, биіктеу жерлерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** құрғақ

		Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Д. Ахметова. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндетттері. Балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа,	"Не бар екен?" - деп шалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да, алаңды алыстан бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырынған жерлерінен ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, өз орындарына доптан жылдам қашып баруға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойынның	екінші жағына жүріп, содан кейін жылдамдықты қосып жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту;ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ	жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке үйрету; топпен жұмыс істеу біліктілігін бекіту. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.

		ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	қауіпсіздігін қадағалайды. **"Қайыңға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге дағдыландыру; тапсырманы зеректікпен және шапшаңдықпен орындауды үйрету. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету, құрдастарымен өзара әрекет ету дағдысын қалыптастыру.	бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.**	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз.			

	Осы сөздерден кейін балалар түскі астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық Аунап-қунап алайық. Ұйқымызды ашайық "Самал жел" (ішпен жатып, қолдарын дене бойымен жіберу, бастарын сәл көтеріп, жел соққанын көрсету) "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі". Ішпен жатып, қолдарын дене бойымен жіберу, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" (тізені құшақтап жату, аяқты құшақтап денемен алдыға және артқа қарай тербелу) **(дене шынықтыру, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Бесін ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар бесін астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қораз ойыншығымен танысу". Мақсат-міндеттері. Балаларға үй құстарының сыртқы кескін-кейпі және	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жемістер мен көгөністер". Мақсат-міндеттері. Балаларға жомарт күз	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Дөңгелек жемістер мен көгөністер". Мақсат-міндеттері. Балаларды	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Апельсиндер". Мақсат-міндеттері. Балаларды қылқалам арқылы қызыл сары түсті дөңгелек пішінді	**Үстел үсті театры "Жеті лақ пен қасқыр" ертегісі** Мақсат-міндеттері. Балаларға үстел үстінде ертегі кейіпкерлерін көрсету арқылы әңгімелеп беру. **(көркем әдебиет)**

	тіршілік ерекшеліктері жөнінде мағлұматтар беру, ойыншықты сипаттау және ол туралы әңгімелеу тәртібімен таныстыру. **"Құстарды аулаға жинайық?"** Мақсат-міндеттері. Құстардың атауын қазақ тілінде дұрыс атауға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Бауда, әлде бақшада?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға көгөністер мен жемістердің қайда өсетінін атап айтқызу, ажырата білуге үйрету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Аспаз". Мақсат-міндеттері. Балалардың аспаз еңбегі туралы ұғымдарын	туралы түсінік бере отырып, күзде өсетін көгөністер және жемістер туралы білімдерін кеңейту; көгөністер мен жемістерді ажыратып атау дағдыларын жетілдіру; бақша өсімдіктерін өсіру, оларға күтім жасауға қызығушылықтарын қалыптастыру; жомарт күз туралы ұғым беру. **"Төртіншісі артық" танымдық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жемістер мен көгөністерді тануға, байқампаздыққа дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)** **"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері.	геометриялық пішіндерді тануға және атауға жаттықтыру; түйсіну және көру арқылы дөңгелек пішінді заттардың қасиетін зерттеу дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, есте сақтау, қабылдау қабілетін дамыту. **"Мозаика" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға берілген суреттердің бөлігін тауып өз орнына орналастыруды үйрету; тапқырлыққа баулу. **(танымдық дағдылар)** **Музыкадан ойын жаттығу** "Күз желі". Мақсат-міндеттері. Балалардың әуенге ықыласын арттыра отырып, әнді	апельсиндерді, тіктөртбұрышты пішінге бір сапқа қатарымен салуды үйрету. **"Күнге не ұқсайды?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Мнемокарта бойынша дөңгелек пішінге ұқсас заттарды қазақ тілінде дұрыс атауды дағдыландыру. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Саусақ ойыны.** "Бақшадағы қызанақ пен қияр". Мақсат-міндеттері. Бақша туралы түсінік бере отырып, қызанақ пен қияр көгөніс екенін ажыратуды үйрету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Вариативті компонент/Әлеумет**	**"Көгөністер дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сатушы мамандығы туралы білімдерін бекіту. Балалардың ойынға қажетті құралдарды пайдаланып, дүкен ойынын ойнау. **(сөйлеуді дамыту)** **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Қорап". Мақсат-міндеттері. Балаларға кірпіш құрылыс материалынан қорапша құрастыруды үйрету; кірпішті көлденең және қатар қоя білу, тиістірілген бұрыштарды, тұтас жасанды құрылыс нысанын көріп, қолмен түзеп отыру қабілеттеріне дағдыландыру. **Құрылыс нәтижесімен ойнату. (сөйлеуді дамыту)**

	кеңейту; аспаз еңбегі туралы түсінік бере отырып, аспаз құралдарының аталуын жатқа айтуға үйрету. **Дидактикалық ойын: "Тағам түрлерін ата".** Мақсат-міндеттері. Тағам түрлерін қазақ тілінде дұрыс атауды үйрету. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**	Балаларды бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. **(математика негіздері)**	тыңдағанда сөздік мазмұнын түсіну қабілетін қалыптастыру; музыкалық жетекшіге ілесе ән айту қабілетін дамыту; ұйымдастырылған іс-әрекетті пысықтау. **«До – ре – ми» ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды музыкадағы бейнелерді, әнді тыңдау арқылы ажыратуды үйрету. Тыңдау қабілеттерін арттыру.	"Автобус" ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды автобус жүргізушісі және кондуктор қызметінің ерекшеліктерімен таныстыру; жол жүру ережесі мен автобустағы жолаушы тәртібі туралы мағлұмат беру; ойын және қоғам көлігі ережелерін түсіндіру. **"Автобуста кім бар?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер. Автобуста бар адамдардың орнын анықтау, атауларын пысықтау.	

Балалармен жеке жұмыс	**Санамақтар айтқызу.** Бір дегенім - білеу, Екі дегенім - егеу, Үш дегенім - үскі, Төрт дегенім - төсек, Бес дегенім - бесік, Алты дегенім - асық, Жеті дегенім - желке, Сегіз дегенім - серке, Тоғыз дегенім - торқа, Он дегенім - торқа, Он дегенім - оймақ, Он бір қара жұмбақ.	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** "Жомарт Күз" (суретті қарастыру) Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.	**Әңгіме құрастыру "Табиғат".** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын табиғаттағы ерекшеліктердің атауларын білдіретін сөздермен байыту.	**"Ғажайып қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын ойыншықтардың атауларын білдіретін сөздермен байыту.	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**«Күзгі саябаққа серуенді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Адамдардың саябаққа не үшін келетіні жайында әңгімелесу. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылау, әңгімелеу. **Еңбек:** саябақтағы	**Қарға мен сауысқанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қарға мен сауысқанның айырмашылықтарын айтуға машықтандыру; құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндік ерешекліктері	**Аққайынды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Жыл мезгілдеріне байланысты өзгерістер мен ерекшеліктерін бақылау. Ағаштарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Қайың өте әдемі ағаш, ол ақ түсті қабығымен ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың	**"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуын жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру.	**Бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балалардың мезгілдік өзгерістер жайлы білімдерін кеңейтуді жалғастыру, қиялдарын дамыту, бұлттар неге ұқсайды. **"Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай

	әртүрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. Әр ағаштың жапырағын ажыратып үйрету. **Балалармен жеке жұмыс:** тақпақ жаттату. **(көркем әдебиет)** Қ. Шарғытбаев «Күзгі жапырақтар». Алтын, сары, қызыл, көк Алуан-алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір бағытта жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады немесе жіптер төселеді. Күрделенуі: сызықтардан жылдам	мен белгілерін тануға ынталандыру. Балалар сауысқанның дыбыстарын тыңдап, сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға өте ұқсамайтынын байқайды. **Еңбек әрекеті:** құраған жапырақтарды жинау. Мақсат-міндетттері. Еңбексүйгіштікке, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндетттері. Балаларды құстардың қимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды	ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі қатты. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді және гүлдері сырға секілді салбырап жатады. Күз мезгілінде жапырақтары алтындай жарқырап, жерге баяу түседі. Суретшілер қайыңды суретке салуды ұнатады. Балаларға қайыңның суретін салуды ұсыну. **(сурет салу)** **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** алаңды ағаштардан құрап түскен бүршіктерді, ұсақ бұталарды жинау. Мақсат-міндеттері. Бірігіп жұмыс істеуге, берілген мақсатқа бірігіп жетуге дағдыландыру. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға	Жау, жау, жаңбыр, Жау, жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (екі аяқпен секіру) **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші	қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар шалшықтарды баспау үшін, биіктеу жерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұруы тиіс. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** құрғақ жапырақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Тазалық

	секіру (уақытқа). **Қимыл-қозғалыс ойыны: "Лақтыр да, ұстап ал" (2-3 рет ойнатылады).** Мақсат-міндеттері. Балаларды допты лақтыруға және ұстап алуға жаттығу. Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қол бұлғау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды сол жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды оң жақта төменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (аяқ ұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірқалыпты көтеру)	дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өз қалауларымен немесе санамақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Не бар?" - деп шалғында. "Аңшылар" қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да, алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндар шықты шалғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сәлем береді, Тәтті шөппен қоректенеді.	белгі бойынша балалар шалшықты баспау үшін, биіктеу жерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдай белгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір жаққа, біресе екінші жаққа жүріп, содан кейін жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз.	пен тәртіпке үйрету; топпен істеу біліктілігін бекіту. **"Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігерін дамыту. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.

		Д. Ахметова. **"Қарақұс пен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндетттері. Балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай жылдам жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Кім жылдам?" ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндетттері. Жүгіруді, секіруді, өрмелеуді пысықтау. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндетттері. Қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіндігімен қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара	"Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. **"Қайыңға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге машықтандыру; тапсырманы зеректікпен және шапшаңдықпен орындауға дағдыландыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылығы бойынша	Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындау мүмкіндіктерін**	

		әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	ойын таңдау мүмкіндігімен қамтамасыз ету және құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	**жетілдіру.**	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігімен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Үстел театры "Шұбар тауық" ертегісі.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ертегіні мұқият тыңдауды және көруді, кейіпкерлердің қылықтарын бақылауды, ертегілерді жақсы көруді үйрету. Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, күз тақырыбына байланысты суреттер. **(музыка)** Өнер бұрышында жемістер мен көгөністердің бояу суреттерін бояту, көгөністер мен жемістерді мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Еркін рөлдік ойындар. **"Не жетіспейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу; сөйлеуді дамыту. Барысы: балаларға құстарға не жетіспейтінін айту керек. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес: "Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру".	Балалардың отбасында не істей алатындары туралы әңгімелесу.	Кеңес. "Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы".	Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай–балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы	**«Балапан»**тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**07.11-11.11.2022ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	07.11.2022.	08.11.2022.	09.11.2022.	10.11.2022.	11.11.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Баланың өзін-өзі бағалауы" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттері. Балыққа қамқорлық жасауға дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіп сақтауға ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттері. Балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен

	көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауды үйрету.	тіршілігіне қызығушылық таныту.		ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюды үйрету.	кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруді үйрету.
	"Жол белгілерін қою" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балалардың жолда жүру туралы алған білімдерін тиянақтау, жол белгілерін айыра білу. Балаларды мейірімділікке, байқағыштыққа тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Ұшады, жүзеді, жүреді" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Тілдің лексикалық жағын дамыту (етістік сөздігін кеңейту). Барысы: педагог балаларға суреттерді таратады, оларды қарастыруға және атауға шақырады, содан кейін "Ол не істеп жатыр?" деген сұрақ қояды. Мысалы: автобус жүреді, жолаушыларды тасымалдайды, тоқтайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Саусақ жаттығуы", "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады. - Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)**	**"Геометриялық пішіндерден автобусты құрастырамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың қиялын, шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог геометриялық пішіндерді қолдана отырып, балаларға көлік түрлерін құрастыруды ұсынады. **(математика негіздері, құрастыру)**	**"Сипаттама бойынша таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қиялын, сөйлеу қабілетін дамыту. Барысы: педагог бір баланы шақырады, оған сурет береді және онда қандай көлік бейнеленгенін сипаттауды ұсынады, бірақ атауын атамайды. Қалған балалар оны сипаттамадан анықтайды. Сипаттамасы бойынша таныған бірінші бала келесі суретті алып, басқа балаларға жасырады. Ойын жалғасады.

					(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға сыятын текшелермен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерді көрсетіп: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Таңғы ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Гараж" құрастыру.** Мақсат-міндеттері. Педагог балаларға	**"Жүк көлігін құрастырамыз" құрастыру.**	**"Трактордың бөлшектерін тап" дидактикалық ойыны.**	**"Торғайлар мен көлік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері.	**"Көлік" ойыны.** Педагог: - Балалар, бәріміз бірге

	математикалық есептеу таяқшаларын таратады. Балалар өздерінің қиялдары және ойлау қабілеттеріне байланысты "гараж" құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру)**	Мақсат-міндеттері. Педагог бала санына қарай әртүрлі геометриялық пішіндерді таратады. Балалар геометриялық пішіндерден жүк көлігін құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру, танымдық дағдылар)**	Мақсат-міндеттері. Балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог балаларға трактор суретінің бірнеше бөлшектерін береді, сол бөлшектерді мұқият қарап отырып, тракторды құрастырады. **(танымдық дағдылар, құрастыру)**	Көлік пен торғайлардың қимыл-қозғалыстарын екі түрлі белгілердің біріне сай келтіріп, кеңістікте еркін қозғалуды үйрету. Барысы: торғайлардың маскаларын киген немесе қалташаларын таққан балалар, белгі бойынша қолдарын жан-жаққа жайып "ұшып", "жерге қонып" жүреді. "Көліктің" рөлін педагог немесе белсенді бала, қолына руль ұстап, белгі бойынша "торғайларға" қарай жүреді, "торғайлар" орындарынан қозғалып, белгілі бағытқа "ұшып" кетеді. Балаларға торғайларға маскаларды немесе қалташалары үлестіріледі. **(дене шынықтыру)**	"Көлік" ойынын ойнайықшы? Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңбер бойымен орындықтарға отырғызып, машинаның қалай оталдырылатынын, қалай жүретінін, қалай дыбыс шығаратынын балаларға көрсетеді. **(қоршаған ортамен танысу)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Машина зырылдап жүреді". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің	**Дене шынықтыру** "Рулімізді бұрайық". Мақсат-міндеттері. Балаларда сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін	**Музыка** "Көңілді машина". Мақсат-міндеттері. Балалардың әнді орындау кезінде дұрыс	**Дене шынықтыру** "Зу-зу етіп көшеде". Мақсат-міндеттері. Балаларда гимнастикалық таяқтың	**Қазақ тілі** "Жолға дайындал ..." Көліктер. Түстер әлемінде." Мақсат-міндеттері.

	артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен сап түзеп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу және алға жылжи отырып, екі аяқпен бір орында жеңіл секіру дағдысына үйрету. **"Мысық пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ереже бойынша ойнауды үйрету. Жылдам жүгіру дағдысын дамыту.	жетілдіру; тепе-теңдікті сақтай отырып, бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен жүру дағдыларын қалыптастыру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу дағдыларын дамыту. **"Бағдаршам" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ойынды ереже бойынша ойнауды үйрету. Түстерді ажыратуды бекіту, тәртіп бойынша қимылдауды үйрету.	тыныс алу дағдысын дамыту; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адымдау жаттығуларын үйлесімді орындауды үйрету; музыкалық аспапта (бубен) ойнау қабілетін дамыту. **"Доп неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Ойынды ереже бойынша ойнауды, таңбалауыштарды жылдам жинауды үйрету.	астынан төрттағандап еңбектеп өту және алға жылжи отырып екі аяқпен бір орында жеңіл секіру техникасын бекіту; бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Алаңда бір-біріне соқтықпай жүгіруді үйрету.	Қазақ тілінде көлік түрлерінің атауларын, негізгі түстерін тыңдап, атауды үйрету; етістіктер мен көсемше, зат есімдердің көмегімен көліктердің жүру амалдарын білдіретін сөз тіркестерін құруға, зат есіммен сын есімдердер сөз тіркесін құруға жаттықтыру. "Кел, сәлемдесейік!" жаттығуы. Көліктер туралы әңгіме. "Сенде не бар?" жаттығуы. "Қонақтар немен жетті?" сергіту сәті. "Не артық?" дамытушылық ойыны. "Әртүрлі көліктер" рефлексия.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**Аспанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем**	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)**	**Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**	**Өрт сөндіру машинасын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**

	Мақсат-міндеттері. Көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы. Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды ұсынады. - Жеңіл көлік қай жерде жүреді. (Жерде.) - Бізге көлік не үшін керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару үшін.) - Балалар, көліктер әртүрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жолдың бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке,	**әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк,	Мақсат-міндеттері. Құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы ақпарат беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты-ұшты" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды	**дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балалардың бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруді үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. **"Кеглиді қағып ал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Допты тура бағытта домалатып, алшақта	**дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер мен олардың механизмдерінің рөлі туралы білімдерін кеңейту; қызығушылықты дамыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы қоқыстарды жинау) Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке дағдыландыру; топта жұмыс істеуге деген құштарлықты ояту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Лақтыр да, ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагог ұйымдастырған ойынды балалардың емін-еркін ойнауларына ықпал ету. **"Себетке допты лақтыр" ойын**

	бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **"Түрлі түсті көліктер" ойыны. (танымдық дағдылар, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Заттар (рөлдер) арқылы дене белсенділігін дамыту; ережені сақтауға, кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделеріне ілінетін таңбалар (түрлі түсті машинар), рөлдер. **"Тауық пен түлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша жылдам әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жаттығулар.** Мақсат-міндеттері.	Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтап отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін**	ажыратуды үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлігі атауларын немесе кез келген заттың атауларын атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қаққандай қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: "Ұшты-ұшты, ұшақ ұшты!" (қолдарын қимылдатады). "Ұшты-ұшты, кітап ұшты!" (қолдарын қимылдатпайды). **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей	тұрған кеглиді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	**жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтарына қарай ойын таңдау мүмкіндігін қамтамасыз ету және өз

	Екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу. **Балалардың еркін ойыны.**	**ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагогтің белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала болуы мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері.		құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.

			Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету.		
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Нүктелі массаж. Суық тиюге және тұмауға қарсы жаттығулар жасау арқылы балалардың денсаулығын нығайту, дене сымбатын жетілдіру, қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту. - Тамағымыз ауырмау үшін, қолымызбен тамағымызды жоғары-төмен уқалау. - Түшкіріп, тұмауратпау үшін сұқ саусағымызбен танауымыздың екі жағын кезектеп үйкелеу. - Қолымызды маңдайымызға қойып уқалау. - Құлағымыз ауырмау үшін сұқ және ортаңғы саусағымызбен құлағымызды алдынан және артынан уқалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар				

	Сиқырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оның қасына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Саяхатшылар ойыны. Дауыссыз [т],[д] дыбыстары." Мақсат-міндеттері. Балаларды сөздердің буындарының құрамында [т], [д] дыбыстарын айту тәртібімен таныстыру; көліктерді атай отырып, негізгі қимылдау қасиеттерін баяндауыш сөзімен сипаттауда машықтау. **Пантомима ойыны. "Көліктер".** Қимылдарды балаларға қайталату: - кеменің суреті - екі	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Көліктердің дөңгелектерін жөндейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды дөңгелек және шаршы геометриялық пішіндерін тануға және атауға жаттықтыру; түйсіну және көру арқылы дөңгелек пен шаршыны зерттеу дағдыларын қалыптастыру; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, есте сақтау, қабылдау және елестету қабілеттерін, ой-өрісін дамыту. **"Дөңгелектер"** Мақсат-міндеттері. Көлік түрлерінің түсіп қалған дөңгелектерін орнына жапсыру. **(жапсыру)** **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Пойызбен саяхат". Мақсат-міндеттері. Балаларда	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Бағдаршам". Мақсат-міндеттері. Балаларды фломастерлермен тіктөртбұрыш пішініне белгілі тәртіпте, бағдаршам түстерін қалайтын үш түсті дөңгелектерді салуды үйрету. **Саусақ жаттығуы. "Бағдаршамдар ұйықтамайды".** Бағдаршамдар ұйықтамайды, (сұқ саусақпен бұлғау) Жымыңдайды, жымыңдайды. (саусақтарды жұдырыққа жинау, жұму, алақанды ашу) Бір қарасаң – қып-қызыл, (саусақтарын	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Трактор". Мақсат-міндеттері. Балаларды трактор өлеңімен таныстыра отырып, өлеңде кездесетін көркем сөздердің мағынасын түсіндіру; трактордың дыбысын, негізгі қимылдау қасиеттерін сипаттай білуге үйрету. **Дидактикалық ойын. "Трактордың бөлшектерін тап".** Мақсат-міндеттері. Трактор бөлшектерін жинау. **(құрастыру)** **Трактор суретін бояу.** Мақсат-міндеттері. Трактордың сипаттау, түстерін атау, суретін бояу. **(сурет)**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** **"Қарбыз тиелген жүк машина"** Мақсат-міндеттері. Балаларға жүк көлігі туралы түсінік бере отырып, оның жалпы көлік екені жөнінде білімдерін кеңейту; көліктерді ажыратып, атау дағдыларын жетілдіру; көлікке күтім жасауға қызығушылықтарын қалыптастыру; жүк машинасының негізгі бөліктерін атауға жаттықтыру; жалпы көліктер туралы ұғым беру. **"Қарбыз тиелген**

	алақанды біріктіріп, алға сермеп, толқынды қимылдар жасау; - ұшақтың суреті - жұдырықтарды өз алдында айналдыру, қолдарды екі жаққа созу; - жүк мәшинесінің суреті - рульді ұстаған тәрізді бұрау қимылдары; - пойыздың суреті - қолдарды жұдырыққа жинап, екі жақта, дөңгелектерге ұқсатып айналдырып қимылдау. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастырамыз".** Мақсат-міндеттері. Балаларды құрылыс мамандықтарымен таныстыру, құрылысшылардың жұмысын жеңілдететін	көліктер мен пойыз туралы түсініктерін қалыптастыру, пойыздың бірнеше вагоннан тұратыны, вагонда бірнеше терезе болытыны туралы түсініктерді тиянақтау. **Саусақ жаттығуы. "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ, тоқ! Тоқ-тақ, тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ойнағандай соққылау). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тоқ-тоқ, тоқ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ұқсап, соққылау). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау). Қуынышпен қарсы алады. - Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)** **"Мысық пен торғайлар" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі үлкен құрсауға тұрғызып, торғай болатындарын және мысықтың	"ашу және жабу") Екі десе – сап-сары. (саусақтармен "ашу және жабу") Бағдаршамдар ұйықтамайды, (сұқ саусақпен бұлғау) Жымыңдайды, жымыңдайды. (саусақтарды жұдырыққа жинау, жұму, алақанды ашу) Тоқтай тұрсаң – жап-жасыл. (саусақтармен "ашу және жабу") Көзі көп, біреу басы. (сұқ саусақпен бұлғау) **(сөйлеуді дамыту)** **"Гараж" құрастыру.** Педагог балаларға математикалық есептеу таяқшаларын таратады. Балалар өздерінің қиялдары және ойлау қабілеттеріне байланысты "гараж" құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру)**	**"Не жоқ?" жаттығуы.** Балалардың алдына жүк көлігінің бір суретінен беріледі. Әр баланың суретінде көлік бөлшектерінің бірі жеткіліксіз болады. (кабина не шанақ, не дөңгелек) Бөлшектері табақшада жатады. Өз машиналарында не жоқ екенін атайды және қажетті бөлшекті қосады. Жеке жұмыс барысында баладан бөлшек атауын және түсін сұрауға болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Вариативті компонент/Әлеумет** "Кітапхана" ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды кітапханамен және кітапханашының қызмет ерекшелігімен таныстыру; кітапхананың адам өмірінде алатын маңызы	**жүк машина"** Мақсат-міндеттері. Жүк машинасына қарбыздарды мүсіндеп жабыстыру. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(мүсіндеу)** **"Жүк көлігін құрастырамыз" құрастыру.** Педагог бала санына қарай әртүрлі геометриялық пішіндерді таратады. Балалар геометриялық пішіндерден жүк көлігін құрастырады. **(математика негіздері, құрастыру, сөйлеуді дамыту)**

	технологияның рөліне назар аудару, балаларды қарапайым құрылымды ғимарат салуға үйрету, ұжымда достық қарым-қатынасты дамыту, құрылысшылардың ерекшеліктері туралы балалардың білімдерін кеңейту, балалардың сөздік қорын кеңейту. **(құрастыру, сөйлеуді дамыту)**	оларды аңдып, ұстап алса, бәрін жеп қоятындарын айтады. Педагог "Торғайлар серуенде" дегенде екі құрсаудағы балалар шығып, қанаттарын қағып, жерге отыра қап "жем" шоқи бастайды. Мысық пайда болған кезде педагог "Мысық!" дегенде торғайлар құрсауларға қашып кірулері керек. **(дене шынықтыру)**		жөнінде білімдерін кеңейту; кітапхананың ережелері мен тәртібі туралы мағлұмат беру.	
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы". "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ! Тоқ-тақ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандыққа ұқсатып соққылау). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тоқ-тоқ, тоқ-тоқ! (саусақтарды	**Санамақтар айтқызу.** "Нешеуміз?" Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым - әкем, Балаң үйрек - анам, Ортан терек - ағам, Шылдыр шүмек - мен, Кішкене бөбек - сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көлік" тақырыбында балалармен әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Сюжетті-суреттерді қарастыру. Сұрақтар қою және балалардан сұрақтарға толық жауап беруді талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Машина" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. "Көлік түрлері" тақырыбында әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Оразақын Асқар "Машина". Машина істе - серігің, Жолға шықсаң - көлігің. Айта қойшы, сен, інім, Шығаратын оны кім?	**"Светофор" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Қауіпсіздік ережелері жайлы әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Зайда Елғондинова "Бағдаршам". Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса қызыл шырағы:

	үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ойнағандай соққылау). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады. -Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)**			Тас қорытып домнада Металл құйса құрышшы, Машинаны заводта Жасар іскер жұмысшы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	"Тоқта, жолдас!" - дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса сары шырағы: "Ал, дайындал!"- дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса жасыл шырағы: "Ал, өте бер!"- дегені. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін	**Аспанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы	**Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы мағлұматтар беру; жылы	**Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп,	**Өрт сөндіру машинасын бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Көліктер мен олардың

	толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы. Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды ұсынады. - Жеңіл көлік қай жерде жүред? (Жерде.) - Бізге көлік не үшін керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару.) - Балалар, көліктер әртүрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жолдың бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру. Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке үйрету;	және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау"**	жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты-ұшты!" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен	түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. "Көлікті жүргіземіз" жаттығуы. Мақсат-міндеттері. Тақпақта айтылған сөздердің мәніне, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздің арман көрікті - Жүргіземіз көлікті. "У-у-у!" - деп, мотор дыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Рөлді мықты ұстаймыз, Аяқпен басып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамыз жолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д. Ахметова.	механизмдерінің рөлі туралы білімдерін кеңейту; қызығушылықты дамыту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы қоқыстарды жинау) Мақсат-міндеттері. Тазалық пен тәртіпке дағдыландыру; топта жұмыс істеуге деген құштарлықты ояту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Лақтыр да, ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагог ұйымдастырған ойынды балалардың емін-еркін ойнауларына ықпал ету. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене**

	бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **"Түрлі түсті көліктер" ойыны. (танымдық дағдылар, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Заттар (рөлдер) арқылы дене белсенділігін дамыту; ережені сақтауға, кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру. Құралдары: балалардың кеуделеріне ілінетін таңбалар (түрлі түсті мәшине), рөлдер. **"Тауық пен түлкі" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру,ептілікті дамыту. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар.**	**қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: қурап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын болса құс қанатын қаққандай қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: "Ұшты-ұшты, ұшақ ұшты" (қолдарын қимылдатады). "Ұшты-ұшты, кітап ұшты!" (қолдарын қимылдатпайды). **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ойын шарты бойынша белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу.	**"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруді үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. **"Кеглиді қағып ал" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Допты тура бағытта домалатып, алшақта тұрған кеглиді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке,ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға допар. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, далаға алып шығатын материалдармен ойындар.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылықтарына қарай ойын таңдау мүмкіндігін

	Мақсат-міндеттері. Екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу. **Балалардың еркін ойыны.**		Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болуы мүмкін) руль; "торғайларға" таңбалауыштар. **Еңбек әрекеті:** ауланы сыпыруға көмектесу. Мақсат-міндеттері. Ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету.		қамтамасыз ету және өз құрдастарымен қарым-қатынасқа түсе білуін қалыптастыру.

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, күз тақырыбына байланысты суреттер **(музыка)** Өнер бұрышында көлік түрлерінің суреттерін бояту, көлік түрлерін таңдап мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Еркін рөлдік ойындар. **"Не жетіспейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қызығушылыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу; сөйлеуді дамыту. Барысы: балаларға құстарға не жетіспейтінін айту керек. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушінің" рөліне өзі қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог автобуста жүру ережелерімен алдын ала таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Бақыт дегеніміз - отбасындағы татулық"	Ата-аналарға арналған жеке әңгімелер. Көзге арналған түзету гимнастикасы.	"Балаларға жиі ойнауға мүмкіндік беріңіз" тақырыбында кеңес.	Ата-аналардың психологиялық-педагогикалық білімдерін жетілдіру.	Ата-аналарға кеңес. "Балалардың танымын және сөйлеуін дамытуға бірыңғай тәсілді қалыптастыру"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай–балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**14.11-18.11.2022ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	14.11.2022.	15.11.2022.	16.11.2022.	17.11.2022.	18.11.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Баланы ғаламтордың кері әсерінен қалай қорғауға болады?" тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, кітаптарды сөрелерге	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектерге көмектесуге дағдыландыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалық орнатуға тарту;	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), оларды күтіп-баптауға	**"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттері. Балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауды үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау.

	тәртіппен қою мүмкіндігін іс-тәжірибеде орындауға дағдыландыру.	еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолғабыс етуге тәрбиелеу.	шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты түрде жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету.	Орамалдарды бөлек ұяшыққа илудіүйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу.
	"Үй жануарлары" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды үй жануарлары мен төлдерін ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттеп айтуға, оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)** **"Лото "Жануарлар"" үстел ойыны.**	**Үстел үсті ойыны, мозаика. "Жабайы аңдар".** Мақсат-міндеттері. Олардың мекен ететін жерлері, қоректенуі, пайдасы жайында әңгімелесу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу,	**"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту, өсу орнына қарай өсімдіктерді топтастыру; балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Бір сөзбен ата"**	**Санамақтар айтқызу.** Қасқыр қақты қақпаны. - Ашыңдар, тез! - айтқаны. Сол-ақ екен лақтар- Титтей-титтей шұнақтар Жан-жағына жүгірді, Жасырынып үлгерді. Бірі - төсек астына, Бірі - пештің қасына, Бірі - сәкі астына, Бір - астына кереует, Бірі - тапқыр керемет, Отыр бөшке түбінде, Қанша лақ бар бұл үйде? **(сөйлеуді дамыту)** **"Ненің төлі?" дидактикалық ойыны.**	**"Сипаттама бойынша аңды таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жануарларды сипаттама арқылы тануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Тақпақ жаттау** Қоян Есек құлақтас Ит сирақтас, Түйе еріндес, Жапалақ көздес, Бұта түбі кеуегі, Кеуегінде көжегі.

	Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәтті жидекті тереді. (Отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдап жүру) Д. Ахметова **(дене шынықтыру, көркем**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үй және жабайы жануарларды жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту)**	**(сөйлеуді дмаыту)** **"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланы бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

		сөз)			
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға сыятын текшелермен)** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде 1.1. Балалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып, текшелерді көрсетіп: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қолдағы текшелер көкірек тұсында 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп: "Міне!", "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде 3.1. Жерге отырып, қолдарын алдына созып: "Міне!" дейді; 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қолдағы текшелер көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, қолдарын көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып алақандарын ашу "Міне!" дейді (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Таңғы ас	Қолдағы сабынды көпіртіп сабындау, мұқият шаю, құрғатып сүрту дағдыларын пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Нені жақсы көреді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жануарлардың	**"Сипаты бойынша тану" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жануарларды	**"Ненің құйрығы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жануарлар туралы білімдерін бекіту, есте сақтау, ойлау, зейін және	**"Дауысынан таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жабайы жануарлардың дауыстары арқылы қай жануар екенін табу	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне

	қоректері жайлы білімдерін толықтыру. Барысы. Педагогтің үстелінде суреттер жатады: сәбіз, қырыққабат, таңқурай, бал, балық, жаңғақ, шырша бүршігі, саңырауқұлақ, ағаш қабығы, шөп, тауық, қоян, қозы және тағы басқа. Балалар суреттерді сәйкес жануарға жапсырады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	сипаттама арқылы тануға үйрету; балалардың ойлауы мен сөйлеуін дамыту. Барысы. Қорқақ, ұзын құлақ, сұр немесе ақ. (Қоян.) Қоңыр, қыста ұйқыға кетеді, епсіз. (Аю.) Сұр, ашулы, аш. (Қасқыр.) Қу, айлакер. (Түлкі.) **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Барысы. Бір күні таңертең орман жануарлары оянып, бәрінің құйрықтары ауысып кеткенін көрді: қоянда қасқырдың құйрығы, қасқырда түлкінің құйрығы, түлкіде аюдың құйрығы. Жануарлардың көңіл күйлері түсіп қалды. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл ненің құйрығы?" деген сұраққа жауап бере отырып, жануарларға құйрықтарын табуға көмектесу. "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын) және тағы басқа. **(қоршаған ортамен танысу, танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	іскерліктерін жетілдіру. Барысы: педагог балаларға жабайы жануарлардың дауысын естіртеді. Балалар қай жануардың дауысы екенін табу керек. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, музыка)**	мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар. Ең жақын адамдар, Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар ... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін, еремін! **(әлеуметтік-эмоциялық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Сұр көжек". Мақсат-міндеттері. Балаларға бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей, шалынып	**Дене шынықтыру** "Қоян секілді секірейік". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі бастарын төмен түсірмей,	**Музыка** "Қоңыр аю қорбаңбай". Мақсат-міндеттері. Балалардың жаңа әнге қызығушылықтарын арттыру; әннің сөздік мазмұнын жатқа айтуды	**Дене шынықтыру** "Еркін жүгіреміз". Мақсат-міндеттері. Балаларда екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға	**Қазақ тілі** "Жабайы аңдардың қысқа дайындығы. Қоян тонын неге ауыстырады?" Мақсат-міндеттері. Орманда мекендейтін

	кетпей, аяқ-қолды бірге қозғалтып, саппен еркін жүгіруді үйрету. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бір қатарда еркін жүгіруді үйрету.	шалынып кетпей, аяқ-қол қимылын бірге жасап, саппен еркін жүгіру дағдыларын дамыту; екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру. **"Межелі орын" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кедергілерді айналып, еңбектеп жүруді үйрету.	үйрету; музыка жетекшісімен ілесе ән айту қабілеті мен ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; әнді орындау кезінде дұрыс тыныс алу техникасына жаттықтыру; ырғақтық қимылдар мен би элементтерін музыкамен сәйкестендіре жасауға үйрету. **"Қорқақ қоян" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Педагогтің іс-әрекетін мұқият қайталау, әуенді және ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту.	қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын дамыту; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әрі қарай жетілдіру. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Бір қатарда еркін жүгіруді үйрету.	жабайы жануарлар туралы білімді тереңдетуге және жалпылауға ықпал ету, күз мезгіліне тән белгілерімен таныстыруды жалғастыру, жиі қайталанатын қажетті сөздер мен сөз тіркестерін айтуды үйрету. **"Қай аң жасырынған?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жасырынған аңды мұқият табуға дағдыландыру, сипаттау.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімін мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күзгі жапырақтарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер:	**Жапырақтардың жерге түсуін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер:	**Жаңбырлы күн туралы сөйлесу (немесе бақылау). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның	**Шырша ағашын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы түсініктерді тиянақтау; балалардың

	күздің ерекшеліктері жайлы білімдерін толықтыру, табиғаттың әсемдігін көре білуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары**(түскен жапырақтарды тырнауышпен тырналау). Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс жасау іскерліктерін жетілдіру. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру	Балаларға күзгі табиғат ерекшеліктерін түсіндіріп, оның сұлулығын сезіне білуге тәрбиелеу. Жапырақтар жерге неге түседі? Бұл туралы балаларға мағлұмат беру. Тапсырма: «Күзгі кілем» атты тақырыпқа апликация жасау. Сұрақтар: - Ағаштар мен бұталардың жапырақтары қандай? - Жапырақтары ең көп түскен ағаштардың атын атаңдар? - Ал қандай ағаштар мен бұталардың жапырақтары әлі жасыл? - Ағаштардың жапырақтары неге күзде түседі? - Бұл құбылысты не деп атаймыз? Көркем сөз: Жапырақтар саулайды	баулу; табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалар алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады," – дейді. Балалар алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез-тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады.	әсемдігін байқауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ.	сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаның негізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнына қылқандар бар. Қылқандар түспейді, сондықтан қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынан жерге түсіп кетеді. - Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасыл желек жамылған

	керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **(дене шынықтыру)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:"Мені ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дене, қимыл	Ағаштың басынан. Ұшып жатыр жан – жаққа Шегетіндей тау қайғы Бұлақтарда тасыған. **Қимылды ойын: «Ормандағы аю» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: Ойынның шартын бұзбай, бір-бірімен қарым-қатынастарын нығайтып ойнау. **Еңбек:** Жерге түскен жапырақтардан әсемді күзгі гүл шоғын жасау. Мақсат-міндеттер: Балалардың әсемдікке деген талғамын қалыптастыру. **Қимылды жаттығулар:** Баскетбол ойынындағы жаттығуларды жасап үйрену.	**"Қапты көлденең нысанаға лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікке,ептілікке бейімдеу, бір қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті:** бақшадағы көгөністерді суару. Мақсат-міндеттері. Су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	- Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету,	Міне, сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті:** ауланы курап түскен жапырақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа,ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге

	қозғалыстарын дамыту.			ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтап отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Балалардың еркін ойыны.**

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Сабынды көпіртіп алып, қолды мұқият жуып-шаю, құрғатып сүрту дағдыларын пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан оянғанда төсектен бірден тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолдарын қасына созады, еркін тыныс алу. 2. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын түю, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолдарын бастарына қояды, сол және оң аяқтарын кезекпен көтеру, жоғарыда екеуін қосып ұстап тұру, ақырын түсіру. 4. Балалар төсекте шалқасынан жатып (арқамен), қолдарын қасына ұстап, аяқтарын көтеріп "велосипед" тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру, дербес әрекет)**				
Бесін ас	Сабынды көпіртіп алып, қолды мұқият жуып-шаю, құрғатып сүрту дағдыларын пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)** Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу**	**"Дауысынан таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Қонжық".	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу**	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Орманда кірпі жүр".

ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Көжек тақпағын жаттау". Мақсат-міндеттері. Балаларға көжек туралы тақпақты жаттату кезінде оның тіршілік ету ерекшеліктері туралы мағлұматтар беру; көжек туралы тақпақ жолдарын мәнерлеп айтуға ересектің сөздік нұсқауына еріп, қимылдармен сүйемелдеуді үйрету. **Сөздік жаттығуы. "Төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері.Аңдардың төлдерін тануды үйрету және қазақ тілінде атауға дағдыландыру. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір	Жабайы жануарлардың дауыстары арқылы қай жануар екенін табу іскерліктерін жетілдіру. Барысы: педагог балаларға жабайы жануарлардың дауысын естіртеді. Балалар қай жануардың дауысы екенін табу керек. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Музыкадан ойын-жаттығу** "Қорқақ қоян". Мақсат-міндеттері. Балалардың жаңа әнге қызығушылығы мен әуестенушілігін арттыру; әннің сөздік мазмұнын жатқа айтуды үйрету; музыкалық жетекшіге ілесе ән айту қабілеті мен ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; әнді орындау кезінде дұрыс тыныс алу техникасына жаттықтыру; ырғақты қимылдар мен би элементтерін музыкамен	Мақсат-міндеттері. Балаларға қонжықты қоңыр қарындашпен, көлемі екі түрлі дөңгелекті қарындашпен іргелес қосып, дене мүшелерін, қосалқы бөлшектермен толықтырып салуды үйрету. **Саусақ жаттығуы. "Қонжық".** Қонжық жүрсе орманда, (жұдырықтарды қысып, бір жағымен үстелге, тізеге соққылау) Томпаң-томпаң басады. Қорбаң-қорбаң қорбаңдап, (алақандарды ашып, саусақ ұштарын бір-біріне қарсы салып, алақандардың ішкі жағымен соққылау) Бізді көрсе қашады. (саусақтарды алға қарату, кезек соққылау) **(сөйлеуді дамыту)** **"Ненің құйрығы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жануарлар туралы	"Қоян орманға барады". Мақсат-міндеттері. Балаларды үшбұрыш, дөңгелек және шаршы геометриялық пішіндерін тануға және атауға жаттықтыру; қоршаған ортада геометриялық пішіндерге ұқсас заттарды байқауды үйрету; қағаз бетін бағдарлау, қабылдау, есте сақтау, елестету қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да	Мақсат-міндеттері. Балаларды құрастыруға икемді қағазды бүктелуі қасиетімен таныстыру; дөңгелек пішінді қағаз бетін, екі шеттен алып, тең екі жарты шеңберге бүктеуді үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату. **"Үй жануарлары" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды үй жануарлары мен төлдерін ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттеп, оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу**

	сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ пен қолдың қимылын сәйкестендіріп, бәріне еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгірсе, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)** **"Не жасырылған" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін,	сәйкестендіруді үйрету. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, ұйымдастырылған іс-әрекетке белсенділіктерін арттыру. **"Қорқақ қоян" ойыны.** Мақсат-міндеттер. Музыкалық жетекшіге ілесе ән айту қабілеті мен ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қоян". Мақсат-міндеттері. Қоянның ерекшеліктері арқылы балалардың сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; қоянның дене мүшелерін атағанда көзбен қабылдау, фонематикалық есту қабілетін және зейіні мен қоянға тәжірибе	білімдерін бекіту, есте сақтау, ойлау, зейін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Барысы. Бір күні таңертең орман жануарлары оянып, бәрінің құйрықтары ауысып кеткенін көрді: қоянда қасқырдың құйрығы, қасқырда түлкінің құйрығы, түлкіде аюдың құйрығы. Жануарлар мұңайып қалды. Қасқырдың құйрығы қоянға сәйкес келе ме? "Бұл ненің құйрығы?" деген сұраққа жауап бере отырып, жануарларға құйрықтарын табуға көмектесу. "Міне, қасқырдың құйрығы. Ол қандай? (сұр, ұзын) және тағы басқа **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)** **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Қоянның жаңа тоны". Мақсат-міндеттері. Балалардың жабайы	естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)** **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Қоянның жаңа тоны". Мақсат-міндеттер. Балалардың жабайы табиғат әлемі туралы білімдерін кеңейту; қоянның жыл мезгіліне сай сұр тонын қыста ақ тонға ауыстыруы ерекшеліктерінің мәнін түсіндіру; жапсыру әрекетінде қоянның дене құрылысымен таныстыру; күз мезгілінің ерекшеліктері туралы ұғым беру. **Дидактикалық ойын: "Ненің құлағы?".** Мақсат-міндеттер.	"Жабайы жануарлар". Мақсат-міндеттері. Балаларға жабайы жануарлар туралы түсінік бере отырып, олардың күшіктерімен таныстыру; жабайы жануарлардың күшіктерін бір-бірінен ажыратып, атау дағдыларын жетілдіру. **Дидактикалық ойын. "Жабайы жануарлардың төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері. Жабайы аңдар мен олардың күшіктерін табуды үйрету.

	қиялдарын, байланыстыра сөйлеуін дамыту; заттардың қасиеттерін танып, білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Барысы. Алдымен педагог, кейін балалар кезектесіп, жүргізуші рөлін атқарады. Жүргізуші сөзбен балалар жасырған (ойыншықты, құбылысты, жан-жануарды, құсты, өсімдікті) затты суреттейді, бірақ атамайды. Ойыншы балалар жауабын табуға тырысады. Алдымен педагог балаларға заттың қарапайым, анық сипаттамасын береді, кейін тапсырма күрделенеді. Мысалы.	жұмыстарын жасауды, басқа аңдармен салыстыруға қызығушылықтарын дамыту.	табиғат әлемі туралы білімдерін кеңейту; қоянның жыл мезгіліне сай сұр тонын қыста ақ тонға ауыстыру ерекшеліктерінің мәнін түсіндіру; жапсыру әрекетінде қоянның дене құрылысымен таныстыру; күз мезгілінің ерекшеліктері туралы ұғым беру. **Саусақ жаттығуы.** **"Қоян құлағын түріп".** Қоян құлағын түріп, (алақандарды бастың екі жағына тік тіреп, саусақтарды қозғалту, жыбырлату) Аңнан қашып жүреді. (алақандарды бастың екі жағына тік тіреп, саусақтарды қозғалту, жыбырлату) Қашып шықса жүгіріп, (саусақтарды үстел басына кезекпен соққылау) Аяқтармен соғады. (саусақтарды үстел басына, бір уысқа жинақтап, соққылау)		

	"Бұл өсімдік қылқан жапырақты ағаштарға жатады, үшбұрыш пішінді болып келеді"; "Бұл жиһаз, пластиктан ғана емес, сондай-ақ ағаштан да жасалады, адамның тынығуына жағымды әсер етеді".		Педагог саусақ жаттығуын ұйымдастыру кезінде сөйлеудің мәнерлі оқу құралдарын қолдануға міндетті. **(сөйлеуді дамыту)**		
Балалармен жеке жұмыс	**"Кірпіжан" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Д. Ахметова "Кірпіжан". Кірпіжан, кірпіжан, Қайда жортып барасың? Орманнан, орманнан Нені іздеп аларсың? Жолым көп, жолым көп, Қоректі іздеймін. Қорек көп, қорек көп, Тауып алып, жеймін.	**Саусақ жаттығуы. "Қонжық".** Қонжық жүрсе орманда, (жұдырықтарды қысып, бір жағымен үстелге, тізеге соққылау). Томпаң-томпаң басады. Қорбаң-қорбаң қорбаңдап (алақандарды ашып, саусақ ұштарын бір-біріне қарсы салып, алақандардың ішкі жағымен соққылау), Бізді көрсе қашады. (саусақтарды алға қарату, кезек соққылау). **(сөйлеуді дамыту)**	**Сөздік жаттығуы. "Төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері. Бір үстелде отырған балалар жұбына, екі жабайы аңның енелері мен төлдері бар екі жұп суреттері араластырылып ұсынылады. Үстел басында отырған бала кез келген жабайы аңдар, енесі мен төлінің жұбын құрастырады. Жұп құрастырылғаннан кейін, әрбір бала жабайы аңды және оның төлін айтады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**	**"Түлкі" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Төлеу Шаханов "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді қуын-ай! **(көркем әдебиет)**	**"Қасқыр" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Жүсіп Қыдыров "Қасқыр". Көрдіңіз бе әне, аға, Атам қуған арланды! Түнде шауып қораға Дүркіреткен бар малды. Қолға түсіп қалыпты, Сыбағасын алыпты. **(көркем әдебиет)**

	(көркем әдебиет)				
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Күзгі жапырақтарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: күздің ерекшеліктері жайлы білімдерін толықтыру, табиғаттың әсемдігін көре білуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (түскен жапырақтарды тырнауышпен тырналау). Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс жасау іскерліктерін жетілдіру.	**Жапырақтардың жерге түсуін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер: Балаларға күзгі табиғат ерекшеліктерін түсіндіріп, оның сұлулығын сезіне білуге тәрбиелеу. Жапырақтар жерге неге түседі? Бұл туралы балаларға мағлұмат беру. Тапсырма: «Күзгі кілем» атты тақырыпқа апликация жасау. Сұрақтар: - Ағаштар мен бұталардың жапырақтары қандай? - Жапырақтары ең көп түскен ағаштардың атын атаңдар? - Ал қандай ағаштар мен бұталардың жапырақтары әлі жасыл? - Ағаштардың жапырақтары неге күзде түседі?	**Жаңбырлы күн туралы сөйлесуді (немесе бақылауды) жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге баулу; табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалар алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші:	**Аспанды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері. Балаларға аспанның әсемдігін байқауды үйрету; бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін байқату; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау оңай, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын	**Шырша ағашын бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы түсініктерді тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаның негізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршаны қашан болмасын тамашалап

	"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушіні мұқият тыңдай білуге, күштілікке, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертең ауылым көшеді, Уық-буын шешеді. Қара қойым қашады, Құмалағын шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі	- Бұл құбылысты не деп атаймыз? Көркем сөз: Жапырақтар саулайды Ағаштың басынан. Ұшып жатыр жан – жаққа Шегетіндей тау қайғы Бұлақтарда тасыған. **Қимылды ойын: «Ормандағы аю» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: Ойынның шартын бұзбай, бір-бірімен қарым-қатынастарын нығайтып ойнау. **Еңбек:** Жерге түскен жапырақтардан әсемді күзгі гүл шоғын жасау. Мақсат-міндеттер: Балалардың әсемдікке деген талғамын қалыптастыру. **Қимылды жаттығулар:"Жоғары секір". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдам әрекет етуді үйрету, жолдастық сезімді тәрбиелеу.	"Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады," – дейді. Балалар алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез-тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. **"Қапты көлденең нысанаға лақтыру" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікке, ептілкке бейімдеу, бір қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті:** бақшадағы көгөністерді суару. Мақсат-міндеттері. Су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру,	массаға айналатынын немесе азайып, ыдырайтынын атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабырқаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Сипаттамалық белгісі бойынша табиғат құбылысын	қарауға болады, себебі ол әрқашан жап жасыл, суықтан қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнына қылқандар бар. Қылқандар түспейді, сондықтан қыста үстіне түскен қар бұталарды сындырмайды, қылқандардың арасынан жерге түсіп кетеді. - Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып,денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасыл желек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті:** ауланы қурап түскен жапырақтардан тазарту. Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу; бастаған істі аяғына дейін жеткізу **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: биік

	деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласы айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстағанын келтіреді. **(дене шынықтыру) Өзіндік еркін ойын әрекеттері:"Мені ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: дене, қимыл қозғалыстарын дамыту.		қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	шеше білуге машықтандару (жарқырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Доппен лапта ойнау" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Екі топқа бөлінуді үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтап отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеруі	емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, “Мен - түлкі!” сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады.

				тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын тақырыбын өздеріне таңдауды үйрету.	Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өзі шешуге, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; Аңдар жайлы ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Музыка ұйымдастырылған іс-әрекетінде өткізілген әндерді қайталау. Аңдардың жүріс-				

ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	тұрысын, қимыл-қозғалыстарын көрсету. **(музыка)** Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, аңдар түрлерін таңдап мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Еркін рөлдік ойындар. **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын желілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Балаларды суықтан қалай қорғауға болады?"	Ата-аналарға арналған ұсыныс. "Балаңыз сырқаттанып қалса ..."	Ата-аналарға кеңес. "Бала ұрыншақ болса ..."	Әңгімелесу. "Баланы еңбекке баулу".	Сөйлеу тілінің бұзушылықтары бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай-балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**28.11-02.12.2022ж. 5-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	28.11.2022.	29.11.2022.	30.11.2022.	01.12.2022.	02.12.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу. Баланың балабақшадағы тәртібі жайлы ақпарат беру; ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балалардың белгіленген рет бойынша киінуі, шешіну дағдыларын меңгеруге бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін түймелеу, киімдерін іліп немесе ұқыпты түрде	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балалардың балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілік атқару іскерліктерін жетілдіру.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қою, бір-біріне көмек көрсетуге тәрбиелеу.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Балаларды тамақ ішкенде табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда ыдыстарды жинасуға ынталандыру.	"Еңбекке баулу" Мақсат-міндеттері. Ұйымдастырылған іс-әрекет кезінде оқу құралдарын тарату және орнына жинауға ынталандыру.

	бүктеп қоюға, үлкендердің көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіру, тазалау, кептіру тағы басқа іскерліктерін жетілдіру.				
	"Туынды тап" дидактикалық ойыны. Педагог: – Балалар, қазір біз "Туынды тап" дидактикалық ойынын ойнаймыз. – Ойынның шартын айтайын. Тақтадан көптеген мемлекеттің тулары көрсетіледі. Сендер еліміздің туын көрген кезде "Қазақстан" деп айтасыңдар. Еліміздің туы қанша рет қайталанса, сендер сонша рет "Қазақстан" деп айтасыңдар. Педагог балалармен бірге ойынды қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға жалауша бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі.	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көру арқылы ойлау қабілеттерін арттыру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Лото "Жануарлар" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттері. Үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруды және жалпы атауларын атауды үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен	**Саусақ жаттығуын айтқызу.** Ақшақарлар қалықтап (алақандарды ашу, саусақтарды көрсету) Ұшып барады, асықпай. (саусақтармен кезек-кезек жыбырлату) Айналып, оңға ұшып, (қолдарымен бір жаққа бұраңдау) Айналып, солға ұшып, (қолдарымен екінші жаққа бұраңдау) Мамықтай жерге түсіп, (алақандарымен жоғары бұлғап, төмен қарай түсіру) Тыныш жатыр, бізді	**"Бұл қай мезгілде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға жыл мезгілдерін белгілеріне қарай атауды үйрету; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Барысы: педагог балаларға жыл мезгілдері туралы жұмбақтар айтады, балалар жұмбақтың шешімін тауып, суреттерден сәйкес мезгілдерді тауып тақтаға іледі. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**Санамақтар айтқызу.** "Жеті ұл". Сәл демалып, тынып ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі - Дүйсенбі, Екіншісі - Сейсенбі, Үшіншісі - Сәрсенбі, Төртіншісі - Бейсенбі, Жұма деген - Бесінші ұл, Алтыншы ұл - Сенбі, Жетіншісі - Жексенбі. **(сөйлеуді дамыту)** **"Не (кім), қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын

	(сөйлеуді дамыту) **"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**	жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, танымдық дағдылар)**	күтіп. (алақандарды үстел басына, тізеге салу) **(сөйлеуді дамыту)** **"Домино", "Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттері. Ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізу дағдысын қалыптастыру. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Мұзафар Әлімбаев "Он саусақ". Жалғыз саусақ тіпті де, (сұқ саусақты ашамыз, қайта жұмамыз) Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, (бас бармақ пен сұқ саусақты қосамыз) Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, (бас бармақ пен сұқ саусақты және ортаңғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! (он саусақты көрсетеміз) Қала салсақ, жол	дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, желіп жүреді, жортады, жатады, аяңдайды, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды, сүйрейді. Бүркіт - ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды, әндетеді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**

				салсақ. (қолымызды алға қарай созамыз) **(сөйлеуді дамыту)**	
Таңертеңгі жаттығу	Жалпы дамыту жаттығулары (жалаушалармен). 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "Желбіре!" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ арасы алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауды сермеп "Жаса!" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ арасы алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауды жоғары желбіретіп "Тербе!" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқты бірге ұстау, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Аққала жасайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері.	**"Керісінше" дидактикалық ойыны.**	**"Қыста не болады?" дидактикалық**	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй	**"Бұл қай мезгілде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға

	Зейінді, кеңістікті бейнелеуді дамыту; сөйлеуді жетілдіру. Барысы: әр баланың алдында әртүрлі көлемдегі 3 шеңбер таратылады. (үлкен, орта және кіші). Балалар олардан үлгі немесе өз ойлары бойынша аққала жасайды. Олар қандай бөлшектердің жетіспейтінін айтады және сипаттайды. **(сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Танымдық қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог логикалық жағынан қате сөйлемді айтады, балалар сөйлемнің дұрыс немесе бұрыстығын табады. Мысалы, "Қардың түсі қара ("Жоқ, қардың түсі ақ"), "Аққала ыстық" ("Жоқ, аққала суық"), "Аю орманда жүр" ("Жоқ, аю апанда ұйықтайды"). **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қыстың белгілері туралы ойларын дамыту. Барысы: ойын "Жыл мезгілдері" үстел ойыны арқылы ойналады. Балалар қыста бейнеленген үлкен суреттерге жылдың осы уақытының белгілері бар кішкентай суреттерді алады. **(сөйлеуді дамыту)**	мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамын мен де, қуанасың сен де. Қуанайық достарым, арайлап атқан күнге. Бүгінгі күніміз сәтті өтсін. Бәріңе сәттілік тілеймін! **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	жыл мезгілдерін белгілеріне қарай атауды үйрету; ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. Барысы: педагог балаларға жыл мезгілдері туралы жұмбақтар айтады, балалар жұмбақтың шешімін тауып, суреттерден сәйкес мезгілдерді тауып, тақтаға қатармен іледі. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Ұйқыдағы аю". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп, саппен жүгіруді үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру	**Дене шынықтыру** "Қорбаңдаған аю". Мақсат-міндеттері. Балаларды бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп, саппен жүгіру	**Музыка** "Қыс қызығы". Мақсат-міндеттері.Балалардың басқа ұлт өкілдерінің әніне қызығушылығын арттыру; әннің	**Дене шынықтыру** "Бағытты өзгертіп жүгіреміз". Мақсат-міндеттері. Балаларда сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, аяқ-қол	**Қазақ тілі "Қыс қызығы".** Мақсат-міндеттері. Қыс мезгіліне тән белгілерді, ойын-сауық атауларын қазақ тілінде жалпылау және жүйелеу, қыс мезгілі туралы білімдерін кеңейту; сұрақтарға дұрыс жауап беру керектігін үйретуді

	қабілетін жетілдіру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу қабілетін дамыту. **"Аю қалай жүгіреді?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері.Белгіленген межеге дейін бірінің артынан бірі арақашықтықты сақтап, бағытты өзгертіп, саппен жүгіруді үйрету.	дағдыларын дамыту; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу қабілетін жетілдіру; балалардың бір бағытта бір-бірімен соқтығыспай жүру және жүгіру қабілеттерін бекіту. **"Қорбаңдаған аю" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың бір бағытта бір-бірімен соқтығыспай жүру және жүгіру қабілеттерін бекіту.	мазмұнын әуен арқылы эмоционалды қабылдауды үйрету; музыкалық жетекшімен бірге ән айту қабілетін жетілдіру; әннің ырғақты әуенін сезіне білу қабілетін дамыту; тыныс алу жаттығуларын орындау кезінде дұрыс тыныс алу дағдысын үйрету; музыкадағы контрастық бөлімдерді ажырата білуді үйрету. **"Аю" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Қыс қызығына жататын суреттерді табуды үйрету.	қимылдарын үйлестіру; таяқ астынан тізе мен саусақты жерге тіреп, төрттағандап еңбектеу қабілетін пысықтау. **"Белгіні тыңда" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жүрудің әртүрлі түрлерін жаттықтыру.	жалғастыру. **"Қалың қардың астында не жатыр?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Көру арқылы затты қабылдауын дамытып, сөздік қорын белсендіру.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Кішкентай балаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері.	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)**	**Арнайы көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері.	**Көкшымшықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері.	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру.

	Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар (күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Тақпақ. Ермек Өтетілеуұлы "Іні". "Бір ісіме қапа ма?" - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша қол ұстасып, жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделікті белсенді қозғалыс қызметінің қажеттілігін	Мақсат-міндеттері. Ересектердің еңбегіне қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге баулу. - Бүгін біз ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыстар әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды	Арнайы көліктер жайлы білімдерін кеңейту; сөздік қорын молайту. Педагог көшеде өтіп жатқан техниканы не үшін көлік деп атайтынын сұрайды. Балалар көліктерге тән ерекшеліктерді айтады, көліктердің түстерін, жеңіл көлік немесе жүк тасымалдайтын көлік екенін анықтап жатады. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** бақша қайшысымен ағаштар мен бұталардың сынған, құрғақ бұтақтарын қию, оларды тазалау. Мақсат-міндеттері. Бақша қайшысын қолдануды үйрету, сынған бұтақтарды ғана жою керектігі туралы түсініктерін дамыту.	Құстарға қызығушылық тудыруды жалғастыру; көкшымшықтың тіршілік ету ортасымен, сыртқы түрінің ерекшеліктерімен таныстыру. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ауланы қардан тазарту). **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз көңілді балалармыз", "Құстар мен мысық".** Мақсат-міндеттері. Физикалық белсенділікті арттыру; педагогтің белгісі бойынша тез әрекет ету. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері.	Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температурада болу мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су жазда қызады, адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суға қандай заттар батып жатқанын, қайсы батпайтынын анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс.

	қалыптастыру. **Еңбек әрекеті:** ойыншықтарды жөндеу. Мақсат-міндеттері. Ойыншықтарды жөндеуді өз ықыласымен орындауды, басталған істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар.	шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың бірінің артына орамалды тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп, орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуғыншы бала орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал	**Қимыл-қозғалыс ойыны."Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай ойнауды үйрету; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгілі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, "Бір, екі, үш!" - деп санаңдар! "Бір, екі, үш! Ал, тараңдар!" Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу	Балалардың кегли арасымен баяу және епті өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кеглилер. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қимыл-қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. 2-3 м қашықтыққа алдыға қарай екі аяқпен секіруге жаттықтыру.	**"Толқиды теңіз" қимылды ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір

		тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны. (сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Ұсынылған заттарды салыстыру, заттар туралы әңгімелерді құрастыру. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері: балаларды бірлесе жұмыс істеуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	керек. Екі-үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "Бір, екі, үш!" деп санағанша, балалар жылдам шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **"Аралар мен аюлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ауыспалы қадамдармен гимнастикалық сатымен өрмелеуге жаттықтыру; допты лақтыру және қағып алуға жаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар:** секіру жаттығулары. Мақсат-міндеттері. Секіртпені артқа, алға айналдыра секіру біліктіліктерін бекіту.		жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Балалардың еркін ойыны.** Балаларға ойын тақырыбын өздері таңдауды үйрету.

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан тұрғаннан кейін төсекте жатып жаттығу жасау; төсектерінен тұрмай жатып, көрпелерін ашпай жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды (төсекте жатып 2-3 минут жасалатын жаттығулар балалардың ұйқысы ашылып, сергек болуына бағытталған). Жаттығуды ұйқыдан оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, мәдени-гигиеналық дағдылар)** Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Асты шашпай, төкпей іш, Сораптамай, баппен іш. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,	**Саусақ жаттығуын орындау.** "Жыл мезгілдері" Мұз да, қар да ерісе, Өлең айтар өзендер.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Данаға бөкебайды дайындап берейік".	**"Үйсіз қоян" қимылды ойын.** Мақсат-міндеттері. Дыбыстық белгіге реакция	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қаладағы қыс". Мақсат-міндеттері.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қыс келді атты суретпен танысу". Мақсат-міндеттері. Балалардың

кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	(маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ұйқы қашса қонжықтан, Көктем келді дерсің сен, (бетті иектен бастап, құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Қызса қатты күн көзі, Қарлығаштар самғаса, (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін екі қолымен сипайды) Ыстық аптап, құрғақшылық, Жаз келгенін білдірер, (бетті иектен бастап, құлақтың төменгі ұшына қарай сипайды) Шатырда жаңбыр ойнаса, Бірде қатты, бірде жай (маңдайдың ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Жер жапырақты жамылып, Күз келгенін білдірер. (бетті иектен бастап, құлақтың төменгі ұшына	Мақсат-міндеттері. Балаларды екі қарама-қарсы затты ұзындығы және биіктігі бойынша тұстастырып, салыстыруды үйрету; заттардың биіктігінің немесе ұзындығының қасиеттеріне сүйеніп, белгілі түспен сәйкестендіруді, солдан оңға қарай тізуге жаттықтыру; заттардың ұзын не қысқа екенін айтқызып үйрету; зейінді, көзбен мөлшерлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. **"Аю қалай жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін сапта бірінің артынан бірі арақашықтықты	жылдамдығын арттыру, балаларды ереже бойынша ойнауға үйрету. Барысы: ойыншылар арасынан аңшы мен үйсіз қоян таңдалады. Қалған балалар қояндар болып, өздері үшін шеңбер жасайды (үйлері). "Үйсіз қоян" қашып кетеді, ал "аңшы" оны қуып жетеді. "Қоян" кез келген шеңберге жүгіру арқылы "аңшыдан" құтыла алады; онда шеңберге ағылған "қоян" тез арада қашып кетуі керек, өйткені қазір ол үйсіз қалады, ал "аңшы" оны ұстап алады. "Аңшы" қоянды ұстаған бойда өзі "қоянға", ал "қоян" "аңшыға" айналады. **Сурет салудан ойын-жаттығу.**	Қыс туралы көркем сөздер арқылы балалардың сөздік қорын жетілдіру; құрдастарымен және ересектермен еркін қарым-қатынас барысында танымдық-зерттеушілік іс-әрекет дағдыларын және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **«Ол не?» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін, сұрақтарға жылдам, әрі толық жауап беру іскеліктерін жетілдіру. **"Түлкілер мен тауықтар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттері. Жылдам жүгіруді, ептілікті дамыту.	қыс туралы ұғымдарын пысықтау, сөз тіркестері мен жай сөйлемдер арқылы құбылыстарын сипаттау тәртібіне үйрету. **Дамытушы жаттығу. "Қай мезгілде болады?"** Мақсат-міндеттері. Шеңберге тұрғызып ойнату, мнемосызбаларды қолдану. **Драматизация.** "Үйшік" ертегісін фланелеграф театрын қолдану арқылы сахналау. **Вариативті компонент/Әлеумет** "Үй құрылысы" ойыны. Мақсат-міндеттері. Балаларды құрылысшы қызметінің ерекшеліктерімен таныстыру; құрылыс материалдарының қарапайым түрлері мен құрылысшыға қажетті құралдар туралы білімдерін кеңейту; үй құрылысын ойыншық құрылыс материалдарымен салуды үйрету.

	дейін саусақ ұшымен ұрғылайды) Боран борап, жел тұрса, Айналаны қар басса, Үйлер ақ көрпеге оранса, Келді дей бер қыс ортаға. (спираль тәрізді қимылдарды маңдай ортасынан құлақтың жоғарғы ұшына дейін орындайды) **Музыкадан ойын-жаттығу** "Қысты сағындық". Мақсат-міндеттері. Балалардың орыс халқының әуеніндегі әннің сипатын түсініп, ажырату қабілетін дамыту; әннің әуендік мазмұнын тыңдай отырып, эмоционалды қабылдай білуге үйрету; өзге ұлт әуенінің ырғақтық сипатын сезіне білу қабілетін дамыту; қыс туралы әнді айтуда дұрыс тыныс алу дағдысын дамыту; қыс мезгілінің ерекшелігін музыкадағы контрастық бөлімдер	сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгіру кезінде "Аю қалай жүгіреді?" дегенде балалар аюдың кейпіне түсіп, маймаңдап жүгіре бастайды. Педагог балаларға қандай жүгіру түрі болмасын арақашықтықты сақтап, жүгіру керектігін түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсы ережеге сай және жылдам жүгірсе, сол топ жеңген болып есептеледі.	"Шыршалар қар жамылды". Мақсат-міндеттері. Балаларға жасыл бор арқылы шырша бейнесін салып, қылқаламмен шырша үстінде жатқан ақ қарды салуды үйрету. Саусақ жаттығуы. "Ақшақарлар қалықтап".	Барысы. Бөлменің бір шетінде тауық қорасындағы тауықтар мен әтештер орналасқан. Қарсы бетте тауықтар бар. Тауықтар мен әтештер (үш-бес ойыншы) дәнді дақыл жеп жүргендей бөлме айналасында жүреді. Түлкі оларға жақындағанда әтештер: "Ку-ка-ре-ку!" деп айқайлайды. Бұл белгі бойынша барлығы тауық қорасына жүгіреді, олардың артынан түлкі асығады, ол ойыншылардың кез келгеніне қолын тигізуге тырысады. **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Шана". Мақсат-міндеттері. Балаларды құрылыс материалдары кірпіш пен призмадан	

	арқылы ажыратуды үйрету; музыкалық-дидактикалық ойындарда зейіні мен зеректігін қалыптастыру. Балаларды эстетикалық қарым-қатынас пен ізгілік ережелеріне тәрбиелеу; ұйымдастырылған іс-әрекеті бараысындағы белсенділіктері мен қызығушылықтарын арттыру. **"Қысқы саңырауқұлақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттері. Кедергілерге соқтықпай, саңырауқұлақтарды теріп алуды үйрету.			шананы жасауды үйрету; кірпіштерді бір бағытта көлденең тізіп, жатқызу қабілетін игеруге дағдыландыру. Құрылыс нәтижесімен ойнату.	
Балалармен жеке жұмыс	**"Түлкі", "Маймыл" тақпақтарын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай	**"Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. "Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Балаларға сұрақтар қою.	**"Түлкі", "Маймыл" тақпақтарын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақты қайталау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып.	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттері. Балаларды жаңылтпаштарды дұрыс және жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша	**"Қыста" тақпағын жаттатқызу.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. Оразбай Байбақов "Қыста". Ойшыл орман сілкінді, Жібергенде жел ырғап. Мұз астында бұлқынды, Күміс өзен сылдырлап. Ғайып болды түнгі ызғар,

	Жүреді, қуын-ай! "Маймыл". Кәмпитті толтырып уысқа, Секірдің бұрыштан бұрышқа. Жолдасың таңырқап қарайды, Қызғаншақ болуың дұрыс па? **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	Қақпанға жуымай Жүреді, қуын-ай! "Маймыл". Кәмпитті толтырып уысқа, Секірдің бұрыштан бұрышқа. Жолдасың таңырқап қарайды, Қызғаншақ болуың дұрыс па? **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Ай да батты ақ маңдай. Күн көзінен жұлдыздар Балқып бара жатқандай. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Кішкентай балаларды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар; бас киімдер: орамалдар, жеңіл қалпақтар (бастан күн өтпеу үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару.	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Ересектердің еңбегіне қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге	**Арнайы көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Арнайы көліктер жайлы білімдерін кеңейту; сөздік қорын молайту. Педагог көшеде өтіп жатқан техниканы не үшін көлік деп атайтынын сұрайды.	**Көкшымшықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Құстарға қызығушылық тудыруды жалғастыру; көкшымшықтың тіршілік ету ортасымен, сыртқы түрінің ерекшеліктерімен	**Суды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Балалардың суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі

	Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Тақпақ. Е. Өтетілеуұлы "Іні". "Бір ісіме қапа ма?" - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды белгі бойынша қол ұстасып, жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделікті белсенді қимыл-қозғалыс қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбек әрекеті:** ойыншықтарды жөндеу. Мақсат-міндеттері. Ойыншықтарды жөндеуді өз ықыласымен орындауға, басталған істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты**	баулу. Бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыстар әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал	Балалар көліктерге тән ерекшеліктерді айтады, көліктердің түстерін, жеңіл көлік не жүк тасымалдайтын көлік екенін анықтап жатады. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** бақша қайшысымен ағаштар мен бұталардың сынған, құрғақ бұтақтарын қию, оларды тазалау. Мақсат-міндеттері. Бақша қайшысын қолдануды үйрету, онымен сынған бұтақтарды ғана қию керектігі туралы түсініктерін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойыны."Тым-тырақай" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай ойнауды үйрету;	таныстыру. Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ауланы қардан тазарту). **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз көңілді балалармыз", "Құстар мен мысық".** Мақсат-міндеттері. Физикалық белсенділікті арттыру; педагогтің белгісі бойынша тез әрекет ету. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кегли арасымен баяу және епті өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кеглилер. Өзіндік еркін ойын	температурада болу мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су жазда қызады, адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суға қандай заттар батып жатқанын, қайсы батпайтынын анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті:** құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен). Мақсат-міндеттері. Балаларды қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **"Толқиды теңіз" қимылды ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі,

	лақтыр" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топтың ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырғанда секіртіп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себет, балаларға доптар.	шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың бірінің орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуғыншы бала орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны. (сөйлеуді дамыту)**	шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгілі санамақтан кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, "Бір, екі, үш!" деп санаңдар! "Бір, екі, үш! Ал, тараңдар!" Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі-үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "Бір, екі, үш!" деп санағанша, балалар жылдам шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта	әрекеттері, қимыл-қозғалыстарды дамыту. Мақсат-міндеттері. 2-3 м қашықтыққа алдыға қарай екі аяқпен секіруге жаттықтыру.	Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру, көркем сөз)** Мақсат-міндеттері. Балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **Балалардың еркін ойыны.**

		Мақсат-міндеттері. Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Педагогтің ұсынылған заттарды салыстыра білу, заттар туралы әңгімелерді құрастыра білу. **Еңбек әрекеті:** ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Балаларды бірлесе жұмыс істеуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	басталады. **"Аралар мен аюлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Ауыспалы қадамдармен гимнастикалық сатымен өрмелеуге жаттықтыру; допты лақтыру мен қағып алуға жаттықтыру. **Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар:** секіру жаттығулары. Мақсат-міндеттері. Секірмежіпті артқа және алға айналдыра секіру біліктерін бекіту.		Балаларға өз бетінше ойын тақырыбын таңдауды үйрету.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, аққала мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)**				

кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес. "Қыс мезгілінде бала иммунитетін көтеру жолдары".	Жаднама. "Баламен бірге қысқы серуенді пайдалы өткізу".	Ата-аналарға кеңес. "Ойын әрекеттері арқылы балаларды әлеуметтендіру".	"Баланың қоғаммен өзара әрекеттесуі" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Сазген»бөбекжай-балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**05.12-09.12.2022ж. 1-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	05.12.2022.	06.12.2022.	07.12.2022.	08.12.2022.	09.12.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналар арналған кеңес: "Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттері. Орындықтарды үстелдің алдына белгілі тәртіпте қою амалын игерту; балаларды еңбекке баулу, ересектерге көмектесуді үйрету.	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап салу.** Мақсат-міндеттері. Балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікке тәрбиелеу, басталған жұмысты соңына дейін	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттері. Балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге аздап құю,	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттері. Балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға	**Кітап бұрышын тазалау.** Мақсат-міндеттері. Құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, ретпен орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарға ұқыпты, таза қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**

	(еңбек дағдылары)	жеткізу дағдысын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	қажетіне қарай суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарады үйрету. **(еңбек дағдылары)**	ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	
	Саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бас бармақ – атам, Балан үйрек - әжем, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек – анам, Кішкентай бөбек – мен, Міне, менің барлық отбасым. Құралдары: саусақтарға кигізілетін маскалар. **Көркем сөз.** Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын,	**"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық (шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық (қоладарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн (бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса, жаса, алтын күн Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын дамыту. Күн денесін құрайық, (Алақандарды жоғары көтеріп, оңға-солға бұраңдау) Қолды жайып бұрайық, Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Шапалақты қағайық, (Шапалақ қағу) Көңілді болайық. Д. Ахметова.	**"Үйшікте кім тұрады?" үстел ойыны. ("Үйшік" ертегісі желісімен")** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. **(көркем әдебиет, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)** **"Пойыз келе жатыр" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердің үлгісін беру. **(танымдық дағдылар)** **"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал

	Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Пирамидаларды құру жаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: қолдың ұсақ моторикасын, көлемін, түсін ажырату қабілеттерін дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**(сөйлеуді дамыту)** **Үстел үсті ойыны: "Жұп суреттер".** Мақсат-міндеттер: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтарды табу және бірдей суреттерді таңдау әрекетін қалыптастыру, назар аудару, зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауға үйрету. Тәрбиеші балаларға суреттер таратады. Балалар бірдей суреттерді тауып, атауларын атайды. Қай бала дұрыс айтады, сол балаға арнайы фишкалар беріледі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан! (Алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау)	балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**

				(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, доптарын қояды. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қуырмаш"саусақка арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-	**"Қар үйіндісінің артында не жасырылған?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: көрнекі	**"Сөздер тізбегі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді

	мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **"Шапалақты тыңда"** топтық ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер? **(музыка)**	әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қол алысып, қәне, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу! **(сөйлеуді дамыту)**	зейінді дамыту; тақырып бойынша сөздікті белсендіру. Барысы: қатырма қағаздан (картон) қар үйіндісі кесіліп алынады. Педагог артына заттың сұлбасының бейнесін жасырады (шаналар, ұлпа қарлар, күн, ағаш, бас киім, қолғап, шаңғы, коньки), балаларға қардың артынан заттың бір бөлігін көрсетеді, олар қандай зат екенін болжайды. **(танымдық дағдылар, қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	тізбекке салып, арасында қайталамай, айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Білім беру ұйымының кестесі	**Дене шынықтыру** "Тәуелсіз елім"	**Дене шынықтыру** "Жайна елім менің!"	**Музыка** "Тәуелсіз елім"	**Дене шынықтыру** "Мен - чемпион".	**Қазақ тілі** «Үйдің көркі не?».

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Мақсат-міндеттер. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіруге үйрету; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; гимнастикалық орындықтың үстімен жүруге үйрету.	Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау; жүгіру кезінде балалардың бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге жаттықтыру және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларын жетілдіру.	Мақсат-міндеттер. Балалардың ән арқылы туған жерге деген елжандылық сезімін қалыптастыру; әнді тыңдау кезінде эмоционалды қабылдай білуге үйрету; ұжымда және дербес ән айту қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; ән айтуда дем алу және дем шығару дағдысына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын еркін орындауға үйрету; музыкалық ойындарда сезімталдығы пен зейінін дамыту.	Мақсат-міндеттер. Балаларда бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, қақпадан асыра лақтыру, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге (жерге) қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын дамыту.	Жиһаздар. Мақсат-міндеттер. Қазақстан, оның астанасы - Астана қаласы жайында қазақ тіліндегі мәтінді тыңдауды үйрету, жиһаздардың атауларын атап, не үшін қажет екенін түсінуді үйрету, сұрақтарға дұрыс жауап беру немесе сөйлеудің дұрыс үлгілерін қайталау арқылы диалогқа түсу қабілеттерін дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Шетенді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Қыс мезгілінде шетенді бақылауды жалғастыру, оны	**Шыршаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Шыршаның құрылымы туралы	**Қардың жауғанын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері. Маусымдық құбылыс - қардың жаууы туралы білімдерін бекіту.	**Қардың тереңдігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге, Бірақ ешкім жемейді,	**Терезедегі қырауды бақылау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)** Жұмбақ. Өнері жоқ, қолы жоқ,

	қатты аяздан қалай құтқаруға болатындығын айту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** қарды белгілі бір жерге күрекпен жинау. (еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Күректермен әрекет ету қабілетін бекіту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қар ұлпалары мен жел", "Ақшақарды тап". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Педагогтің белгісі бойынша шеңбер бойымен жүруге үйрету, әртүрлі бағытта қозғалу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Шанамен жарыс". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Аяғымен итере отырып, қар	түсінік қалыптастыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ұжыммен қар тазалау. Мақсат-міндеттері. Ағаш күрекшені қолдану қабілетін бекіту. (еңбек дағдылары) **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жағалаудан жағалауға". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Шашырап, жан-жаққа жүгіру, секіру техникаларын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Туға дейін секіру, "Қақпада". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Алға жылжыта отырып, екі аяқпен секіруге, жорғалауға	**Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** ауладағы қарды белгілі бір жерге күрекпен салу; кіреберіске апаратын жолды тазарту. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттері. Жұмысқа жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру; ұжымдық тапсырмаларды орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Аяз ата", "Қар айналады". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Өзіне тән қимыл-қозғалыстарды жасай білуге баулу; өз әрекеттерін ойынға қатысушылардың әрекеттерімен байланыстыруды үйретуді жалғастыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Нысанаға тигіз". (дене**	Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар). Бақылау: балалардың көңілін ауланың қай жерлерінде қалың қар жатқанына аудару, қардың қаншалықты терең екенін білуді ұсыну. Балаларға метрді көрсету және қардың әр жердегі қалыңдығын өлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардың қалыңдығына назар аудару. **Қимылды ойын. «Ақшақарды ізде». (дене шынықтыру)**Ептілікті, шапшандықты дамытатын, кеңістікті бағдарлауды қажет ететін, қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек:** гүлзарды жинастыруды ұйымдастыру. (еңбек дағдылары) Қарды тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан	Сурет салуды біледі. (терезедегі қырау). Ырым. Егер терезелердің екі әйнегі де буланса, аяз күшейе түседі. Бақылау: шынидағы өрнектердің пайда болуы туралы түсінік беру. Жылы, сулы булар салқын терезелер шынысына буланып бір-бірімен біріктіріледі, мұзды кристалға айналады да керемет гүлдері бар мұзды бау-бақша пайда болады. Табиғаттың қысқы құбылыстарын байқауға және құбылыстарды атауға әрі қарай үйрету. **Қимылды ойын: «Қасқұлақ» (Волк) (қазақ халқының ойыны). (дене шынықтыру)** «Қасқұлақтан» тығылып алаңда бағдарлай білуді бекіту. Ойын ережесін сақтау («қасқұлақ» сөзді атаса сол адам өз орнында қалу керек), «күзетші» тобынан «қасқұлақты» қуу міндетті. Ойынды

	үйіндісіне белгі бойынша шанамен жылжу.	жаттығу.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Дәлдікті дамыту, нысанаға затты дәлдеп лақтыруға үйрету.	кедергілер жасау, тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқарудың кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар:** өз құрдастарымен 2-3 рөлден тұратын ойын ойнағанда бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін орындау, жалпы ойын шартына сәйкес әрекет ету. **(дене шынықтыру)**	өзінің және басқа ойыншының әрекетімен келістіре білуін дамыту. **Еңбек:** мұз жолын жасау. Тәрбиешімен бірге жауапкершілікпен жолға су құйып мұз айдынын жасауға үйрету. Еңбек етуге тәрбиелеу. (еңбек дағдылары) **Өз бетімен ойындар:** ойында өз әрекетін жолдастарының әрекетімен келістіре білуге ынталандыру.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: үстелді жабдықтау, тамақ қабылдау және гигиеналық процедураларды жүргізу кезінде өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын бекіту. Көркем сөз Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар кезінде, Жуын тұрған мезгілде. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру	**Керуеттегі жаттығулар** Көзімізді ашайық				

шаралары	Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Түскі асқа көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Тәуелсіздік алған күн" Мақсат-міндеттер. Балаларды еліміздің тәуелсіздігі туралы өлеңмен таныстыра отырып, жатқа айтуға үйрету; тәуелсіздік мерекесінің бүкілхалықтық екенін ұғындыру. **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Біздің астанамыз — Астана қаласы. Дауыссыз [С] дыбысы". Мақсат-міндеттер. Балаларда, еліміздің бас қаласы туралы баяндау барысында, дауыссыз	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Домбыра" Мақсат-міндеттер. Балаларды алдын-ала қиылған домбыра сұлбасын мақтаға оралған, бояуға малынған таяқша арқылы жеткіліксіз элементтермен безендіріп толтыруға үйрету. **"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Құлыншақтың астанаға барар жолы". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі қарама-қарсы затты ұзындығы бойынша тұстастырып, салыстыруға үйрету; белгілі бір мерзім өлшеміне сәйкестеп, заттардың ұзындығын салыстыруға жаттықтыру; заттардың ұзын не қысқа екенін айтқызып үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, түйсігін, көзбен мөлшерлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту. **Вариативті компонент/Шығармашылық**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Аквариумдағы алтын балық". Мақсат-міндеттер. Балықтар туралы көркем сөздер арқылы балалардың тілін жетілдіру; қарапайым дербес тәжірибе іс-әрекеттерін ұйымдастыру арқылы балалардың түсініктерін және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **"Таныс пішіндер доминосы".**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Тостаған". Мақсат-міндеттер. Балаларда ыдыс-аяқтың бір түрі тостаған туралы ұғымдар қалыптастыру, тостағанның табаны, айналасы, шеттері сияқты бөліктерден тұратыны жайында түсінік беру. **"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік

	[с] дыбысын буын, сөздер құрамында айту тәртібімен таныстыру, астананың көрікті жерлері жөнінде мәліметтер беру.	қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту)**	"Шыршаны безендірейік" ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттер. Балалардың Жаңа жыл алдында шыршаны безендіру ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту; жапсыру әрекетінде балалардың шығармашылықтары мен икемділіктерін қалыптастыру; қағаздан шарлар мен тамшыларды жапсырып, шыршаны безендіре білуге үйрету; қысқы дәстүрлі мереке туралы түсінік беру.	Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді. **(математика негіздері)**	қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **(сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Не өзгерді?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер:	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық	**"Лото-жануарлар" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Үй жануарлары мен	**"Ненің төлі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:

	бағдарлауды дамыту , есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Мұғалім ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**	жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету. Зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі				

	мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, аққала мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бала өміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбында кеңес.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқты күн тәртібін үй жағдайында ұйымдастыру".	Ата-аналар арналған кеңес: "Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".	Сұрақ-жауап: "Балада салауатты өмір салтын ұстануға бағытталған, отбасы дәстүрлері".	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	«**Сазген**» бөбекжай- балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, , атауы	«**Балапан**»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**12.12-16.12.2022ж. 2 апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	12.12.2022.	13.12.2022.	14.12.2022.	15.12.2022.	16.12.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың отбасындағы тәртібі, оның әдеттері, балабақшадағы достарымен қарым-қатынасы, тамақтану және ұйықтау әдебі жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Төсек жапқыштарын өздігінен кигізу және шешуге, ересектерге барлық мүмкін болатын көмектерді көрсетуге, көмектесуге деген ұмтылысты және басқалардың жұмысына деген	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өз орындарында оқулықтар мен ойыншықтарды өз бетімен, әдемі және ұқыпты етіп орналастыру, шкафтардағы тәртіпті сақтау. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту. **(еңбек дағдылары)**	

	құрметпен қарауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**				
	"Біздің Елбасымыз" тақырыбында суреттерді көру. "Мемлекеттік рәміздер". Мақсат-міндеттер. Еліміздің рәміздері олардың ерекшеліктері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Қуырмаш" саусаққа арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа	**Санамақтар айтқызу.** "Кел, санайық санамақ" Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Желбірейік туымыздай!"** - Балалар, орнымыздан тұрып, жалаушаларымызды қолымызға алып, сергіп алайық. Желбірейік туымыздай! (қолдарын жоғары көтеріп, жалаушаларды желбіретеді), Тәуелсіздік теңіміз (қолдарын алға созып, жалаушаларын желбіретеді). Татулығы желбіреген (қолдарын жанына жіберіп, жалаушаларын желбіретеді), Егеменді еліміз (жалаушаларын төменнен жоғары қарай желбіретіп көтеру). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	

		бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. **(сөйлеуді дамыту)**			
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, доптарын қояды. 2.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: еліміздің елтаңбасын ажыратуға үйрету. Педагог: - Балалар, қазір біз "Елтаңбасы елімнің" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шартын тыңдаңдар. Тақтадан көптеген белгілер көрсетіледі. Сендер еліміздің елтаңбасын көрген кезде "Қазақстан" деп айтасыңдар. Еліміздің елтаңбасы қанша рет қайталанса, сендер сонша рет "Қазақстан" деп айтасыңдар. Педагог	**"Біздің ел" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың біздің Отанымыз, астанасы туралы білімдерін кеңейту. Барысы: педагог суреттерді көрсетеді және балаларға сұрақтар қояды. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап етеді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Достарымның барлығын, Сыйлап, жақсы көремін. Алақаным арқылы Жылуымды беремін. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Армысыз, қайрымды Аспан ата! Армысыз, мейрімді Жер - Ана! Армысыз, шұғылалы Алтын - Күн! Қуан, шаттан алақай! **(сөйлеуді дамыту)**	

	балалармен бірге ойынды қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға бәйтерек бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Жаңа жыл, жаңа нұр!" Мақсат-міндеттер. Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; гимнастикалық орындықтың үстімен жүру дағдысын қалыптастыру; 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі	**Дене шынықтыру** "Қош келдің, Жаңа жыл!" Мақсат-міндеттер. Балаларда белгі беруі бойынша аяқтың ұшымен және өкшемен жүру, жай қалыпқа түсіп, тез ойнаған музыка әуенімен жүгіру; гимнастикалық орындықтың үстімен жүру; 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқтап секіру техникасын дамыту.	**Музыка** "Жаңа жыл - жаңа нұр". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша және Аяз ата туралы әндерге қызығушылығы мен ықыласын ояту; әнді көтеріңкі көңіл-күйде, эмоционалды қабылдай білуге үйрету; музыкалық жетекшімен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; әндегі ырғақтың сипатын сезіне білу қабілетін дамыту; ән айтуда дұрыс тыныс алу дағдысына үйрету; музыка әуенімен бірге би қимылдарын орындауда ептілікке, дәлдікке үйрету;	**Дене шынықтыру** "Жаңа жыл құтты болсын!" Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру іскерліктерін дамыту; жүгіру кезінде балалар бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларына жаттықтыру. **Қазақ тілі** "Шыршаның бастан кешкендері" Мақсат-міндеттер. Ересек	

	аяқтап секіруге үйрету.		музыкадағы контрастық бөлімдерді ажырата білуге үйрету; жаңа жыл туралы ұғым беру. "Қанша Аяз ата?" дидактикалық ойыны.	адамның көмегімен шағын өлеңді жаттауды, жаттау барысында өлеңнің мазмұнына өз қарым-қатынасын жеткізе білуді үйрету; қазақ тілінде қыс мезгілі туралы, қысқы мерекелер туралы білімдерін кеңейту. Қысқы іс-шаралар тек қыс мезгіліне тән деген түсініктерін бекіту. Көркемсөз үлгілері арқылы балалардың сөйлеуін жандандыру. Сұрақтарға дұрыс жауап беру керектігін үйретуді жалғастыру. Суреттерге немесе жиі қайталанатын сөздерге сүйеніп, қазақ тіліндегі ақпаратты есту арқылы қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеуін, кеңістіктік ойлау негіздерін дамыту. Есту зейінін және музыкаға эмоционалды қарым-қатынасын, эмоционалды жауап беруге баулу. Өзгелерге деген қайырымдылық пен жанашырлық сезімдеріне,	

				табиғатқа сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Әуе көліктерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: әуе көлігі, оның қолданылуы және мақсаты туралы білімдерін кеңейту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қар жауғаннан кейін жолды тазарту.) **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеу қабілетін бекіту, жұмыстың нәтижесіне қуану. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Бұғының үлкен**	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құс әлемі туралы білімдерін бекіту; сипаттама бойынша құстарды тану іскерліктерін жетілдіру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қардан құрылыстар жасау). Мақсат-міндеттер: педагогке қардан құрылыс жасауға көмектесуге үйрету; достық қарым-қатынасты дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Екі аяз. (дене шынықтыру)**	**Қардағы құстардың іздерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: қыстайтын құстар туралы білімдерін кеңейту, қай құстың ізі екенін ажырату; байқағыштық пен зейінділікке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қардан төбешік жасау). Мақсат-міндеттер: еңбекке деген сүйіспеншілік пен достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарға - торғай".** Мақсат-міндеттер: мұқият тыңдап, бұйрық	**Қарғаны бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: қарғамен таныстыруды жалғастыру; оның тіршілік ету ортасы, сыртқы түрі, қоректенуі, көбеюі туралы білімдерін тереңдету; құстарға деген ізгілік сезімдерін, оларға қамқорлық жасауға ұмтылуды тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскедегі жолдарды қар мен қоқыстардан тазарту). Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, көпшілдікке тәрбиелеу, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарғалар".**	

	үйі бар". (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қозғалысты мәтінмен байланыстыру қабілетін бекіту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері**: сызықтар арасында жүру (10-15 см). **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: физикалық белсенділікті дамыту және жетілдіру.	Мақсат-міндеттер: мәтінге сәйкес қимыл-қозғалыс жасай білуге баулу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** жылан секілді қозғалу. Мақсат-міндеттер: балаларды бірінің соңынан бірі тұрып "жылан" секілді қозғалуға үйрету.	бойынша әрекеттерді орындау; достық қарым-қатынасты дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** бір кесек қармен нысанаға тигіз. Мақсат-міндеттер: лақтыру күшін дамыту.	**(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяғымен секіруді, әртүрлі бағытта жүгіруді, мәтінді анық және дұрыс айтуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: "жылан" секілді жүгіру іскерліктерін жетілдіру; қатарға қойылған заттарды айнала жүгіруге машықтандыру.	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуға, өз киімін өздігінен шешуге, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз, сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу,	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет.				

сауықтыру шаралары	1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Орман шыршасы". Мақсат-міндеттер. Балаларда "биік", "аласа" ұғымдары туралы түсінік қалыптастыру; заттардың биіктігі мен ұзындығы секілді қасиеттері туралы түсінік аясын кеңейту; жабайы аңдардың қысқы тіршілігін пысықтау, адамдардың жаңа жылды қарсы алу әдебімен таныстыру. Үстел басындағы	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Аяз өрнектері". Мақсат-міндеттер. Қыс құбылыстары туралы көркем сөздер мен жұмбақтар арқылы балалардың сөздік қорын молайту; ой белсенділігін, бақылау, талдау, тұжырымдар жасау дағдыларын және зейіні мен есте сақтауын, ойлауы мен қабылдау қабілетін дамыту. **Дамытушы жаттығу.**	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Аяз ата туралы тақпақ жаттау". Мақсат-міндеттер. Балаларды Жаңа жыл туралы тақпақпен таныстыру; көркем сөзді мәнерлеп оқу үлігімен таныстыру. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Жасыл шырша жанында". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша туралы әнді тыңдау кезінде зейінін және Аяз ата туралы әнді айтуда есте сақтау қабілетін дамыту; әннің сөздік	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қардың қасиеті". Мақсат-міндеттер. Балалардың қыс мезгілде табиғатты бақылау дағдыларын дамыту; қардың қасиетімен таныстыра отырып, қардың қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру; қардың қасиеттерін атай білуге үйрету. Дидактикалық ойын: "Бұл не?". **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Шырша бұтасында ілінген шар". Мақсат-міндеттер.	

	дамыту жаттығуы. "Биік шыршаны табайық". **Пантомима ойыны."Қонжықтар".** Мақсат-міндеттер: пантомима дағдыларын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Вариативті компонент/Әлеумет** "Ойыншықтар" дүкені. Мақсат-міндеттер. Балаларды сатушы қызметінің ерекшеліктерімен таныстыру; ойыншық дүкені туралы білімдерін кеңейту; дүкендегі ойыншықтардың атауларын жатқа білуге үйрету; дүкендегі	**"Бауырсақтың жолы".** Барысы: әр баланың алдына, үстелдің басына "Бауырсақтың жолы" атты карточкалар, табақшаларда түсті боршалар үлестіріледі. Қағаз бетіннің бір бұрышында Бауырсақ бейнесі, екінші бұрышта үй бейнесі бар тапсырма, Бауырсақтың жолында сол және оң жақта ертегі кейіпкерлері орналасқан. - Балалар, алдарыңда Бауырсақтың жолы жатыр. Жол ата мен әженің үйінен басталып, аңдардың жанынан өтеді. Қолдарыңа боршаларды алып, Бауырсақтың жолын бір аңнан екінші аңға жүргізіп, төмен қарай	мағынасын түсіне білуге үйрету; музыкалық жетекшімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; топпен ән айту кезінде ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; би қимылдарын орындауда ептілікке, дәлдікке үйрету. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; оқу қызметіне белсенділіктері мен қызығушылықтарын арттыру. "Тәтті бал" тілге арналған жаттығу.	Балаларды алдын-ала сызбалы түрде салынған шырша (инелерсіз) бұтағының және дөңгелектің (шырша шары) сұлбасы үстінен фломастермен басып, суретті жасыл инелер мен қызыл шар элементтерімен толықтыруға үйрету. Саусақ жаттығуы. "Шырша ойыншықтары". **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Шырша ойыншықтары". Мақсат-міндеттер. Балаларды қағазды бүктемелеу қасиетімен таныстыру, шаршы пішінді қағаз бетінің бұрыштары ұштарын ортаға қарай кезекпен бүктемелеп, дөңгелекке ұқсас жаңа пішінді, шырша ойыншығын құрастыруға үйрету. Құрылыс нәтижесімен ойнату.	

	сыпайылық ережелері туралы түсінік беру. "Ойыншықтар" қимылды жаттығуы.	жіберіңдер. Балалар қарындашпен үйден Бауырсаққа дейін сызықты үзбей жүргізіп отырады. **(қоршаған ортамен танысу)**			
Балалармен жеке жұмыс	**Жаттамақ жаттығуы.** Мерекеге шығады, Бүкіл халық, біліп қой. Отандастар ұғады, Тәуелсіздік – ұлық той! **(сөйлеуді дамыту)**	**"Шалқан" ертегісін драматизациялау.** Мақсат-міндеттер: балалардың театрландырылған шараларға деген қызығушылығын ояту. Балаларға арналған міндет: кейіпкерлердің эмоциясын жеткізе отырып, балаларды саусақпен қимылдауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Түлкілер мен тауықтар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: жылдам жүгіруді,ептілікті дамыту. Барысы: бөлменің бір шетінде тауық қорасындағы тауықтар мен әтештер орналасқан. Қарсы бетте тауықтар бар. Тауықтар мен әтештер (үш-бес ойыншы) дәнді дақыл жеп жүргендей бөлме айналасында жүреді. Түлкі оларға жақындағанда әтештер: "Ку-ка-ре-ку!" деп айқайлайды. Бұл белгі бойынша барлығы тауық қорасына жүгіреді, олардың артынан түлкі	**"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсысы ережеге сай және тез жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	

			асығады, ол ойыншылардың кез келгеніне қолын тигізуге тырысады. **(дене шынықтыру)**		
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, аққала мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Туған жерім тамаша" тақырыбына көрме ұйымдастыру.	Психолог кеңесі. Мысалы "Ойыншықты дұрыс таңдау" туралы болуы мүмкін. Кейбір ойыншықтардың сырты көз тартатындай болғанымен баланың денсаулығына тигізетін зияны жайында балаға түсіндіру, ұғындыру.	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту.	"Тәуелсіздік - тірегім" тақырыбында газет көрмесі.	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	«**Сазген**» бөбекжай –балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	«**Балапан**»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**19.12-23.12.2022ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	19.12.2022.	20.12.2022.	21.12.2022.	22.12.2022.	23.12.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Жаңа жыл мерекесіне байланысты болатын ертеңгілік, мерекелік кештер туралы ата-аналарға ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды кезекшіге жүктелген міндеттерді өз бетімен және адал орындауға тәрбиелеу (кезекшінің киімін дұрыс киіндіру, қолын жуу, ыдыстарды қою, үстелден және	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтарды құрметтеуге үйрету (оларды таза және ұқыпты ұстау, реттеп, орнына қою). **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды киім сақтауға арналған жеке шкафтарда тазалық пен тәртіпті сақтауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды кітаптарды құрметтеуге, оларды уақытында жапсыруға, барлық кеңсе құралдарын дұрыс қолдануға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тазалыққа және ұқыптылыққа үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне топтық бөлмеде тазалықты сақтауға көмектесу, атап айтқанда, орындықтардың тазалығын қадағалау (дымқыл шүберекпен сүрту, оқу қызметінен және тамақтан кейін орындарына

	үстелдің астынан жинау). **(еңбек дағдылары)**				қою). **(еңбек дағдылары)**
	"Ретімен орналастыр" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық, (Шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық. (Қолдарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру)	**Суреттерге қарау.** Мақсат-міндеттер. "Жаңа жыл" тақырыбында суреттерді көру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Түстерін тап" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейінді дамыту. Үстелге түрлі түсті қарындаш суреттері бар карточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын) жоғары қаратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті суреттерді таңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сары және т.б. Балалар	**"Лото "Жануарлар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(танымдық дағдылар, қоршаған ортамен танысу)** **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру;	**"Үздіксіз ізде" (іздеу).** Мақсат-міндеттер. Зейінді дамыту. 10-15 секунд бойы балаға айналасынан түсі (өлшемі, пішіні, материалы және т.с.с.) бірдей мейлінше көп зат табуды ұсыну. **(танымдық дағдылар)** **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Сыпайы сөздер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, әрқайсысына деген құрмет сезімін, досқа, бір-біріне көмектесуге деген ұмтылысқа тәрбиелеу. Барысы: педагог балаларға әртүрлі сюжеттер бейнеленген суреттерді көрсетеді және сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толық жауап береді. **(сөйлеуді дамыту)** **"Зат неге ұқсайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтын заттардың сурет-

	Жаса, жаса, алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	алдымен екі түсті суреттерді, содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуға болады. **(сөйлеуді дамыту)**	артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, теңселеді. (Маймаңдау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, теңселеді, Тәтті жидекті тереді. (Отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдап жүру)		карточкалары. **(математика негіздері)**

			Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамытушы жаттығулар.** 1. Бастапқы қалып аяқтың арасын алшақ қойып, атластық таспаны ұстаған қолдарды алда ұстау; 1-1 атластық таспаларды жоғары көтеріп, оңға және солға желпу (6-8 рет қайталау); 1-2 бастапқы қалыпқа келу. 2. Бастапқы қалып тік тұру, атластық таспаларды екі қолмен ұстау; 2-1 жерге отырып, атластық таспаларды иық тұсына қою; тұрып, атластық таспаларды алға қою (4-5 рет қайталау); 2-2 бастапқы қалыпқа келу; 3. Екі атластық таспаны бір қолға ұстап, бір орында 20-30 сек. секіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Жаңа жыл" мерекесіне арналған тақпақтар жаттау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Аяз ата туралы тақпақ жаттау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Қыс мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Шырша туралы тақпақтар жаттау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Жасыл шыршаны бақылау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-	**Дене шынықтыру** "Жаңа доп". Мақсат-міндеттер. Балаларды сап түзеп	**Дене шынықтыру** "Допты дәлдеп лақтыр". Мақсат-міндеттер.	**Музыка** "Шырша түбіндегі сыйлық". Мақсат-міндеттер.	**Дене шынықтыру** "Тез адымдап жүреміз". Мақсат-міндеттер.	**Қазақ тілі** «Дана көшеге шығу үшін не киеді?». Киімдер. Мақсат-міндеттер. Ересек

әрекет	бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілетін жетілдіру; бөренеңің үстімен тез адымдап жүруге үйрету.	Балаларда бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын қалыптастыру; көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыруға үйрету.	Балалардың шырша туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мазмұнын дұрыс түсіне білуге үйрету; музыка жетекшісімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; әндегі ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту.	Балаларда бір-бірінен 1,5–2 метр арақашықтықта отырып, аяқты алшақ ұстаған қалпында допты домалату, допты екі қолымен көкірек тұсынан кері, екі қолмен жоғары, бастан асыра, жоғарыға, еденге қарай төмен лақтыру, допты қағып алу машықтарын дамыту; көлденең нысанаға, алысқа, тура нысанға лақтыру іскерліктерін жетілдіру.	адамның көмегімен шағын өлеңді жаттау, жаттау барысында өлеңнің мазмұнына өз қарым-қатынасын жеткізе білуді үйрету; ойын жағдаятына және жыл мезгіліне байланысты киім атауларын дұрыс айтуды (атауды) үйрету; жаттап алған ойыншық атауларын бекіту. Ойын жағдаятына сәйкес сөз және сөз тіркестерін дұрыс қолдана білу дағдыларын дамыту. Диалогтық сөйлеу негіздерін, есту және көру арқылы қабылдауын, зейінін, ойлау қабілетін, эмоцияналдық қабылдауын дамыту. Қысқы мерекелерге деген жағымды қарым-қатынасын дамытып, достыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Қардың тереңдігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, математика негіздері)** Бақылау: балалардың көңілін ауланың қай	**Ағаштардағы қырауларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Бақылау:** қыраудың пайда болуы туралы түсінік беру.	**Терезедегі қырауды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Өнері жоқ, қолы жоқ, Сурет салуды біледі. (терезедегі қырау).	**Бұрқасынды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақал. Бұрқасын мен қарлы боран ақпанға келіп қонды.	**Қар жауғаннан кейінгі ағаштардың жайы қандай? (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақал-мәтел. Желтоқсанда қыс ақ мамық төсейді. Ал аяз өзен арқылы көпірлер тұрғызады.

	жерлерінде қалың қар жатқанына аудару, қардың қаншалықты терең екенін білуді ұсыну. Балаларға метрді көрсету және қардың әр жердегі қалыңдығын өлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардың қалыңдығына назар аудару. Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге, Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар). **Қимылды ойын. «Ақшақарды ізде». (дене шынықтыру)** Ептілікті, шапшандықты дамытатын, кеңістікті бағдарлауды қажет ететін, қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру.	Балалардың назарын қар еріген кезде, күрт суық түскенде және ауа-райы жылыған кезде айналаны қырау басқанын, ағаштарда, орындықтарда және басқа заттарға қарап бақылауды ұсыну. Қырау – бұл қатты шық. Түнде жердің үстіндегі ауа салқындайды. Ауадағы сулы булар салқындаған заттармен өзара жанасып сулы тамшыларға айналып мұзды кесек болып қатырады, сөйтіп және қырау болады. Табиғаттың әртүрлі қысқы құбылыстарын көріп бақылау, қысқы қардың сұлулығына тануға балаларды үйрету. **Қимылды ойындар: «Бірінші бол». (дене шынықтыру)**	Ырым. Егер терезелердің екі әйнегі де буланса, аяз күшейе түседі. Бақылау: шыныдағы өрнектердің пайда болуы туралы түсінік беру. Жылы, сулы булар салқын терезелер шынысына буланып бір-бірімен біріктіріледі, мұзды кристалға айналады да керемет гүлдері бар мұзды бау-бақша пайда болады. Табиғаттың қысқы құбылыстарын байқауға және құбылыстарды атауға әрі қарай үйрету. **Қимылды ойын: «Қасқұлақ» (Волк) (қазақ халқының ойыны). (дене шынықтыру)** «Қасқұлақтан» тығылып алаңда бағдарлай білуді бекіту. Ойын ережесін сақтау («қасқұлақ» сөзді	Ырым. Қыста бұрқасын көп болса, жазда жауын-шашын болады. Бақылау: бұрқасын туралы түсініктерін қалыптастыру. Қатты жел, бұрқасын болған кезде аязды ауа соғады да, жүру қиындайды, бұлт күнді жауып, әрбір жерде қарлы бұрқасын соғады. Егер қар үрлеп құйындатса – бұл табиғат құбылысы бұрқасын деп аталады. **Қимылды ойын. «Әткеншек». (дене шынықтыру)** Берілген қарқында қолдарынан ұстап шеңбер бойынша жүре білуін бекіту (жылдам, баяу, басқа бағытта және т.б.). Жинақылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Еңбек:** балаларды	Бақылау: қар жауғаннан кейін ағаштың қалпы қандай әдемі екеніне балалардың көңілін аударту. Кішкентай ағаштар үшкір дөңгелек тебетейге оранды, кейбір ағаштың бұтақтары бұғының мүйізі сияқты, кейбіреуі тоқыма жіп сияқты, мақталы шар сияқты. Балаларды ағашты күтуге үйрету. Қар басқан ағаш бұтақтары майысып тұрады, ол қалың қарды ақырындап түсіру керек екенін түсіндіру. Ағаштар жапырақтарын неге түсіретінін түсіндіру. Балаларды табиғатты сүюге үйрету. Олардың өз сөзінен алған әсерлерін айтуға үйрету. **Қимылды ойын «Аю апанында». (дене шынықтыру)** Балаларды әртүрлі бағытта жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйрету. **Еңбек:** бұтақтарды қардан сілкіп тазарту. Балаларға ағаштарды ажыратуды үйрету. Олардың эстетикалық танымын байыту. **Өз бетімен ойындар:** өз бетінше ойнау дағдыларын дамыту.

	Еңбек: гүлзарды жинастыруды ұйымдастыру. **(еңбек іс-әрекеті)** Қарды тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан кедергілер жасау, тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқарудың кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар:** өз құрдастарымен 2-3 рөлден тұратын ойын ойнағанда бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін орындау, жалпы ойын шартына сәйкес әрекет ету.	Белгі бойынша іс-әрекет жасай білуін бекіту (шананы айналу және өз орнына тұру), қосымша жаттығуларды орындау (шанаға отыру, 5 рет отырып-тұру және т.б) жылдам және еппен іс-әрекет жасау. **Еңбек:** мұзды жол әзірлеу. Қарды өздігінен күрекпен белгілі орынға алып бару, оны нығыздауға үйрету; ұжымдық еңбекке қатынасуға үйрету, өз әрекеттері мен құрбыларының әрекеттерін келістіре еңбектену. **(еңбек іс-әрекеті)** **Өз бетімен ойындар:** балаларға ойын тақырыбы мен мазмұнын түрлендіру; өз пікірін айту дағдыларын жетілдіру, өз	атаса сол адам өз орнында қалу керек), «күзетші» тобынан «қасқұлақты» қуу міндетті. Ойынды өзінің және басқа ойыншының әрекетімен келістіре білуін дамыту. **Еңбек:** мұз жолын жасау. Тәрбиешімен бірге жауапкершілікпен жолға су құйып мұз айдынын жасауға үйрету. Еңбек етуге тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)** **Өз бетімен ойындар:** ойында өз әрекетін жолдастарының әрекетімен келістіре білуге ынталандыру.	бала-бақша ауласындағы жолдарды сыпыруға және тазалауға үйрету. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)** **Өз бетімен ойындар:** Ойын тақырыбын бір-бірімен ақылдасып таңдап алуға,ойыншықтармен бөлісіп тату-тәтті ойнауға тәрбиелеу.	

		құрбыларының пікірлерімен келісу, олардың рөлдер, ойыншықтар мен міндеттерін бөлісуге сыпайы түрде айтуын жетілдіру.			
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; жүйелі шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; көбік пайда болғанша қолдарын көбітіп, жақсылап шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: тамақтану кезінде балаларға ескерту: ұқыпты ішу, тамақпен ойнамау, тамақ ішкен кезде сөйлеспеу. Көркем сөз Үсті-басым ұқыпты, Таза жүрем әрдайым. Жолатпаймын кірді мен, Тазалықты таңдаймын! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Қайық жаттығуы; (ішпен жату, қолдар иектің астында, жоғары тартылып, еңкею, тербелу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Аяз атаның қабы". Мақсат-міндеттер.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Шырша	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Хан мен құмырсқалар".	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Шырша	**Жапсырудан ойын-жаттығулар.** "Аққала үлкен болғысы келеді". Мақсат-міндеттер. Балаларды

әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Балаларды қылқалам арқылы сопақша немесе дөңгелекке ұқсас Аяз Ата қабын салуға үйрету. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Шырша түбіндегі сыйлық". Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша туралы әнге қызығушылығын арттыру; әннің сөздік мазмұнын дұрыс түсіне білуге үйрету; музыка жетекшісімен және топпен ілесе ән айту қабілетін жетілдіру; әндегі ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту. "Аяз" ойыны.	ойыншықтары". Мақсат-міндеттер. Балаларды заттарды ұзындығы және жуандығы бойынша тұстастырып, ұстап, сипап сезу және іс-тәжірибе арқылы салыстыруға үйрету; заттардың жуан не жіңішке, биік не аласа екенін айтқызып үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, түйсік пен қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. **Вариативті компонент/Шығармашылық** "Жылы бөкебай". Мақсат-міндеттер. Балалардың қысқы киімдер туралы білімдерін кеңейту; бөкебайдың қажетін түсіндіру; ою элементтері жөнінде түсініктерін пысықтау; өзіне-өзі	Мақсат-міндеттер. Балаларды "Хан мен құмырсқалар" ертегісі мазмұнымен таныстыра отырып, мәтіндегі жолдар арқылы эмоционалды жауаптар қайтара білуге үйрету; ертегі мазмұнын бар ықыластарымен мұқият тыңдауға дағдыландыру; кейіпкерлердің әрекеттері желісін бақылауға жаттықтыру; жаңа жыл және жаңа жылдық сыйлықтар туралы ұғым беру. "Құмырсқаларды бірге жинайық" рефлексиялы жаттығуы. **"Киіз басу" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне	ойыншықтарымен танысу". Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтардың қасиеттерімен таныстыру, сұрақтарға сөз тіркестері мен қарапайым сөйлем арқылы жауап беріп, өз ойын жеткізуге үйрету. Дамытушы ойын. "Бар - жоқ". **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жасыл шырша". Мақсат-міндеттер. Шырша туралы көркем сөздер мен жұмбақтар арқылы балалардың тілі мен сөздік қорын молайту; ой белсенділігін, бақылау, талдау, тұжырымдар жасау дағдыларын және есте сақтауы мен	аққала бейнесін көлемі түрлі дөңгелектер арқылы құрастырып, жапсыруға үйрету; көзбен мөлшерлеу мүмкіндіктерін қалыптастыру; қысқы ойындар, мерекелер жөнінде түсініктерін кеңейту. **"Саусақтар-ойыншықтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Саусақтарым, ойыншықтарым (Саусақтарды керіп, алақандарды көрсету) Ойнап-ойнап қалады, (Саусақтармен кезектеп жыбырлау) Шапалақтап, шапалақтап, (Шапалақ қағу) Жасырынып қалады. (Жұдырықтарға жұму) - Қане, шық жұдырықтан! (Жұдырықтарды босатып ашу, саусақтарды көрсету) Қане, тұр түзу сапқа! (Алақанды жаю, саусақтарды бір тік жинау) Ойнап болдық, тамаша!

		қызмет ету негіздерін қалыптастыру.	деген қызығушылықты арттыру; ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(шығармашылық дағдылар)**	ойлау қабілетін дамыту. "Шыршаны тауып көр" дидактикалық ойыны.	(Шапалақтау) Іс жасайық жаңаша! (Сұқ саусақты бұлғау)
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы. "Кірпі".** Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады). Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту)**	**Жұмбақтар, жаңылтпаштар** Мақсат-міндеттер. Жұмбақтар, жаңылтпаштар айтқызу. Балалардың тілін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Қыста не болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қыстың белгілері туралы ойларын дамыту. Барысы: ойын "Жыл мезгілдері" үстел ойыны арқылы ойналады. Балалар қыста бейнеленген үлкен суреттерге жылдың осы уақытының белгілері	**"Қыс белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерін білдіретін суреттер тұр. Осы белгілердің ішінен	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

			бар кішкентай суреттерді алады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Балалар суреттерді тез қойып шығады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, аққала мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналармен әңгіме жүргізу: "Баланың бос уақытын дұрыс ұйымдастыру керек?"	Ата-аналарға кеңес. "Үйдегі бала тәрбиесіндегі қиыншылықтар".	Ата-аналарға кеңес. "Ұйқының жетіспеушілігі неге әкеледі?"	«Баланыздың неге бейім екендігін байқадыңыз ба?»	Кеңес беру. «Неліктен бала тыңдамайды?»

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	«**Сазген**» бөбекжай –балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	«**Балапан**»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.12-30.12.2022ж. 4-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	26.12.2022.	27.12.2022.	28.12.2022.	29.12.2022.	30.12.2022.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға "Егер бала ашуланшақтық сезіміне жиі бой алдырса" тақырыбында кеңестер беру; ата-аналарға баланың үйдегі тәртібіне көмек көрсету.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды кітаптарды құрметтеуге, оларды уақытында жапсыруға, барлық кеңсе құралдарын дұрыс қолдануға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тәрбиешінің көмекшісіне топтық бөлмеде тазалықты сақтауға көмектесу, атап айтқанда,	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тәрбиешінің көмекшісіне қуыршақтың киімдерін жуу кезінде көмектесуге	**"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттері. Балаларды киім-кешекке арналған	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілудіүйрету. Еңбектенуге,

әрекеттер)		орындықтардың тазалығын қадағалау (дымқыл шүберекпен сүрту, оқу қызметінен және тамақтан кейін орындарына қою). **(еңбек дағдылары)**	үйрету, жұмысты бастамас бұрын (жуу) арнайы жұмыс алжапқыштарын киюге, жууға және кептіруге қажетті барлық керек-жарақтарды, өз жұмыс орнын дайындауға, барлық қажетті құралдар мен материалдарды қолдана білуге үйрету. **(еңбек дағдылары)**	жеке шкафты таза ұстауды үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты түрде жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету. **(еңбек дағдылары)**	ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**
	"Зейінділік пен байқампаздық". Жүргізуші сайланады. Қалған ойыншылар сол жүргізуші есте сақтауы тиіс дене қалыбын ұстайды. Артынша жүргізуші бөлмеден шығады, ал ойыншылар (өзара келісіп) киімдерінде, дене қалыптарында бірқатар өзгеріс жасайды. Кірген жүргізуші барлығын бұрынғы күйіне келтіруі тиіс. Егер жүргізуші	**"Жоғалған зат" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Педагог үстелдің үстіне бірнеше зат қояды. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын біртіндеп көбейтуге болады.	**"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, маусымдық өзгерістерді талқылау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Суретті құрастыр" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тұтас затты жеке бөліктерден құрастыруға жаттықтыру; ерік-жігерін, мақсатқа талпынуын тәрбиелеу. Барысы: қорапта әр түрлі заттар бейнеленген тұтас суреттер болады:	**"Ұқсайды – ұқсамайды" заттармен ойналатын ойын.** Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды салыстыруға түрі, түсі, формасы, көлемі, материалы бойынша ұқсастықтарын байқауға үйрету; байқағыштығын, ойлауын, тілін дамыту. Ойын ережесі: екі затты алып, оның ұқсастықтарын көрсету іскерлігі. Кімді көрсетсе, сол жауап береді. Ойын әрекеттері: ұқсас заттарды іздеу.

	барлық өзгерістерді тапса, ол ең байқампаз атанады. **(сөйлеуді дамыту)**	**(сөйлеуді дамыту)** **"Айна".** Балаға қарама-қарсы тұрып, әртүрлі қимыл-қозғалыстар көрсетіңіз. Ол "айна", сол қимылдарды қайталауы тиіс. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**		жаңа жылдық сыйлықтар, ойыншықтар, шырша. Екінші қорапта дәл осы суреттер төрт бөлікке бөлініп салынған. Педагог балаларды суреттермен таныстырады. Олар суретте не бейнеленгенін атап айтады. **(танымдық дағдылар)**	**(мататматика негіздері, сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамытушы жаттығулар.** 1. Бастапқы қалып аяқтың арасын алшақ қойып, атластық таспаны ұстаған қолдарды алда ұстау; 1-1 атластық таспаларды жоғары көтеріп, оңға және солға желпу (6-8 рет қайталау); 1-2 бастапқы қалыпқа келу. 2. Бастапқы қалып тік тұру, атластық таспаларды екі қолмен ұстау; 2-1 жерге отырып, атластық таспаларды иық тұсына қою; тұрып, атластық таспаларды алға қою (4-5 рет қайталау); 2-2 бастапқы қалыпқа келу; 3. Екі атластық таспаны бір қолға ұстап, бір орында 20-30 сек. секіру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде,				

	Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамын мен де Қуанасың сен де, Қуанайық достарым! Арайлап атқан күнге! **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар! **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Достарымның барлығын, Сыйлап, жақсы көремін. Алақаным арқылы Жылуымды беремін. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру	**Дене шынықтыру**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**	**Қазақ тілі**

ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	"Сырғанаймыз шанамен". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге үйрету.	"Қалай сырғанайтынымызды көрсетейікші". Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру.	"Аққала". Мақсат-міндеттер. Балаларды шулы әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білуге үйрету; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен жүгіруге және алға-артқа секіру дағдысына үйрету; музыкалық аспаптардың дыбысын ажырата білу және музыкалық аспапта ойнау қабілетін қалыптастыру; қыс қызығы туралы ұғым беру.	"Қыста дөңнен сырғанаймыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру іскерліктерін жетілдіру.	"Қыстағы ойын - сауық түрлері" Мақсат-міндеттер. Қар, қысқы ойын-сауық түрлері туралы білімдерін кеңейту; жағымды көңіл күйлерін білдіруді үйрету. Қазақ тілін түсінуді, «қысқы ойындар» сөзін қолданып қарапайым сөз тіркестерін құруды, сын есімдердің жалғауларын өзгерте білуге үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, есту арқылы қысқы ойындар туралы ақпаратты қабылдауын дамыту. Жалпы «Қыс қызығы» тақырыбы бойынша сөйлесуді, есту арқылы қабылдауын, есту зейінін, көру арқылы қабылдауын, ойлау қабілетін, жағымды эмоцияларын көрсете білу қабілетін дамыту. Байқағыштық қасиеттерін, сұлулық сезімдерін, көркемсөзге құштарлығын дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ауа райына қарай қардың өзгеруін байқау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**	**Күннің ұзақтығын байқау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту,**	**Қар жауғаннан кейінгі ағаштардың жайы қандай? (қоршаған ортамен**	**Ағаш пен бұталарды бақылау (ағаштар: қайың, шырша, алма**	**Құстарды бақылау (сары шымшық, бозторғай, сауысқан, торғай, көгершін). (қоршаған ортамен танысу,**

	дамыту, көркем әдебиет) Болжау. Аязды күні қар жауса – күн жылынады. Суықтан қорықпа – суық сумен жуын. Мақал-мәтел Қыс қандай болса, жаз да осындай. Байқау: Жылы күндері жауған қар жабысқақ болады , қар жабысқақ , аққала жасауға ыңғайлы туралы болатынын балаларға түсіндіру , ал аязды күндері қар үгітіліп, құрғап тұрғанда ештеңе жасауға болмайды. Ауа қысымының өзгеруіне байланысты қардың өзгеретінін бақылатып отыру, қардың өзгеру себептерін тереңдете түсіндіру. **Қимылды ойын: «Бәйге» (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттері. Балаларды әртүрлі жарысқа қатысуға үйрету. (кім бұрын жылжиды, кім бұрын озады сол жеңіске жетеді) Балаларды достарының жеңісіне	**көркем әдебиет)** Мақал-мәтел. Егер жұмыс болмаса, кешке дейін күн де ұзақ. **Бақылау:** желтоқсанда күн қысқа, түн ұзақ, соған назар аудару. Балалардың сөздік қорының құрамына көніл бөлу, табиғатқа қызығушылығын арттыру. **Қимылды ойын. «Бермеймін». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Қалың қар үстінде шеңбер жасау. Әркім қасында тұрған баланы белгі бойынша өзіне тартып қалады. Балаларды күшті болуға, шыдамдылықпен ойын ережесін бұзбауға тәрбиелеу. **Еңбек:** ауланы түскен бұтақтардан жинастыруға,	**танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақал-мәтел. Желтоқсанда қыс ақ мамық төсейді. Ал аяз өзен арқылы көпірлер тұрғызады. **Бақылау:** қар жауғаннан кейін ағаштың қалпы қандай әдемі екеніне балалардың көңілін аударту. Кішкентай ағаштар үшкір дөңгелек тебетейге оранды, кейбір ағаштың бұтақтары бұғының мүйізі сияқты, кейбіреуі тоқыма жіп сияқты, мақталы шар сияқты. Балаларды ағашты күтуге үйрету. Қар басқан ағаш бұтақтары майысып тұрады, ол қалың қарды ақырындап түсіру керек екенін түсіндіру. Ағаштар жапырақтарын неге түсіретінін түсіндіру.	**ағашы; бұталар: жұпаргүл, шие). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. «Қарағай». Тау баурайын - жағалай, Биік-биік қарағай. Оқтай түзу бойлары, Шымыр өскен баладай. **Бақылау.** Балалардың назарын ағаштардың және бұталардың сыртқы сұлулығына аудару (жапырақ жоқ). Ағаштың сыртқы түрлерін ажырата білуге жаттықтыру (ағаштың пішіні, бұтаның орналасуы, тамырдың түрі мен сыртқы пішіні); ағаштар: терек, қайың, шырша, гүлшетен, алма ағашы; бұталар: долана, жұпаргүл,	**сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Көркем сөз. Шыр-шыр еткен торғайды. Қорғамасаң болмайды, Кіп-кішкентай торғайлар, Бақшамызды қорғайды. Жұмбақ. Қалқып тұрып аспанда, Үн шығарып сан қилы, Өнеріне басқанда, Тұла бойың балқиды. (Бозторғай) **Бақылау:** құстардың атауын есте сақтау, ұшып келетін құстарды белгілеріне сай ажырата білу (көлемі және түстеріне байланысты). Әр түрлі құстардың қозғалысы мен ерекшеліктерін ескере білуге үйрету (сауысқанның қадамы үлкен; торғай екі аяғымен секіреді; көгершін - жиі, ұсақ қадамдар жасайды т.б.) Құстар ұшып жүргенде немесе отырғанда жақсы көрінеді, егер олар ағаштың бұталарында отырса ажырату қиынға соғады. Құстарға қыста азық табу қиын болатындығын түсіндіру. Оларды қосымша тамақтандырып тұру керектігін

	жеткеніне қуануға үйрету. **Еңбек:** Мақсат-міндеттері. Қардан жолды тазартуға тәрбиешіге көмектестіру. Тәжірибе. Қардың қасиеттері. 1. Аязды күні қарды қолғаппен алса, ол жабыспайды, шашылады. 2. Қарға су құйсаң, одан қаршық жасауға болады. Қар дымқыл әрі жабысқақ, болады. Қортынды. Бұдан біз қардың дымқылдығынан қар әдемі тұтас түрде болатындығын байқадық.	тәрбиешіге көмектесуге ынталандыру, әр баланың еңбекке жүйелі қатысуын қамтамасыз ету. **Өз бетімен ойындар:** балалардың ойын уақытында бір-біріне деген қарым-қатынасын түзету, қылықтарымен істерін айқындау, өз көзқарасында тұрақты болу; құрдасының ойы мен өзінің ойын сәикестендіріп, ойыншықтарды, рөлді және міндеттерді бөлісудегі қимыл іс-әрекеттерін сыпайы түрде аңғарта білуін дамыту.	Балаларды табиғатты сүюге үйрету. Олардың өз сөзінен алған әсерлерін айтуға үйрету. **Қимылды ойын «Аю апанында». (дене шынықтыру)** Балаларды әртүрлі бағытта жүгіруге, жылдам қозғалысқа үйрету. **Еңбек:** бұтақтарды қардан сілкіп тазарту. Балаларға ағаштарды ажыратуды үйрету. Олардың эстетикалық танымын байыту. **Өз бетімен ойындар:** өз бетінше ойнау дағдыларын дамыту.	шие. Балаларға аяз кезінде ағаш бұталарының тез сынғыш болатынын түсіндіру. Балаларды ағаштарға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу. **Қимылды ойын «Шаңғы жарысы». (дене шынықтыру)** Дыбыс белгісіне көңіл бөлу (шанада отырып, аяқпен итеру; үстінде отырып, қолмен итеру). Дене шынықтыру әрекетінде алған білімдерін іс жүзінде қолданып, жарыстарға қатысуға ынталандыру. **Еңбек:** ағаш және бұта түптеріне қарды үю және еңбектің маңыздылығын білуге үйрету. Жақсы ынтамен еңбектенуге тәрбиелеу. **Өз бетімен ойындар:** алдын-ала	түсіндіру. **Қимылды ойын «Қарғалар». (дене шынықтыру)** Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру **Еңбек:** қыстың күні құстарға далада тамақ беруге баулу. Берілген тапсырмаға жауапты болу: өз еңбегіне қанағаттана білу. **Өз бетімен ойындар.** Балаларға өз рөлдерін және құрбыларының рөлдерінің мазмұнын есте сақтай білуге үйрету; ойын барысында балаларды 2-3 рөлде ойнауға баулу; бағыну, басқару, теңдік қарым-қатынас ережелерін білу.

				ойын тақырыбына келісіп, рөлдерді бөлу, 3-4 баладан тұратын ойын топтарында бастаушылардың қимыл-әрекеттеріне басшылық жасау.	
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; жүйелі шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; көбік пайда болғанша қолдарын көбітіп, жақсылап шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Мейірімді мысық"; (белді бүгіп, басты жоғары көтеру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қолғап".	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Аққала".	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қуыршақ Дананы	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Аққала".

ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қолғап" ертегісінің қызықты мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіні әңгімелеу барысында кейіпкерлердің бейнесі мен сөзін мұқият есте сақтауға үйрету. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Менің сүйікті қалам". Мақсат-міндеттер. Балаларды сүйікті қаламыз Алматымен таныстыра отырып, қала туралы көркем сөздерді мәнерлеп оқу; Алматы қаласы туралы мәліметтерді зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету. **"Жануарлардың төлдерін тауып, оларды атап бер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй жануарларын ажырата білуге, оларды төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу. Барысы: ойыншық үй жануарлары үстел үстінде тұру керек. Балалар	"Қардан мұнараларды салайық". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі қарама-қарсы заттарды биіктігі мен ені бойынша тұстастырып, салыстыруға, нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; заттардың ұзын немесе қысқа, кең немесе тар екенін тұстастыру және бірліктердің (кірпіштердің) сандарына қарап салыстыруда жаттықтыру; есте сақтау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын, көзбен мөлшерлеуді, зейінді, ой өрісін дамыту. **Драматизация.** Мақсат-міндеттер: "Айна" ертегі желісін алжапқыш театрын қолдану арқылы сахналау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ**	Мақсат-міндеттер. Балаларға аққала туралы түсініктерін тиянақтау, аққаланың дене құрылымы жөнінде білімді жетілдіру; аққаланың қардан жасалған мүсін екеніне көз жеткізу; қысқы ойын-сауықтар түрлерімен таныстыру. **Саусақ жаттығуы.** **"Қарды қолмен жинайық".** Қарды қолмен жинайық (алақандарды өзінен ары қаратып, ашып-жабу), Алақанда қысайық (екі алақанды айқастыра қосып, бір-бірін құшақтап, қысу; орындарын алмастыру), Қысып-қысып (алақандарды жеке жұдырықтарға қайта-қайта қысып, ашу), Дөңгелектеп, (жұдырықтарды айналдыру) Түзу жолмен айдайық (алақандарды өзінен	серуенге шығару" тақырыбына әңгімелесу. Мақсат-міндеттер. Балалармен қысқы киімдер жөнінде әңгімелесу, сөздік ойын барысында адамның қыста киіну тәртібінің ерекшеліктерін көрсету. **Драматизация.** "Қызыл телпек" ертегі желісін маскамен сахналау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Қыста не болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қыстың белгілері туралы ойларын дамыту. Барысы: ойын "Жыл мезгілдері" үстел ойыны арқылы ойналады. Балалар қыста бейнеленген үлкен суреттерге жылдың осы уақытының белгілері бар кішкентай суреттерді алады.	Мақсат-міндеттер. Балаларды тіке жатқан қағаз бетінің ортасына көк қарындаш арқылы аққала бейнесін салуға үйрету; сурет салуда үлкен, кішкентай дөңгелектерді қатарымен іргелес салып, бейнені қосымша детальдармен толықтыруда жаттықтыру; үлкен және кішкентай дөңгелектерді аққаланың денесі мен басы деп тануға үйрету. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Қыс әні". Мақсат-міндеттер. Балалардың шулы әннің сипаты мен төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін дамыту;

	ойыншықтарды мұқият қарап алады.Педагогтің белгісі бойынша көздерін жұмады, сол кезде педагог үй жануарларын бір төлін тығып тастайды. Педагог ненің төлі жоқ деп сұрайды? Балалар жауап беру керек. Ойын бірнеше рет жалғастырылады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	**тілі)** **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Төбешіктен сырғанайық". Мақсат-міндеттер. Балаларды, текшелерді бірінің үстіне бірін қою, екі қарама-қарсы жақтан тағы бір текшені және призманы жаққа салып, тіреу амалдарын машықтандыру, төбешікті жасауға үйрету.	ары қаратып, ашып-жабу). **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Вариативті компонент/Әлеумет** "Аурухана" ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды дәрігер қызметінің ерекшеліктерімен таныстыру; дәрігер қызметінің адам өміріндегі маңызы туралы білімдерін кеңейту; дәрігердің құралдарын жатқа айтуға үйрету; ойын барысында шығармашылыққа баулу. "Аурухана" ойыны. **"Жүгіріп қағып ал" қимылды ойыны.** Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Педагог үлкен әдемі доппен балаларға қарама-қарсы тұрады.(қашықтығы1,5-2м) Педагог "Бір!	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тиін". Мақсат-міндеттер. Балалардың қыс мезгілдерінде табиғатты бақылау дағдыларын дамыту; тиіннің сыртқы түрі мен қыстағы тіршілік қалпы туралы түсініктерін кеңейту; жанды табиғатқа қызығушылықтары мен бастамаларын және жауапкершіліктерін қалыптастыру; қыс қызығы туралы ұғым беру.	музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту.

			Лақтырамын. Екі! Лақтырамын. Үш! Лақтырамын. Кім жүйрік қағып алсын!"- деп допты лақтырады да өзі қағып алып: "Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер" дейді. Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын кезінде балалардың қағып алуына мүмкіндік жасап, қойып жүреді. Қалған балалар соңынан еріп жүреді. **(дене шынықтыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	**"Шырша" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Шырша" (Әдібай Табылдиев) Қызық-думан күн келді, Жасыл шырша түрленді. Аяз сүйіп, терледі, Үйге кірді төрледі. Сылдырайды моншағы, Шыршамыздың мол шамы.	**"Күміс қар" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Күміс қар" (Әли Ысқабаев) Қырларды жапты күміс қар, Далада жаңа тыныс бар. Бұталар жалт-жұлт	**"Қыс" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Қыс" (Істай Мәмбетов) Жаңа айлардың жаңа қары Жапалақтап жауады. Жайлы бір леп таралады, Жаңғыртады ауаны.	**"Жаңа жыл" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Жаңа жыл" (Хамит Ерғалиев) Жаңа жыл! Жаңа жыл! Не әкелдің сен бізге? Бау-бақшаң толған гүл, Төлдерің семіз бе?	**"Жаңа жыл" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. "Жаңа жыл" (Хамит Ерғалиев) жалғастыру. Жаңадан көп түрлі Машина бергейсің, Жаңадан көк сырлы Үйлерге кіргейсің.

	Бізбен бірге жайдары Жарқырады, жайнады. Арайланды шыршамыз, Айналамыз баршамыз! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	етеді Кәдімгі бейне хрусталь. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Ұйқыдағы баладайын, Баладайын пәк жүрек. Ұйып қапты қырда қайың, Киім киіп ақ жібек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Бауырсақ, балмұздақ, Концертке ... молсың ба? Бізді алға барғызбақ, Сен жаңа жылсың ба? **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Жаңа жыл! Жаңа жыл! Жаңалық ізде сен! Жаңа ән, жаңа жыр Жазып бер бізге сен! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, аққала мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жаңа жылдық костюмдер" жеке әңгімелесу (костюмдер туралы кеңестер).	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.	Кеңес. "Балаларға ойнауға көп мүмкіндік беріңіз".	Ата-аналарға кеңес. "Егер бала жиі ашуланса".	Кеңес. "Қиын бала қайдан шығады?".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	«**Сазген**» бөбекжай- балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	«**Балапан**»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**Тәттібай .А**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**02.01-06.01.2023ж. 1-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	02.01.2023.	03.01.2023.	04.01.2023.	05.01.2023.	06.01.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Ұйқы жетіспеушілігінің зияны" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу; балалардың үйде күн тәртібін сақтауларын және уақтылы ұйықтау керектігін талап ету.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)			**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үйді өздігінен тазалай білуін, табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білуін қалыптастыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға, шкафтарда тәртіпті сақтауға, шаңды сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю және дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салу.
			Зейінді дамытуға	Зейінді дамытуға	**Саусақ жаттығуын**

			арналған жаттығу. **"Қимылдарды қайталаймыз".** Мақсат-міндеттер. Аталған ойынның тағы бір нұсқасы. Педагог қандай да бір қимылды көрсетеді, ал балалар біреуінен немесе екеуінен басқа барлық қимылдарды қайталайды. Мысалы, егер жүргізуші қолын жоғары көтерсе, балалар шапалақ ұруы керек; қолдары екі жаққа созылғанда, балалар аяқтарын тыпырлатады. Кім қателессе, сол жүргізуші атанады. **(дене шынықтыру)**	арналған жаттығу. **"Суреттерді салыстырамыз".** Мақсат-міндеттер. Педагог балаларға бір-біріне ұқсас, бірақ біраз өзгешеліктері бар суреттерден айырмашылықтарын табуды ұсынады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, математика негіздері)** **Санамақтар айтқызу. "Кел, санайық санамақ".** Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(қазақ тілі, математика негіздері)**	**айтқызу.** Ақшақарлар қалықтап (алақандарды ашу, саусақтарды көрсету), Ұшып барады, асықпай (саусақтармен кезек-кезек жыбырлату). Айналып, оңға ұшып (қолдармен бір жаққа бұраңдау), Айналып, солға ұшып (қолдармен екінші жаққа бұраңдау). Мамықтай жерге түсіп (алақандармен жоғары бұлғап, төмен қарай түсіру), Тыныш жатыр, бізді күтіп (алақандарды үстел басына, тізеге салу). **(сөйлеуді дамыту)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).**				

	1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық			Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда

			қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу.	тәрбиелеу.	достыққа тәрбиелеу.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет			**Қысқы демалыс.** (сюжетті ойындар, үстел үсті ойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалық ойындар, қыс қызығына байланысты суреттер бояу)	**Қысқы демалыс.** (сюжетті ойындар, үстел үсті ойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалық ойындар, қыс қызығына байланысты суреттер бояу)	**Қысқы демалыс.** (сюжетті ойындар, үстел үсті ойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалық ойындар, қыс қызығына байланысты суреттер бояу)
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен			**Қардың тереңдігін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Көктен түсіп көбейді, Ұқсайды өзі шекерге, Бірақ ешкім жемейді, Жерде жатыр бекерге. Ол не? (Қар). **Бақылау:** балалардың көңілін ауланың қай	**Ауа райына қарай қардың өзгеруін байқау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Болжау. Аязды күні қар жауса – күн жылынады. Суықтан қорықпа – суық сумен жуын. Мақал-мәтел. Қыс қандай болса, жаз да осындай.	**Қар басуын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жұмбақ. Ұстай қалсаң еріп кетер, Әуре болма теріп бекер. (қар) **Болжау.** Қар түссе - күн жылынады Бақылау: балаларға қардың түсуі жөнінде түсінік беру. Қыста күн

			жерлерінде қалың қар жатқанына аудару, қардың қаншалықты терең екенін білуді ұсыну. Балаларға өлшеуішті көрсету және әр жердегі қар қалыңдығын өлшеу; қалың қарды күрекпен қазып, қардың қалыңдығына назар аудару. **Қимылды ойын: «Ақшақарды ізде». (дене шынықтыру)** Ептілікті, шапшандықты дамытатын, кеңістікті бағдарлауды қажет ететін, қимыл түрлерін өзгертіп отыратын ойындарға қызықтыру. **Еңбек. (еңбек дағдылары)** Гүлзарды жинастыруды ұйымдастыру. Қар тоқтату жөніндегі пікірді қалыптастыру (қарды тоқтатады, жел соққанда), қардан кедергілер жасау,	**Байқау:** жылы күндері жауған қар жабысқақ болады, қар жабысқақ, аққала жасауға ыңғайлы болатынын балаларға түсіндіру, ал аязды күндері қар үгітіліп, құрғап тұрғанда ештеңе жасауға болмайды. Ауа қысымының өзгеруіне байланысты қардың өзгеретінін бақылатып отыру, қардың өзгеру себептерін тереңдете түсіндіру. **Қимылды ойын. «Бәйге». (дене шынықтыру)** Балаларды әртүрлі жарысқа қатысуға үйрету (кім бұрын жылжиды, кім бұрын озады сол жеңіске жетеді). Балаларды достарының жеңісіне жеткеніне қуануға үйрету. **Еңбек.** Тәрбиешіге қардан жолды тазартуға көмектесуге тарту. **(еңбек дағдылары)** Тәжірибе. Қардың қасиеттері. 1. Аязды күні қарды	бұлттанса қар жауатына туралы айту. Аспаннан жапалақтап қар жауғанын бақылау (ұлпа, ақ, жеңіл). Қар, жүн көрпе секілді жерді қымтайды. **Қимылды ойын. «Қармен ойнау». (дене шынықтыру)** Балаларды қармен ойнауға үйрету. Нысанаға қарды ата білуге жаттықтыру. Ойын ережесін орындауға дағдыландыру. **Еңбек. (еңбек дағдылары)** Күректі қолдануды үйрету, ауланы қардан тазарту. Қоғамдық жұмыс уақытында бір-біріне кедергі келтірмеу. Қиыншылықтарды жеңе білу. **Өз бетімен ойындар.** Тыныш қуанышты жағдайды қолдауға және ұйымдастыруға талаптандыру; дербестілігін және бастамашылдығын көтермелеу.

			тәрбиешіге көмектесу. Тапсырманы орындау, бірлесіп атқаруда кішігірім тәсілдерін қалыптастыру. **Өз бетімен ойындар.** Өз құрдастарымен 2-3 рольден тұратын ойын ойнағанда, бірлесуге талаптандыру, рөлді бөлу, ойын тәртібін орындау, жалпы ойын шартына сәйкес әрекет ету.	қолғаппен алса, ол жабыспайды, шашылады. 2. Қарға су құйсаң, ол мұз болып қатады. Қар дымқыл әрі жабысқақ, болады. Қортынды. Қардың дымқылдығынан қар әдемі тұтас түрде болатындығын байқадық.	
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; жүйелі шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; көбік пайда болғанша қолдарын көбітіп, жақсылап шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру. Көркем сөз Нан – ардақты адал ас, Кәрі, жас одан аттамас. Ақ дастархан үстінде, Қол жумай оны ұстамас. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ауыр тастар көтеру. Алақанды жұмып, қолды жартылай көтеріп-түсіру. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				

Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)			**Вариативті компонент/Шығармашылық** "Аңдарға қысқы үйшік". Мақсат-міндеттер. Балалардың жабайы аңдардың қысқы тіршілігі жөнінде білімдерін кеңейту; аңдарға арналған қысқы үйшік бөлшектері туралы түсінік беру; ормандағы аңдардың тіршілік ерекшеліктерімен таныстыру. "Қоян түріп құлағын "саусақ жаттығуы. **"Көрнекі үйшік" құрылыс ойыны.** Текшелерден көрнекі ғимарат құрастыру. **(құрастыру)**	**"Қыс белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерін білдіретін суреттер тұр.Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Балалар суреттерді тез қойып шығады. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Аққаланы құрастыр" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларды аққаланың денесін үстел бетіне салып құрастыруға ынталандыру; көлемі әртүрлі дөңгелектерді ажыратуға жаттықтыру; жасалған жұмыстың нәтижесіне қуана білу қабілетін дамыту. Педагог әрбір балаға көлемі үш түрлі ақ түсті дөңгелектерді, көздер, сәбізден мұрын, шелек пішіндерін жинақтап табақшаға салып ұсынады. Жұмыс жасалғаннан кейін балалар педагогке ілесіп көркем сөзді айтады, қимылдар жасайды. Аққала денесі дөп-дөңгелек, (қос қолдың сұқ саусақтарымен ауада үлкен шеңберлер сызу) Дөңгелек басына киген көк шелек, (алақандармен

					бастың төбесін жабу) Басады қос аяқтарын маймаңдап, (алақан ұштарымен үстел басын кезекпен соққылау) Іздері де содан оның дөңгелек. (қос қолдың сұқ саусақтарымен ауада кішкентай шеңберлер сызу) **(сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс			**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Қыс" мезгілінің ерекшеліктері бейнеленген сюжетті суреттерді қарастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Қар" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Қар" (Тілеген Шопаев) Жауды міне, қар аппақ, Айналаның бәрі аппақ. Жасырыпты жолдарды: Тегістепті орларды. Үстін жауып көлдердің, Бетін бүркеп белдердің. Жастық етіп тауды асқақ Жантайыпты жамбастап. Жантайыпты жамбастап. **(көркем әдебиет)**	**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Қыс қысығы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Сұрақтар қою және толық жауапты талап ету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Ертеңгілікке дайындық, қыс тақырыбына байланысты әндер. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, аққала мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)			Психолог кеңесі. "Баланың тілін қалай дамытамыз?"	Кеңес. "Саусақ жаттығулары". Қол моторикасын дамытудың маңыздылығын түсіндіру.	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты қалай өнімді өткізуге болады?"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	«Сазген» бөбекжай –балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	«Балапан»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	А.Тәттібай				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**09.01-13.01.2023ж. 2-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	09.01.2023.	10.01.2023.	11.01.2023.	12.01.2023.	13.01.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Ұйқы жетіспеушілігінің зияны" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу; балалардың үйде күн тәртібін сақтауларын және уақтылы ұйықтау керектігін талап ету.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды сумен жұмыс жасағанда гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңді түру, матаны сулау, құрғату, лас болған кезде шаю. Сумен жұмыс кезінде	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті сақтауға үйрету: ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балалар белгіленген рет бойынша бірізді киіну, шешіну дағдыларын меңгеруге бәтеңкесінің бауын байлау, түймелерін салу, киімдерін іліп немесе ұқыпты бүктеп қоюға, үлкендердің	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтарды құрметтеуге үйрету (оларды таза және ұқыпты ұстау, реттеп, орнына қою).

	еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.	сындырмауға тәрбиелеу.	көмегімен киімін дер кезінде ретке келтіруге, тазалау, кептіру т.б., іскерліктерін дамыту.		
	"Кім шақырғанын тап" сөздік ойыны. Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: есту анализаторын жаттықтыру, зейін және есту қабілеттерін дамыту, балалардың өз құрбы-құрдастарымен бірігіп ойнауға, достық қатынас орнатуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту. Ойын әрекеті: кім шақырғанын іздеу. **(сөйлеуді дамыту)**	**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: "Қыс қызығы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Сұрақтар қою және толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	**"Жұп суреттер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың байқағыштығын, суретте бейнеленген заттардың ұқсастығы мен айырмашылығын таба білу іскерлігін тәрбиелеу; сөздік қорларын жетілдіру: ұқсас, әртүрлі, бірдей. Ойын ережесі: бірдей суреттерді жинау; кім қателеспесе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. **(танымдық дағдылар)**	**"Не артық?" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды қолданудағы қателерді көре білуге үйрету; байқағыштығын, өз пікірінің дұрыстығын дәлелдей білу іскерлігін дамыту; еңбек құралдары туралы білімдерін бекіту. Ойын ережесі: артық суреттің ғана бетін жабу; қажетсіз затты кім тапса, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: қажетсіз затты табу және оны ақ қағазбен жабу. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағды)**	**Санамақтар айтқызу.** "Кел, санайық санамақ" Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, үш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде.				

	2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбер** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетке мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік

	сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз. **(сөйлеуді дамыту)**	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көк аспанда күн күлсін Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін Жерге ұдайы нұр құйсын. **(сөйлеуді дамыту)**	достыққа тәрбиелеу. Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын. **(сөйлеуді дамыту)**	достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырады күніміз. Жарқырайды даламыз. Қайырлы таң, Қайырлы күн, балалар! **(сөйлеуді дамыту)**	беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Ақшақарлар билейді". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Әдемі билейміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеуге үйрету; еңбектеу кезінде епті болуға тәрбиелеу; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын жетілдіру.	**Музыка** "Ақшақарлар билейді". Мақсат-міндеттер. Балаларды әнді ықыласпен тыңдай білуге үйрету; әннің сөздік мазмұнын эмоционалды қабылдауға және сипатын ажырата білу қабілетін дамыту; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен жүгіруге және алға-артқа секіру дағдысын қалыптастыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын еркін орындауға үйрету;	**Дене шынықтыру** "Ақшақарлар секілді билейміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысын жетілдіру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүру іскерліктерін дамыту.	**Қазақ тілі** «Қыс бізбен қар атысып ойнайды». Қыс жыл мезгілі Мақсат-міндеттер. Қар туралы шағын өлең жолдарын қайталап оқу, сөздерді анықтап айтуды үйрету; жақсы көңіл күйлерін білдіруді үйрету. Қазақ тілін түсінуді, «қыс» сөзімен қарапайым сөз тіркестерін жасауды, сәйкесінше, сын есімдердің жалғауларын өзгертуді үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін,

			музыкалық аспапта ойнау қабілетін қалыптастыру; қардың пайдасы туралы ұғымдарын кеңейту.		есту арқылы қысқы табиғатқа туралы ақпаратты қабылдауын дамыту. «Қыс» тақырыбы бойынша сөйлесуді есту арқылы қабылдауын, есту зейінін, көру арқылы қабылдауын, ойлау қабілетін, жағымды эмоцияларын көрсете білу қабілетін дамыту. Байқағыштық қасиеттерін, сұлулық сезімдерін, көркем сөзге құштарлығын дамыту.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Қолғапқа түскен ақша қарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға қолғапқа түскен, салмағы жеңіл, көлемі кішкентай, ақша қарды бақылауға үйрету; ақша қардың оюға, гүлге	**Қарды бақылау (қардың жерге түсуі). (қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға қардың жоғарыдан төмен ақырындап түскеніне көңіл аудару, қардың	**Қысқы шыршаны бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың шырша ағашы туралы ұғымдарын қалыптастыру, оның ақ қар астында жасыл болып тұрғанын байқату; шыршаның үшкір	**Қысқы ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға қыс мезгілі жөнінде жалпы ұғымдар беру, қыстың ауа райы бұлтты және ашық, суық болуына көңіл аудару, адамдардың жылы	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы, қарды бақылауға деген қызығушылығын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл

	ұқсағандығын байқату; көрген құбылыстан жағымды әсер алуға ынталандыру. - Балалар, қолдарыңды созып, алақандарыңды ашыңдаршы. - Қолғаптарға не түсті? - Иә, ақша қарлар түсіп жатыр. - Ақша қарлар оюлы Күн көзіне жылтырайды. Ақша бұлттың гүлдері Баяу ұшып, асықпайды. - Ақша қарлар неге ұқсайды? - Жарайсыңдар, ақша қарлар кішкентай гүлдерге ұқсайды. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке	көп болғанын байқату; зейінін, түйсігін, ой-қиялын дамыту. - Міне, міне, қар жауды (екі алақанды екі жаққа жайып, жоғары көрсету), Міне, жинады тауды (шапалақтау). Міне, ақшақарым-ай (алақандарды ашып, айналдыру), Тоңды саусақтарым-ай (алақандарды бір-біріне қою). Міне, міне, қар жауды (екі алақанды екі жаққа жайып, жоғары көрсету), Міне, жинады тауды (шапалақтау), Міне, басты балақай (қол белде, аяқпен сап түзегендей болып жүреді), Аяқпенен тәй-тәй (қол белде, аяқпен сап түзегендей болып жүреді). Д. Ахметова	қылқандарын ұстатып, жапырақтарға ұқсамайтынына және түсіп қалмайтынына назар аудару; шыршаны қабылдаудан жағымды әсер алуға тәрбиелеу. Педагог балаларды жасыл шырша алдына алып келеді. Аулада шырша өспеген болса, педагог жасанды шыршаны аулаға уақытша шығарып қоя алады. - Балалар, мынау не? - Жарайсыңдар, бұл шырша. - Қараңдаршы, шырша ағашы бізге қуанып тұрған сияқты. "Шырша". Қызық-думан күн келді, Жасыл шырша түрленді. Аяз сүйіп, терленді, Үйге кірді төрледі. Ә. Табылдиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды шыршаның айналасын түсіп қалған қоқыстардан тазалауға шақыру.	киінгенін байқату; зейінді, ойлау қабілетін дамыту. - Балалар, айналаға қараңдаршы. - Иә, айналада қар жатыр. - Аспанымыз сұр (көгілдір). - Бірақ қыста күн суық. - Адамдарға қараңдаршы, жылы киінді. - Біз нені кидік? Балалар жауап бермей жатса да, үстіне көрсете де алады. - Қыс мезгілі. Суықта Қар жауады қалықтап. Қар жауады қалыптап, Аппақ қабықпен қаптап. Қыс мезгілі. Аппақ қала. Ақ көшелер. Ақ сала. Ақ көшелер. Ақ сала. Аулада тұр аққала. Д. Ахметова. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы қардан тазалауға	аударып, айтуға ынталандыру. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл қар. - Қар қайда жатыр? - Айналаның бәрі аппақ. - Жапалақ қар, Армысың? Дүниеде бармысың? Қысқы дала тәуелді, Жау, жау енді! Ұзақ уақыт қалықтар, Жау, жау енді, Мамық қар! Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру;

	тәрбиелеу. **"Қолғап" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Балаларды педагогтің соңынан көркем сөз жолдарының ырғағына, мазмұнына сай қимылдарды жасап, жағымды көңіл-күйге бөленуді үйрету; бүкіл дене бұлшық еттерін, түйсікті, есте сақтау қабілетін дамыту. - Балалар, ал қазір қолғаптарымызбен әдемі жаттығулар жасап, ойнап көрейік. - Қане, қолғапты киеміз, (алақандарды өзара уқалау) Бір қолды салып көреміз, (бір қолмен екінші қолды сипау) Екінші жұп қолғапты (екінші қолымен бірінші қолды сипау) Киіп алсақ – жарап тұр. (алақандарымен ары-бері бұраңдау) Біз татумыз, біз	**Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Кім тыныш?" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Балаларды бір бағытта тыныш жүру әдебіне үйрету, аяқтың табанын толық басып және аяқ ұшымен жүріп қимылдау дағдыларын қалыптастыру; сигналға сай қозғалуға ынталандыру. - Балалар, қазір аяқтарымызды нық	Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Шыршаны айнала билейік" қимылды жаттығу. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Балаларды шыршаға қарап, қызықты қимылдарды жасап, көтеріңкі көңіл-күйге бөленуге баулу. Педагог балаларға алдын-ала безендірілген шыршаны көрсетеді. Шыршаға қараңдар, Таңқалып қалмаңдар. Бұтақтағы ойыншықпыз, Шеңбердегі аюмыз. Енді, біз түлкіміз, Түлкі болып жүрміз. Қоянмен біргеміз, Бірге секіреміз. Балалар педагогтің көрсетуіне еліктеп,	шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары, және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай белгілі қимылдарды	топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **Қимылды ойыны. "Пингвиндер сапта жүреді". (дене шынықтыру)** Балаларға сигнал бойынша жан-жаққа жүгіру және сигнал бойынша сапқа, педагогтің соңынан жүру дағдыларын қалыптастыру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; пингвин құсы туралы алғашқы ұғымдар қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға пингвиннің суретін көрсетеді, пингвинше жүру үлгісін көрсетеді, содан соң балаларды сөздеріне, қимылдарына еруге ынталандырады. - Пингвиндер ұқсап жүрейік, Оңға, солға теңселейік:

	біргеміз, Шапалақтап, секіреміз. Оп-оп! Шапалақ! Секір, секір! Шапалақ! Жаттығу бірнеше рет қайталанады. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	басып, менің соңымнан сайға қарай жүрейік. Сайға қарай адымдаймыз, Түрлі дыбысты тыңдаймыз. Көрейік. Бұл қай бұрыш? Тыңдайық. Тыныш ... Тыныш ... - Қанекей, аяқтың ұшымен тыныш жүрейік ... - Бұл жақта не бар екен? - Тамаша ... Педагог белгілі объектіні тапқандарын айтады, балаларды мақтайды. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі, жүру бағыттары ауысады. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға,	жабайы аңдарға тән қимылдарды орындайды. Балықтай жүземіз, Үндемей күлеміз. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстағанға ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.	Топ-топ-топ, топ-топ-топ, Оңға, солға теңселейік. Ал енді, пингвиндер, тоқта! Қане, жиналыңдар сапқа! Бір-бірімізден қалмаймыз, Сапта жүріп-ай, жараймыз! Д. Ахметова **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.

		мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.			
Серуеннен оралу	Балалардың бас киімін, шалбарын, түймелері ағытылған жейдесін, бәтеңкесін белгілі ретпен шешуі; киімді жүйелі түрде шешінуге дағдыландыру; киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыру; қолдарын жуу; сабынды көбік пайда болғанша көпіртіп, қолдарын жақсылап жуып-шаю, беттерін жуу, беттерін және қолдарын сүлгімен құрғату. . **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Шаңғы жаттығуы; (екі аяқты тізеге бүгіп, кезекпен созып-жинау, табанды төсек үстіне үйкеу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қардың қасиеті". Мақсат-міндеттер. Қардың қасиеттерін	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қолғап". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қолғап" ертегісінің қызықты	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Аққала". Мақсат-міндеттер. Балаларға аққала туралы түсініктерін тиянақтау, аққаланың дене құрылымы жөнінде білімді	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Аққалалармен ойнайық". Мақсат-міндеттер.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Ақшақарлар жауып тұр. Дауыссыз [ш] және [ж] дыбыстары". Мақсат-міндеттер.

әрекеттер)	атау арқылы балалардың есте сақтауы мен қабылдауын, зейіні мен тілін және дүниетанымы мен ойлауын дамыту. **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Терезеде ақшақарлары". Мақсат-міндеттер. Балаларды мақта таяқшалары арқылы шаршы пішініне, "терезе" кескініне ақша қарларды салуға үйрету; терезе сұлбасын бояумен жүргізіп, төрт шақпақ орталарына дөңгелектерді салып, бойларын түрлі нүктелер және сызықтармен толтыруға машықтау. **Саусақ жаттығуы.** Бір дегенің - білеу, Екі дегенің - егеу, Үш дегенің - үскі,	мазмұнымен таныстыра отырып, ертегіні әңгімелеу барысында кейіпкерлердің бейнесі мен сөзін мұқият есте сақтауға үйрету. **"Қажетті киімді алыңыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қысқы және жазғы киімдерді ажыратуға үйрету, зейін, есте сақтау және логикалық ойлауды тәрбиелеу, қуыршаққа қажетті киімді табу. Барысы: балалардың алдындағы үстелде қуыршақтар мен қысқы және жазғы киімдер бейнеленген. Педагог кезекпен жазғы және қысқы мезгілдердің суретін көрсетеді. Балалар	жетілдіру; аққаланың қардан жасалған мүсін екеніне көз жеткізу; қысқы ойын-сауықтар түрлерімен таныстыру. **"Үйшікте кім тұрады?" сөздік ойыны.** Дидактикалық міндеті: балалардың жануарлар туралы білімін, дыбыстарды дұрыс айту іскерлігін бекіту. Ойын ережесі. "Үйшікте кім тұрады?" деген сұраққа кім үйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысын салады). Ойын әрекеттері: дыбыспен еліктеу; әр түрлі жануарлар мен құстардың қозғалысын көрсету.	Балалардың екі қарама-қарсы заттарды биіктігі мен жуандығы бойынша тұстастырып, беттестіріп, іс-тәжірибеде сәйкестігін тауып, салыстыра білу дағдыларын жетілдіру, салыстыру нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; көзбен мөлшерлеу, қолдың ұсақ моторикасын, кеңістікті бағдарлау, есте сақтау, қабылдау және елестету қабілеттерін дамыту. **"Дәріхана"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: дәріхана қызметкерлерінің мамандықтары туралы білімдерін кеңейту: фармацевт дәрі-дәрмек жасайды, кассир-сатушы оларды сатады, дәріхана меңгерушісі дәрі-дәрмек жасау үшін қажетті шөптер мен басқа да препараттарға	Балаларды [ш] және [ж] дыбыстарының жеке, буын және сөз құрамында айтылу тәртібімен, сөздің жекеше және көпше түрлерімен таныстыру; қардың қасиеттері жөнінде білімдерді жетілдіру. **Сюжетті-рөлдік ойыны: "Тазалықты сақтайық".** Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылықты дамыту; балалар арасындағы жағымды қатынастарды қалыптастыру; тазалыққа ұқыпты қарауды тәрбиелеу.

	Төрт дегенің - төсек, Бес дегенің - бесік, Алты дегенің - асық, Жеті дегенің - желке, Сегіз дегенің - серке, Тоғыз дегенің - торқа, Он дегенің - оймақ, Он бір - қара жұмбақ. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	қуыршақтарға жыл мезгілдеріне сәйкес киім кигізу керек.		тапсырыс береді, балалардың сөздік қорын кеңейтеді.	
Балалармен жеке жұмыс	**"Сыпайы сөздер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, әрқайсысына деген құрмет сезімін, досқа, бір-біріне көмектесуге деген ұмтылысқа тәрбиелеу. Барысы: педагог балаларға әртүрлі сюжеттер бейнеленген суреттерді көрсетеді және сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толық жауап береді.	**Санамақтар айтқызу. "Кел, санайық санамақ".** Бір, екі, үш, Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Төрт, бес, алты, жеті, Мынау - ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Ақ қоян" ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер: балалардың ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту, достыққа, ұжымдыққа тәрбиелеу. Ойын құралдары: қоянның маскасы. Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада "қоян" болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып, қоянды айнала жүріп, тақпақ айтады: Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұршы, Бетіңді жушы, Шашыңды тарашы, Әй-әй көйлек киші, Біреудің қолын үзші, - дегенде, қоян болған бала	**"Қар" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Қар" (Тілеген Шопаев) Жауды міне, қар аппақ, Айналаның бәрі аппақ. Жасырыпты жолдарды: Тегістепті орларды. Үстін жауып көлдердің, Бетін бүркеп белдердің. Жастық етіп тауды асқақ Жантайыпты жамбастап. Жантайыпты жамбастап. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: "Қыс қызығы" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Сұрақтар қою және толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**

			тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп, өлең бітісімен, жүгіріп барып, шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады. Үзілген жердегі, оң жақтағы бала "қоян" болады. **(сөйлеуді дамыту, көркем сөз, дене шынықтыру)**		
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында қыс мезгілін бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.	Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру.	Ата-аналарға арналған жеке әңгімелер. Көзге арналған түзету гимнастикасы.	Ата-аналарға кеңес. "Қыңырлықты шешу жолдары".	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады?"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	«**Сазген**» бөбекжай- балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	«**Балапан**»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**16.01-20.01.2023ж. 3-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	16.01.2023.	17.01.2023.	18.01.2023.	19.01.2023.	20.01.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру; балалардың балабақшада өздерін ұстауы жайлы ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ұйымдастырылған іс-әрекеті кезінде оқу құралдарын тарату және оқу құралдарын орындарына жинау іскерліктеріне ынталандыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне іс-әрекетіне керекті құралдарды, түрлі түсті қарындашты және педагогтің дайындаған материалдарын тарату; іс-әрекетінен соң оларды жинап	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Серуеннен кейін етікті кір мен қардан қалай тазарту керектігін көрсету.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Тәрбиешінің көмекшісіне төсек жабдықтарын орналастыруға көмектесуге кезекшілер тағайындау.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Тәрбиешінің көмекшісіне лас сүлгілерді жинастыруға көмектесуге ынталандыру.

		алу.			
	"Үй жануарлары" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: үй жануарларының дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Ұқсайды - ұқсамайды" заттармен ойналатын ойын.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды салыстыруға түрі, түсі, формасы, көлемі, материалы бойынша ұқсастықтарын байқауға үйрету; байқағыштығын, ойлауын, тілін дамыту. Ойын ережесі: екі затты алып, оның ұқсастықтарын көрсету іскерлігі. Кімді көрсетсе, сол жауап береді. Ойын әрекеттері: ұқсас заттарды іздеу. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**"Қонақ қай елден?" заттармен ойналатын ойын.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың басқа ел тұрғындары туралы білімдерін бекіту; басқа ұлт өкілдеріне қызығушылықты, оларды құрметтей білуді, олардың өмірі туралы білуге деген тілекті тәрбиелеу. Ойын ережесі: суретке сәйкес басқа ұлт өкілінің ұлттық киімін таңдау; қуыршаққа ұлттық киімді киіндіру; кім ұлттық киімді дұрыс және тез киіндірсе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: қуыршақты киіндіру; ұлттық би немесе ән орындау.	**"Қалаға саяхат" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың туған қаласы туралы білімдерін бекіту: онда кімдер тұрады, еңбек етеді, қандай транспорт түрлері бар, қала қалай безендірілген. Ойын ережесі: өз тобына тапсырмаларға сәйкес суреттерді таңдау: адамдар, көлік, еңбек, қаланы безендіру. Ойын әрекеттері: суреттерді іздеу. Белгі бойынша әрекет ету.	**"Зоологиялық домино" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; зейіндерін тәрбиелеу. Ойын ережесі: кім өз суреттерін бірінші қойса, сол жеңімпаз болады. Ойын әрекеттері: зейінді болу, өз суретін уақытында қою, жүрісін өткізіп алмау.

			(		
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (орамалдармен).** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар орамалмен беттерін жауып, ""тауып ал"" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалды умаждап ""жуамыз"" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамал тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, орамалмен беттерін жауып ""ұйықтайық"" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Орамалды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге

	әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу.	әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу.	әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу.	әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу.	мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу.
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Маубас аю". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; допты алысқа лақтыруда бастапқы тұру қалпын қабылдауға үйрету.	**Дене шынықтыру** "Аю ұйықтағанды жақсы көреді". Мақсат-міндеттер. Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін жетілдіру; әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдыларын дамыту; доғаның астымен өрмелеуге үйрету; өрмелеу кезінде епті, жылдам болуға тәрбиелеу.	**Музыка** "Аю мен түлкі". Мақсат-міндеттер. Балаларды жабайы аңдар туралы әнді қызығушылықпен тыңдай отырып, әннің сипатын ажырата білу қабілетін дамыту; әндегі төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; әнді айтуда ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен бірге би қимылдары мен аңдар қимылдарын дербес орындауға үйрету; музыкалық	**Дене шынықтыру** "Жануарлар қалай қыстайды?" Мақсат-міндеттер. Балаларда допты алысқа лақтыруда бастапқы тұрған қалыпты қабылдау және бөренеңің үстімен тез адымдап жүру техникаларын бекіту; оқу қызметін пысықтау.	**Қазақ тілі** "Орман тұрғындарының бастан кешкендері" Мақсат-міндеттер. Қазақ тілін түсінуді, аңдардың дұрыс атау және қысқы тіршілігін білуді, сұрақтарға жауап беру кезінде ең қарапайым сөз тіркестерін дұрыс құрастыруды, салыстыру кезінде заттардың көлемін атауды, сөз тіркестерін дұрыс құрауды, дыбыстарға еліктеу кезінде артикуляциялық аппаратын, көру арқылы қабылдауын, қазақ тілін түсінуді, қыстап қалатын құстарды ажырату және атауды, сұрақтарға жауап беру кезінде ең қарапайым сөз тіркестерін дұрыс құрастыруды, салыстыру кезінде заттардың көлемін атауды, сөздерді сөз тіркестеріне дұрыс құрауды, көлемдерді

			аспап қасықпен жатық ойнау қабілетін дамыту.		сәйкестендіре білу қабілетін дамыту. Есту, сақтау және көру зейінін, сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту. Аңдарға және қыстап қалатын құстарға жанашырлық, қамқорлық сезімдеріне баулу.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға қыс мезгіліне тән табиғи құбылыс қарды бақылауға деген қызығушылығын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл аударып, айтуға ынталандыру. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл қар. - Қар қайда жатыр? - Айналаның бәрі аппақ.	**Қоян ойыншығын бақылау (ақ қоян). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың көңілін қоян ойыншығына аудару; қоянның тоны ақ, ұзын құлағы, қимылдары туралы ұғымдарды қабылдауға ынтылындыру, жасалған жаттығудан жағымды әсер ала білу қабілетін қалыптастыру. Педагог ақ қоян ойыншығын көрсетіп, оның сыртқы сипатын	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, қолдарды жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастастыру. Педагог балаларға қимылдарды көрсетіп жатады, балалар соңынан қайталайды. Алтын күнге	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары).** Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың шықылдаған дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл шығып жатқан қандай дыбыстар? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады.	**Апандағы аюдың суретін қарау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға аюдың қысқы тіршілігі жөнінде жалпы ұғымдар беру; аюдың орманда көрінбейтінін, апанда ұйқыда жатқанын түсінуді үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Аю апанына жатты, Аюдың ұйқысы қатты (ұйықтаған аю). - Аю, аю, қайдасың? - Неге ақырмайсың? Д. Ахметова - Балалар, аю неге ақырмайды? - Иә, аю апанда ұйықтап жатыр. - Аю қалай ұйықтайтынын көрсетейікші. - Жарайсыңдар. - Аюдың ұйқысы қатты, біз

	- Аулаға қыс келді, Қыс келді, Қыс келді. Қар шатырға түседі, Қар ағашқа түседі, Қар жерге таман, төмен, Бұлттан баяу түседі. Қарлар - жеңіл нүктелер, Көрінбейді бұлт пен жер. Түсіп жатыр, Түсіп жатыр, Аппақ көрпе жауып жатыр. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу;	байқатады. - Балалар, біздің қонығымызды танидыңдар ма? Бұл не? - Жарайсыңдар, бұл қоян. - Қоянның терісі сұр ма? - Қоянның терісі ақ. Жарайсыңдар. - Қоянның қандай дене бөлшектері бар? - Иә, ұзын құлақтары бар. - Қоян құлықтарымен қалай қимылдайды? - Барлығымыз көрсетейікші. Жарайсыңдар! - Қараңдаршы, ақ қоян жылы ақ тонын киіп алды. - Қоян қайда мекендейді? - Иә, қоян орманда мекендейді. Сендерді бірге ойнауға шақырады. - Қоян қорқақ, Ұзын құлақ. Бұта түбінде,	ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа. Еңбекке баулу тапсырмалары: балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. "Қарлы жолдарды басайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп,	- Иә, бұл құстардың шықылдаған дыбыстары. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құстар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың жан-жақтағы бағытқа, бір-бірін итермей, жан-жаққа жүгіруді	ойынды ойнап көрейік. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қоңырауым қайда?" қимылды ойыны. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды белгілі бағытта сигнал бойынша жүгіруге жаттықтыру. Педагог балаларға ойынның бастамасын көрсетеді. - Қоңырауым қайда? Сыңғырлайды сайда. Кім адапсай тауып алады, Қоңырырауды қолға алады. Балалар жасырынған қоңырауды тауып алып, қолға алып сыңғырлайды. Педагог келесі ретте қоңыраудың орнын ауыстырып жасырады. **"Көпірден өт" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір

	жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қолғап" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды педагогтің соңынан көркем сөз жолдарының ырғағына, мазмұнына сай қимылдарды жасап, жағымды көңіл-күйге бөленуге үйрету; бүкіл дене бұлшық еттерін, түйсікті, есте сақтау қабілетін дамыту. - Балалар, ал қазір қолғаптарымызбен әдемі жаттығулар жасап, ойнап көрейік. - Қане, қолғапты киеміз, (алақандарды өзара уқалау) Бір қолды салып көреміз, (бір қолмен екіншісін сипау) Екінші жұп	Қасқырға көрінбей, Ақ қарда жатыр, Тыныш қана, үндемей. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Бері шыға ғой, қоян!" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға шеңбер бойымен жүріп, барлығы бірге топтасып "Бері шыға ғой, қоян!" сөздерін айтып, көрсетілген қимылдарға еліктеу	екі аяқпен секіріп, жүгіріп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөзбен қимылдарға ынталандырады. Алдымызда ұзынша Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық, Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік. Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай! Жүгіріп болдық, жүрейік,	үйрету, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар ("құстар") үшін белгілі орындарды,"ұя" деп белгілейді. "Құстар, ұша қойыңдар!" сөздерінен кейін балаларға еркін жүгіріп, қолдарымен бұлғап,, құстардың ұшқанына еліктеу қимылдарын көрсетеді, жағымды сөздерді айтып, балаларды қолдайды, біраздан соң балаларға алаңға шоқайып отыруды ұсынады: - Құстар, құстар, келіңдер, Жемді шоқып, теріңдер. Жемді шоқып, тойсаңдар, Ән салып беріңдер. Д. Ахметова Балалар бірақ	орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.

	қолғапты, (екінші қолымен бірінші қолды сипау) Киіп алсақ – жарап тұр. (алақандарымен ары-бері бұраңдау) Біз татумыз, біз біргеміз, Шапалақтап, секіреміз. Оп-оп! Шапалақ! Секір, секір! Шапалақ! Жаттығу бірнеше рет қайталанады.	қабілеттерін жетілдіру. Педагог балалардың бірін "Қоян" атап, барлығымен бірге оны шақырады. Шақырылған қоян ортаға шығып, қимылдарды жасайды (педагог үлгіні көрсете алады), балалар қайталайды. - Бері шыға ғой, қоян! Ақ құлақтармен ойна! Былай көрсет, Былай көрсет, Ақ құлақтармен ойна! **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.	Тыныс алып, үлгерейік. Тыныс алып болайық, Қадам басып, тоқтайық ... Д. Ахметова **"Әткеншек" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, тақпақ сөздеріне сай қимылдай білу қабілетін қалыптастыру. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен.	отырып, демалып болғаннан кейін, педагог қайта "ұшып" қимылдауды ұсынады. **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (қарды) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	

Серуеннен оралу					
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Мысықтың ашулануы (тіземен тұрып, белді бүкірейтіп, басты төмен түсіру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Ақ қоянды жасырайық". Мақсат-міндеттер. Балаларды сюжеттік сурет салудың ережелеріне үйрету; қағаздың сол жағында алдын-ала салынып тұрған тіке сызықты жасыл	**Саусақ жаттығуы. "Қоян".** Қоян өмір сүріпті (алақандарын соғады). Ұзын құлақ (құлақтар - жұдырықтан балаң үйрек (сұқ саусақ) және ортан терек саусақтарын жоғары көтереді және төмен	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қонжық неге ақырады?" ертегісін әңгімелеу. Мақсат-міндеттер. Балаларды "Қонжық неге ақырады?" ертегісімен таныстыру, ертегі желісінде кездесетін	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Орман тұрғындарының іздері". Мақсат-міндеттер. Балалардың екі қарама-қарсы заттардың ені бойынша тұстастырып,	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Қоян мен Түлкі көрші". Мақсат-міндеттер. Балаларды білеу, текше, призма, арка сияқты құрылыс материалдары арқылы екі көлемде қақпалар жасауға үйрету; білеулерді тік қойып, арасын аркамен жауып, үстінен призманы қойып, шатырды жасауда жаттықтыру; құрылыстың тұрақтылығы жөнінде ұғымдарды жетілдіру.

	борша арқылы шырша бейнесіне айналдыруға, жанына қылқалам арқылы ақ қоян бейнесін салуға үйрету.	түсіреді; шылдыр шүмек пен кішкене бөбекті бас бармақпен басып тұрады). Қоян тонып қалды (алақандарын бір-біріне үйкелейді). Мұрны тонып қалды (екі қолдың саусақтарын қысады және босатады). Құйрығы тонып қалды (құйымшақты сипайды). Жылынуға кетті (алақандарын бір-біріне үйкелейді). Балалардың үйіне (екі қолдың саусақтарын қысады және босатады). Сол жақта жылы (алақандарын соғады). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	аюдың, қонжықтың қыстағы тіршілігі, дыбыстау ерекшелігі жөнінде мағлұмат беру. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жабайы жануарлардың қысқы тіршілігі". Мақсат-міндеттер. Жабайы жануарлардың қысқы тіршілігіндегі өзгерістер арқылы балалардың жабайы табиғат өкілдеріне қызығушылық бастамаларын арттыру; көзбен қабылдау, фонематикалық есту қабілеті мен зейінін және дүниетанымы мен ойлауын дамыту.	салыстыру дағдыларын жетілдіру, нәтижесін сөзбен жеткізуге үйрету; оң жақ пен сол жақты ажырату қабілетін дамыту, саны айрықша геометриялық пішіндерден биіктігі екі түрлі қарапайым бейнелерді құрастыруда жаттықтыру; есте сақтау, ақыл-ой мен қабылдау қабілеттерін дамыту. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Ұйқыдағы аю". Мақсат-міндеттер. Балалардың жабайы жануар аюдың тіршілігі туралы білімдерін қалыптастыру; жабайы жануардың қыс мезгіліндегі тіршілігі жайлы түсініктерін (сыртқы	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Қасқыр туралы". Мақсат-міндеттер. Балаларды музыкадағы төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыка сипатына қарай аңдардың қимылдарын дұрыс қайталау; музыкалық аспап қасықпен ойнау қабілетін қалыптастыру.

				түрі, тіршілік ету ортасы, мекені, азығы, қысқа дайындығы) кеңейту.	
Балалармен жеке жұмыс	**Жаңылтпаштар айтқызу.** Аппақ, аппақ, бәрі аппақ, Ақ қар аппақ, бәрі аппақ. Ақ бұлт, қырау, мақта аппақ Ақ сүт, айран, қант та аппақ. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Кім қалай сөйлейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорын кеңейту, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: педагог кезекпен балаларға допты лақтырады, жануарларды атайды. Допты қайтарған балалар жануардың қандай да бір дауыс беретініне жауап беруі керек: Сиыр - мөңірейді, Жолбарыс - ақырады, Жылан - ысылдайды, Маса - ызындайды, Ит - үреді, Қасқыр - ұлиды, Мысық - мияулайды, Шошқа - қорсылдайды.	**Сергіту сәтін айтқызу.** 1 дегенде тұрайық, 2, 3, 4 – алақанды соғайық, Оң жаққа бұрылып, Сол жаққа бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Біз жүгіріп алайық. 5 дегенде асықпай, Орнымызды табайық.	**Саусақ жаттығуы.** Апам үшін күнде мен (әндете), Отынға ағаш жарамын (ағаш жарғандай). Су құямын гүлге де (гүлге су құйғандай), Дүкенге де барамын (қолдарына сөмке ұстап жүру), Сыпырамын үй үшін (сыпырғандай), Жуам ыдыс-табақты (ыдыс жуғандай). Жылай қалса бөпемді (бөпені ұстағандай), Жұбатамын ойнатып (қолдарын шапалақтайды).	**"Сыпайы сөздер" дидактикалық ойыны.** **Мақсаты: балаларда өзін-өзі ұстау мәдениетін, сыпайылықты, бір-біріне деген құрмет сезімін, досқа, бір-біріне көмектесуге деген ұмтылысқа тәрбиелеу. Барысы: педагог балаларға әртүрлі сюжеттер бейнеленген суреттерді көрсетеді және сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға толық жауап береді.**

		(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)			
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Баланың қозғалыс белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" әңгімелесу.	Ата-аналарға тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайы туралы ақпарат беру.	"Үлкендерге құрмет" тақырыбында әңгімелесу.	Жаднама: "Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу тілінің даму ерекшеліктері".	Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелер.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»** бөбекжай- балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	«**Балапан**»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**23.01-27.01.2023ж. 4- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	23.01.2023.	24.01.2023.	25.01.2023.	26.01.2023.	27.01.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға "Тұмаудың алдын алу және емдеу жолдары" тақырыбында кеңестер беру, ата-аналармен пікір алмасу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балалар жеке сөрелеріне көңіл бөледі; сүлгімен шаң сүрту, заттарды ұқыпты орналастыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Қылқаламдарды, су құятын ыдыстарды жуу; үстелдің үстін сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсаты. Үстелдің үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны-аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыруға үйрету, шкафтарда тәртіпті сақтауға, шаңды сүртуге әдеттендіру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды сумен жұмыс жасағанда гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңді түру, матаны сулау, құрғату, лас болған кезде шаю. Сумен жұмыс кезінде еңбек дағдылары мен әдеттерін, ұқыптылығын дамыту.

			шығу іскерліктерін көрсету.		
	"Сөйлемді аяқта" сөздік ойыны. Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балаларға әртүрлі құбылыстарды себеп-салдарына байланысты түсінуге үйрету; сөзді дұрыс таңдауға жаттықтыру. Ойын әрекеттері: көрсеткішті бұру. Ойынның барысы: педагог сөйлемді бастайды, мысалы, "Мен жылы тонды кигенімнің себебі …" - балаларға оны аяқтауды ұсынады. Балалар: "… жылы болу үшін, … тоңбау үшін" және т.б. жауап береді. Кімге көрсеткіш бұрылса, сол жауап береді. Педагог алдын-ала сөйлемдерді әзірлеп	**"Кім көп біледі?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың есте сақтауын; заттар туралы білімдерін молайту; тапқырлыққа, жылдам ойлануға тәрбиелеу. Ойын ережесі: заттың қалай пайдаланылатынын айту. Ойын әрекеттері: жарыс, затты пайдаланудың түрлерін көп айту керек. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Лото: "Үй жануарлары"" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды, үй жануарларын, топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Түстер бойынша карточкаларды таңдау. **(танымдық дағды)**	**"Жұп суреттер" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың байқағыштығын, суретте бейнеленген заттардың ұқсастығы мен айырмашылығын таба білу іскерлігін тәрбиелеу; сөздік қорларын жетілдіру: ұқсас, әртүрлі, бірдей. Ойын ережесі: бірдей суреттерді жинау; кім қателеспесе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Кім шақырғанын тап" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: есту анализаторын жаттықтыру, зейін және есту қабілеттерін дамыту, балалардың өз құрбы-құрдастарымен бірігіп ойнауға, достық қатынас орнатуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту. Ойын әрекеті: кім шақырғанын іздеу. **(сөйлеуді дамыту)**

	қоюы керек. Мысалы: "Біздің шамды жаққан себебіміз …", "Қолшатыр алған себебіміз …" және т.б.. Келесі жолы аяқталмаған сөйлемдерді балалардың өздеріне құрастыруды ұсынуға болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**				
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (орамалдармен).** 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар орамалмен беттерін жауып, ""тауып ал"" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, орамалды умаждап ""жуамыз"" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, орамал тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, орамалмен беттерін жауып ""ұйықтайық"" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Орамалды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу.				

	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қауырсынды тауып ал!" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қызыл, жасыл, сары түстерді дұрыс атауға және ажыратуға үйрету, жай және құрмалас сөйлемдерді қайталауға баулу. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**"Алыста ма, жақында ма?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: затқа дейінгі аралықты өлшеу. Жақын ба, алыс па? Қажет сөздерді қолдана білу. **(математика негіздері)**	**"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	**"Жұбын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел достарым, келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер. Шақырамын сендерді, Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа Дөңгеленген шеңберді. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Суықторғай". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен	**Дене шынықтыру** "Біз құстарды аялаймыз!" Мақсат-міндеттер. Балаларда тұрған заттың басына допты	**Музыка** "Қысқы әнші құстар". Мақсат-міндеттер. Балалардың торғай туралы әнге қызығушылықтарын	**Дене шынықтыру** "Құстарға жем шашайық". Мақсат-міндеттер. Балаларда гимнастикалық	**Қазақ тілі** «Құстар біздің досымыз». Қыстап қалатын құстар. Мақсат-міндеттер. Қазақ тіліндегі сөздерді түсінуді, қыстап қалатын құстардың атауын білу және басқа

	арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіру; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу дағдысын жетілдіру.	тигізу арқылы жоғары секіру және қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді еңбектеу техникаларын жетілдіру; гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларына үйрету.	арттыру; торғайдың табиғи дауыс ерекшелігін есту және қабылдай білу сезімін қалыптастыру; торғайдың үніндегі жоғары дыбыстың ерекшелігін ажырата білу қабілеті мен музыкалық аспаптағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; би элементтерін музыка әуенімен үйлесімді жасауға дағдыландыру.	қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын дамыту.	құстардан ажыратуды, сұрақтарға жауап беру кезінде ең қарапайым сөз тіркестерін дұрыс құрастыруды, салыстыру кезінде заттардың көлемін атауды, сөз тіркестеріндегі сөздердің аяқталуын дұрыс өзгертуді үйрету. Дыбыстарға еліктеу кезінде артикуляциялық аппаратын, көру арқылы қабыл кезінді көлемдерді сәйкестендіре білу қабілетін, есту, еске сақтау, көру зейінін, сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту. Қыстап қалатын құстарға қамқорлық сезіміне, табиғаттағы дыбыстар әлеміне қызығушылыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	**Ауладағы құстарды бақылау (қимылдары). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды аулада, учаскідегі ағаштарда ұшып-қонған құстарды байқауға,	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың шиқылдаған	**Сары шымшықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың көңілдерін сары шымшыққа, оның ағаштарға ұшып-қону қимылдарына аудару, құстың	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың қарды бақылауға деген қызығушылықтарын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл	**Жемшашарға қонған құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға құстарды суықта қорекке тойғызу қажеттілігін түсіндіру; құстарға аяушылық сезімін ояту. - Балалар, қараңдаршы, бұл шемшашар. - Жемшашарда не бар? - Иә, жемшашарға құстар қонды.

	олардың қимылдарын анықтауға үйрету. *"Құстар, құстар, келіңдер".* Құстар, құстар, келіңдер, Жемді шоқып, теріңдер. Жемді шоқып, тойсаңдар, Әнді салып беріңдер. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Ұядағы торғайлар"**	дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл нелердің дыбыстары шығады? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстар шиқылдайды. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа,	кеудесінің түсі сары болуын байқату; зейінді дамыту. *"Сары шымшық."* Сары шымшық шиқылдайды: - Шиық-шиық, шиық-шиық. Жылы жаққа ұшпайды, Суықтан тығылмайды. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құстар" қимылды ойыны. (дене**	аударып, айтуға ынталандыру. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл қар. - Қар қайда жатыр? - Айналаның бәрі аппақ. Жасырыпты жолдарды: Тегістепті орларды. Далаға суық қыс жетті, Аппақ қарды жерге төкті. Қараңдар, ағаш пен шатыр, Барлық жерде қар жатыр. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек	- Құстар не істейді? - Дұрыс, құстар жемді шоқиды. Педагог көркем сөзді оқып береді. - Батыл екен біздің құстар, Аулада қалады олар қыстап. Жемшашарға жем шашайық, Құстарды аялайық. Дыбыстайды құстар "шиық-шиық", Жем берейік - "жиіп-жиіп". Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құмалақтар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір топтасқан жерден сигнал бойынша жан-жаққа шашырап бағыттай білу дағдыларын жетілдіру. - Табақшада жатты құмалақтар, Барлығы бірдей, доп-домалақтар. Марғау құмалақтарды шашты, Құмалақтар жан-жаққа

	қимылды ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балаларды жан-жақтағы бағытқа бір-бірін итермей және "Торғайлар, ұяға!" сигналы бойынша белгілі жерге жүгіруге баулу, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар ("құстар") үшін белгілі орындарды "ұя" деп белгілейді. "Торғайлар, ұшыңдар!" сөздерінен кейін балаларға еркін жүгіріп, қолдарымен бұлғап, құстардың ұшқанына еліктеу қимылдарын көрсетеді, жағымды сөздерді айтып, балаларды қолдайды, біраздан соң балаларды алаңға шоқайып отыруды ұсынады:	еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Қораз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қораздың (әтеш) қимылдарына еліктеуге ынталандыру, тізелерін жоғары көтеріп, қолдарымен екі саны сыртынан соққылауға үйрету, бұлшық еттерін дамыту; жасалған жаттығудан жағымды әсер алуға талпындыру. Педагог балаларға қораздың қимылдарын көрсетеді. - Балалар мен қандай құсты көрсетемін? - Иә, бұл қораз құсы. Жарайсыңдар! - Қанекей, менің соңымнан қайталайықшы, қоразға ұқсап қимылдайық.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға жан-жақтағы бағытқа бір-бірін итермей жүгіруге үйрету, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар ("құстар") үшін белгілі орындарды "ұя" деп белгілейді. "Құстар, ұшыңдар!" сөздерінен кейін балаларға еркін жүгіріп, қолдарымен бұлғап, құстардың ұшқанына еліктеу қимылдарын көрсетеді, жағымды сөздерді айтып, балаларды қолдайды, біраздан соң балаларға алаңға шоқайып отыруды ұсынады: - Құстар, құстар, келіңдер, Жемді шоқып, теріңдер. Жемді шоқып,	әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **Қимылды ойыны. "Пингвиндер сапта жүреді". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға сигнал бойынша жан-жаққа жүгіру және сигнал бойынша сапқа, педагогтің соңынан жүру дағдыларын қалыптастыру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; пингвин құсы туралы алғашқы ұғымдар қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға пингвиннің суретін және пингвинше жүру үлгісін	домаландап қашты. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.

	– Торғай, торғай , Шиық-шиық, Лық-лық. Дорбаны ашамыз, Тәтті жем шашамыз. Ұшып келші, Шоқып терші. Д. Ахметова - Ой-ой, торғайлар, мысық келе жатыр! Ұяларыңа тезірек ұшып, қоныңдар! Ойын екі рет қайталанады. Дауысты қатты шығармай, балаларға пәрмен (команда беруге) беруге болады, бір-біріне соғылып қалумауларын қадағалау керек. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	- Қораз! Қораз! Тыңдашы біраз. Алтын сенің айдарың, Көрініп тұр айбарың. Терезеден бір қара, Бұршақ берем мың дана. Д. Ахметова - Жарайсыңдар! - Балалар, ал қораз қалай дыбыстайды? - Иә, қораз "ку-ка-ре-ку" дейді. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	тойсаңдар, Әнді салып беріңдер. Д. Ахметова Педагог балалар отырып, демалып болғаннан кейін, қайта "ұшып" қимылдауды ұсынады. **"Иреленделген жолдармен" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: иреленделген жолдардың бойымен жүруге жаттықтыру; арақашықты сақтауға баулу.	көрсетеді, содан соң балаларды сөздеріне, қимылдарына еруге ынталандырады. - Пингвиндер ұқсап жүрейік, Оңға-солға теңселейік: Топ-топ-топ, топ-топ-топ, Оңға-солға теңселейік. Ал енді, пингвиндер, тоқта! Қане, жиналыңдар сапқа! Бір-бірімізден қалмаймыз, Сапта жүріп-ай, жараймыз! Д. Ахметова **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге	

				дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	"Мейірімді мысық"; (белді бүгіп, басты жоғары көтеру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастархан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Құстарды сұлбасы бойынша таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қыстайтын және жыл құстары туралы	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Үй құрастырамыз".** Мақсат-міндеттер: балаларды құрылыс мамандықтарымен таныстыру,	**"Ұшады ұшпайды, өседі өспейді" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардың танымдық қабілетін	**"Не жетіспейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қызығушылыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу; сөйлеуді	**"Торғайлар мен қарғалар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттер: зейінді, төзімділікті, ептілікті дамыту. Барысы: балалар екі топқа бөлінеді: "Торғайлар" және "Қарғалар"; содан кейін бір-біріне

	балалардың білімдерін бекітуге үлес қосу, сұлбасы бойынша құстарды тани білуге машықтандыру. Барысы: балаларға құстардың сұлбасы ұсынылады. Балалар құстарды анықтап, оларды жыл құстары немесе қыстайтын құс деп атайды. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	құрылысшылардың жұмысын жеңілдететін технологияның рөліне назар аудару, балаларды қарапайым құрылымды ғимарат салуға үйрету, ұжымда достық қарым-қатынасты дамыту, құрылысшылардың ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту, сөздік қорын кеңейту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	дамыту. Барысы: педагог затты атайды, егер ол ұшса, балалар қолдарымен қанат қағуды көрсетеді; егер ол ұшпаса, олар қолдарын тізеге қояды. Егер ол өссе, олар қолдарын жоғары көтереді, егер өспесе, олар қолмен жабады. **(дене шынықтыру)**	дамыту. Барысы: балаларға құстарға не жетіспейтінін айту керек. **(қоршаған ортамен танысу)**	арқаларымен екі қатарда тұрады. Педагог атаған топ ұстап алады; аты аталмаған топ - "үйлерге" қашады (орындықтарда немесе белгілі бір сызыққа дейін). Педагог баяу сөйлейді: «Қар... - ға... - лар..». Осы сәтте екі топ қашып кетуге дайын болады. Қарапайым нұсқа: педагог атаған топ алақандарымен шапалақтайды, ал екінші топ орындарында қалады. **(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Драматизация.** "Шұбар тауық" ертегі желісін саусақ театрын пайдалана отырып сахналау. **(көркем әдебиет)**	**"Қыста қандай құстар қыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстар арасынан қыстайтын құстарды табу; ойлау қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен**	**"Торғай" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Торғай" (ел аузынан) Торғай-торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып,	**"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай,	**"Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып

		танысу)	Түймедей боп монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар, Торғай-торғай топтаған. Тоғайды торғай мақтаған, Бір торғай ұшса боранда, Іздеп бәрі жоқтаған. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	"қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап, жан-жануарды, құсты немесе жәндіктің қимылдарына еліктейсіңдер. Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стоп-кадр!" - деген белгіні естісеңдер, сол қалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жәндіктерді көрсетуге болады. Құралдары: әуенді қосу құралы, әуендер жинағы, фотоаппарат немесе смартфон. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, дене**	Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Халық ауыз әдебиеті. **(сөйлеуді дамыту)**

				шынықтыру)	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Еркін рөлдік ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Балалармен бірге ойнаңыз".	"Жеке әңгімелер" (ата-аналардың қалауы бойынша).	"Музыка және балалардың психикалық денсаулығы" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.	Ата-аналарға кеңес. "Баланы жаңғалақтықтан (ұшқалақтық, ұмытшақтық) қалай арылтуға болады?"	Балалар туындыларының көрмесі (үйірме жұмысы шеңберінде).

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Сазген»** бөбекжай- балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	«Балапан»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	А.Тәттібай				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**30.01-03.02.2023ж. 1- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	30.01.2023.	31.01.2023.	01.02.2023.	02.02.2023.	03.02.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Баланың жүйке жүйесін қорғаңыз" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу; сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету; ересектерге көмектесуге	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы балалардың білімдерін кеңейту, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

	ынталандыру.	іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу.		сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	
	"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс) Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	**"Артығын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тіл байлықтарын, сөздік қорларын молайту, тапқырлық қабілеттерін дамытып, ойынға деген қызығушылықтарын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Қыс" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. Құралдары: қыс мезгіліне байланысты бейнеленген суреттер. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Кім шақырғанын тап" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: есту анализаторын жаттықтыру, зейін және есту қабілеттерін дамыту, балаларды өз құрбы-құрдастарымен бірігіп ойнауға, достық қатынас орнатуға тәрбиелеу. Ойын ережесі: балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту. Ойын әрекеті: кім шақырғанын іздеу. **(**	**"Үйшікте кім тұрады?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың жануарлар туралы білімін, дыбыстарды дұрыс айту іскерлігін бекіту. Ойын ережесі. "Үйшікте кім тұрады?" деген сұраққа кім үйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысын салады). Ойын әрекеттері: дыбыспен еліктеу; әртүрлі жануарлар мен құстардың қозғалысын көрсету.

Таңертеңгі жаттығу	1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. *Көркем сөз.* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту; қоршаған	**Таңғы сәлемдесу "Сәлем, саған көк аспан!"** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-

	объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем саған, Аспаным! Сәлем саған, алтын Күн! (Қолдарын көтеру) Сәлем саған, туған Жер! (Қолдарымен жоғарыда үлкен шеңбер салу) Сәлем, бүкіл Жер шарым! (Қолдарын кілемге баяу түсіру) Сәлем, үлкен отбасым! Сәлем берді балашың! Төбелерінде үлкен шеңбер шығатындай етіп, барлық балалар қол ұстасып қолдарын жоғары көтереді. **(сөйлеуді дамыту)**	көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем саған көк аспан! (Қолды жоғары көтеру) Сәлем саған күн нұры! (Екі қолды қосып, шеңбер жасау) Сәлем саған жер ана! (Қолды баяу түсіру) Сәлем саған, достарым! (Барлық балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтереді) **(сөйлеуді дамыту)**	баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аударып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар қуанайық. Қуанайық құстарға да, Күнге де, (Балалар қолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір - біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қол ұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қалады тағы бізбенен! **(сөйлеуді дамыту)**	рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге, жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Армысың, Әлем! Армысың, Жарық күн! Армысың, абзал Адам! Армысың, менің досым! **(сөйлеуді дамыту)**	әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Домаланған кірпі". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен	**Дене шынықтыру** "Кірпі қалай жүреді?" Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру	**Музыка** "Тұлпарым". Мақсат-міндеттер. Балалардың әнді тыңдай отырып, сипатын ажырата білу қабілетін	**Дене шынықтыру** "Допты қақпа арқылы домалатамыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда тізені биікке көтере отырып жүруге;	**Қазақ тілі** "Адамдар. Адам бетінің бөліктері. Тазалық - денсаулық кепілі." Адам, оның дене мүшелері, адам бетінің

	арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; 1,5 м қашықтықта допты қақпа (ені 50 см) арқылы домалатуға үйрету; қойылған заттардың арасымен "жылан" тәрізді жүру дағдысын жетілдіру.	дағдыларын дамыту; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру; допты алысқа лақтыруға үйрету; баскетбол добына арналған торға белгіленген нысанадан аспай, допты көкірек тұсынан дәлдеп лақтыру дағдыларын дамыту.	дамыту; әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен музыкалық ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын жетілдіру; дыбысты есту қабілеті мен зейінін дамыту. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметіне қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру.	допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыруға үйрету; қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дене жаттығуларына қызығушылықтарын қалыптастыру.	бөліктері туралы, адамның жердің барлық бөлігінде өмір сүретіндігі туралы балалардың білімдерін қалыптастыру; пантомимикаға үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, қазақ тіліндегі сөздерді есту арқылы қабылдау қабілетін және есту зейінін дамыту, монологтық сөйлеу негіздерін, ойлау қабілетін дамыту; жағымды көңіл күйін білдіре алуы. Қуыршаққа деген жақсы көзқарасқа, мәдени-гигиеналық дағдыларын сақтауға баулу.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға көліктер жайлы ұғымдар	**Қарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қардың аяқтың астында, жерде жатқанын айтқызып,	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды ағаштың бұталарына қарап, желдің болғанын байқауға	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын	**Қоян ойыншығын бақылау (ақ қоян). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың көңілін

	қалыптастыру, көліктердің ары-бері бағытта жүретінін байқату; көліктердің дөңгелектері айналатыны туралы айтуға ынталандыру; зейінін, ойлау қабілетін дамыту. Машиналар жүреді ары-бері, Алға және кері. Жүкті тасымалдайды, Жақын жерге, алысқа бағыттайды. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Торғай мен автомобильдер" қимылды ойыны.**	оны аяқпен басқанда іздердің қалуын байқауға үйрету. - Із қалады, қарды басса - Іздер жатыр жолақ ұқсап. - Балалар, қардың түсі қандай? - Қарды үстінен жүрсе, не қалады? - Иә, іздер қалады. - Іздер жолаққа айналды. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. **(еңбекке дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қарлы жолдарды**	үйрету; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, жел соғып тұр ма? - Ағаштардың бұтақтарына қарайықшы. - Жел соғып, бізбен ойнайды, Ағаш пен бұтақты шайқайды. Ары-бері шайқайды, - Ш-ш-ш - деп дыбыстайды. - Желдің дыбысын біз қалай көрсетеміз? - Иә, "ш-ш-ш" дейміз. - Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **(еңбек дағдылары)** **"Мысық пен**	байқап, жылу мен жарықты беруі туралы айтылып жатқанда, қолдарын жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру. Педагог балаларға қимылдарды көрсетіп жатады, балалар соңынан қайталайды. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды	қоянның тоны ақ, құлағы ұзын екеніне, қимылдарына назар аударту; қоянның қимылдарын, көркем сөздерге еліктеп, өздігінен жасауға ынталандыру, жаттығудан жағымды әсер ала білу қабілетін дамыту. Педагог ақ қоян ойыншығын көрсетіп, оның сыртқы сипатын байқатады. Балаларға оның ақ терісі мен ұзын құлағы туралы сұрақтарды қойып, жауапты қайтаруға ынталандырады. - Қоян құлақтарын қалай қимылдатады? - Барлығымыз көрсетейікші. Жарайсыңдар! - Қараңдаршы, ақ қоян жылы ақ тонын киіп алды. Қоян қуанып қалды. Сендерді бірге ойнауға шақырады.

	(дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардың сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіре алу дағдыларын қалыптастыру; жылдамдыққа, шапшаңдыққ тәрбиелеу; ойын сюжетіне ілесіп, торғайлардың қимылдарын сомдауға ынталандыру. Педагог балаларға торғайлар салынған қалташаларды үлестіреді. - Балалар торғайлар қалай қимылдайды? Көрсетіңдерші. Педагог балаларға торғайлар сияқты қанаттарын (қолдарын) жан-жаққа жайып, бұлғауды көрсетеді. - Жарайсыңдар! - Балалар торғайлар жолға отырып, жемді шоқиды. - Қалай шоқитынын көрсетейікші.	**басайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп, екі аяқпен секіріп, жүрігіп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөз бен қимылдарды орындауға ынталандырады. - Алдымызда ұзынша Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық, Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік. Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай! Жүгіріп болдық, жүрейік, Тыныс алып, үлгерейік.	**тышқандар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигналмен қозғалу әдебіне үйрету; жан-жаққа шашылып жүгіру қабілетін қалыптастыру;ептілікке, жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Педагог балалар үшін "тышқандардың інін" белгілеп қояды. - Балалар, сендер тышқандарсыңдар. Тышқандар інде тыныш отырады. Тышқандар аулаға шығып та ойнайды. - Тышқандай қалай жүгіріп ойнады? Көрсетейікші. Тамаша. - Балалар, тышқандар мысықтан қорқады. Мысық шықса - тышқандар інге жүгіріп, тығылады. - Қанекей, орындарымызға барып, отырайықшы. Педагог көркем сөзді қолданады.	дамыту. **"Жүрейік" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды саппен, бір-біріне соғылмай, белгілі бағытта ырғақпен марш басып жүру дағдысын қалыптастыру, достыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. - Жүрейік, жүрейік, Қолды көкке сермейік, Күнге сәлем берейік, Шапалақтап, күлейік. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі. Педагог балалардың жүрудегі қауіпсіздігін бақылай жүреді. **"Әткеншек" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, тақпақ сөздеріне сай қимылдай білу қабілетін қалыптастыру. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек,	- Қоян қорқақ, Ұзын құлақ. Бұта түбінде, Қасқырға көрінбей, Ақ қарда жатыр, Тыныш қана, үндемей. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **(еңбек дағдылары)** **"Бері шыға ғой, қоян!" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға шеңбер бойымен жүріп, барлығы топтасып, "Бері шыға ғой, қоян!"

	Педагог балаларға торғайлардың шоқайып отырып жем шоқығанын, саусақтарымен тізесіне соққылап көрсетеді. - Жарайсыңдар! Педагог балалардың қимылдарын көркем сөзбен сүйемелдейді, жылжу бағытын реттеп, қадағалап жүреді. - Торғайлар, торғайлар, Ұшыңдар, ұшыңдар! Жолға отырып қоныңдар, Жемді шоқыңдар! Педагог рульді ұстап, автомобильді көрсетеді, алаңда шоқайып отырған балаларға қарай жылжиды. - Автомобиль келе жатыр! Абайлаңдар! Ұшыңдар жан-жаққа: - Үш, үш! Ойын екі рет ойнатылады. **"Аяқ ұшына түрып, ақырын жүрейік" жаттығуы. (дене**	Тыныс алып болайық, Қадам басып, тоқтайық ... Д. Ахметова **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (қарды) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	- Тышқандар інге сыймайды, Тесіктерден сығалайды. Ешкім жоқ болса олар Аулаға шығып ойнайды. Ай-ай-ай! Тышқандар-ай, Жақындайды мысықай! Шеңберден асыңдар, Қашыңдар! Д. Ахметова Соңғы сөздерді айтқанда, педагог ойыншық мысықты қолға ұстап шығарады. Балалардың бір-біріне соғылмауын ескеріп, дауыс күшін реттеу керек. Ойын екі рет ойнатылуы мүмкін. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	Айнала бер бізбенен.	сөздерін айтып, көрсетілген қимылдарға еліктеу қабілеттерін жетілдіру. Педагог балалардың бірін "Қоян" атап, барлығымен бірге оны шақырады. Шақырылған қоян ортаға шығып, қимылдарды жасайды (педагог үлгіні көрсете алады), балалар қайталайды. - Бері шыға ғой, қоян! Сұр құлақтармен ойна! Былай көрсет, Былай көрсет, Сұр құлақтармен ойна! **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.

	шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардың бір сапта, бір бағытқа қарай аяқ ұшымен жүре білу қабілетін дамыту; аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін дамыту, тыныс алу мүшелерін жетілдіру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. *Көркем сөз.* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай жасау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф".				

	"Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Не қалай дыбыстайды? [о], [ө] дыбыстары". Мақсат-міндеттер. Балаларды үй жануарларының дыбыстау ерекшеліктерімен, дауысты [о], [ө] дыбыстарының артикуляциясымен таныстыру; үй жануарларының қыстағы тіршілігі жөнінде білімдерін пысықтау. **Драматизация.** "Қызыл телпек" ертегісін ағаш ойыншықтар театрын қолдану арқылы сахналау. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Марғаулар жіппен ойнайды". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі тең не тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және теңдестіруге үйрету; заттар жұптарын тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдану іскерлігін қалыптастыру; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай, бір-біреуден салу тәртібіне дағдыландыру; зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, қабылдау және ойлау қабілеттерін дамыту. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Кішкентай марғау". Мақсат-міндеттер. Марғау туралы ұғым бере отырып, балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. Мысық пен марғау туралы көркем сөздерді пайдалана отырып, сөздік қорын молайту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Өсімдіктер". Мақсат-міндеттер. Балаларды өзара ұжымдасып шығармашылықта сурет салу тәртібіне үйрету; алдын-ала боршамен салынған өсімдік өскен ыдыс бейнесінен шығып, созылып жатқан үй өсімдіктерінің бұталары бойына жапырақтарды саусақтармен жақпалап, салуға үйрету. **"Кім не жейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың қоректенуі туралы білімдерін бекіту; қыстайтын және жыл құстары айырмашылығы туралы білімдерін бекіту; есте сақтауды,	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Тауықтар" биі. Мақсат-міндеттер. Балаларды үй жануарлары туралы әндерді тыңдауға және айтуға үйрету; музыканың сипаты мен әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды топпен бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысына жаттықтыру; дыбысты есту қабілеті мен музыкалық аспапты әуенге ілесе отырып, дыбысты дұрыс қайталай білу қабілетін жетілдіру; үй жануарлары жөнінде ұғымдарын кеңейту. **"Суретті құрастыр" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тұтас затты жеке бөліктерден құрастыруға	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жүргіншілер жолы". Мақсат-міндеттер. Балаларды жүргіншілер жолының маңызымен таныстыра отырып, ақпаратты мұқият тыңдауға үйрету. **"Күлкілі маймылдар" театрландырылған ойын.** Мақсат-міндеттер: зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады. Олар маймылдар болып ойнайды. Олардың алдындағы бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдарды орындайды. "Маймылдар", баланың іс-әрекеттерін қайталайды. **(қоршаған ортамен танысу)**

	мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. **(көркем әдебиет)** **Ұлттық ойын "Қазан"** Асықтарды көлденең нысанаға 3 метр қашықтықтан лақтырады. Сөреден 3 метр жерде үлкен қазан тұрады (шеңбер). Белгі бойынша әр топтың ойыншылары асықтарды қазанға лақтырады. Қазанның ішіне көбірек асық түсірген топ жеңеді.	**"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау. Алдын-ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны дайындайды. Барысы: балалардың ішінен жүргізушіні тағайындайды. Балалар шеңбер бойымен отырады, жүргізуші ортаға шығып көзін жұмады. Педагог бір балаға қоңыраушаны береді, бала көзін ашпай қай жақтан шыққанын қолымен нұсқайды. Егер бала дұрыс таппаса, онда екінші рет ойнап отырады. Сосын келесі бала шығады. **(музыка)**	зейінді, сөйлеуді дамыту; қыстайтын және жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Барысы: екі шеңберде әртүрлі тамақ түрлері: тары, дәндер, нан үгіндісі, итмұрын, жидек, қоңыз, құрт, алма суреттері тұрады. Балалардың міндеті - қыстайтын және жыл құстарына азық-түлік бөлу. **(қоршаған ортамен танысу)**	жаттықтыру; ерік-жігерін, мақсатқа талпынуын тәрбиелеу. Барысы: қорапта әр түрлі заттар бейнеленген тұтас суреттер болады: жануарлар, өсімдіктер. Екінші қорапта дәл осы суреттер төрт бөлікке бөлініп салынған. Педагог балаларды суреттермен таныстырады. Олар суретте не бейнеленгенін атап айтады. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**	

Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Мынау орындық – Дем алуға отырдық. Мынау үстел, (сол қолды жұдырыққа түю, үстіне оң қолдың жұдырығын қою) Асты іше біл. Анау тұрған төсек, (Қолдарды қарама-қарсы қою, бас бармақтардың ұшын бір-біріне тік бұрышта тигізу) Ұйықтар орын білсек. Міне диван – жұп-жұмсақ, Отырамыз шаршасақ, (Қолдарды ішік жақтарымен бір-біріне қосу)	**Жұмбақтар шешу** Орақ болып туады, Табақ болып тынады. (Ай) Әлемнің бар екі күзетшісі; Бірі-күндіз тынығады, Бірі-түнде тынығады. (Күн мен ай) Бейнесі суда дірілдейді, Қармаққа бірақ ілінбейді (Ай) Күндіз білінбейді, Түнде күлімдейді. (Жұлдыз) Тек өзі көрінбейді, Адамды тоңдырады Ызғары дірілдетіп, Есіңнен тандырады. (Аяз) Суда қалқиды, Жылыда балқиды. (Мұз) **(көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлдік ойын** Мақсат-міндеттер. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. **(құрастыру)**	**Санамақ** Мақсат-міндеттер. Саусақтарға арналған жаттығу. Бас бармақ -әкем, Балан үйрек – шешем, Ортан түйрек – ағам, Шылдыр шүмек – әпкем, Кішкентай бөбек – мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз /бесеуміз/ **(қазақ тілі, көркем әдебиет)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы қоршаған орта және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**

	Мынау шкаф – қарасақ, (Екі қолды бас жағында қосып ұстау; алақандар біресе қосылып, біресе жан-жаққа ""ашылады"") Киім-кешек жинасақ. **(сөйлеуді дамыту)**				
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.				

	Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Өнер бұрышында бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру)** Мақсат-міндеттер. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. **(сурет салу)** Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Балалардың музыкалық қабілеттері туралы әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. "Балаларды қалай қуантуға болады?"	Ата-аналарға кеңес. "Мектеп жасына дейінгі балалардың салауатты өмір салтын қалыптастыруда ойын технологияларын қолдану".	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	«Сазген» бөбекжай- балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	«Балапан»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	А.Тәттібай				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**06.02-10.02.2023ж. 2- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	06.02.2023.	07.02.2023.	08.02.2023.	09.02.2023.	10.02.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Балаңызбен қыста серуендеуді қалайша көңілді және пайдалы етуге болады" тақырыбында кеңестер беру; ата-аналарды мазалап жүрген сұрақтарға жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу; сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету; ересектерге көмектесуге	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балалардың өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту, сумен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды өз төсек-орындарын ажыратуға үйрету; ересектерге көмек көрсетуге деген ынтаны тәрбиелеу; жұмысқа деген ұмтылысты, тапсырылған іс үшін	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктердің жарық пен ылғалға деген қажеттіліктері туралы балалардың білімдерін кеңейту, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті,	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	ынталандыру. **(еңбек дағдылары)**	әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауды тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	еңбек дағдыларын дамыту; қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	
	"Пішіндер алқасы" дамытушы ойыны. Мақсат-міндеттер. Балаларды көрсетілген үлгіге қарап, геометриялық пішіндерден өздеріне де сондай тізбекті құрастыруға ынталандыру; геометриялық пішіндер туралы ұғымдарды тиянақтау, есте сақтау қабілетін, көзбен қабылдау қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өзі жасаған нәтижені көріп, қуануға үйрету. - Балалар, қазір сендер мына тізбекте пішіндер қалай орналасқанына қарап, өз кілемдеріңе	**"Жұп суреттер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балалардың байқағыштығын, суретте бейнеленген заттардың ұқсастығы мен айырмашылығын таба білу іскерлігін тәрбиелеу; сөздік қорларын жетілдіру: ұқсас, әртүрлі, бірдей. Ойын ережесі: бірдей суреттерді жинау; кім қателеспесе, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: бірдей суреттерді іздеу.	**"Еңбек құралдарын ата" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер. Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. Еңбек құралдарының суреттер бойынша атауын атау. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** Еңбек құралдарының суретін бояу. **(сурет салу)**	**"Мозаика" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балалардың көзбен қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Шарты: геометриялық пішіндерден салынған, педагог көрсеткен, қарапайым өрнек кілемшесін салу, педагог көрсеткен үлгігі қарап, мозаика өрнегін құрастыру. Құралдар: шаршы пішінді қатпа қағаздан жасалған кілемшелер, табақшаларда геометриялық пішіндердің жинақтамалары. Педагог баладан қандай пішіндерді қолданып жатқанын сұрастыра	**"Дүкенші" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға мамандықтар туралы түсінік беру. Рольге бөлініп ойнауға үйрету және оларды айыра білуге баулу. **(сөйлеуді дамыту)** Дүкенші суретін бояу. **(сурет салу)** **"Не артық?" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер. Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды қолдануда қателерді көре білуге үйрету;

	солай саласыңдар. Педагог әрбір балаға бөлек пішіндер тізбегін ұсынады. қызыл үшбұрыш + көк үшбұрыш + сары үшбұрыш + жасыл үшбұрыш қызыл домалақ + көк домалақ + сары домалақ + жасыл домалақ қызыл шаршы + көк шаршы + сары шаршы + жасыл шаршы Педагог әр баланың орындау тәртібін бақылайды. **(математика негіздері)** **"Пішіндер (екінші нұсқа)" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балалардың пішіндер туралы ұғымдарының қалыптасуына мүмкіндік жасау, қоршаған заттардың қасиеттерін байқауға қызықтыру.	**(математика негіздері)** **"Кімнің қолынан не келеді?" сөздік жаттығуы.** Мақсат-міндеттер. Балалардың мамандықтар иелері жөніндегі ұғымдарын қалыптастыру, тілін дамыту. - Тағам әзірлейтін кім? Аспаз. Би билейтін кім? Биші. Шеге қағар ... Шебер. Үй салатын... Құрылысшы. Адамды емдейтін... Дәрігер. Зат сататын... Саудагер. Шаш қиятын... Шаштараз. Іске сәт тап, жанталас. Мамандық иелерінің суреттерін көрсетіп	Балтаның мүсінің жасау. **(мүсіндеу)**	алады. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** **"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа мамандар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**	байқағыштығын, өз пікірінің дұрыстығын дәлелдей білу іскерлігін дамыту; еңбек құралдары туралы білімдерін бекіту. Ойын ережесі: артық суреттің ғана бетін жабу; қажетсіз затты кім тапса, сол жеңеді. Ойын әрекеттері: қажетсіз затты табу және оны ақ қағазбен жабу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**

	(сөйлеуді дамыту, математика негіздері, музыка)	отыруға болады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**			
Таңертеңгі жаттығу	1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Дәмді тағам дайын, пай, пай ... Шақырады шебер аспаз апай (ағай) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны.**	**"Зейінді бол" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен

	Мақсат-міндеттер: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	күрделі геометриялық суреттен үшбұрышты, төртбұрышты, шеңберді көрсете білу. **(математика негіздері)**	ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Атамнан басталар, Әжеммен қосталар. Отбасым мыналар; Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар, Бір туған ағам бар, Бір туған апам бар ... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін, еремін! **(сөйлеуді дамыту)**	көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көк аспанда күн күлсін Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін Жерге ұдайы нұр құйсын. **(сөйлеуді дамыту)**	ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Ұшқыш болам самғайтын". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; бір орында тұрып, арқаннан биікке	**Дене шынықтыру** "Солдат болам кезінде". Мақсат-міндеттер. Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдысын қалыптастыру; тура нысанға оң қолмен тік нысанаға көздеп лақтыруға үйрету; дене шынықтыру жабдықтары мен	**Музыка** "Жүргізуші". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа әнді тыңдап, оның сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; әнді дұрыс айту дағдысына жаттықтыру; ырғақтық қимылдарды үйлесімді жасай білуге	**Дене шынықтыру** "Аэродром". Мақсат-міндеттер. Балаларда әртүрлі бағыттарда, жылдам (10-20 метр) және баяу (50-60сек.) қарқында жүгіру дағдыларын жетілдіру; үлкен допты екі қолмен тордан өткізе лақтыру дағдыларын жетілдіру; сап түзеп бірінің	**Қазақ тілі** «Ас бөлмесінде қандай заттар болады?». Ыдыстар. Мақсат-міндеттер. «Ыдыс-аяқ» тақырыбындағы сөздерді қазақ тілінде айтуды, сөзде екпінді дұрыс қолдануды; есту зейіні арқылы сөздерді дұрыс атауды үйрету.

	секіріп, жерге табанмен түсуге үйрету.	құралдарын пайдалану қызығушылықтарын арттыру.	дағдыландыру; музыкалық аспаптың дыбысын ырғақты бере білуге үйрету; әнді тыңдау кезінде зейіні мен есте сақтау қабілетін және музыкалық сауаттылығын дамыту.	артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту.	
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы, қарды бақылауға деген қызығушылығын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл аударып, айтуға ынталандыру. - Жапалақ қар, Армысың? Дүниеде бармысың? Қысқы дала тәуелді,	**Қысқы ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға қыс мезгілі жөнінде жалпы ұғымдар беру, қыстың ауа райы бұлтты және ашық, суық болуына көңіл аудару, адамдардың жылы киінгенін байқату; зейінді, ойлау қабілетін дамыту. - Балалар, айналаға қараңдаршы. - Иә, айналада қар	**Қарды бақылау (қардың түсі). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы қар жайындағы ұғымдарын қалыптастыру, қардың жеңіл мамықтай ұшқанын байқату; зейінін, түйсігін дамыту. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр?	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды ағаштың бұталарына қарап, желдің соғуын байқауға үйрету; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, жел соғып тұрған сияқты ма? - Ағаштардың бұтақтарына қарайықшы. - Жел соғып, бізбен ойнайды, Ағаш-бұтақты шайқайды.	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды күннің аспанда орналасуын және жарқырағанын байқап, қолдарын жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру. Педагог балаларға күннің жерге жарықты шашқаны, жылу беретіні туралы айтып болғаннан кейін, балалармен бірге тақпақ

	Жау, жау енді! Ұзақ уақыт қалықтар, Жау, жау енді, Мамық қар! Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Кім тыныш?" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір бағытта тыныш жүру әдебіне үйрету, аяқтың табанын толық басып және аяқтың ұшымен жүріп қимылдау дағдыларын қалыптастыру; сигналға сай қозғалуға	жатыр. - Аспанымыз сұр (көгілдір). - Бірақ қыста күн суық. - Адамдарға қараңдаршы, жылы киінді. - Біз нені кидік? Балалар жауап бермей жатса да, үстіне көрсете де алады. - Қыс мезгілі. Суықта Қар жауады қалықтап. Қар жауады қалыптап, Аппақ қабықпен қаптап. Қыс мезгілі. Аппақ қала. Ақ көшелер. Ақ сала. Ақ көшелер. Ақ сала. Аулада тұр аққала. Д. Ахметова. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым	- Иә, бұл - қар. Ақ мақтадай ұлпа қар Жамылыпты қырқалар. Қалың-қалың тоң киіп, Маужырайды шыршалар. *Шәймерден Әлдибекұлы.* **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қарлы жолдарды басайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп, екі	Ары-бері шайқайды, "Ш-ш-ш" - деп дыбыстайды. - Желдің дыбысын біз қалай көрсетеміз? - Иә, "ш-ш-ш" дейміз. - Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу. **"Пойыз" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір сапқа тұрып, бір-бірінен қалмай, бір-біріне соғылмай, ересек бастаған бағытпен жүруді үйрету; өзге балалардың жанында	айтып, қимылдарды қосылып жасауға шақырады. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Сағаттар" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигналмен белгілі қимылдарды жасауға жаттықтыру; сигнал бойынша сапқа жиналып, педагогтің соңынан жүру дағдыларын жетілдіру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; сағаттың жүрісі туралы алғашқы ұғымдарды

	ынталандыру. - Балалар, ал қазір, аяқтарымызды нық басып, менің соңымнан сайға қарай жүрейік. Сайға қарай адымдаймыз, Түрлі дыбысты тыңдаймыз. Көрейік. Бұл қай бұрыш? Тыңдайық. Тыныш ... Тыныш ... - Қанекей, аяқтың ұшымен тыныш жүрейік ... - Бұл жақта не бар екен? - Тамаша ... Педагог белгілі объектіні тапқандарын айтады, балаларды мақтайды. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі, жүру бағыттары ауысады. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл немесе сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-бірімен соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары, және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай белгілі қимылдарды жасауды ұсынады:	аяқпен секіріп, жүгіріп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөзбен қимылдарға ынталандырады. - Алдымызда ұзынша, Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық, Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік. Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай! Жүгіріп болдық, жүрейік, Тыныс алып, үлгерейік. Тыныс алып болайық, Қадам басып,	ойын ойнап, жағымды әсерлерге бөлене білу қабілетін дамыту. Педагог балаларды сапқа жинайды. Смартфонға пойыздың сигналы жазылған аудионы тыңдатуға болады. - Балалар, естіп тұрсыңдар ма? - Иә, бізді пойыз жолға шығуға шақырады. - Қанекей, сапқа жиналайық, пойыз болайық. - Ту-ту жүрдік, Ту-ту-у ... Біз алысқа - Ту-ту-у .. Жүр соңымнан - Қалма! Кім өжет жан? Алға! Д. Ахметова **"Доптар сияқты секірейік" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орында екі аяқпен сигнал	қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға сағаттың қимылын еркін тұрып орындауға, сигнал бойынша сапқа жиналып, жүруге шақырады. Тақпақты оқи жүреді. *"Тик-так".* "Тик-так, тик-так," Жүрсін сағат. Біз сағатқа ұқсап, Жүреміз: "тоқ-тақ". Д. Ахметова Ойын бірнеше рет өткізіледі. **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.

	балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	- жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар! Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа,	тоқтайық ... Д. Ахметова **"Көпірден өт" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.	бойынша секіре білу қабілеттерін дамыту; шымырлыққа, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.	

		достыққа тәрбиелеу.			
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Дәмді тағам дайын, пай, пай ... Шақырады шебер аспаз апай (ағай) **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Нүктелі массаж. Суық тиюге және тұмауға қарсы жаттығулар жасау арқылы балалардың денсаулығын нығайту, дене сымбатын жетілдіру, қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту. - Тамағымыз ауырмау үшін, қолымызбен тамағымызды жоғары-төмен уқалау. - Түшкіріп, тұмауратпау үшін, нұсқаушы саусағымызбен танауымыздың екі жағын кезектеп үйкелеу. - Қолымызды маңдайымызға қойып уқалау. - Құлағымыз ауырмау үшін, нұсқаушы және ортаңғы саусағымызбен құлағымызды алдынан және артынан уқалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Қуыршаққа тарақ". Мақсат-міндеттер. Балаларды көк қарындаш арқылы көлденең жатқан	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Етікші". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Етікші" ертегісімен таныстыра отырып,	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Аспазға көмектесейік". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі тең не	**Мүсіндеуден ойын-жаттығулар** "Түймелер". Мақсат-міндеттер. Балалардың киімдер туралы білімдерін жетілдіру, киімді	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Орманшының аңдары". Мақсат-міндеттер. Орман жануарлары туралы ұғымдарын кеңейте отырып, балалардың

	қағаздың екі жағында тіке сызықты жүргізіп, төменгі шеттерін түзу және доғалы сызықпен қосып, арасын қысқа, түзу, тіке сызықтар қатарымен толтырып, тарақ бейнесін салуға үйрету. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Шаштараз".** Мақсат-міндеттер: балаларды шаштараз кәсібімен таныстыру, қарым-қатынас мәдениетін дамыту, балалардың сөздік қорын кеңейту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	оларды көркем шығармашылыққа баулу; ертегі кейіпкерлерінің қимылдары мен сөздерін қайталап айтуға жаттықтыру. **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы	тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және теңдестіруге үйрету; заттар жұптарын тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдану іскерлігін қалыптастыру; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай, бір-біреуден салу тәртібіне дағдыландыру; зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, қабылдау және ойлау қабілеттерін дамыту. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Жүргізуші".** Мақсат-міндеттер: жүргізушінің жұмысы туралы білімдер мен дағдыларды бекіту, ойынға деген қызығушылықты дамыту, жүргізушінің жұмысына деген құрметін арттыру.	түймемен түймелеудің маңызы туралы түсініктер беру; өзіне-өзі қызмет көрсету негіздерін қалыптастыру. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Емхана".** Мақсат-міндеттер: балалардың рөлдерді қабылдау қабілетін дамыту бойынша медицина қызметінің мәнін ашу, ойынға деген қызығушылықты дамыту, балалардың арасында жағымды қатынастарды қалыптастыру, дәрігердің жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**	қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. Орман жануарлары туралы көркем сөздерді пайдалана отырып, сөздік қорын молайту. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Жедел жәрдем".** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер, медбике мамандықтарына қызығушылығын ояту; науқасқа деген сезімталдықты, зейінділікті, мейірімділікке, жауап беру, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**

		басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**		
Балалармен жеке жұмыс	**"Танкист" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. "Танкист" (Тұрсын Жұртбаев) Танкі мініп, өскенде, Қорғаймын мен елімді. Таптамаймын еш жерде Гүлдер менен егінді.	**Санамақ айтқызу. (Ермек Өтетілеуов)** Жиналған соң достары, Қазтай өзі басқарды, Қызықты ойын басталды: Бірі болды бақшашы, Екіншісі - егінші, Үшіншісі - бақташы, Төртіншісі - теңізші. Бесіншісі - балташы, Алтыншысы - аспазшы.	**"Пошташы" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. "Пошташы" (Ескермес Ескендіров) Күні бойы жол жүріп, Көрген емес болдырып Қайтады үйге, алғысты Қапшығына толтырып.	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы	**"Құрылысшы" тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. "Құрылысшы" (Шекербек Садыханов) Қолда темір қалағым, Саздан сарай қаладым. Алматыдан аумайтын Әсем қала саламын. **(көркем әдебиет)**

	(көркем әдебиет)	Жетіншісі - жылқышы, Сегізінші - сырнайшы, Тоғызыншы - тігінші, Оныншысы - орманшы. **(сөйлеуді дамыту)**	**(көркем әдебиет)**	мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Көрнекті ғимарат" құрылыс ойыны.** Мақсат-міндеттер. Текшелерден көрнекті ғимарат құрастыру. **(құрастыру)**
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің				

	қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Өнер бұрышында бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру)** Мақсат-міндеттер. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. **(сурет салу)** Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Психолог кеңесі. Мысалы: "Ересектердің балаларға үлгі көрсетуі, салауатты өмір салтына баулуы".	Ата-аналарға кеңес. "Балалардың қол саусақ моторикаларын дамытамыз".	Ата-аналарға кеңес. "Қазіргі заманғы отбасындағы қатынастар".	Ата-аналарға кеңес. "Балалардың озбыр мінез-құлқының бастаулары".	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	«Сазген» бөбекжай –балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	«Балапан»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	А.Тәттібай				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**13.02-17.02.2023ж. 3- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	13.02.2023.	14.02.2023.	15.02.2023.	16.02.2023.	17.02.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Еңбекке деген тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу; сүлгіні жеке ұяшыққа іліп қоюды үйрету; ересектерге көмектесуге ынталандыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды жеке киім шкафтарында тәртіпті сақтауға үйрету, шкафты киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді орнына мұқият бүктеу	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балалардың өз төсегіне күтім жасау бойынша біліктері мен дағдыларын қалыптастыру; ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерге жарық пен ылғалдың қажеттігі туралы балалардың білімдерін кеңейту, су және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту;	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

		іскерліктерін дамыту.	бойынша дербестігі мен дағдыларын дамыту.	қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға, оған қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	
	"Лото" үстел ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(математика негіздері)**	**"Ұқсайды – ұқсамайды" заттармен ойналатын ойын.** Дидактикалық міндеті: балаларды заттарды салыстыруға түрі, түсі, формасы, көлемі, материалы бойынша ұқсастықтарын байқауға үйрету; байқағыштығын, ойлауын, тілін дамыту. Ойын ережесі: екі затты алып, оның ұқсастықтарын көрсету іскерлігі. Кімді көрсетсе, сол жауап береді. Ойын әрекеттері: ұқсас заттарды іздеу. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері, қоршаған**	**"Ақылды көліктер" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: адамдардың жұмыстарын жеңілтуде көліктердің көмегі туралы балалардың білімдерін бекіту; істейтін қызметтеріне қарай көліктерді топтастыруға, аттарын дұрыс атауға үйрету, сөздік қорларын молайту.	**"Біздің көмекшілеріміз не?" үстел-үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: ересектердің жұмысын жеңілдететін тұрмыстық заттар туралы балалардың білімдерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Би билеген баламыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды эмоцияларын, дене мүшелерін дамыту.. Жаттығу жасап көреміз, (Адымдау) Қолды көкке көтереміз, (Қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (Қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (Оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (Оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (Сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (Қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (Шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Суретті құрастыр" ойыны.**

		ортамен танысу) Мақсат-міндеттер. Кейбір дауыссыз (к-қ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **(қазақ тілі)**			Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету. **(математика негіздері)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ текшелермен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (дәл осы жаттығу сол жаққа және 4 рет қайталанады). 3.Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, екі қолды көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** "Тап-таза қолдар" ойын жаттығуы Мақсат-міндеттер: Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға				

	үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырады күніміз. Жарқырайды даламыз. Қайырлы таң, Қайырлы күн, балалар! **(сөйлеуді дамыту)**	Зейінді дамытуға арналған жаттығу. **"Кім бәрінен де мұқиятты".** Баланы теріс қаратып, өз киіміңіз немесе бөлмедегі заттар туралы сұрау.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен оқу қызметіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қуанамын мен де, қуанасың сен де. Қуанайық достарым, арайлап атқан күнге. Бүгінгі күніміз сәтті өтсін. Бәріңе сәттілік	**"Жіпті шардың түсіне қарай ірікте" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түстерді ажырата отырып, көру қабілетінің артуына және көз қарашығының демалу жаттығуларын жасатуға арналған ортаңғы топтағы түстерді бекітуге пайдаланылады.	**"Құстар" сөздік ойыны.** Дидактикалық міндеті: балаларды сөзі мен әрекетін сәйкестендіре білуге жаттықтыру; балалардың тілін белсендіруді жалғастыру. Ойын ережесі: құс болып жүрген балалар өз әрекетін тақпақтың сөздерімен сәйкестендіруі керек. Құстар өз қалауымен басқа құстарды таңдай алады. Ойын әрекеті: құстардың қозғалысын келтіру: жаңа құстарды таңдау; құстарды бейнелейтін бас киімдерді қолдану.

			тілеймін! **(сөйлеуді дамыту)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Үш аяқты тұлпарым (велосипед)". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; отырған күйінде екі аяқтың арасынан допты домалатып, орнынан тұрып, қуып жетуге үйрету; қойылған заттардың арасынан "жылан" жүріспен жүруге жаттықтыру.	**Дене шынықтыру** "Велосипедтер зырылдайды". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін жетілдіру; көлденең қойылған нысанаға затты лақтыруды үйрету; балаларды зерек болуға және бір-біріне қажетіне қарай көмек беруге үйрету.	**Музыка** "Кір жуу машинасы". Мақсат-міндеттер. Балаларды тұрмыста қолданылатын заттар туралы жаңа әнді тыңдап, оның сипатын ажырата білуге үйрету; әннің сөздік мағынасына ерекше мән беру қабілетін қалыптастыру; әнді дұрыс айтуға және ырғақтық қимылдарды үйлесімді жасауға дағдыландыру; музыкалық аспапта ойнау қабілетін шыңдау; әнді тыңдау кезінде зейіні мен есте сақтау қабілетін және музыкалық шығармашылығын дамыту.	**Дене шынықтыру** "Велоипед теуіп көрдіңдер ме?" Мақсат-міндеттер. Балаларда екі аяқтың арасынан допды домалатып, орнынан тұрып қуып жету жаттығуын және қойылған заттар арасынан "кірпі" секілді төрт тағандап жүру техникаларын бекіту; гимнастикалық шеңбердің арасынан өту іскерліктерін дамыту.	**Қазақ тілі** "Тұрмыстық техника" . Қауіпсіздік сақтау. Мақсат-міндеттер. Тұрмыстық техниканың түрлері туралы, тұрмыстық техниканың мақсаты туралы білімді бекіту, оларды мақсатына қарай ажыратуды үйрету: үтікпен киім үтіктейді, шаңсорғыш шаң жинайды, кір жуу машинасымен кір жуылады және тағы басқа. Электр құрылғылары және қауіпсіздік ережелерін бекіту. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, қазақ тіліндегі сөздерді есту арқылы қабылдау қабілетін және есту зейінін дамыту, монологтық сөйлеу негіздерін, ойлау қабілетін дамыту; жағымды көңіл күйін білдіре алуы. Тұрмыстық техниканы қолдану кезінде ұқыптылыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Серуен	**Адамның жүру және секіру қимылдарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын адамның жүру, секіру қимылдарының ерекшеліктеріне аудару; жүруде адам аяқтарын кезек көтеріп, қадам басып жатқанын, секіруде екі аяқтармен бірге секіретінін байқату; қимылды жаттығулардан жағымды әсер алуға тәрбиелеу. - Кел, балақай, қатарға, Біз шығамыз сапарға. Сап түзеп, алға жүріп, Көңілді шапалақ соғып. - Алақай! Алақай! - Балалар, біз қазір қандай қимылдар жасадық? Педагог сұрақ қойған сайын қимыл үлгісін көрсетіп жатады. - Жарайсыңдар: бірінші рет біз жүрдік, екінші	**Бағдаршамды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға бағдаршам туралы ұғым беру, бағдаршамның түсі үш түрлі шамдарының кезегімен жанып, көше қозғалысына әсер ететінін байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. Егер жақын көшеде бағдаршам көрінбей жатса немесе бағдаршам болмаса, педагог бағдаршамның пішінін немесе суретін көрсетуі мүмкін. - Балалар, бұл не? - Бұл - бағдаршам. Қайталайықшы. - Жарайсыңдар! - Бағдаршам не үшін керек?	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың шиқылдаған дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл нелердің дыбыстары шығады? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстар шиқылдайды. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:**	**Жүргіншілерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын көшеде өткен адамдардың қимылдарына аударту, ересек адамдар мен кіші жастағы (баланы) ажыратуға үйрету; адамның дене мүшелері жайында алғашқы ұғымдар беру; топтастармен жағымды эмоцияларға бөлене білу қабілетін арттыру. - Балалар, көшеде сендер кімдерді көріп тұрсыңдар? Атаңдаршы? Балалар ағай, апай, бала деп атауы мүмкін. - Жарайсыңдар! - Ағайлар мен апайлар сияқты үлкен болу үшін, біз	**"Қырауды бақылау." (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып кету. Қырау түскен ағаштарды бақылау. Темір затқа үрлеп көрейік. Оған қырау түсті, біздің буымыз суықтан қырауға айналды. Сонымен қырау бұл кәдімгі бу, ол әйнек шынысына, ағаш бұтақтарына, басқа заттарға қатып, қырауға айналған. Қырау күннің ашық кезінде пайда болады. Көркем сөз. Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады. **Қимылды ойын. «Ақ қоян». (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылды жаттығуларды жасауды үйрету, тапқырлық таныта білу. **Еңбек:** бір-біріне кедергі жасамай, жұмыс істеуге үйрету. **(еңбек дағдылары)** Жеке жұмыс: тәжірибе жасау: мұз бу су (заттың бір түрден басқа түрге айналуы). Жорамал.

	рет біз секірдік. - Біз бір аяқпен секірдік пе? - Біз екі аяқпен секірдік. Жарайсыңдар! - Олай болса, жүріп те секірейікші. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Біз көңілді баламыз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Балаларды белгілі жаттығуларға еліктей білуге машықтандыру, жаттығулардан жағымды әсер алуға ынталандыру.	"Бағдаршамдар ұйықтамайды". Бағдаршамдар ұйықтамайды, Жымыңдайды, жымыңдайды. Бір қарасаң – қып-қызыл, Екі десе – сап-сары. Тоқтай тұрсаң – жап-жасыл. Көзі көп, біреу басы. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары**: балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл,	балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қораз" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру, көркем әдебиет)** Балаларды қораздың (әтеш) қимылдарына еліктеуге ынталандыру, тізелерін жоғары көтеріп, қолдарымен екі санын сыртынан соққылауға үйрету, бұлшық еттерін дамыту; жасалған жаттығудан жағымды әсер алуға	өсуіміз керек. - Мен өсемін, Бойым өседі. Ойым өседі. Өзіме: "Өс-өс-өс!" – деймін. Жаттығу екі рет өткізіледі. Педагог балаларға адамдардың марш адымын көрсетуді ұсынады. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимылды ойыны. "Пингвиндер сапта жүреді". (дене шынықтыру, көркем әдебиет)**	Ағашқа қырау түссе, аяз болады. Тұман болса, күн жылынады. Егерде түнде қырау түссе, күндіз қар жаумайды. Жұмбақ. Қанат сияқты ақ, Ұлпа боп жерде жатады. **Қимылды ойын "Ақсерек - көксерек" (дене шынықтыру)** Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа бөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20-30 қадам. 1-ші топ. Ойынды бастайды Ақсерек-ау, ақ серек, Бізден сізге кім керек. 2-ші топ. Ақсерек-ау, ақ серек, Сізден бізге ... (бала аты) керек. Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек. Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады, өте алмаса сол топта қалады. Ойын осылай жалғаса береді.

	- Біз көңілді балалармыз, Қатар-қатармен тұрамыз, Көтереміз иықты, Бақылаймыз жан-жақты. Жүріп-жүріп асықпай, Тез өсеміз, алақай! **"Өз орныңды тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.	жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық,	талпындыру. Педагог балаларға қоразды қимылдарын көрсетеді. - Балалар, мен қандай құсты көрсетемін? - Иә, бұл құс - қораз. Жарайсыңдар! - Қанекей, менің соңымнан қайталайықшы, қоразға ұқсап қимылдайық. - Қораз! Қораз! Тыңдашы біраз. Алтын сенің айдарың, Көрініп тұр айбарың. Терезеден бір қара, Бұршақ берем мың дана. Д. Ахметова - Жарайсыңдар! - Балалар, ал қораз қалай дыбыстайды? - Иә, қораз "ку-ка-ре-ку" дейді. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	Балалардың белгі бойынша жан-жаққа жүгіру және белгі бойынша сапқа, педагогтің соңынан жүру дағдыларын қалыптастыру, кеңістікті бағдарлауға үйрету; пингвин құсы туралы алғашқы ұғымдар қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға пингвиннің суретін көрсетеді, пингвинше жүру үлгісін көрсетеді, содан соң балаларды сөздеріне, қимылдарына еруге ынталандырады. - Пингвиндер ұқсап жүрейік, Оңға-солға теңселейік: Топ-топ-топ, топ-топ-топ, Оңға-солға теңселейік.	

		машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда нысанаға (қарды) дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту.	балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.	Ал енді, пингвиндер, тоқта! Қане, жиналыңдар сапқа! Бір-бірімізден қалмаймыз, Сапта жүріп, ай, жараймыз! Д. Ахметова **"Допты (қарды) қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті	

				бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** "Тап-таза қолдар" ойын жаттығуы Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақ жаттығулары.** "Көңілді аяқтар" Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат!				

	Мәдени–гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Дастарқан жаю дәстүрі". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі түрлі зат топтарын салыстыруда тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдануға үйрету, салыстыру нәтижесін айтқызып үйрету; жазықтықтағы сол жақты, оң жақты, ортасын, жоғары, төмен жақтарын анықтап, жаттығулар орындауға үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, ойлау қабілетін дамыту. **Ұлттық ойын "Арқан тарту"** Бұл екі топқа бөлінген балалармен немесе екі баламен ойналады.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Диван". Мақсат-міндеттер. Балаларды кірпіштерді, білеулерді өзара түрлі орналастырып, диванды жасауға үйрету; кірпіштің қасиеттерін іс-тәжірибеге, үлгіге және педагогтің нұсқамаларына сүйеніп, зерттеу жасауға жаттықтыру. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Үтіктің қасиеті". Мақсат-міндеттер. Балалардың үтік туралы білімдерін қалыптастыру; үтіктің тұрмыстағы қолданылу	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Таза болайық". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа ән тыңдауда оның сипаты мен ерекшелігін ажырата білуге үйрету; ән айту кезінде әуеннің мағынасын түсіне отырып, эмоционалды қабылдай білу қабілетін қалыптастыру; топпен ілесе ән айту ережелеріне дағдыландыру; би элементтерін музыка ырғағына сай үйлесімді жасай білуге жаттықтыру; музыкадағы жоғары және төмен дыбыстарды ажырата білу қабілетін	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Сағат". Мақсат-міндеттер. Балаларды қылқалам арқылы шеңбер сұлбасының бойын, арасына бірдей қашықтықты сақтап жақпалармен безендіруге үйрету. **Ұлттық ойын "Киіз үй"** Ортаға арқалығына орамал ілінген төрт орындық қойылады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, нұсқаушының дабылы бойынша «киіз үй» құрады: орамалдың бұрышынан ұстап жоғары көтереді.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Қар тазалаушы трактор". Мақсат-міндеттер. Балалардың қардың және трактордың ерекшеліктері туралы ұғымдарын кеңейте отырып, балалардың қарапайым тәжірибелік-зерттеу жүргізе білу дағдыларын қалыптастыру; қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. **Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Қимылдарды қайталаймыз".** Аталған ойынның тағы бір нұсқасы. Сіз қандай да бір қимылды көрсетесіз, ал балалар біреуінен немесе екеуінен басқа барлық қимылдарды қайталайды. Мысалы, егер жүргізуші қолын жоғары көтерсе, балалар шапалақ ұруы керек; қолдары екі жаққа созылғанда, балалар аяқтарын тыпырлатады. Кім қателессе, сол жүргізуші атанады.

	Арқанның екі жағынан екі бала немесе екі топқа бөлінген балалар тартысады. Қай топ арқанды өз жағына тартып алып келсе, сол топ жеңіске жетеді. Екі бала тартысқанда қай бала өзіне қарай арқанды тартып екінші баланы құлатса, құламаған бала жеңіске жетеді.	ерекшеліктері жайлы түсініктерін кеңейту; үлкендердің үтікпен жұмыс істеу әрекетін бақылау дағдыларын жетілдіру; техника және адам туралы ұғым беру.	жетілдіру; техника туралы ұғымдарын кеңейту. **Сюжетті-рөлдік ойыны: "Отбасы".** Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылықты дамыту, балалардың арасындағы жағымды қатынастарды қалыптастыру. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**		**(дене шынықтыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Жаңылтпаштар айту** 1) Ала-ала алашалар, Тамаша олар, Оған кім таласа алар. 2) Тақпақ жаттап, Айтсақ жақсы-ақ. Жатқа тақпақ, Жатта тақ-тақ. 3) Ата мен әже, ана да, Алма мен алмұрт тереді, Ауырға Арман бала да, Арбамен тасып береді. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы. "Қонжық".** Қонжық жүрсе орманда, (жұдырықтарды қысып, бір жағымен үстелге, тізеге соққылау). Томпаң-томпаң басады. Қорбаң-қорбаң қорбаңдап, (алақандарды ашып, саусақ ұштарын бір-біріне қарсы салып,	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы	**Жұмбақтар** Жай да үнсіз тұрады, Біреу келсе тез жат деп, Қоңырауын ұрады, Дабыл қағып безектеп. (Телефон) Іші салқын,мұзы бар, Күнкей қашқан қой сынды, Жылыда тез бұзылар, Барша тағам тығылар. (Тоңазытқыш) Тоққа тисе мұрты	**Санамақ** Төртеу санның көркі екен. Төрт аяқпен жануар, Стол, төсек... тағы бар.. Төрт аяқпен нық тұрар, Төрт бірлікті ұқтырар. Бес дегеннің цифры, Қарап тұрсаң оп-оңай. Үштің басын қайырып, Қоя салған жай бұрап. Ә. Табылдиев **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

		алақандардың ішкі жағымен соққылау) Бізді көрсе - қашады. (саусақтарды алға қарату, кезекпен соққылау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы жиһаздар мен техника және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	ұзын, Табанымен жазық Киімдердің қыртысын, Береді тез жазып.(Үтік) Кір-қоқысты сүймейді, Сыртқа қуып сүйрейді.(Сыпырғыш) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.				

	Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Өнер бұрышында бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру)** Мақсат-міндеттер. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. **(сурет салу)** Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарға кеңес. "Балаларға жолда жүру ережесі туралы түсіндірудің маңызы".	Психолог кеңесі: "Бала тілін дамыту".	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары".	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген» бөбекжай- балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан»**тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	А.Тәттібай				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**20.02-24.02.2023ж. 4- апта ақпан айы**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	20.02.2023.	21.02.2023.	22.02.2023.	23.02.2023.	24.02.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Егер балаңыз төбелесе беретін болса" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Гигиеналық дағдыларды сақтай отырып, балалардың сумен жұмыс істеу іскерліктерін жетілдіру (жеңдерін түріп, сулау және матаны сығу, қажет болса шаю және	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу жабдықтарын: қасық, шанышқы,	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өз орындарында оқулықтар мен ойыншықтарды өз бетімен, әдемі және ұқыпты етіп орналастыру, шкафтардағы тәртіпті сақтау.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаң сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Төсек жапқыштарын өздігінен кигізуге және шешуге, ересектерге барлық мүмкін болатын көмектерді көрсету, көмектесуге деген ұмтылысты және басқалардың жұмысына құрметпен қарау.

	жуу).	пышақты қойып шығу.			
	"Кімге не керек?" дидактикалық ойыны, үстел үсті ойындары, саусақ жаттығулары.	**Құрылыс ойындары:** "Спорт алаңын құрастыру", "Қуыршаққа арналған спорт алаңы". **(құрастыру)** **"Мен қандай спортпен шұғылданатынымды тауып көрші" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: спорт түрлері жайлы білімдерін толықтыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**Суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер. "Спорт түрлері" тақырыбында суреттер қарастыру. Балабақшаның ішінде саяхат жасау. Суреттер бойынша әңгімелесу.	**"Денсаулық" және "спорт" туралы әңгімелесу.** **"Дене мүшелерін ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: дене мүшелер жайлы білімдерін толықтыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**Үстел үсті ойындары: пазлдар. "Спорт" және "денсаулық" туралы әңгімелесу.**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (алақанға шақ текшелермен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар қолдарын алға созып, алақандарын ашып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 2.1. Оңға бұрылып, қолдарын созып, текшелерін көрсетіп "міне" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (дәл осы жаттығу сол жаққа және 4 рет қайталанады). 3.Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене бос, қол төменде. 3.1. Жерге отырып, қолдарын алға созып "міне" деген сөзді айтады.				

	3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, текше ұстаған қол көкірек тұсында. 4.1. Бір орында тұрып секіру, екі қолды көкірек тұсында ұстап, алақандарын жұму. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** "Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Дәрумендер дегеніміз не?" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: дәрумендердің адам ағзасына тигізер пайдасы туралы білім беру; "денсаулық", "дәрумендер" деген түсініктермен	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен	**"Спортшыл отбасы" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру.**	**"Денсаулық" тақырыбында мақал-мәтелдер жаттау.**	**"Отбасында кім қандай спортпен шұғылданады?" сөздік ойыны.**

	таныстыру; көгөністер мен жеміс - жидектер туралы білімдерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту)**	қабылдауға тәрбиелеу. Қайырлы таң! Жаңа күн құтты болсын! Мейірім мен жылулыққа орта толсын! Жақсы бастап күнімізді қарсы алайық, Көп жұмыс бітірейік, шаршамайық! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту)**			
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Салауатты өмір". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; отырған күйінде екі аяқтың арасынан допты домалатып, орнынан тұрып қуып жетуге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Шынықсақ - шымыр боламыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда отырған күйінде екі аяқтың арасынан допты домалатып, орнынан тұрып қуып жету және екінші 3 м қашықтықта алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру техникаларын дамыту; спорт және денсаулық туралы	**Музыка** "Күлкі - шаттық шуағы". Мақсат-міндеттер. Балаларды күлкі туралы жаңа әнді тыңдап, оның сипатына ерекше мән беруге үйрету; әннің сөздік мағынасын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; әнді дұрыс айтуға дағдыландыру; ырғақтық қимылдарды тез	**Дене шынықтыру** "Кенгуру секілді секіреміз". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; балаларда бір орыннан ұзындыққа секіруге жаттықтыру.	**Қазақ тілі** «Данаға арналған дастархан». Азық-түліктер. «Азық-түлік» тақырыбына қатысты сөздерді қазақ тілінде айтуды үйрету, екпіндерді дұрыс қолдану; ойын барысында сұрақтарға жауап бере отырып, қарапайым сөйлемдер құруды, жаңа сөздердің септік жалғауларын анық қайталап айтқызу.

		білімдерін толықтыра отырып, спортпен шұғылдануға ынталандыру.	қабылдауын және әнді тыңдау кезінде зейіні мен есте сақтауын дамыту; музыкалық аспапта ойнай білуін әрі қарай жаттықтыру; музыкалық шығармашылығы пен сауаттылығын қалыптастыру.		
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Қарғаны бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: қарға жайлы білімдерін кеңейту; оның тіршілік ету ортасы, сыртқы түрі, қоректенуі, көбеюі туралы білімдерін тереңдету; құстарға деген ізгілік сезімдерін, оларға қамқорлық жасауға ұмтылуға тәрбиелеу. **Ересек адамдармен**	**Құстардың қардың бетіндегі іздерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: қыстайтын құстар туралы білімдерін толықтыру, қай құстың ізі екенін ажырату іскерліктерін жетілдіру; байқағыштық пен зейінділікке тәрбиелеу. **Ересек адамдармен**	**Ұлпақарларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ұлпақарлардың қасиеттері туралы білімдерін бекіту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (жолдарды қардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген	**Қыстап жатқан құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: қыстайтын құстар туралы түсініктерін дамыту; оларға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ағаштардың	**Балабақша алаңындағы өзгерістерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: айналадағы өзгерістерді байқауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (барлығы бірге ұйымдасып жолды қардан тазартуға үйрету). Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс жасау қабілетін бекіту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Үйсіз қоян".** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша әрекеттерді тез

	бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (учаскедегі жолдарды қар мен қоқыстардан тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке, көпшілдікке тәрбиелеу, бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қарғалар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяғымен секіруді, әртүрлі бағытта жүгіруді, мәтінді анық және дұрыс айтуды үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: "жылан" секілді жүгіру іскерліктерін	**бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (қардан төбешік жасау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген сүйіспеншілік пен достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Мысық пен тышқандар", "Доп" (2-3 ойнатылады). (дене шынықтыру) Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру техникаларын жетілдіру, жеңілдікті, жігерлі қимылдарды қалыптастыру.	позитивті қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Боран", "Секірейік". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: заттарды бұзып алмай, қар ғимараттары арасында бірінің артынан бірін жүгіруге үйрету, педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет ете білуге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері: "Келесі кім?" (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бір жерден және жүгіріп ұзындыққа секіруді үйрету.	айналасына қар күреу). Мақсат-міндеттер: еңбек етуге, үлкендерге көмектесуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Мысықтар мен тышқандар", "Секірейік". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша тез қозғалуды үйрету; дыбыстарды айтуға жаттығу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылдамдықпен жүгіру қабілетін бекіту; лақтырудың дәлдігі мен күшін дамыту.	орындауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту, жылдамдықпен жүгіру қабілетін бекіту; лақтырудың дәлдігі мен күшін дамыту.**

	жетілдіру; қатарға қойылған заттарды айнала жүгіруге машықтандыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** "Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Көркем сөз. Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Қанаттарымызды күнге жылытайық".** Балалар шалқасынан жатады, қолдары жандарында; қолдарын жоғары көтеріп, "жылынайық" деп айтады да, қайта түсіреді. **"Аяқтарыңды жасыр" жаттығуы.** Балалар шалқасынан жатады, аяқтарын жоғары көтеріп, "аяқтарыңды жасыр" деп, аяқтарын қайтадан кереуетке жайлап түсіреді. **Кереуеттерінің жандарынан жүру.** Алтын айдарлы әтеш, Адымдап келе жатыр.				

	Балапандарын қуып, Қораға қамап жатыр. Қос аяқпен бір орында және алға қарай жылжып секіру. Қолдар еркін. **Шынықтыру іс-шаралары.** Дымқыл шүберекпен сүртіну, ысқылау. Дәстүрден тыс әр түрлі кедергілері бар денсаулық жолдарымен жүру.				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Доп" тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсат-міндеттер. Балаларды доп туралы тақпақ мазмұнымен таныстыру, көркем сөз арқылы доптың қасиеттері жөнінде білімдерін толықтыру, затты сипаттау тәртібін бекіту. **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы,	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Текшелер". Мақсат-міндеттер. Балаларды қағаз бетіндегі көлденең сызық бойына текше пішіндерін (кубиктерді), кезекпен тізіп салуда жаттықтыру; текшені салуда бір-бірінен сәл алшақ орналасқан тік сызықтардың үстіңгі және төменгі ұштарын көлденең түзу сызықпен қосуға үйрету. **Ұлттық ойын "Соқыр теке"** Балалар дөңгелене	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Жиналған ойыншықтар". Мақсат-міндеттер. Балаларды геометриялық пішінді заттарды үлкенінен бастап кішкентайына дейін жинақтау тәртібіне, кезекпен жапсыруға үйрету; геометриялық пішіндердің қасиеттері, заттарды салыстыру амалдары жөнінде білімдерін бекіту. **Тақпақ жаттау** Қымыз Жеңгем бие сауады,	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Спортшылар бәріміз" Мақсат-міндеттер. Балалардың екі тең не тең емес заттар тобын ұзындығы немесе саны бойынша салыстыру іскерліктерін жетілдіру, салыстырудың нәтижесін айтқызып үйрету; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай салу тәсіліне жаттықтыру; көз өлшемін, зейінді, қолдың ұсақ	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Кім күшті?" Мақсат-міндеттер. Балаларды "Кім күшті?" өлеңімен таныстыра отырып, мазмұны бойынша мәтіндегі жолдарды мәнерлеп оқу; ұзақ шығарма мазмұнын зейін қойып, мұқият тыңдауға үйрету. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Емдік өсімдіктер". Мақсат-міндеттер. Емдік өсімдіктерге байланысты көркем сөздерді пайдалана отырып, балалардың сөздік қорын молайту; қарапайым тәжірибелік-зерттеу жүргізе білу дағдыларын қалыптастыру; ойлау қабілеті мен зейінін, дүниетанымы мен есте сақтауын және байқампаздығын

	оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	тұрады. Топ ішінен бір баланың көзі байланады.Балалар: Бота, бұзау, қозы, лақ, Қайда кеткен құлыншақ.Соқыр теке бақ-бақ, Мені ізден тап-тап - деп өлеңмен айтады. Содан кейін Соқыр теке (көзі байлаулы бала) балаларды қуалайды немесе балалар оның жанына келіп түртіп қашады. Соқыр теке ұстап алғанбаланың көзі байланады да ол «соқыр теке» рөлін атқарады. Ойын осылай жалғаса береді.	Ағам саба піседі. «Денсаулыққа дауалы», Деп үлкендер ішеді. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. **Сюжетті-рөлдік ойыны: "Тазалықты сақтайық".** Мақсат-міндеттер: ойынға деген қызығушылықты дамыту; балалар арасындағы жағымды қатынастарды қалыптастыру; тазалыққа ұқыпты қарауды тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	дамыту.
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы. "Дәрумендер".** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды).	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды	**"Кел, санайық санамақ" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай	**Тақпақ айту** **Біз осылай өсеміз** Суда жүзіп өсеміз, Қырда жүріп өсеміз. Күнде қызып өсеміз, Құмда шыжып өсеміз.	**Суреттер қарастыру.** "Дені саудың - жаны сау" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру. Сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауапты талап ету.

	Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды). Қанттан сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді). Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді). Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы денсаулық және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел, санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармағым алғашқы, Балаң үйрек жалғасы. Ортан терек атасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан Бәріне ортақ алақан. **(сөйлеуді дамыту)**	Таулар көріп өсеміз, Баулар егіп өсеміз. Жеміс теріп өсеміз, Жеңіскер боп өсеміз. Талаптанып өсеміз, Қанаттанып өсеміз, Талаптанып, қанаттанып өсеміз! М.Әлімбаев **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бәтеңкесін реттілікпен киюін қадағалау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту,				

және тағы басқа әрекеттер)	балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады. Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Өнер бұрышында бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру)** Мақсат-міндеттер. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. **(сурет салу)** Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес. "Спортпен шұғылданудың маңызы".	Тәрбиеленушілердің ата-аналарын мектепке дейінгі жастағы балалардың үйде және балабақша жағдайында	"Жеке бас гигиенасының басты ережелері", "Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау	Кеңес. "Тез тамақтанудың зияны".	Ата-аналарға кеңес. "Баланың белсенділігі - оның денсаулығының кепілі".

		денсаулығын нығайтуға және сақтауға ықпал ететін негізгі факторлармен таныстыру.	керекпіз?" тақырыптарында әңгіме жүргізу.		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	«Сазген» бөбекжай- балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	«Балапан»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	А.Тәттібай				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**27.02-03.03.2023ж. 1-апта наурыз айы.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	27.02.2023.	28.02.2023.	01.03.2023.	02.03.2023.	03.03.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тамақ ішер кезде, табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинасу іскерліктеріне ынталандыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балабақшадағы арнайы жабдықтарды дұрыс пайдалану, қадірлеу, қайта орнына қою, бір-біріне көмек көрсетуге тәрбиелеу.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды балабақшадағы ойын бұрышындағы кезекшілікті атқару іскерліктерін жетілдіру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды топ бөлмесінде реттілікті сақтау; ойыншықтарды, құрылыс материалдарын өздігінен орнына жинау, оларды сындырмауға дағдыландыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларға өздерінің еңбегі туралы әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен ұстауды т.б.. естеріне салып отыру.

	Ойын жаттығулар Мақсат-міндеттер. Альбомдар мен сюжеттік суреттерді қарастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(математика негіздері, құрастыру)**	**"Ою саламыз" саусақ жыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен	**"Ол не?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір	**"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**«Ата-аналарға қамқорлық жасау»** Ойын мақсат-міндеттер: елгезектікке, ата-аналарға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу. Балалар бірнеше қадам қашықтықта педагогке қарама-қарсы тұрады. Педагог кезекпен балаларға допты лақтырып, мынадай жағдайларда қалай қамқорлық жасауға болатынын сұрайды: - анаң ауырып қалды; - анаң жұмыстан шаршап келді; - анаңның көңіл-күйі жоқ; - анаңның шаруасы көп; - әкеңнің жұмысында қолайсыздықтар болды. Ата-аналарға қалай көмектесуге болатынын ойлап тапқан бала алға бір қадам жасайды, бірінші болып тәрбиешіге жеткен бала жеңімпаз болады. Ойын соңында

		көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту)**	ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде балалардың ынтасын туғызу үшін матрешка туралы кітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгі бөлігіне балалардың назарын аударады, оларды салыстырады, соңынан қайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардың ең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібін көрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екенің анықтайды. Егер бала матрешканың өз		педагог балалардан өмірлік жағдайда өздері айтқандай әрекет етуді айтады. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**

			бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша тауып, оларды бойларына қарай қоя білсе, тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір- екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда қателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (доппен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар доптарын жоғары көтеріп, екі қолды қайшылайды. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын иыққа көтеріп, допты қояды. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, доп ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. Аяқтарын жинап, доп ұстаған қолдарымен құшақтайды. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Доптарын көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				

Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Ойын жаттығуы: Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. *Көркем сөз.* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Көңіл-күйді анықтау»** Ойынның мақсат-міндеттер: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу. Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір-	Көктем мезгілі, табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**«Сыпайы өтініш»** Ойынның мақсат-міндеттер: балаларды мейірімділікке, зейінділікке тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог түрлі бұйрықтар береді, мысалы, қолды жоғары көтер, қолыңды шапалақта, көзіңді жұм және	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар!

	бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріңе қарап, бір-бірінің қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады. Балалар тапсырманы жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**		т.б., бірақ «мархабат» сөзі айтылған өтініштерді ғана орындау керек. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Армысыз, қайырымды Аспан ата! Армысыз, мейрімді Жер - Ана! Армысыз, шұғылалы Алтын - Күн! Қуан, шаттан алақай! **(сөйлеуді дамыту)**	Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар! **(сөйлеуді дамыту)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Қарлығаштай қайратты". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қиғаш тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға сүйеніп, төрт тағандап өрмелеуге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Қайратты боламыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға сүйеніп, төрт тағандап өрмелеу және бір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанмен түсу жаттығуларын жасаудғы дағдыларын дамыту.	**Музыка** "Аялайық, аналарды бәріміз!" Мақсат-міндеттер. Балаларды ана туралы әннің сипатын ажырата білу және дыбысты есту қабілетін қалыптастыру; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын дамыту; әуеннің ырғағына ілесе отырып, музыкалық аспапта шығарманы ойнай білуге жаттықтыру. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу;	**Дене шынықтыру** "Биік секіреміз". Мақсат-міндеттер. Балаларда бір-бірден, шеңберге қайта тұру, саптағы өз орнын табу; екі аяқпен секіру дағдыларын дамыту; еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеуге үйрету; дене жаттығуларына қызығушылықтарын дамыту.	**Қазақ тілі** «Жыл құстары» Көктемге тән белгілердің қазақ тіліндегі атауларын таныстыруды жалғастыру (қар ериді, ағын сулар ағады, құстар ұшып келеді, күн жиі жарқырайды). Балалардың ұғымындағы құстар және олардың көктемдегі тіршілігі туралы білімдерін бекіту (құстар ұя салады, балапан басып шығарады). Сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту (қауырсын, қанаттар, құйрық, екі аяқ, тұмсық, құстарға тән қимыл-әрекеттер).

			эстетикалық талғамын, оқу қызметінде қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыру.		
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Сүңгі мұздарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды судың қасиеттерімен, оның әртүрлі күйлерімен таныстыруды жалғастыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (жолдардағы мұз бен қарды тазарту). Мақсат-міндеттер: күректермен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; тәуелсіздікке, ұқыптылыққа	**Қарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көктем туралы түсініктерін кеңейту, қардың қасиеттерін талдау, қарды бақылауды жалғастыру, қардың түсін (сұр, лас) қысқы түсімен салыстыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (учаскеде қоқыс жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер:	**Жинағыш көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктердің еңбекті қажет ететін жұмыстарды орындаудағы рөлі, олардың құрылымының ерекшеліктері туралы білімдерін кеңейту; сипаттама бойынша көліктердің бейнесін табу қабілеттерін шоғырландыру; технологияға деген қызығушылықты, үлкендердің еңбегін құрметтеуге	**Жүргізушінің жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жүргізушінің жұмысымен,көлік бөлшектерінің атауларымен танысуды жалғастыру; ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (балабақша аумағын қоқыстардан тазарту.) **(еңбек**	**Балабақша алаңында құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстарды түстері, көлемі, дауысы арқылы тануға және ажыратуға үйрету; бақылау, есте сақтау қабілетін дамыту; құстарға деген достық қатынасты тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құмсалғыштағы құмды қазып алу.) Мақсат-міндеттер: еңбекке деген позитивті қатынасты тәрбиелеу; жауапкершілікке үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Түрлі-түсті көліктер". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін сақтауға үйрету; педагогтің белгісі бойынша, кез-

	тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қыстайтын құстар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге, секіру кезінде жаттығуға, бір қимылдан екінші қимылға ауыса білуге үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Жол бойымен". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: зейінді, қимылдарды үйлестіруді дамыту.	ұжыммен жұмыс істеу дағдыларын дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Пойыз", "Маған қарай жүгіріңдер" (2-3 ойнатылады). (дене шынықтыру)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** допты лақтыру және ұстау,ептілікті дамыту, күш тастау, салауатты өмір салтын қалыптастыру.	тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы құрғақ жапырақтарды, бұтақтарды жинау, оларды зембілге салу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тазалық пен тәртіпке дағдыландыру; топта жұмыс істеуге, басталған жұмысты соңына дейін жеткізуге деген құштарлықты ояту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Кім ең дәл?","Ұстап ал". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ашық ойындарды ұйымдастырудағы дербестікті, ұқыптылықты,ептілікті, ережелерді сақтай білуді дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,**	**дағдылары)** Мақсат-міндеттер: тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз жүргізушілерміз"," Торғайлар және көлік". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістікті бағдарлауды дамыту; ойынды ұйымдастырудағы тәуелсіздікке тәрбиелеу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістіктегі бағдарды, тепе-теңдік сезімін жақсарту.	келген бағытта бір-біріне соқтығыспай жүгіру; түстерді ажырату. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері**, орыннан жоғары секіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: секіру қабілетін, жылдамдықпен күш біріктіре отырып, дене бұлшық еттерінің күштерін шоғырландыру қабілетін дамыту.

			қозғалыстарды дамыту. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жағалыққа жорғалап, жорғалай білу қабілетін бекіту.		
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Ойын жаттығуы: Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. *Көркем сөз.* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау.				

	Алақанға арналған "Кірпі" жаттығуы; тікенек допты алақанға салып айналдыру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көктем сыйлаған көйлек". Мақсат-міндеттер. Балаларды мерекелі көйлек сұлбасының ортасында және төменгі жағындағы жолақты қарапайым ою элементтерімен безендіруге үйрету. **Дидактикалық ойын "Суретші қай жерден қателесті?"** Мақсат-міндеттер: баланың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алуға үйрету. Барысы: педагог суретшінің "Көктем" тақырыбына сурет салғанын айтады. Бала оның бәрін	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қарлығаш туралы тақпақ жаттау". Мақсат-міндеттер. Балаларды жыл құсы қарлығаш туралы көркем сөзбен таныстыру, қарлығаштың тіршілігі жөнінде мағлұматтар беру. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Көктеммен бірге құс келді". Мақсат-міндеттер. Балалардың құстарды бақылай отырып, оның ерекше белгілері мен қасиетін қабылдау барысында танымдық-	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Торғай". Мақсат-міндеттер. Балалардың торғай туралы түсініктерін қалыптастыра отырып, оның өмір сүру тіршілігімен таныстыру; торғайдың белгілері мен ерекшеліктері (сыртқы бейнесі, тамақтануы, түсі, көлемі және қыстайтын құсы), түрлері жайлы түсінік беру; көктемнің жаршысы құстар туралы білімдерін кеңейту. **Ұлттық ойын. Білектесу.** Бір столдың шетіне қарама-қарсы	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Бантик таққан балапан". Мақсат-міндеттер. Балаларды қағаз жолағын көлденең бойымен тең бөліктерге бүктемелеу амалдарына үйрету, жасалған гофра жинағын көлденең жіңішке жолақ арқылы жапсырып бөлуге машықтандыру. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Анашым, анажаным". Мақсат-міндеттер. Балаларды ана туралы әннің сипатын ажырата білу және дыбысты	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Көктемгі сыйлықтар".** Мақсат-міндеттер. Балалардың геометриялық пішіндер жөніндегі білімін тиянақтау, "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең" ұғымдарын түсінуін пысықтау; көктем мезгіліндегі құстардың тіршілігі жөніндегі түсінігінің аясын кеңейту, аналар мерекесіне сыйлық дайындау әдебімен таныстыру. **"Жапалақ" қимылды ойыны.** Ойыншылар ішінен жапалақ таңдалады. Басқа балалар құстар, қоңыздар, көбелектер болады. Жапалақ тоғайға (гимнастикалық қабырғаның бірнеше сатысына) шығады, ал қалған балалар «қанаттарын қағып», «ұша» бастайды. Педагог «Түн» деп айтқан кезде, құстар мен жәндіктер өз орындарында қозғалмай тұрып қалады. Қозғалып қойған ойыншыны

	дұрыс салғандығын тексеруді сұрайды. Бала көктем мезгілінде болмайтын көріністерді тауып, оның қай мезгілде болатынын айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	зерттеушілік дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту.	отырған екі бала оң қолдарының шынтағын столға тіреп қояды да, бірінің қолын бірі алақандастыра мықтап ұстайды. Сол жақтағы қолдарын әркім өзінің оң жақ қолтығына тығып алады. Осылай ұстасып алған екі палуан бала, ойын бастаушы команда берісімен, шынтақтарын сол орнынан қозғамай, қарсыласының тіреулі қолын шалқасынан түсіруге ұмтылады. Білегі тайып жантайған бала жеңіледі. Бұл білек күшінің жетілуіне көмектеседі. **(дене шынықтыру)**	есту қабілетін қалыптастыру; төмен және жоғары дыбыстарды ажырата білу қабілетін жетілдіру; музыкадағы ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысын дамыту; әуеннің ырғағына ілесе отырып, музыкалық аспапта шығарманы ойнай білуге жаттықтыру. Балаларды мәдени қарым-қатынас пен адамгершілік ережелеріне тәрбиелеу; эстетикалық талғамын, оқу қызметінде қызығушылықтары мен белсенділіктерін арттыруды пысықтау.	жапалақ үйіне алып кетеді. Педагог «Күн» деп айтады, осы кезде жапалақ қайтадан тоғайға шығады. Ойын бірнеше рет қайталанғаннан кейін басқа жапалақ таңдалады және ойын әрі қарай жалғасады. **(дене шынықтыру)**

Балалармен жеке жұмыс	**"Көктем" тақырыбында әңгімелесу (иллюстрацияларды қарастыру).** Мақсат-міндеттер: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көктем" тақпағын жаттау.** Көктем қырға төрледі, Төрт түлік мал төлдеді. Бәйшешектер құлпырып, Деп тұрғандай: «Көр мені!» Жылы мезгіл жетіпті, Тастадық біз етікті. Қар көктемге жеткізбей, Тауға шығып кетіпті! К.Ыбырайұлы **(көркем әдебиет)**	**Жыл мезгілі жайлы сұрақтар.** Мақсат-міндеттер: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	**"Сиқырлы қылқалам".** Мақсат-міндеттер. Дайын суреттерді бояу. **(сурет салу)**	**Жаңылтпаштар айтқызу.** Бір ақ шымшық, Екі ақ шымшық. Үш ақ шымшық, Төрт ақ шымшық. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (көктем мезгілі, ауа райы, көктем мерекелері, наурыз мерекесі, салт-дәстүр) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру.				

	Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру. Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру)** Мақсат-міндеттер. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Танымдық дағдыларды қалыптастыруға арналған ойындар ұйымдастыру. **(танымдық дағдылар, математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Отбасындағы мерекелерді өткізу дәстүрлері" тақырыбына әңгімелесу.	"Баланың қозғалыс белсенділігін қалыптастырудағы отбасының рөлі" тақырыбына әңгімелесу.	Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру.	Жаднама: "Балаға қандай ойыншықтар сатып алуға болады?"	Ата-аналарға кеңес. "Демалысты қалай өнімді өткізуге болады?"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	«Сазген» бөбекжай –балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы	«Балапан»тобы				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	А.Тәттібай				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**13.03-17.03.2023ж. 2- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	13.03.2023.	14.03.2023.	15.03.2023.	16.03.2023.	17.03.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың балабақшадағы тәртібі жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстел үстіне ыдыс-аяқтарды, нан салатын ыдысты, шыны аяқтарды, шұңғыл табақты, майлық салатын ыдыстарды, тамақ ішу	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекші құралдарды өз бетінше және эстетикалық түрде орналастыру, шкафтарда тәртіпті сақтау, шаңды сүрту іскерліктерін жетілдіру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Даму орталықтарында кезекшілікті ұйымдастыру.

			жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақты қойып шығу іскерліктерін дамыту.		
	"Қазақ халқының салт-дәстүрлеріне саяхат" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: тәрбиеленушілердің қазақ халқының салт-дәстүрлері жайлы білімдерін жинақтау, білетін және үйренген ақпараттарын өзара ұштастырып, сын тұрғысынан ойлауға, талқылауға үйрету, салт-дәстүрлерді құрметтеп, қадірлей білуге, мейірімділікке тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**"Әдемі кілемшелер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері)**	**"Киіз үйді құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін дамыту, қағаз қиындыларынан киіз үйді құрастыру. Педагог: - Балалар, қазір біз "Киіз үйді құрастыр" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шарты: алдарыңда киіз үйді құрастыратын қиындылар бар. Мен ретімен киіз бөліктерін атап отырамын, сендер ойланбастан сол бөлікті тез алып, қағаз бетіне қойып, құрастырып шығасыңдар. Кідіріп қалған жұмыстар	**Ұлттық ойын. Хан алшы** «Хан алшы» ─ қазақ халқының ұлттық ойындарының бірі асық ойынының бір түрі. Ойынға 5 немесе 10 бала қатысады. Көп асықтың ең ірісі қызыл түске боялады. Бұл асық «Хан асығы» болып саналады. Асықтар тізіп қойған соң, ойын бастаушы «Хан асығымен» оларды көздеп, құлатады. Құлаған асықтарды жинап алады. Егер «Хан асығы» бүк, шік, тайқы қалыптарымен түссе, ойын бастаушы жақын құлаған асықтарды ата береді. Егер ойын бастаушы асықтарды қолымен құлатып алса немесе басқа асықтарымен атса, онда ойынды келесі бала жалғастырады. Ең соңында,	**Саусақ жаттығуы. "Бір-бір кесе алайық".** Мақсат-міндеттер. Балаларды көркем сөзді айтып, білгілі қимылдарды жасауға үйрету; дыбыстық тіл мәдениетін дамыту; қуанышқа бөленуге баулу. - Дастархан дайын болса, (алақандарды өзара уқалау) Қонақтарға жайылса. (шапалақтау) Бір-бір кесе алайық, (екі алақанды қырынан қосып, кесе ұқсас пішінді құру) Суыды ма, қарайық. (жасанды кесе ішіне, алақандардың ішкі жағына үрлеу) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

			есепке алынбайды. Педагог балалармен бірге ойынды қадағалап отырады, соңында жақсы ойнаған балаларға киіз үй бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. **(жапсыру)**	«Хан асығы» кімнің қасында қалса, сол бала жеңіске жетеді. Келесі ойынды жеңіске жеткен бала жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары.** 1. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 1.1. Екі жаққа созылған қолдарды жоғары көтеру-қолдарды түсіру. 2. Бастапқы қалып: қолды кеуде тұсында бүгіп ұстап, етпетімен жату. 2.1. Қолдарын алға созып, қарағай бүршіктерін нұсқаушыға көрсету; алға тік қарап, қарағай бүршіктерін иыққа қою. Дененің жоғарғы бөлігін қатты имеуге тырысу керек. 3. Бастапқы қалып: қолды екі жанға қойып, шалқадан жату. Қол мен аяқты бір уақытта көтеру, қолды тобыққа тигізу. 3.1 Бастапқы қалыпқа оралу. 4. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 4.1. Қарағай бүршіктерін ұстап, бір орында тұрып секіру. Баяу жүру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай,				

	Тым асықпай, жеші жәй. *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттері. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетені мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көтеріліп шаңырақ, Уықтары шаншылар. Керегелер керіліп, Өрімдей боп өрілер. Бәріміз жүрсек айналып, Киіз үй болып көрінер. **(сөйлеуді дамыту)**	**Зейінді дамытуға арналған жаттығу. "Зат іздеу".** Мақсат-міндеттер. Ойынға қатысатын балалар бөлмеден шығады. Осы уақытта кішкентай бір затты (сақина, өшіргіш) көрінетін жерге қойыңыз. Балалар бөлмеге кезектесіп кіреді; оларға бөлмені айналып шығып, қандай жаңа зат пайда болғанын атауға мүмкіндік беріледі. Тапсырманы орындай алмаған бала айып ұпаймен келесі айналымға өтеді. **(танымдық дағдылар)**	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсат-міндеттері: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**«Менің көңіл-күйім»** Ойынның мақсат-міндеттері: мейірімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Балалар кезек-кезек жылдың қай мезгілі, табиғат құбылысы, ауа-райы олардың бүгінгі көңіл-күйіне ұқсас екенін айтады. Салыстыруды тәрбиеші бастауы тиіс: «Менің көңіл-күйім көгілдір аспандағы ақ ұлпа бұлттарға ұқсайды, сенің көңіл-күйің қандай?» деп, балаларды ойынға тартады. Ойынның соңында тәрбиеші қорытындылайды – бүгін топтың көңіл-күйі қандай: көңілсіз, көңілді, күлкілі, ызалы екенін айтады. Қолайсыз ауа-райы, суық, жаңбыр, түнерген аспан сияқты агрессивті	**Шаттық шеңбері** Балалар бір-біріне қарама-қарсы тұрып, ұл балалар құшақтасып, қыз балалар қол алысып Наурызға арнап өз тілектерін білдіреді. Наурыз мерекесі құтты болсын! Ақ көп болсын! Жақсылық мол болсын! Береке - бірлік болсын! **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**

				элементтер эмоционалды күйзелісті көрсететінін түсіндіру керек. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Наурыз келді, алақай!" Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру; шеңбер бойымен бір-бірінің қолынан ұстап жүгіруге үйрету; 4-6 м қашықтыққа тура бағытта еңбектеуге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Наурыз құтты болсын!" Мақсат-міндеттер. Балаларда тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын жетілдіру	**Музыка** "Көктем келді, алақай!" Мақсат-міндеттер. Балалардың әнді орындау кезінде оның сипатын ажырата білу қабілетін қалыптастыру; әнді топпен орындау дағдыларына жаттықтыру; музыка әуенімен бірге би қимылдарын және адым жаттығуларын үйлесімді орындауға үйрету; музыкалық аспапта (қасықпен) ойнау қабілеті мен дыбысты есту қабілетін дамыту.	**Дене шынықтыру** "Наурыз мерекесі келді". Мақсат-міндеттер. Балаларда көлбеу қойылған тақтай үстінде жүруге үйрету; бір орыннан ұзындыққа секіру дағдыларын дамыту; негізгі қасиеттерді-шапшаңдық, ептілікті дамыту; құм салынған қапшықшаны оң және сол қолымен алысқа лақтыру дағдыларын дамыту.	**Қазақ тілі** Наурызым, армысың! «Наурыз мейрамы» тақырыбына байланысты қазақ тіліндегі мәтінді тыңдауды және түсінуді, Наурыз тойының нышандарын білдіретін барлық сөздерді қолдануды, зат есім мен етістіктен тұратын сөз тіркестерін таңдауды үйретуді аяқтау.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Қоғамдық өмір құбылыстарын**	**Теректің бүршігін бақылау. (қоршаған**	**Көктемде қайың ағаштарын**	**Көктем кезіндегі аспанды бақылау. (қоршаған**	**Құрылыс жабдықтарын бақылау. (қоршаған**

	бақылау: "Жүретін бөлік". (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер: балалардың байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту. **Шығармашылық тапсырмалар: "Кел, ойнайық, балақай!" (әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)** Мақсат-міндеттер: пантомимикалық дағдыларды дамыту, эмоционалды көңіл-күйлерін көтеруге ықпал ету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жоғары". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: физикалық қасиеттерін,ептілігін, бұлшық ет, тыныс алу қимылдарын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,**	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: учаскедегі ағаштармен танысуды жалғастыру; бүршік жапырақтың үйі деген түсінік қалыптастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (бұтақтар мен ескі жапырақтарды жинау). **(еңбек іс-әрекеті)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге деген ұмтылысты насихаттау, бір-бірімен сөйлесу қуанышын сезіну. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жүгіріп секір", "Кім жол бойымен жылдам жүгіреді?" (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	**бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштардың көктемде тіршілік ету ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру; өсімдіктерге деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: "Табиғаттың жас көмекшілері" операциясы. (еңбекке баулу)** Мақсат-міндеттер: байқау қабілетін дамыту, тіршілік иелеріне қолайлы жағдай жасауға ұмтылу, табиғаттағы мінез-құлық ережелерін сақтау. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Айна", "Күн мен түн". **(дене шынықтыру)**	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанның түсіне, бұлттардың өзгеруіне, күннің көкжиектен жоғары орналасуына байланысты көктем белгілерін байқауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (балаларға аймақты қардан тазартуға көмектесу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: қамқор болуға, достыққа тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Біз көңілді балалармыз". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін бекіту,ептілік жылдамдығын дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Ең жылдам". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылдам жүгіру кезінде жаттығу;ептілікті, физикалық қасиеттерді дамыту.	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құрылыстың әртүрлі кезеңдеріндегі технологияның рөлі туралы, құрылысшы мамандығы туралы білімдерін бекіту және кеңейту; ересектердің еңбегіне құрмет сезімін дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (ересектерге ағаш отырғызуға көмектесу** (ағашты ұстау, отырғызғаннан кейін суару). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке және табиғатқа құрметпен қараудың үлгісін көрсету. **Қимыл-қозғалыс ойындары:** "Ормандағы аю", "Лақтырып, ұстап ал". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша жылдам қозғалу

	қозғалыстарды дамыту: "Қуып жет". (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын, төзімділікті дамыту.	ұшу кезінде жақсы секіру техникасына қол жеткізу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** бөренемен жүру техникасын жетілдіру. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: бөренемен жүру кезінде тепе-теңдік дағдыларын бекіту.	Мақсат-міндеттер: қимылдардың көркемдігі мен мәнерлілігін дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Дорба". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: екі аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру.		қабілетін бекіту; қозғалысты жақсарту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері:** бөренемен жүру. Мақсат-міндеттер: тепе-теңдікті сақтау қабілетін бекіту. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. *Салт-дәстүр. Наурыз көже* Ұлыстың ұлы күні әр үйде пісірілетін жеті дәмнентұратын қасиетті әрі дәстүрлі көже. Бұл көжеден барлық адам ауыз тиюге тиіс және оны әр үй дайындайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Қайық жаттығуы (ішпен жату, қолдар иектің астында, жоғары тартылып, еңкею, тербелу). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Дастарханды жаямыз" Мақсат-міндеттер. Балаларды Наурыз мейрамына қатысты қонақты күту рәсімімен таныстыру, ыдыстардың атауларын қайталау; «сиқырлы» сөздер мен әдептіліктің қарапайым ережелері жөнінде мағлұмат беру.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй салайық". Мақсат-міндеттер. Балаларға кірпіштерді еден қалпында жатқан екі қос білеудің үш жағы бойына тігінен қойып, қабырғаларды қалап, үстінен екі призмамен, шатырмен жауып, үй құрастыруға үйрету; құрастыру барысын, құрылыс материалдарының қалпын үнемі түзеп отыруға бейімдеу.	**"Дастарқанды жаямыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үстелге қойылатын ыдыстар мен азық-түліктерді атап айтқызу, қонақ күту дәстүрімен таныстыру. Барысы: балалардың алдында дастарқанды жаю тәртібі көрсетіледі. Бір бала шақырылып педагогтің тапсырмасын орындайды. Кезекпен дастарқанға қойылған ыдыстар аталып, қажеті анықталады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Қонақ күтеміз" сөздік жаттығуы.** - Мінекей, қонақтар келіп қалыпты. Олар сендерге шашу сыйлайды. Кәмпиттен шашу жасау. Балалар кәмпиттерді теріп алғаннан кейін, орындарына отырады. - Ал, қонақтар, мерекелі дастарханнан дәм татып, шай ішіңдер! (шай құюды көрсету) - Балалар, мен Данаға: "Дана, бауырсақ же" - деп ұсынамын. - Салтанат, сен қонжыққа не дейсің? "Қонжық, шелпек же! Ас болсын!" - Іңкәр (Батыр, Жомарт), Данаға (қонаққа) сен не дейсің? Дұрыс, шай іш (бауырсақ же). **(сөйлеуді дамыту)**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Наурыз гүлдері". Мақсат-міндеттер. Балалардың наурыз гүлдерін бақылай отырып, олардың қар астынан пайда болатын ерекше белгілерін қабылдау барысында қарапайым тәжірибе және зерттеу дағдылары мен қызығушылықтарын, ойлауы мен тілін дамыту. Наурыз гүлдері туралы білімдерін қалыптастыру.
Балалармен жеке	**"Сүттен жасалатын**	**"Әдептілік"**	**"Биші" тақпағын**	**"Судың қасиеттерін ата"**	**"Наурыз" тақпағын**

жұмыс	**тағамдарды ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сүттен жасалатын тағамдарды ажырату іскерліктерін дамыту. – Балалар, қазір біз "Сүттен жасалатын тағамдарды ата" ойынын ойнаймыз. Ол үшін екі топқа бөлінесіңдер. Орындықтарға жайғасып алыңдар. Енді, мен музыканы қосамын, сол музыка аяқталғанша, сендер топпен ақылдасып, қандай сүттен жасалатын тағамдар бар, соларды атайсыңдар. Қай топ тағамдар санын көп айтады, сол топ жеңеді. Жақсы ойнаған топтың балаларына қазақтың ұлттық киімдері бейнеленген таңбалауыштар	**тақпағын айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Әдептілік" (Өмірбай Өмірзақов). Рұқсатсыз бақшаға, Бақыт тіпті бармайды. Көрнеу қойған ақшаға, Суық қолын салмайды. Айтқан ақыл өзінің Есінен бір кетпейді. Жолда үлкен кісінің Алдын орап өтпейді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**айтқызу.** Мақсат-міндеттер. Бала тілін дамыту. "Биші" (Тоқбай Исабеков). Биле, Алмашжан, билеші, Әжең көріп, жасарсын. Билей берсең күнде осы, Шара апаңнан асарсың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері жайлы білімдерін толықтыру. - Балалар, қазір біз "Судың қасиеттерін ата" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Ойынның шарты мынадай: мен "Су" дегенде судың қасиеттерінің біреуін орындарыңнан тұрып айтасыңдар. Екі топқа бөлініп, жауап беруге дайындалыңдар. Қай топ жылдам, әрі дұрыс жауап берсе, сол топтың балалары жеңіске жетеді. Педагог ойынды өзі басқарып отырады. Жақсы орындаған топтың балаларына сарқырама бейнеленген таңбалауыштар үлестіріледі. **(қоршаған ортамен танысу)**	**жаттау** Қарды ерітіп жылғасы, Наурыз келді – жыл басы. Шуақ төкті жарық күн, Мейрамында халықтың. Бата беріп атамыз, Бата беріп апамыз. Тәтті болып жасалған Наурыз дәмін татамыз. Б. Жақыпов **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	үлестіріледі. Педагог: – Балалар, маған портфолиоларыңды ашып көрсетіңдерші! Жарайсыңдар, енді таңбалауыштарыңды салып қойыңдар. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**				
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (көктем мезгілі, ауа райы, көктем мерекелері, наурыз мерекесі, салт-дәстүр) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру.				

	Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру. Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру)** Мақсат-міндеттер. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Танымдық дағдыларды қалыптастыруға арналған ойындар ұйымдастыру. **(танымдық дағдылар, математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелелесу.	Балалардың балабақшадағы тәртібі жайлы әңгімелесу.	Ата-аналарға тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайы туралы ақпарат беру.	Жаднама. "Біз балаларға ертегілер оқимыз".	Балалардың балабақшадағы оқу үлгерімі жайлы әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйым.	**«Сазген»**бөбекжай–балабақшасы»				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан»**тобы				
Балалардыңжасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	А.Тәттібай				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**20.03-24.03.2023ж. 3-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	20.03.2023.	21.03.2023.	22.03.2023.	23.03.2023.	24.03.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Отбасында баланы еңбекке тәрбиелеу" тақырыбында әңгімелесу, кеңестер беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларға балалар еңбегін әңгімелеп беру; кезекшілерді өз істеріне дұрыс үйретіп, тостағанды тұтқасынан, нан салуға арналған ыдысты екі қолымен				**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктерді суару, жемсалғышты, астауды, көкөністерді жуу; астауға су құю.

	ұстауды т.б.. естеріне салып отыру.				
	Иллюстрациялық суреттер қарастыру. Мақсат-міндеттер. "Салт-дәстүрлер" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Бет орамалға лайық жамауларды табу" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері)**				**"Күн мен түн" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгілер бойынша жылдам жүгіруді, зейінді дамыту; дене мүшелерін нығайту. **(дене шынықтыру)** **Дамыту ойыны: "Айна".** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтау қабілетін, сөйлеу және қозғалыс белсенділігін дамыту. Ойын барысы. Балалар шеңберге шығады. Санамақ көмегімен таңдалған бала шеңбердің ортасына орналасады. Қалғандары айтады: - Бірігеміз бәріміз, Бірімізден біріміз. Қайталаймыз, қалмаймыз, Ұйықтамаймыз, талмаймыз. - Асан (Аида, Мансұр) бізге көрсеттер. Тағайындалған балалар шеңбердің ортасындағы

					бала әртүрлі қимылдарды көрсетеді, қалған балалар қайталайды.
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары.** 1. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 1.1. Екі жаққа созылған қолдарды жоғары көтеру-қолдарды түсіру. 2. Бастапқы қалып: қолды кеуде тұсында бүгіп ұстап, етпетімен жату. 2.1. Қолдарын алға созып, қарағай бүршіктерін нұсқаушыға көрсету; алға тік қарап, қарағай бүршіктерін иыққа қою. Дененің жоғарғы бөлігін қатты имеуге тырысу керек. 3. Бастапқы қалып: қолды екі жанға қойып, шалқадан жату. Қол мен аяқты бір уақытта көтеру, қолды тобыққа тигізу. 3.1 Бастапқы қалыпқа оралу. 4. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс. 4.1. Қарағай бүршіктерін ұстап, бір орында тұрып секіру. Баяу жүру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбер** Балаларға жағымды эмоциялық ахуалды ұйымдастыру үшін				**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-

	бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосуға болады. Неткен сұлу көктем шақ! Көгалда өскен бақбақ. Сары түс мұнда көп екен, Күннің көзі – нұр көктем. **(сөйлеуді дамыту)**				әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күнмен бірге тұрамыз , Құспен бірге ән саламыз Қайырлы таң! Ашық күн! Көңілді біз тұрамыз. Күлім қағып қолымды, 1,2,3 деп соғайын. **(сөйлеуді дамыту)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көктемгі демалыс.** (сюжетті ойындар, үстел үсті ойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалық ойындар, қыс қызығына байланысты суреттер бояу)				**Көктемгі демалыс.** (сюжетті ойындар, үстел үсті ойындар, театр қойылымдары, басқатырғыш, логикалық ойындар, қыс қызығына байланысты суреттер бояу)
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Ауладағы құстарды бақылау (шығаратын дыбыстары). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**				**"Көшелер". (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: балалардың көше, жол туралы ойларын нақтылау және

	Мақсат-міндеттер. Балаларды құстардың шиқылдаған дыбыстарын тыңдауға ынталандыру; құстардың дыбыстарына еліктеуге үйрету. - Балалар, тыныш тұрайықшы. Естіп тұрсыңдар ма? Бұл нелердің дыбыстары шығады? Біреу "шиық-шиық" деген дыбыстарды шығарады. - Иә, бұл құстар шиқылдайды. - Құстар ұқсап дыбыстайықшы. Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды				кеңейту; жүк және жеңіл көліктер туралы; көшеде өзін-өзі ұстау ережелері туралы қарапайым білім беру, байқағыштықты дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары (қоқыстарды жинау). (еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұжыммен жұмыс істеу дағдыларын дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұстап ал", "Үшінші артық".** Мақсат-міндеттер: ептілікті, жүгіру жылдамдығын дамыту. **(дене шынықтыру)** **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту**, допты лақтыру және қағып алу. Мақсат-міндеттер: ептілікті, лақтыру қимылын дамыту, салауатты өмір салтын қалыптастыру. **(дене шынықтыру)**

	эмоцияларды дамыту. **"Қаздар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды көркем сөз мәтінін мұқият тыңдап, белгілі сигнал сөзін естіген кезде, бір бағытта, бір-біріне соғылмай, жүгіруге үйрету; жүгіруде қолдарын жан-жаққа бұлғап, қаздың қимылын қайталауға ынталандыру; айтылған сөздер мен жаттығудан жағымды әсер алуға баулу. Педагог балаларға ойын шартын түсіндіреді: "Балалар, сендер қаз құстары боласыңдар. Мені мұқият тыңдаңдар. Сөздерді менің соңымнан қайталауға болады. Мен "бидай шаш" сөздерін айтқанда, маған қарай қолдарыңды былай жайып, бұлғап, барлығың жүгіресіңдер. Педагог қаздардың қимылдарын балаларға біраз қайталатады. Балалар бір жаққа ауысып кеткенде,				

	педагог алшақ қарама-қарсы жерге барып, ойынды тағы бір рет жүргізеді. Балалардың бір-біріне соғылмауын ескеру керек. - Қазым, қазым, қалқылда, Көлде жүзіп салқында. Жем шашайын - жейсің бе, Кәмпит берші дейсің бе? - Жоқ, жоқ, Кәмпит, тәтті болмайды ас, Арпа менен бидай шаш. С. Бегалин **"Аяқ ұшына түрып, ақырын жүрейік" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың бір сапта, бір бағытқа қарай аяқ ұшымен жүре білу қабілетін дамыту; аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін дамыту, тыныс алу мүшелерін жетілдіру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.				

	Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Нан қосып же тоясың, Тәбетің де оянсын. Тойып алған балақай, Асыр салып ойнасын. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойын жаттығулары. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Ұлттық ойын. Киіз үй** Ортаға арқалығына орамал ілінген төрт орындық қойылады. Балалар орындықты айнала жүгіріп, нұсқаушының дабылы бойынша «киіз үй» құрады: орамалдың бұрышынан ұстап жоғары көтереді. **(дене шынықтыру)**				Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке	**Саусақ жаттығуы.**				**BilimKids. Бата.**

жұмыс	**"Бесік жыры" (халық ауызынан)** Мақсат-міндеттер. Балалардың көркем сөзді айта отыра, саусақтарды кезегімен бүгіп қимылдай білу, ырғақты есту қабілетін, дыбыстық тіл мәдениетін дамыту; қуанышқа бөленуге баулу. Педагог алақанын ашып, қолын балаларға қаратып, көркем сөзді айта отырып, кезегімен саусақтарын бүгеді. Балалар жаттығудың үлгісін көргеннен кейін педагогке ілесіп қайта орындайды, тақпақты жатқа айтуға тырысады. ***"Бесік жыры".*** Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат, бөпем. Жілік шағып берейін, Майын жесең, тоясың, Жылауыңды қоясың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				**(мультфильмін көру)** Ұзын күміс сақалы Ауылдың ақсақалы Бата берген мейірімді Жақсы көрем атаны Шапқан жүйрік тайдай бол! Жүк көтерер нардай бол! Айналайын, таудай бол! Жарқыраған айдай бол! Терең түскен әжімі Кимешегі әдемі Бата берген мейірімді Жақсы көрем әжені Желбіреп тұлымшағың, Тілің балдай болсын! Тұлпар болып құлыншағың Бәйгелерден озсын! Бата деген ақ тілек Жолың ашық болсын деп Қарттар бата береді Қол жайып тілек тілеп Қолымызды жаяйық Бата бер деп сұрайық Азамат боп есейіп Таудай болып өсейік. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**

Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (көктем мезгілі, ауа райы, көктем мерекелері, наурыз мерекесі, салт-дәстүр) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталау. Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру. Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық**

	дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу, құрастыру) Мақсат-міндеттер. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Танымдық дағдыларды қалыптастыруға арналған ойындар ұйымдастыру. **(танымдық дағдылар, математика негіздері)** Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Тәрбие шарттарын анықтау туралы ата-аналармен жеке әңгімелелесу.				Балалардың балабақшадағы оқу үлгерімі жайлы әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай-балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	**«Балапан»тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**27.03-31.03.2023ж. 4- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	27.03.2023.	28.03.2023.	29.03.2023.	30.03.2023.	31.03.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Наурыз айында болатын ертеңгіліктер мен мерекелік кештер туралы ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын (подоконник) дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.

	"Киіз басу" рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын маған ұнайды, Көп ойнауға болмайды. Күні бойы доп қусаң, Ақыл-білім қонбайды. **(көркем әдебиет)** **"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Еркежан әжейдің әдемі орамалы". Мақсат-міндеттер. Балаларды шаршының (Еркежан әжейдің орамалы) ортасына, бұрыштарына қазақ ою-өрнектерін жапсыруға үйрету; сәндік жапсыру жөнінде ұғымдар қалыптастыру.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Үйге мықты қабырға керек, Адамға жылы үй керек. Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсың да ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың Қонақты да шақырасың. **(көркем әдебиет)** **"Суретті жина" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас жинауға үйрету. Құралдары: төрт-алты бөлікке бөлінген суреттер. **(танымдық дағдылар)**	**"Ритмикалық ойын. "Би билеген баламыз".** Мақсат-міндеттер. Балаларды әуеннің ырғағына сай қимылдап, тақпақ сөздерін айтуға ынталандыру; түйсікті, эмоциялық сфераны дамыту. - Жаттығу жасап көреміз, (адымдау) Қолды көкке көтереміз, (қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (шапалақтау) **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**

		Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар. **(танымдық дағдылар)**			

Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**	
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.	

	Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркем сөз* Микробтар қаскүнем, Көрмесем де білемін. Ішер кезде асты мен, Қолды жуып жүремін. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Дала гүлге оранады, Түрлі түске боянады, Нұрлы көктем келген кезде Табиғат та оянады.	**"Артық құсты тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қыстайтын құстарды сыртқы түрінен тануға жаттығу; "жыл құстары" ұғымын нақтылау, олардың аттарын есте сақтау, қыстайтын құстармен ажырата білу, зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы: педагог жыл құстарын жемшашарға ұшып келген қыстайтын құстардың арасына арнайы орналастырады. Балалар құстарды мұқият тексеріп, артық құстың атын атайды. Педагог балаларды өз таңдауын түсіндіруге шақырады.	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік!	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру. Барысы: балаларға бірнеше ғимараттан тұратын суреттер ұсынылады,	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Жарық болсын күніміз, Жарқын болсын үніміз. Елін сүйіп ер жетер, Біз болашақ гүліміз. **(сөйлеуді дамыту**

	(сөйлеуді дамыту)		Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **(сөйлеуді дамыту)**	олар өз үйлерін тауып, жауап іздеуі керек.	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай –балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	**«Балашақ» тобы**				
Балалардыңжасы	**3 жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардыңқұрылукезеңі (аптакүндерін, айды, жылдыкөрсету)	**03.04-07.04.2023ж. 1- апта Сәуір айы**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	03.04.2023.	04.04.2023.	05.04.2023.	06.04.2023.	07.04.2023.
Күнтәртібі					
Балалардықабылдау	Таңғысүзгі: балалардыңтерісін, денеқызуын, сыртқыкелбетінтексеру. Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәнеоларғақолайлыжағдайжасау. Баланыңкөңілкүйін, оныңжекепікірін, қызығушылығынанықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Баланыңқоғамменөзараәрекеттесуі" тақырыбындаәңгімелесу.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесіндежәнежатынбөлмедетерезеніңернектақтайындымқылшүберекпенсүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабықөсімдіктердібүріккішпистолетпенсуменбүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтардытәртіптеұстау: жуу, кептіру, сүртужәнеорнынақою.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесіндежәнежатынбөлмедетерезеніңернектақтайындымқылшүберекпенсүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Күтушігетөсектердісалуғакөмектесу.
	"Скафандр киеміз" саусақжаттығуы.	**Құрастыруданойын-жаттығу**	**Қоршағанортамен танысуданойын-**	**«Ұшақтар» саусақжаттығуы**	**Үстелүстіойыны. «Есіңесақта».**

	(педагог сөздерінөзіайтып, қимылдарынбалалар менбіргежасайды). Арманшылбаламыз, (бас бармақтаржоғары) Ғарышкерболамыз. (жұдырықтардытүйіп шынтақтыбүгу) Біраяқтыөткізіп, (қолбелде, аяққөтеріліп, орнынатұрады) Екіншінісаламыз. (қолбелде, екіншіаяққөтеріліп, орнынатұрады) Қолдыжеңгеөткізіп, (бірқолдыбүгуліқалыптанашып, созу) Қолдыжеңгеөткізіп, (екіншіқолдыбүгулікалыптанашып, созу) Сыдырманыжүргізіп, (бірқолдыңсаусақтарынжинақтап, денеортасыбойыментөменненжоғарығажүргізу)	"Зымыран". Мақсат-міндеттер. Балалардытекшелермен призмаларарқылызымырандықұрастыруғаүйрету; текшелердібірініңүстінебірінқойып, бағандықалап, призмалардыбағанүстінеқойып, жақтарынтіреуамалдарынамашықтандыру.	**жаттығу** "Ұшақойыншығыментанысу". Мақсат-міндеттер. Балалардыңұшақтыңерекшеліктері мен бөлшектеріарқылыс өздікқорынмолайтужәнетілінжетілдіру; әуекөліктерінажыратып, атаудаестесақтауымен ойлауқабілетінжәнезейіні мен ұшақбөлшектерінетәжірибежұмыстарынжасауға, нысандардысалыстыруғақызығушылықтарындамыту.	Қане, қанатжазайық, Ұшақбопұшайық. Ұшып - ұшыпалайық, Орнымызғақонайық. **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)**	Балаларға 5 әртүрлісуреткөрсетіледі, сосын педагог көздерінжұмуларынұсынады да, 1 суреттіалыптастайды, балаларқайсуреттіалыптастағанынайтады. Педагог балалардыңқаншалықтыестерінесақтағандарынбайқайды.

	Киемізскафандрды. (екіқолдыжоғарыкөтеріп, бас төбесінежауып салу, екібеттіекіалақанментіреп, баспеншайқау) Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! **(қарым-қатынасіс-әрекеті)**				
Таңертеңгіжаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары (сылдырмақтармен).** 1. Бастапқықалып - аяқалшақ, денетік, қолтөменде. 1.1. Балаларсылдырмақтарынжоғарыкөтеріп, екіқолменсылдырлатады. 1.2. Бастапқықалып. (жаттығу 4-5 ретқайталанады). 2. Бастапқықалыпаяқалшақ, денетік, қолтөменде. 2.1. Қолдарыноңжаққажіберіп, сылдырмақтардысылдырлатады. 2.2. Бастапқықалып. 2.3. Қолдарынсолжаққажіберіп, сылдырмақтардысылдырлатады. 2.4. Бастапқықалып. (жаттығу 4 ретқайталанады). 3. Бастапқықалып - жердеотырады, аяқалшақ, сылдырмақұстағанқолдарекіжақта. 3.1. Аяқтарынжинап, сылдырмақұстағанқолдарынжоғарыкөтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқықалып. (жаттығу 3 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып - аяқбірге, дене бос, қолтөменде. 4.1. Сылдырмақтардыартқаұстап, бірорындатұрыпсекіру. 4.2. Бастапқықалып. (жаттығу 3 ретқайталанады). **(денешынықтыру)**				

Таңғы ас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру: ас қасық пен шәйқасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркемсөз* Сабындағанкезіңде Ашытадыкөзіңді. Бола білсеңтөзімді, Тап-таза етерөзіңді. Тазалықтыңдосы - Сабындеген осы. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылғаніс-әрекеткедайындық	**Шаттықшеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларғаэмоционалдыжағымдыкөңіл-күй мен ұйымдастырылғаніс-әрекетінемотивациялықдайындықтықалыптастыру, балаларғабір-біріменсәлемдесугемүмкіндік беру, ұжымдадостыққатәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік,	**«Досболайықбәріміз»** Ойынныңмақсаты: ұжымдабірліктіқалыптастыру. Балаларбір-бірініңартынатұрадыда, алдындатұрғанбаланыңиығынанұстайды. Осы қалыптаоларәртүрлікедергілердіеңсереді: - орындыққакөтерілужәнетүсу; -	**Шаттықшеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларғаэмоционалдыжағымдыкөңіл-күй мен оқуқызметінемотивациялықдайындықтықалыптастыру, балаларғабір-біріменсәлемдесугемүмкіндік беру, ұжымдадостыққатәрбиелеу. Жарықболсынкүніміз, Жарқынболсынүніміз	"Алтын микорофон" арқылытақырыпқабайланыстысұхбатжүргізу. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	**«Сиқырлыдүрбі»** Ойынныңмақсат-міндеттер: топтыңәрмүшесініңжақсыжақтарынкөребілуқабілетінқалыптастыру. Тәрбиешібалаларға «сиқырлыдүрбіні» көрсетедіжәнебалаларғадүрбіменбіреугеқарағанкезде тек оныңжақсыжақтарығанакөрінетінінтүсіндіреді. Алдыментәрбиешідүрбіменқарап, топтағыбірбаланыңжағымдықасиеттерінатайотырып, үлгікөрсетеді.

	Күлкіменентүлейік! Қабақтүйген не керек, Көңілдібопжүрейік! Кел, балалар, күлейік! Күлкіменентүлейік! Күлкікөңілашады, Күліпөмірсүрейік! **(сөйлеудідамыту)**	үстелдіңастынанөту; - «көлді» айналыпөту»; - «ну орман» арқылыөту»; - «жабайыжануарлардан» жасырыну. Ойынбарысындабалларөзсеріктесіненқалыпқоймауыкерек.	. Елінсүйіп ер жетер, Бізболашақгүліміз. **(сөйлеудідамыту)**		Соданкейінбалалардүрбіменқұрдасынақарайды да, оныңжақсыжақтарынкөріптұрғанынжәнеолқандайқасиеттер (мейірімді, әдепті, қамқоржәнет.б.) екенінайтады.
Білім беру ұйымыныңкестесі Бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Ғажайыпғарыш". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзепбіріңіартынанбірішеңбербойыменарақашықтықсақтап, бағыттыөзгертіпжүгіруқабілетінқалыптастыру; жіптенекіаяқпенсекіругеүйрету.	**Дене шынықтыру** "Айтшы, ғарышалыспа?" Мақсат-міндеттер. Балалардытізенібиіккекөтереотырыпжүругеүйрету; жылдам (10-20 метр) қарқындажүгірудағдысындамыту; доғаныңастыменөрмелеу(еңбектеу) іскерліктерінжетілдіру; негізгіқимылдардыорындауғаынталандыру.	**Музыка** "Аспанәлемі". Мақсат-міндеттер. Балалардыңжаңаәндітыңдауғадегенқызығушылығынарттыру; әнніңмазмұнынәуенарқылыэмоцияменқабылдайбілугеүйрету; музыкалықжетекшіменбіргеәуенніңбасталуы мен аяқталуынамәнберугедағдыландыру; музыканытыңдаудағдысынмеңгерту; музыканыңкөңілді, ойнақысипатынажыратабілугежәнеалақандарыменбаяунемесеы	**Дене шынықтыру** "Ғарышдегенғажайып". Мақсат-міндеттер. Балалардаекіаяқпен тура секірудағдыларынқалыптастыру; тізенібиіккекөтереотырыпжүрудағдыларындамыту; қимылдыойынарқылыдоптыекіқолмендомалатудағдыларынжетілдіру.	**Қазақтілі** «Ғарышкердегенкім?» Мақсат-міндеттер. Қазақтіліндеғарыш, жұлдыздар, ғарышкерлер, Күнжүйесіпланеталарыныңатауларытуралыалғашқыбілімдерінқалыптастыру, балалардыңғарышкермамандығытуралыбілімдерінкеңейту; Қазақстанныңалғашқығарышкері - ТоқтарОңғарбайұлыӘубәкіров туралымәлімет беру.

			рғақтыұрып, әуенсүйемелдеуімен жұбыменжүреотырып, көңілдібилеугеүйрету; музыкадағыконтрастықбөлімдердіажыратабілугеүйрету; ғарыштуралыұғым беру.		
Серуенгедайындық	Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Серуен	**Желдібақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа-райыныңөзгеруітуралытүсініктердінығайтудыжалғастыру; жел, оныңқасиеттерітуралытүсініктерінқалыптастыру; желдіңбағытынанықтауғаүйрету. **Ересекадамдарменбіргеорындалатынқарапайыменбектапс**	**Құстардыбақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: құстарғақамқорлықжасауғадегенұмтылыстыдамыту; құстардыңатауынжәнеолардыңденемүшелерініңатауларынатауғаүйрету; құстардыңайырмашылығы мен ұқсастығынтабабілуге жаттығу. **Ересекадамдармено**	**Сауысқандыбақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: жылдың осы уақытындақұстардыңмінез-құлқытуралытүсініктерінкеңейту, білімдіжаңасөздермен, ұғымдарменбайыту. **Ересекадамдарменбіргеорындалатынқарапайыменбектапс**	**Ауарайынбақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: табиғаттағымаусымдықөзгерістертуралыбілімдерінбекіту. **Ересекадамдарменорындалатынқарапайыменбектапсырмалары** (бақшадағыжолдардытегістеу). Мақсат-міндеттер: ұлдарғақыздардықұрметтеуге, ауыржұмысістеугеүйрету	**Талдыбақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту)** Мақсат-міндеттер: талдыңөзінетәнбелгілерімен таныстыру; талдыбасқаағаштармен бұталарданажыратуғаүйрету. **Ересекадамдарменорындалатынқарапайыменбектапсырмалары** (ауланықоқыстардантазарту). **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіпжұмысістеугеүйрену,тапсырманықүш-жігерменорындау.

	ырмалары (ауланысыпыру). **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: жұмысістеугедегенқұштарлықтытәрбиелеу. **Қимыл-қозғалысойындары: "Желденжылдам", "Кімжоғары?" (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіружылдамдығындамыту. **Өзіндікеркінойынәрекеттері, қозғалыстардыдамыту:** "Ары қарайсекір". **(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіріпбарыпұзындыққасекірудіүйрету.	**рындалатынқарапайыменбектапсырмалары** (қоқыстардыжолдардантазарту). **(еңбекдағдылары)** Мақсат-міндеттер: күрекпенжұмысжасауғаүйрету; еңбеккедегенсүйіспеншіліктітәрбиелеу. **Қимыл-қозғалысойындары: "Қарғамен торғай". (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: кеңістіктегібағдарлаудыүйретудіжалғастыру, бір-бірінесоқтығыспауқабілетіндамыту; педагогтіңбұйрығынтыңдау; достыққарым-қатынастыдамыту. **Өзіндікеркінойынәрекеттері, қозғалыстардыдамыту:** "Жалаушағадейінжүгір". **(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	**ырмалары** (учаскедегіқоқыстардыжинау). **(еңбекдағдылары)** Мақсаты: бірлесіпжұмысістеугедегенұмтылыстытәрбиелеу. **Қимыл-қозғалысойындары: "Құстар". (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимылдардымәтінменүйлестіребілуге жаттығу. **Өзіндікеркінойынәрекеттері, қозғалыстардыдамыту. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтіңәртүрлібағыттағыбелгісібойыншажылдамжүгіруқабілетінбекіту.	(құмшелектерінкөтеру). **Қимыл-қозғалысойындары: "Құстардыңұшуы". (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтіңбелгісібойыншаәрекеттерді тез орындауғаүйрету. **Өзіндікеркінойынәрекеттері, қозғалыстардыдамыту,**баспалдақпенжүру, кедергілерденсекіруқабілеттерінбекіту.	**Қимыл-қозғалысойындары: "Түзужолменжүреміз тура", "Маған қарайжүгіріңдер". (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: баяу тузужолменжүруді, секіргендетізебүгудіүйрету, бір-бірінесоқтығыспайжүгіруге, мұғалімніңбелгісібойыншажылдамәрекететугеүйрету. **Өзіндікеркінойынәрекеттері, қозғалыстардыдамыту,**допты жоғарылақтыру (қолдыемін-еркінқимылдату). **(денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілік пен төзімділіктідамыту.

		жүгіружылдамдығын дамыту.			
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтуғамашықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру: ас қасық пен шәйқасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. Құралдар: сабын. *Көркемсөз* Сабындағанкезіңде Ашытадыкөзіңді. Бола білсеңтөзімді, Тап-таза етерөзіңді. Тазалықтыңдосы - Сабындеген осы. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйықтауынажайлыжағдайтуғызу.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	**Ұйқыашаржаттығулары.** Керуетжанындағыжаттығулар "Құстар" 1. "Құстароянды". Б.қ.: аяқтысәлалшаққою. Қолдардыжан-жаққасозу, былғау – «құстарқанатқағыпжатыр». 2. "Құстардостарыншақырыпжатыр". Б.қ.: тұрып, қолбелде, аяқсәлалшақ. Оңжаққа, солжаққабұрылу, «Шиық-шиық» депайту. 3. "Құстаржемшұқыпжатыр". Б.қ.: тұрып, аяқсәлалшақ, қолтөменде. Отыру, саусақпенедендісоғу, бастапқықалыпқакелу. 4. "Құстаркөңілденіпжатыр". Б.қ.: тұрып, аяқсәлалшақ, қолтүсірілген. Жүріспенкезектесіп, бірорындасекіру. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотырумәдениеті, тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара				

	жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	**Сөйлеудідамытуданойын-жаттығу** "Жиһаздардүкені" дидактикалықойыны. Мақсат-міндеттер. Балалардыжиһаздардысипаттаутәртібіментаныстыру, жиһаздардыңқасиеттері мен қолдануаясытуралымәліметтер беру. **"Ғарышкер" қимылдыойыны.** Педагог: - Балалар, бүгінжаңаойынойнаймыз. Ойынымыз "Ғарышкер" депаталады. Мен сендердіойынныңережесіментаныстырамын, мұқияттыңдапалыңдар. "Ғарышкер" ойынында педагог балалардыекітопқабөледі.	**Сурет салуданойын-жаттығу** "Зымыран". Мақсат-міндеттер. Балалардытікежатқанқағазбетінезымырансуретінсалуғаүйрету; қағазортасынаүлкенсопақшапішінін, бірнүктеденбастап, қарындаштықағазбетіненалмай, сопақшаізіменжүргізіп, бастапқынүктегежеткізуамалынқайталау. **Ұлттықойын. Үштабан** Үштабанойнауүшінтақыржергекөлденеңсызықсызылады да, оғанәройыншыбірбіреденарасынсиректеуетіпкенейтігеді. Содансоңойнаушыбалалардыңбарлығыныңсақаларынбіреуіжиыпиіреді. Кімніңсақасышықсас	**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Ғарышкерлердіңжаттығулары". Мақсат-міндеттер. Балалардыңдыбыс, қимыл саны туралытүсініктерінқалыптастыру, "саны қанша, сонша", "бірдей", "саны тең", "саны біреу", "саны көп" ұғымдарынтүсінуінжетілдіру; ғарышкермамандығытуралымағлұмат беру. **"Ұшты-ұшты" қимылдыойыны.** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққатәрбиелеу. Ойынғақатысушылар ғабастаушыныңсөзінқалтжібермейбағыпотырушарт. Ұшатынқұс не	**Музыкаданойын-жаттығу** "Ғарышәлемі". Мақсат-міндеттер. Балалардыңжаңаәндітыңдауғадегенқызығушылығынарттыру; әнніңмазмұнынәуенарқылыэмоцияменқабылдайбілугеүйрету; музыкалықжетекшіменбіргеәуенніңбасталуымен аяқталуынамәнберугедағдыландыру; музыканытыңдаудағдысынмеңгерту; музыканыңкөңілді, ойнақысипатынажыратабілугежәнеалақандарыменбаяунемесеырғақтыұрып, әуенсүйемелдеуіменжұбыменжүреотырып, көңілдібилеугеүйрету. **Қимылдыойындар "Ұшақтар".** Балаларұшақтардыңрөлінорындайды.	**Қоршағанортаментанысудаойын-жаттығу** "Ұшақ". Мақсат-міндеттер. Балалардыәуекөлігіұшақпентаныстыраотырып, ұшақтыңманызытуралымәліметтізейінқойып, барықыластарыментыңдайбілугеүйрету; ұшақтыңадамдарөміріндегімәнінтүсіндіружәнеұшақтыңқұрылысыментаныстыру; ұшақтуралысөздердібалалардыңөздерінеқайталайбілугедағдыландыру. **"Қасқырқақпан" қимыл-қозғалысойыны.** Мақсаты: балалардыжүгірістенұзындыққасекіруге, қолдыңөткіртолқынымен, теңгерімдісақтайотырып, серпілгенаяғыменсерпілдіріпжаттығу. Ептілікке, батылдыққатәрбиелеу. Ойынбарысы. Алаңныңортасындабір-бірінен 70-100 см

	Екітоптыңбалаларыекіжақтатұрып, педагогтіңбелгіберуібойыншатапсырмалардыорындауларытиіс. Педагог ғарышкердіңәрекеттерітуралысөзбенайтады (ғарышкерауадақалқиды, ғарышкераспанғаұшады, ғарышкер скафандр киеді, ғарышкерқолынбұлғайды) балаларсолқимылдықайталапотырады. Қайтоптыңбалаларытапсырманыдұрысорындайды, сол топ жеңгенболыпесептеледі. **(денешынықтыру)**	олбіріншіболыпсақасынкөнненалысырақжергеиіреді. Сақасыментігулікенейдіатып, үштабаннанартықтаужергежіберуікерекүштабаннан кем, я болмасасақасыкенейгетимейкетсе, ойындысақасышыққанкелесіойыншыбастайды. Ойынкөндегікенейдіұтыпбіткеншесозылады.	затайтылса, қолдарынжоғарыкөтереді де, ұшпайтынзатайтылсатырпетпейотырады. Қателескен бала айыптартыптақпақайтады не әнсалады. Екіретжаңылсаайыпшарты, ұлғаятүседі. Бастаушы Ойындыбылайжүргізеді. Ұшты - ұштысұңқарұшты! (қолкөтереді) Ұшты - ұштықарғаұшты! (қолкөтереді) **(денешынықтыру)**	Оларзалдыңәржерінетұрады. Педагог: «Ұшуғадайындал!» дегенбелгібергенкезде, балаларқолдарынқозғалтып, «ұшақтыоталдырады». «Ұшамыз!» дегенбелгіберілгендеқолдарыналғасозып, залдыайналыпшашырап жүгіреді. «Қонамыз!» дегенбелгіберілгенкезде, ұшақтартоқтайды, жергеқонады (балаларбіртізесінбүгіпотырады). Ойын 5-6 ретқайталанады. **(денешынықтыру)**	қашықтықтаекісызықжасалады, бұларық. Алаңныңбіржағындаешкілерүйіорналасқан. Ойыншылардыңбарлығыешкі - біреуіқасқыр. Ешкіүйде, қасқыршұңқырда. Тәрбиешінің «ешкі, шалғынға» дегенбелгісібойыншаешкілерсайдыңқарама-қарсыжағына, арықтансекіріпжүгіреді (қасқырешкілергетимейді), «ешкілер, үйгеқайт» дегенбелгібойыншаоларарықтансекіріпүйгежүгіреді. Қасқырарықтаншықпайешкілердіқолыменұстапұстапалады. Ұсталғандарарықтыңсоңынақарайшегінді. 2-3 жүгіруденкейінбарлықұсталғандарүйгеқайтарылады. Ұсталмағандардыңарасынантағыбіркасқыртағайындалады. Ереже: шұңқырдансекіру. **(денешынықтыру)**
Балаларменжекежұмыс	**Жұмбақтаржасыру.** Орақболыптуады, Табақболыптынады. (Ай) Әлемнің бар	**"Ғарышқасамғапұшайық."** - Балалар, бәрімізорнымыздантұрып,		**Жұмбақтаржасыру.** Төріндетұрнұркөзі, Жердіңбиіккүмбезі.(Аспан) Үлкен алтын табақтан,	

	екікүзетшісі; Бірі-күндізтынығады, Бірі-түндетынығады. (Күн мен ай) Бейнесі суда дірілдейді, Қармаққабірақілінбейді (Ай) **(сөйлеудідамыту)**	ұшақболыпұшып, біразсергіпалайықшы! Ғарышқасамғапұшайық (саусақтарынбүгіпқолдарынжоғары-төменқозғау), Аспантөсінқұшайық (кеудеалдындабүгілгенқолдарыменөзінқұшақтау). Қанаттардыкеңжайып (қолдардыжан-жаққатікжаю), Ұшақболыпұшайық (жайылғанқолдармен ойыналаңындажан-жаққажүгіріп "ұшу"). - Зуууу! Зуууу! Балалар педагог соңынанәуенырғағына, сөздергесайқимылдайды. **(сөйлеудідамыту, денешынықтыру)**		Әлемгенұртаратқан.(Күн) Алыпкілем - Гүлге толы Үстікілең. (Жер) **(сөйлеудідамыту)**	
Серуенгедайындық	Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**				

Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтуғамашықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Балалардыңдербес әрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбас қаәрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердіңсөздерінқайталау. **(коммуникативтідағдылар, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардыңсөздікқорынойындар мен ойынжаттығуларыарқылыкеңейту, сөздікқордызаттардыңсапасы мен қасиеттерінбілдіретін, заттардыжалпы (ғарыш, жер-Ана, көктемгіағаштар) жәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту. Қысқатақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштардыжатқаайтудыүйрету. Танысертегілер мен шағыншығармалардыңмазмұныбойыншасұрақтарғажауапберудіжәнемазмұнынөзбетіншеқайталапайтудыүйрету. Сюжеттіэмоционалдықабылдауды, кейіпкерлергежанашырлықтанытудыүйрету. Әдебишығармакейіпкерлеріниңдауысырғағы мен мәнерлігіноларғаеліктеп, жеткізудіүйрету. Жуан жәнежіңішкетүбірсөздердіажырату, олардыкөпшетүрдеқолдануғаүйрету. Бұйрықрайлыетістіктердіжекелейқолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздердібайланыстырып, сөзтіркестерінқұрастыруға (затесімжәне сын есім, затесімжәнеетістік) үйрету. Қазақтілінетәндыбыстарды, осы дыбыстарменберілгенсөздердіайтуды; өзінеайтылғансөздердіынтақойыптыңдайдыжәнетүсінудіүйрету. Музыкалықаспаптарменойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығыменбірқарқындаәнді таза айту, сөздердіанықайту, әнніңсипатынжеткізу (көңілді, созып, ойнақыайту). Балараспаптарының, музыкалықойыншықтардыңдыбысталуынажыратуғаүйрету; олардыатайбілу. Ересектердіңорындауындағыжәне аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауғаүйрету. Өнербұрышындааңдардыңбояусуреттерінбояту, ұлпақармүсіндеужәнежапсыружұмыстарынжасау. **(шығармашылықағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. Құмғатаяқшалармен, асфальтқабормен, өзбетіншеойдансуретсалуғамүмкіндік беру. Жеке жұмыстарынұжымдықкомпозицияларғабіріктірудағдыларынқалыптастыру. Геометриялықфигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарынадайыною-өрнектердіжапсыруарқылыкиіз, кілем, көрпе, алашаорамалжасау. Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)** Танымдықдағдылардықалыптастыруғаарналғанойындаруйымдастыру. **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Өзініңденемүшелерінбағдарлаужәнеосығанбайланыстыөзінеқатыстыкеңістікбағыттарынанықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол.				
Балалардыңүйгекайтуы (ата-аналарғакеңес)	Психолог кеңесі. Мысалы:	Балаңызтуралы не білукеректігітуралыә	Кеңес: "Неліктен бала тыңдамайды?".	"Баланыздың неге бейімекендігінбайқад	"Бізбіраптада не істедік" тақырыбындағыкөрмеуйымдасты

	"Көпшілікорындарын датәртіпті, мәдениеттібалаларөз дерінқалайұстаукерек?"	ңгімелесу.		ыңыз ба?" тақырыбындаәңгімелесу.	ру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай- балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы,атауы.	**«Балапан» тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**10.04-14.04.2023ж. 2-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	10.04.2023.	11.04.2023.	12.04.2023.	13.04.2023.	14.04.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Медбикеден кеңес. "Тазалық – денсаулық кепілі".				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды тамақ ішер кезде, табақша, қасықтарды қою, ішіп болғанда жинасу іскерліктеріне ынталандыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларды дайын жемді жемсалғышқа салу, балыққа жемді өлшеуішпен салуға үйрету.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Даму орталықтарында кезекшілікті ұйымдастыру.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы мекендеушілерді күте білу; қамқорлық таныту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ұйымдастырылған оқу қызметі кезінде оқу құралдарын тарату және оқу құралдарын орындарына жинау іскерліктеріне ынталандыру.
	Мүсіндеуден ойын-	**"Біздің**	**"Табиғатта не**	**"Аңдар не істей**	**"Ұшады, жүзеді, жүреді"**

	жаттығу "Шарбақ жанында жатқан доп". Мақсат-міндеттер. Балаларда ауылдағы адамдардың тіршілік ерекшеліктері жөнінде ұғымдар қалыптастыру, шарбақ туралы түсініктерді тиянақтау, үй жануарлары туралы білімдерді жетілдіру.	**айналамызда не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: екі және үш буынды сөздерді бөліктерге бөлуге, сөздің әр бөлігін айтуға үйрету. Ойын барысы. Серуенде балалар айналасында бір бөлігі бар затты (шар, гүл, доп, үй, бақ), екі бөлігін (қоршау, бұталар, гүлдер, құм, шөп), үш бөлігін (әткеншек, веранда, қайың) іздейді. Әр жауап үшін бала жетон алады, ал жеңімпаз олардың санымен анықталады.	**болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: етістіктің сөйлеу барысында қолданылуын бекіту, сөйлемдегі сөздердің келісімі. Барысы. Тәрбиеші допты балаға лақтырып, сұрақ қояды, ал допты қайтарған бала сұраққа жауап беруі керек. Ойынды тақырып бойынша ойнаған жөн. **(сөйлеуді дамыту)**	**алады?" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балалардың аңдар мен құстардың қимылдарын байқауға, сәйкес еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	**дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тілдің лексикалық жағын дамыту (етістік сөздігін кеңейту). Барысы: педагог балаларға суреттерді таратады, оларды қарастыруға және атауға шақырады, содан кейін "Ол не істеп жатыр?" деген сұрақ қояды. Мысалы: автобус - жүреді, жолаушыларды тасымалдайды, тоқтайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (жалаулармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады.				

	1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауларын жоғары желбіретіп "тербе" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін, Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке,	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық	**«Досыңды тауып ал»** Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Балаларды екі топқа бөледі,

	мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады.	ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қол алысып, кәне біз, Достасайық бәріміз Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу. **(сөйлеуді дамыту)**	мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты Алтын сәуле таратты, Шашып бізге шапағын, Тілейміз сізге ақ таңның, Куанышым,шаттығын Қайырлы таң! Қайырлы күн! **(сөйлеуді дамыту)**	дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күннің көзі ашылып, Көкте шуақ шашылып Құтты қонақ келіпті, Төрімізге еніпті. Амандасу үлкенге, Тәрбиенің басы ғой, Ал, кәнекей, бәріміз, Сәлем дейік үлкенге! **(сөйлеуді дамыту)**	бір топтағы балалардың көздерін орамалмен байлайды да, оларға бөлменің ішінде жүруді ұсынады және көздері байланбаған құрдастарын тануы қажет екендігі айтылады. Балалар досының қолын, шашын, киімін ұстап тануына болады. Балалар достарын тапқаннан кейін ойыншылар рөлдермен алмасады. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Жер-ана құшағында". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап,	**Дене шынықтыру** "Жер-Ананы қадірлейік!" Мақсат-міндеттер. Балаларды екі аяқпен секіруге (аяқтар алшақ) үйрету; тізені биікке көтере	**Музыка** "Туған ел". Мақсат-міндеттер. Балаларды әнді тыңдау кезінде оның сөздің мағынасын түсіну және музыкалық фрагментті басынан аяғына дейін	**Дене шынықтыру** "Туған жер-тұғырың". Мақсат-міндеттер. Балаларды допты тура нысанға оң және сол қолмен тік нысанаға көздеп лақтыру; нық қадаммен алға, нық	**Қазақ тілі** «Жайылымда нелер жайылып жүр?». Үй жануарлары мен үй құстары. Мақсат-міндеттер. Үй жануарлары мен құстардың аттарын жатқа білуді,

	бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; қапшаны басына қойып, тіке жүруге үйрету.	отырып жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойын арқылы допты тордан өткізе лақтыру іскерліктерін дамыту.	мұқият тыңдай білуге үйрету; жоғары және төменгі дыбыстарды ажыратып, ән айту дағдыларын қалыптастыру; музыкалық сүйемелдеусіз ре-ля бірінші октавасының диапазонында ән салуға үйрету; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-әрекетін мазмұнды бере білу қабілеттерін қалыптастыру; қол саусақтарының қимылын тез ауыстыра білу дағдысына үйрету.	қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағыттарда жүгіру техникаларын арттыру; оқу қызметін пысықтау.	балаларға арналған қазақ тіліндегі тақпақтарды («Көшеде») мұқият тыңдауды, тақпақтар мен мазақтамалардың мазмұнын түсінуді, педагогтің үлгісі бойынша жатқа айтуды үйрету, еліктеу сөздерін дұрыс қайталап айтуды, оларды сұрақтарға жауап беруде қолдануды үйрету; төл сөздерді еркелетіп айтылған атауларына сүйене отырып анықтауды үйрету. Тақпақтар, мазақтамалар мен диалогтар мазмұнында жиі қайталанатын сөздердегі дыбыстарды есту арқылы қабылдауды дамыту; монологтық сөйлеуді, қиялын, жағымды көңіл күйлерін білдіре алу қабілеттерін дамыту. Құрдастарымен тату ойнауға, шығармашылыққа баулу.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу				

	құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Жол қиылысын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бағдаршам туралы білімдерін бекіту; жаяу жүргіншілердің мінез-құлық ережелері туралы түсініктерін кеңейту; көшеде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарға ұя салу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жиналған бұтақтардан ұя салу қабілетін, шығармашылық қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз тамшылармыз".	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ленталар көмегімен балаларды желдің күшін анықтауға шақыру, желдің бағытына назар аудару, айту, қандай жел (күшті, әлсіз, жылы, суық, көктемгі). **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы тазарту). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек жасау қабілетін жетілдіру, жасалған жұмыстан қанағат алуды үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Маралдарды аулау". (дене шынықтыру)**	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанмен байланысты ауа-райының сипаттамаларын атауға үйрету, көктемде қандай аспан болатынын айту. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құмды жолға себу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбек әрекеттерін дұрыс орындауға, еңбек майданын үлестіруге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Тегіс жолда". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: баяу қалыппен жүруді,	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстарды сыртқы түрінен атап, ажырата білуге үйрету, олардың әдеттерін, қай жерде өмір сүретінін және немен қоректенетінін, қандай пайда әкелетінін білу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарға ұя салу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жиналған бұтақтардан ұя салу қабілетін, шығармашылық қабілетін дамыту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Тез ал, тез қой", "Жұбыңды қуып жет". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: спорттық ойындарға	**Ауа температурасын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға ауаның температурасын байқауға үйрету. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ересектермен бірге ауланы сыпыру).**(еңбек дағдылары) Қимыл-қозғалыс ойындары: "Біз көңілді балалармыз", "Аю мен аралар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға, мәтінге сәйкес әрекет етуге үйрету, физикалық белсенділікті дамыту. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту: "Доп лақтыру". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күш сала

	(дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қос қатар құруды, кең шеңбер құруды үйрету; ұжымдық іс-әрекеттің келісімділігін, жылдам реакциясы мен тапқырлығын жаттықтыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Үшінші артық". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру жылдамдығын, төзімділікті дамыту.	Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін сақтауға, педагогтің берген белгісі бойынша әрекет етуге, ептілікті, жүгіру жылдамдығын дамытуға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері,** қозғалыстарды дамыту (жүру), зейінді дамыту, қимылдарды үйлестіру. **(дене шынықтыру)**	секіріп, тізе бүгуді үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Тар жолда". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ептілікті, қимылдарды үйлестіруді дамыту.	қатысу дағдыларын дамыту, физикалық дамуға ықпал ету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Сарбаздар" жаттығуы. **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жорық жаттығуларына жаттықтыру (педагогтің белгісі бойынша бағанаға бірінен соң бірі сапқа тұру).	отырып, ептілікті дамыту.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Екі қоян отырып, Сыр айтады жасырын. Сұр қасқырдың тәбетін,			

	Берсе бізге асырып. Тәбетін біз қайтеміз, Тісін берсін қасқырдың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Ұйқыашар жаттығулары.** Керует жанындағы жаттығулар "Құстар" 1. "Құстар оянды". Б.қ.: аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. "Құстар достарын шақырып жатыр". Б.қ.: тұрып, қол белде, аяқ сәл алшақ. Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «Шиық-шиық» деп айту. 3. "Құстар жем шұқып жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол төменде. Отыру, саусақпен еденді соғу, бастапқы қалыпқа келу. 4. "Құстар көңілденіп жатыр". Б.қ.: тұрып, аяқ сәл алшақ, қол түсірілген. Жүріспен кезектесіп, бір орында секіру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Көктем белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тез ойлауға тәрбиелеу. Барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнайтын боламыз. Мына, жерде жыл мезгілдеріне тән белгілерінің	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Құрақ көрпе". Мақсат-міндеттер. Балаларды ұжым ортасында түрлі үшбұрыштардан құрылған құрақ көрпе бейнесін фломастермен салу амалдарына үйрету; үлкен көрпе құрамындағы үшбұрыштар	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Төлдерді күтейік". Мақсат-міндеттер. Балалардың екі тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыру және теңдестіру дағдыларын жетілдіру; саны өзара тең, аз немесе көп, биіктігі әртүрлі және бірдей заттарды салыстыру	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Мысық тақпағын жаттау". Мақсат-міндеттер. Балаларды мысық туралы тақпақпен таныстыру, көркем сөзді жатқа айтуға үйрету, үй жануарының дене ерекшеліктері мен тіршілік ерекшеліктері жөнінде білімдерін жетілдіру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Бір үзім нан". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Бір үзім нан" ертегісінің мазмұнымен таныстыра отырып, ертегі желісін зейін қойып, бар ықыластарымен тыңдай білуге үйрету; шығарма мазмұнындағы сөздердің мағынасын түсіндіру. **Ұлттық ойын. Қасқыр**

	суреттері тұр. Осы белгілердің ішінен қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, балалар, суреттерді тезірек ажыратып алайық. Балалар, суреттерді тезірек қойып шығады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **Ұлттық ойын. Көтермек** Ортаға екі ойыншы бала шығады. Бір-біріне арқаларын беріп тұрады. Белгі бойынша кім бірін-бірі арқада көтеріп алса, сол бала жеңіске жетеді. Жеңіске жеткен бала ойында қала береді де басқа балалармен біргекүш сынасады.	сұлбасы ізімен басып жүріп, үшбұрыш ішін қалаған ою түрлерімен безендіруде жаттықтыру. **"Гүлдердің атауын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдердің атауларын атау іскерліктерін жетілдіру. Барысы: - Балалар, қазір біз "Гүлдердің атауын тап" дидактикалық ойынын ойнаймыз. Тақтадан көп гүлдердің суреттері көрсетіледі. Сол тақтадағы гүлдің атауын табуымыз керек. Кім табады, сол бала қолын көтереді. Кім гүлді дұрыс атайды, сол бала жеңімпаз болады. Жеңген балаларға гүлдердің бейнесі бар	нәтижесін тұстастыру, беттестіру арқылы тексеру, салыстырудағы өзгерістерді сөзбен сүйемелдеу іскерлігін тиянақтау; қолдың ұсақ моторикасын, зейінді, көз мөлшерін, ойлау қабілетін дамыту. **"Мысық пен тышқан" қимылды ойыны.** Педагог: - Балалар, бұл ойын сендерге жақсы таныс, көп болды "Мысық пен тышқан" ойынын ойнаған жоқпыз. Ойынның ережесін естеріңе салайын. "Мысық пен тышқан" ойынында педагог балаларды шеңберге тұрғызады. Бір бала мысықтың, екінші бала тышқанның рөлінде ойнаулары қажет. Қалған балалар тышқанның інін жасап, шеңбер бойымен		**мен лақтар** Алдымен қасқырдың рөлін орындайтын ойыншыны таңдап алады. Қалған балалар – лақтар. «Лақтар» залдың бір жағында, ал «қасқыр» ортасында тұрады. Мынадай сөздерді қайталайды: «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп». Лақтар залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. «Қасқыр» залдың ортасында жүгіріп жүреді және әрі-бері жүгіріп өткен лақтарды ұстап алуға тырысады. Ойын қайталанады. «Қасқырды» қайта сайлайды. **(дене шынықтыру)**

		таңбалауыштар үлестіріледі.	тұрады.Тышқан іннің ішінде, мысық шеңбер сыртында жүреді. Балалар қолдарынан ұстап шеңбер жасап, мысық кіріп кетпес үшін отырады, балалар орындарынан тұрған кезде мысық ебін тауып ішке кіріп, тышқанды ұстап алуы қажет. Тышқан шеңберден серуенге шыққанда мысық оны аңдып ұстап алуға әрекет жасайды, тышқан мысықтан қашып, қайтадан ініне кіріп кетуіне болады. Мысық пен тышқанның рөліне педагог алғашқыда пысық балаларды тағайындауы тиіс. Егер тышқан мысыққа ұстатпай ойын ұзаққа созылатын болса, педагог балаларды ауыстырады. **(дене шынықтыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	**Тыныс алу жаттығуы.**	**"Нәркес" өлеңін жаттау.**	**Артикуляциялық жаттығу.**	**"Мысық" саусақ жаттығуы.**	**Туған өлкем** Кеңсің дала,

	Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(дене шынықтыру)**	Наурыз біте құлпырады қырларда Нәзіктіктің жаршысындай нәркесгүл. Нақ сұлулық сипатына сын бар ма? Нәркесгүлден нәр аласың көрсең бір. А. Исабек **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	"Сағат" - тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15-20 рет қайталау керек. "Саңырауқұлақ" - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып, төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау. **(сөйлеуді дамыту)**	Пеш түбінде мысық отыр, (Бас бармақ, ортаң терек, шылдыр шүмек үшеуі жұмылады. Ортаң терек) Екі көзін қысып отыр. (Ортаң терек пен кішкене бөбек көздері боп саусақтарды қимылдатады). Тышқан етін жегісі кеп, (Бас бармақ, ортаң терек, шылдыр шүмек үшеуі бір-бірін қашай қозғалтады) Тісі оның қышып отыр. **(сөйлеуді дамыту)**	Туған ана. Көйлегің кең, көк ала, Жан беретін Тән беретін Мейірімді ана сен ғана. С.Сейфуллин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ғарыш, жер-Ана, көктемгі ағаштар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз				

	тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Қазақ тіліне тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сөздерді айтуды; өзіне айтылған сөздерді ынта қойып тыңдайды және түсінуді үйрету. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасау. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Танымдық дағдыларды қалыптастыруға арналған ойындар ұйымдастыру. **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Медбикеден кеңес. "Тазалық – денсаулық кепілі".	Ата-аналарға балалардың тазалықтарына назар аударуды ескерту.	"Бала қауіпсіздігі басты назарда" ата-аналармен кеңестер жүргізу.	"Отбасылық үлгі өнеге" ата-аналармен әңгімелесу.	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай- балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы	**«Балапан» тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.04-21.04.2023ж. 3- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	17.04.2023.	18.04.2023.	19.04.2023.	20.04.2023.	21.04.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Үйдегі ойын бұрышы" тақырыбында кеңестер беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе төсеніштерін дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Күтушіге төсектерді салуға көмектесу.
	"Гүл дүкені" дидактикалық	**"Не қайда өседі?" дидактикалық**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-**	**Саусақ жаттығуы. «Тұқым себу».**	**Ойын-имитация (қимылды жаттығу) "Жас қарағай".**

	ойыны. Мақсат-міндеттер: түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктерді түсіне қарай топтастыруға, әдемі гүл шоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі-түсті жапырақшалар тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша да, формасы бойынша да сәйкес келетін гүл табады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды табиғатта болып жатқан құбылыстарды түсінуге үйрету; жер бетіндегі барлық тіршілік иелерінің өсімдік жамылғысының күйіне тәуелділігін көрсету. Барысы: педагог әртүрлі өсімдіктер мен бұталардың аттарын атайды, ал балалар сол жерде өсетіндерді ғана таңдайды. Егер олар өссе, балалар қолдарын шапалақтайды немесе бір жерге секіреді (кез-келген қимылды таңдауға болады), ол жерде өспесе, балалар үндемейді. Өсімдіктер: шие, алма, пальма,	**жаттығу** "Ағаштар мен бұталар". Мақсат-міндеттер. Балалардың ағаштар мен бұталар атаулары арқылы сөздік қорын молайту және тілін жетілдіру; ағаштар мен бұталарды бір-бірінен ажыратып, оларды атауда есте сақтауы мен ойлау қабілетін және зейіні мен байқампаздығын дамыту.	Ішіне топырақ толтырылған бір рет пайдаланатын кішкентай пластмасса ыдысты таратып береді. Алдыларындағы қорапшадан өсімдік тұқымын алып, ыдысқа отырғызуды ұсынады. Бұл өсімдіктер апат болған ғаламшардың ауасын тазартады. Педагогтің көрсетуімен кішкентай пластмасса ыдыстарға қорапшадағы тұқымдарды себеді. **(қоршаған ортамен танысу)**	Мақсат-міндеттер. Балалардың ырғақты есту қабілетін, дыбыстық тіл мәдениетін дамыту; көркем сөзді айта тұрып, ойыншықпен қимылдау, қуанышқа бөлену қабілетін қалыптастыру. Құралдар: қарағайдың суреті. Жас қарағай Жас баладай Қаз тұрды да, бойлайды. Тауды аралай, тасты аралай, Жүгіріп жел, ойнайды. Ш. Мәмбетов **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, дене** шынықтыру)

		итмұрын, қарақат, өрік, таңқурай, апельсин, лимон, алмұрт, ананас және т.б.. **(қоршаған ортамен танысу)**			
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (жалаулармен).** 1. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар жалауларын оң жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.3. Балалар жалауларын сол жаққа сермеп, "желбіре" деген сөзді айтады. 1.2. Бастапқы қалып. 1.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып - аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын жоғары көтеріп, жалауларын сермеп "жаса" деген сөзді айтады. 2.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады). 3. Бастапқы қалып - жерде отырады, аяқ алшақ, жалаулар тізе үстінде. 3.1. Жерге шалқасынан жатып, жалауларын жоғары желбіретіп "тербе" деген сөзді айтады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып - аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Жалауды көкірек тұсында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым,				

	Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Жарық болсын күніміз, Жарқын болсын үніміз. Елін сүйіп ер жетер, Біз болашақ гүліміз. **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Қол алысып, кәне біз, Достасайық бәріміз Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Арайлап таң атты Алтын сәуле таратты, Шашып бізге шапағын, Тілейміз сізге ақ таңның, Куанышын, шаттығын Қайырлы таң! Қайырлы күн! **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күннің көзі ашылып, Көкте шуақ шашылып, Құтты қонақ келіпті, Төрімізге еніпті. Амандасу үлкенге, Тәрбиенің басы ғой, Ал, кәнекей бәріміз, Сәлем дейік үлкенге! **(сөйлеуді дамыту)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Алтын таңның шуағы, Бақыт үшін туады. Қайырлы таң, қонақтарым, Жарық күннің тұрағы! **(сөйлеуді дамыту)**

		болу. **(сөйлеуді дамыту)**			
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Талшыбық". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; бір жағы 20-30 см биік қиғаш тақтайдың үстімен жүруге жаттықтыру.	**Дене шынықтыру** "Талшыбықтай майысып". Мақсат-міндеттер. Балаларды шеңбердегі өз орнын табу (бағдары бойынша) дағдыларын қалыптастыру; еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеу дағдыларын дамыту; ептілікті дамыту; оқу қызметін пысықтау.	**Музыка** "Тал ағаш". Мақсат-міндеттер. Балаларды түрлі қарқындағы музыканы тыңдауға және музыкалық шығарманы эмоциямен қабылдауға үйрету; дыбыстарды биіктігіне қарай ажырату және әуеннің басталуы мен аяқталуына мән беру дағдыларын қалыптастыру; қимыл қарқынын өзгерте отырып қимылдау, бір-бірлеп, жұптаса отырып би қимылдарын орындауға үйрету.	**Дене шынықтыру** "Талшықтай талшыбық". Мақсат-міндеттер. Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту.	**Қазақ тілі** «Ақ қайың». Ағаштың құрылымы. Мақсат-міндеттер. Қазақ тіліндегі сөйлеуді қабылдауды, қайың туралы сұрақтарға жауап беруді үйрету; сөздердің аяқталуын еркелетуді білдіретін сөз тіркестерін үйлестіре отырып, қазақ тіліндегі өлең жолдарын анық айтуды, қимылдарды жолдардағы ырғақпен және әуен ырғағымен үйлестіруді үйрету.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Табиғаттағы маусымдық**	**Жаяу жүргіншілер жолын бақылау.**	**Өтіп бара жатқан көліктерді бақылау.**	**"Достар мен отбасылардың**	**Бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен**

	өзгерістерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілі туралы білімдерін бекіту; бақылау дағдыларын дамыту. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарды тамақтандыру). **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жапалақтар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға, жүгіру кезінде негізгі қимылдарды дәл орындауға, жеңіл қозғалуға, бүкіл ойын кеңістігін пайдалануға үйрету. **Өзіндік еркін ойын**	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жолдың жаяу жүргінші бөлігі, жол ережелері туралы білімдерін қалыптастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (кішкентай бұтақтарды жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбек етуді өз бетінше орындауға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұстап ал" (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ережелер бойынша ойнауға үйрету,ептілікті, батылдықты дамыту, ашық ойындарға деген қызығушылықты	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көлік түрлері туралы білімдерін бекіту, ересектердің жұмысына деген құрмет сезімін тәрбиелеу. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** "Өзіңе жұмыс тап". **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалармен осы жұмыстың мақсатын талқылау, еңбекке деген құрметті қатынасты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Дәл тигіз". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: нақтылықты,ептілікті дамыту, өзіне деген сенімділікті	**қауіпсіздігі", балабақша алаңында мақсатты серуендеу. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды учаскедегі тексеруге шақыру, болуы мүмкін қауіпті анықтау, қауіпті жағдайлардың алдын-алу үшін не істеу керектігін талқылау. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (құстарды тамақтандыру). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер:құстарды тамақтандыру үшін орынды таңдауды, құстарды байқауға үйрету; балаларды құстарға қамқорлық жасауға шақыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қу түлкі". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жүгіруге жаттықтыру,ептілікті	**танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: әлемді тұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен көктің бірлігі туралы сананы қалыптастыруды жалғастыру. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауладағы бұтақтарды жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: нұсқаулыққа сәйкес және бірлесіп жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру, жалпыға бірдей жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Сұңқар мен түлкі". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын ережелерін айтуға, жүгіру кезінде негізгі қимылдарды дұрыс орындауға үйрету. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Ең жылдам". **(дене**

	әрекеттері, қозғалыстарды дамыту, ырғақты қимылдарға машықтандыру. "Мен секілді жаса". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: мотрикаңы дамыту, эмоционалды көңіл-күйлерін көтерілуге ықпал ету.	дамыту. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Жүгірейік". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты,ептілікті дамыту.	қалыптастыру. Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту.	дамыту, дене белсенділігін арттыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Нысанаға жет". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алға қозғалыспен балаларды екі аяқпен секіруге жаттықтыру.	**шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жылдам жүгіру кезінде жаттығу;ептілікті, физикалық қасиеттерді дамыту.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Сиқырлы ғой қасығым, Жылдам жеймін асымды. Міне тамақ, міне шай, Тым асықпай, жеші жәй. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ашулы мысық; (тіземен тұрып, белді бүкірейтіп, басты төмен түсіру). Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. **(дене шынықтыру)**				

Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жер мен су" әңгімесін оқып беру". Мақсат-міндеттер. Балаларға судың көктем мезгіліндегі жер мен ағаштарға тигізетін пайдасын әңгімелеу, көктемгі құбылыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру, диалогтар үлгілерін қалыптастыру.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығулар** "Әртүрлі арықтар". Мақсат-міндеттер. Балалардың "оң жақ", "сол жақ", "жоғары", "төмен", "ортасы" ұғымдарын түсінуін тиянақтау, заттардың ұзындығы жөніндегі түсініктерін жетілдіру; адамның көктемгі жұмыстарын, мезгіл құбылыстарын қайталау. **"Соқыр теке" қазақтың ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын ережелерін сақтауға үйрету. Алаңда дұрыс қозғала білу, бір-бірлеріне кедергі жасамау, дабылға жылдам назар аудару. Ойын үйде де, далада да ойнала береді.. Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелене турады	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Гүлденген баубақша". Мақсат-міндеттер. Балаларды көлденең жатқан қағаз бетіне, төменгі түзу сызыққа қарындашпен бірнеше ағашты қатарға салуға үйрету; ағаш бұталары бойына мақта таяқшаларымен нүктелі жақпалар қойып, жаңа атып жатқан бүршіктерді салу амалына жаттықтыру.	**«Мейірімділік ағашы»** Ойынның мақсаты: «игі істер» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Педагог балалардың назарын ватман парағына салынған «мейірімділік ағашына» аударады және олардан игі істер туралы айтып беруді сұрайды. Қатысушылар айтқан сөздеріне қарай ағашқа жемістің суретін салады. Ойын балалар өздерінің игі істерін айтып болғанға дейін жалғасады. Ойынның соңында ағаштың суретін қабырғаға іліп қоюға болады және оған арасында жаңа жемістер қосуға болады.	**Қимылды ойын. Мысық пен тышқан** «Мысық» пен «Тышқанды» таңдап алады. Қалған балалар қол ұстасып шеңбер құрайды. Ойыншылар тышқан келгенде қолдарын көтереді де, тышқанды шеңбердің ішіне кіргізеді, мысық келгенде қолдарын түсіріп, оны шеңбердің ішіне кіргізбейді. Мысық тышқанды қуып жетіп, қолға түсіруге тырысады. Тышқан қолға түскеннен кейін, олардың орнына басқа балалар сайланады. **(дене шынықтыру)**

		да, ортада көзі байланған бір адамды қалдырады. Соқыр теке — сол. Қалған ойыншылар соқыр текені қолымен түртіп қойып, одан айнала қашып журеді. Ал соқыр теке сол түрткен адамды ұстап алып, тануға тиісті. Егер ол устаган кісіні таныса, оның көзін байлап, соңы соқыр теке жасайды. Өйтпеген жағдайда соқыр теке ойыны ары қарай жалғаса береді. Ол: Қараңғыда көзім жоқ, Тиіп кетсе сөзім жоқ. Қайда кеттің қалқа жан, Жетектейтін өзің жоқ. Қолға түскен құтылмас, Қала бермек көзім боп, — деп таяғын өзі болжаған тықыр, дыбыс естілген жаққа қарай соза береді. Айнала трған ойнаушылар қашып жүреді. **(дене шынықтыру)**			
Балалармен жеке жұмыс	**Тыныс алу жаттығулары**	Баламен еркін таңдалған, кез келген ертегінің	**"Шеберхана" үстел үсті ойыны.**	**Дидактикалық ойын.** «Қасқырдан құтқар».	**«Түрлі-түсті гүл шоғы».** Мақсат-міндеттер.

	"Түлкіні тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: тыныс алу жолдарын ретке келтіру және қалыптастыру. Біріңнің артыңнан бірің ақырын жүріп отырып, асықпай іздейміз, түлкіні тауып алған балалар қолдарыңды жоғары көтересіңдер! Педагог балаларды осылай ынталандырып, ойын түрінде тыныс алу жаттығуларын өзімен бірге орындатады. **(дене шынықтыру)**	кейіпкерлері, мазмұны жайлы әңгімелесу. **(көркем әдебиет)**	Балалар "шеберхана" сюжетті-рөлдік ойынын ұйымдастырып, етік түрлерін жасап көрсетеді. Педагог дайын етік түрлерін және ою түрлерін таратады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	Мақсат-міндеттер: тіл байлықтарын арттыру, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. Балалардың назарын үстел үстіндегі ойыншықтарға (үй жануарлары мен қасқырдың нақпішіндеріне) аударады. Әр үй жануарын қасқырдан құтқару үшін ол туралы өлең, жұмбақ, жаңылтпаш айту керектігін түсіндіреді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Балалардың эмоцианалды көңіл-күйін көтеру. - Балалар біз, орман алаңымен келеміз деп елестетіңдер. Күн ашық, құстар сайрап жүр, самал жел соғып тұр. Өсімдіктердің хош иісін байқадыңдар ма? Біз орманда саяхаттамыз, мұнда түрлі-түсті гүлдер бар, ақ, қызыл, көк, сары т.б.. Гүлдерді жұлуға болмайды. Олар біз секілді өмір сүреді. Енді, сіздерге ұнаған гүлді таңдаңыз. Оның түсін, көлемін байқаңыз, естеріңе сақтаңыздар. Енді бізге кейін оралу керек. **(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің				

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ғарыш, жер-Ана, көктемгі ағаштар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуді үйрету. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Қазақ тіліне тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сөздерді айтуды; өзіне айтылған сөздерді ынта қойып тыңдайды және түсінуді үйрету. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншықтардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды атай білу. Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасау. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Танымдық дағдыларды қалыптастыруға арналған ойындар ұйымдастыру. **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Отбасылық салт-дәстүр" атты тақырыпта әңгімелесу.	Әрбір баланың балабақшадағы тәрбиесі жайында сөйлесу.	Балалардың қабілеті жайлы ата-аналармен әңгімелесу.	"Бала бөлмесіне арналған гүлдер" атты ата - аналарға арналған кеңес.	"Гүлдер" атты тақырыпта көрме ұйымдастыру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген»бөбекжай –балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы	**«Балапан» тобы**				
Балалардыңжасы	**3 жасарбалалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылукезеңі (аптакүндерін, айды, жылды көрсету)	**24.04-28.04.2023ж. 4-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	24.04.2023.	25.04.2023.	26.04.2023.	27.04.2023.	28.04.2023.
Күн тәртібі					
Балалардықабылдау	Таңғысүзгі: балалардыңтерісін, денеқызуын, сыртқыкелбетінтексеру. Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәнеоларғақолайлыжағдайжасау. Баланың көңілкүйін, оныңжекепікірін, қызығушылығынанықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға "Үйде балалардың бос уақытынқалайтиімдіөткізугеболады?" тақырыбында кеңестер беру; әңгімелесу.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Балаларғабалареңбегінәңгімелеп беру; кезекшілердіөзістерінедұрысүйретіп, тостағандытұтқасынан, нансалуғаарналғанытыекіқолыменұстаудыт.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғатбұрышындағыкезекшіліктіұйымдастыру: табиғатмүйісіндегімекендеушілердікүтебілу.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Үстелдіңүстінеыдыс-аяқтарды, нансалатынытарды, шыны аяқтарды, шұңғылтабақты, майлықсалатынытарды, тамақішу	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтар мен көмекшіқұралдардыөзбетіншежәнеэстетикалықтүрдеорналастыру, шкафтардатәртіптісақтау, шаңдысүртуіскерліктері	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктердісуару, жемсалғышты, астауды, көкөністердіжуу; астауға су құю.

	б. естерінесалыпотыру.		жабдықтарын: қасық, шанышқы, пышақтықойыпшығуіскерліктеріндамыту.	нжетілдіру.	
	Иллюстрациялықсуреттердіқұрастыру Мақсат-міндеттер. "Бәрінеортақмереке" тақырыбындаиллюстрациялықсуреттерді қарастыру. **(сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	**"Өзара айырмашылығынтап" дидактикалықойыны.** Мақсаты: суреттердісалыстыраотырып, айырмашылықтарын тапқызу; сөйлеудағдыларынқалыптастыру, ойлауқабілетінжетілдіру. Әр бала санына 15 дана суреттер жинағы. Барысы: әрбалағасуреттертаратылыпберіледі. Суреттердісалыстыраотырып, айырмашылығын тапқызу.	**"Үйқұрылысынңретінкөрсет".** Мақсат-міндеттер: түстердіажыратуғаажаттықтыру, ойлауқабілеттерін, қабылдау, ес, зейінүрдістеріндамыту. Құрал-жабдықтары: баланың саны бойыншаәртүрлітүстіжолақтар, пішіндер, үйсуретініңүлгісі. Барысы: балаларғаүйдіңсуретінің үлгісін көрсету. Балаларғаәртүрліжолақшаларды, пішіндердітаратып беру. Үлгігеқарап осы пішіндерденүйдіқұрастырудыұсыну. **(құрастыру)**	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынныңмақсаты: сыпайықарым-қатынасжасауғаүйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балаларшеңбергетұрады, бір-бірінеойыншықтыбереотырып, әдептісөздерайтады.	**"Қонаққайелден?" заттарменойналатынойын.** Дидактикалықміндеті: балалардыңбасқа ел тұрғындарытуралыбілімдерінбекіту; басқаұлтөкілдерінеқызығушылықты, олардықұрметтейбілуді, олардыңөмірітуралыбілугедегентілекті тәрбиелеу. Ойынережесі: суреткесәйкес басқа ұлтөкілініңұлттықкиімінтаңдау; қуыршақтыұлттықкиімгекиіндіру; кімұлттықкиімдідұрысжәне тез киіндірсе, солжеңеді. Ойынәрекеттері: қуыршақтыкиіндіру; ұлттық би немесеәнорындау.

Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамытушы жаттығуы.** "Зырылдауық" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, қол төмен. - қолдыекіжаққасозу. - екіқолдыкеудетұсынаәкеліп, бір-біріненайналдырып, "р-р-р"депайту. - қолдыекіжаққасозу. - бастапқықалыпқакеліп, "төмен"деу. - бастапқыкездеқолдыақырынайналдыру, біртіндепжылдамайналдыру. "Тізенішапалақтау" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ иықдеңгейінде, қолартта. 1-2- оңтізеге (сол) еңкейіп, "шарт" деу. 3-4- бастапқықалыпқакелу. "Сипаттаймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып аяқтыалшаққойыпотыру, қолдыжанғақою. - оңаяқпенсолаяқтытізеден, жоғары-төмен 3-4 ретсипау. - 4-5 ретеркінтынысалу. "Өкшемізге қараймыз" жаттығуы. - Бастапқықалып: тізерлепотыру, аяқбірге, қолбелде (артта, иықта). - 1-2- оң жақпен артқа қарай бұрылып, өкшеге қарау. - 3-4- бастапқықалыпқакелу. **(денешынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырып сөйлемеу. *Көркем сөз*

	Су-өмір жүрегі Денсаулықтірегі. Шөлдесең , қанасың. Жуынсаң, тазасың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Көңіл-күйді анықтау»** Ойынныңмақсаты: мейірімділікке, жақынадамныңкөңіл-күйінкөребілугетәрбиелеу . Педагог балаларға айналасындағы адамдарғакөңілбөлукеректігінтүсіндіреді. Бірбіріңіңкөзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балаларжұптасып, қолдарынанұстайды. Тәрбиеші оларға: «Тек көздеріңе қарап, бір-біріңнің қолдарыңнан ұстап, әртүрліэмоциялардыүнсізжеткізугетырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, келойнайық! Мен	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларғаэмоционалдыжағымдыкөңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықтықалыптастыру, балаларғабір-біріменсәлемдесугемүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көңілде көп қуаныш, Әр көңілде жақсы үміт. Келетінжылғамыңалғыс, Әкелген көп жақсылақ. **(сөйлеудідамыту)**	**Көршілерменсыйластықтуралыәңгімелесу.**	**«Мақтаусөздерайту»** Ойынның мақсат-міндеттер: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсықасиетінкөребілугетәрбиелеу. Қатысушыларшеңберқұрыпотырады, ал бір бала шеңбердіңортасынаотырады. Балалароныңмінез-құлқындағыжағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқыкелбетініңтартымдылығынайтып, мақтайды.	**«Достық көмек»** Ойынныңмақсаты: балалардызейінқоюға, мейірімділікке, досынакөмектесугетәрбиелеу. Тәрбиешіойынныңшартынтүсіндіреді. Балаларшеңбергетұрып, қолдарынартынақояды, тәрбиешібалалардыңбірініңқолына «қауырсынды» тигізеді (бұлкез-келгенқұстыңқауырсыны болуымүмкін). Қолынақауырсынтиген бала өзініңарманытуралыайтады. Тәрбиеші қалғанқатысушылардан осы армандықалайіскеасыруғаболатынынойластырудыжәнеайтыпберудісұрайды.

	сенімендосболғымкеледі!» және т.б. депайтады. Балалартапсырманыжұппенорындайды. Соданкейінбалаларқандайэмоцияныңберілгенінжәнеқабылдағанынталқылайды.				
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Достық шеңберінде". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзепбірініңартынанбірі шеңбербойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетінқалыптастыру; құрсауғасекіругежәнекұрсаудансекіруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Ұлттар достығы". Мақсат-міндеттер. Балалардадоптытәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықталақтырутехникаларындамыту; біраяқтанбіраяққасекіру, екіаяқпенсекірудағдыларындамыту; қимылбелсенділігіндамыту мен үйлестіру.	**Музыка** "Достық шеңбері". Мақсат-міндеттер. Балалардыәлемдікклассикалық композитор В. Моцарттың шығармасын тереңіректүсініп, соңынадейінтыңдап, қабылдайбілугежәне шығарманыңбөлімдерінажыратабілугеүйрету; шығармасипатынанықтайотырып, өзәсерітуралыаңғімелейбілуқабілеттерін қалыптастыру; хорда сөздер мен дыбыстарды таза жәнеанық, фортепиано сүйемелдеуіменөлеңа	**Дене шынықтыру** "Достық күндей жарқырайды" Мақсат-міндеттер. Балалардаеденгетігінентұрғанқұрсауданеңбектеудағдыларындамыту; қимылдыойындарарқылыәртүрлібағыттардажүгірутехникаларынжетілдіру.	**Қазақтілі** БұлменіңОтаным. Қазақстан. Мақсат-міндеттер. Қазақстантуралықазақтіліндеайтылған сөздерді тыңдаудыжәнетүсінуді; отантуралыұғымдыбілдіретінсөздердіжаттауды; жаңасөздердіжауаптардақолданабілуді; Қазақстанныңмемлекеттікрәміздерініңатауынжатқабілудіүйрету. Суреттергежәнежиіқайталанатынсөздергесүйенеотырып, тақырыпбойыншақазақтіліндегіақпараттықабылдайалуқабілеттеріндамыту; сөйлеу, ойлау, еске сақтау, жағымдыкөңілкүйтаныта

			йтудағдыларынжетілдіру.		білуқабілеттеріндамыту. Отансүйгіштіксезімдерін, қоршағанортадағыалысобъектілергеқызығушылықтарынарттыру; бақылаудыдамыту.
Серуенгедайындық	Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	Күннің күркіреуін, найзағайды бақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет) Жұмбақтар. Әуеден күбі түсті, Күбінің түбі түсті. (Күннің күркіреуі) Жөңкейді бұлттар дүркіреп, Жауадыжауынкүркіреп Аспанныңжүзіжарқетті, Ақнайзажергесартетті. (Найзағай) Бақылау. Найзағайдың жарқылдауын бақылау, найзағай - бұл бұлт пен жердіңарасында, бұлтарасындапайдаболатынүлкенэлектршашуы.	Бұлттарды бақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет) Жұмбақ. Күндіжабады, Жаңбырболыпжауады. (Бұлт) Бақылау. Табиғатқұбылыстарыжайындабілімдерінкеңейту, бұлттардысалыстыру. Бұлттарформаларыбойыншаәртүрлі, өзгермелі. Жеңіл, түссіз бұлттардың уақыт ара үлкейіпнемесекішірейіптұратынынайту.	Кемпірқосақты бақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет) Жұмбақ. Аспандаәсембелбеуді, Алыпбелгебуынсам. (Кемпірқосақ) Бақылау. Балаларменкемпірқосақтыңқұбылысынбақылау. Оныңқайкездепайдаболатынынайту, қарау жәнеолардыңтүстерінайту. Табиғат құбылыстарының сұлулығына сүйіспеншілікпен	Өзенді бақылау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет) Жұмбақ. Еркелепжатамын, қаңтардақатамын. (Көл) Мақал-мәтел. Қалғанкөлгебақабасшы. Болжам. Егержаздакөлде су көтерілсе, ондабұлқұрғақауарайынаәкеледі. Егеркөлдегібалықсекіріпмасаауласа, жаңбыржауады. Бақылау. Су айдынының өмірін бақылауға үйрету (бақалар қаттыбақылдайды, суда	Балықтарды қадағалау. (қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет) Көркем сөз. Ақ балық-ау, ақ балық! Қармағымды қап, балық! Жұмбақ. Аузы бар, тіліжоқ, Терісі бар, жүніжоқ. Тірегі бар, ізіжоқ, Қанаты жоқ ұшпайды Су астындақыстайды. (Балық) Бақылау. Судың астындағыбалықтардыңөмірітуралымәлімет беру (ұстағанбалықтыңқабықты, жіңішкеденесін «талқылап», жүзуқанаттарыжәнеқұйрығытуралы, олардыңтөмен,

	Күннің күркіреуі әрбірнайзағайдансоңболыпотырады, оданкейін қатты жауынғаұласады, табиғатжанданады, ауатазарады, ал өсімдіктертазаланадыжәнежарқырайды. Қауіптен құтылу үшін, күнніңкүркіреуікезіндебалаларғаөздерінқалайұстаукерекекенінтүсіндіру керек. Қимылдыойын: «Біраяқпенсекіруэстафетасы»(тәжікхалқыныңойыны). (денешынықтыру) Сап түзеп, екітопқабөліну. Бір-бірінеэстафетанытапсыраотырып, біраяқпенсекіріп, қуыпжетугеүйрету. Сыпайылықпен, тартыстыәділшешугетәрбиелеу. Еңбек. Тотықұс үшінбақажапырақтұқымынжинау. (еңбек дағдылары) Тотықұсты	Балалардыжаңбырлы күнгібұлт пен басқакездегібұлттыайыруғаүйрету. Қимылдыойын. «Құстар мен мысық». (денешынықтыру) Санамақ арқылымысықтытаңдапалу, белгінемеседабыл арқылы қимылдау. Өзбетіншетапсырманыорындауғаүйрету, шапшаңдық пен белсенділігінарттыру. Еңбек. Бақшадағы жұмыс. (еңбек дағдылары) Өсімдіктерді қопсыту. Өсімдіктерді күтуге баланың қатысуын қадағалау. Өзіндік жұмысқатәрбиелеу, бастағаністіаяғынадейінжеткізу, өсімдіктергедегенмахаббат пен белсенділіктіарттыру.	қарау. Қимылдыойын: «Түрлі-түстіавтомобильдер». (денешынықтыру) Түстердібілу, білімінтүйіндеу, балалардыдыбысқасайқозғалуғаүйрету. Балалардыжолдастарымендостыққарым-қатынаста болуға тәрбиелеу. Еңбек. Табиғат бұрышындағы жұмыс. (еңбек дағдылары) Балалардыбөлмегүлдерінкүтуге үйрету: жапырақтарын сүрту, су бүрку. Өзбетіменойындар. Асфальтқаборменсурет салу. Асфальттасуретсалуғабалалардыңкөңілдерінаудару, өзініңойыншықтарыменойнауға, бір-біріментілтабысудағдыларынарттыру.	кішкентайбалықтаркөрінеді, судыңбетіндесуөлшеуішқозғалады, өсімдікпайдаболады, құстаржүзеді, қанаттарынтазалайды, дәндердітереді); су айдынының әсемдігінтамашалауғаболады (су көп, күннің көзіне су жарқырайды, өзенніңайналасындашөптер, гүлдерөседі, оларөзендіжарқыратады, ағашбұтақтарыөзенгеиілігіп, оныңбейнесітүседі). Жаздыңбасында су таза, көгілдір, өсімдіккөпболатынынан азараударукерек, ал жаздың аяғында бұлдыр, өсімдік аз. Көгілдір суда құм, тас, өсімдікжәнешағын балықтар көрінеді. Су айдынынаілтипатпенқарауғатәрбиелеу. Қимылдыойын. «Қарғыпсекіржәнебұрыл». (денешынықтыру) Орнынанжоғарысекіруге	жоғарыжәнебағыттарынжиіауыстыратыныжөніндеайту. Кішкентайбалықтар – уылдырықтардан шыққан балықтар. Олардыдұрыстамақтандыруғаүйрету, өзенге, табиғатты аялауға тәрбиелеу, көпірдетұрғанкезіндекауіпсіздікережелерінсақтау. Қимылдыойын. «Көпірдегі лақтар». (денешынықтыру) Өзбетіншеойындыойнату, физикалықсапасын, шапшаңдығын,ептілігіндамыту. Еңбек. Табиғат бұрышындағы жұмыс. (еңбек дағдылары) Балықтарды тамақтандыру. Аквариумға су құю. Балықтардытамақтандыруәдісінбекіту, балықтардыбайқау. Тапсырмаларғажауаптыболуғатәрбиелеу. Өзбетіменойындар. Балалардықұрастыруойынынақажеттізаттардыжинастыруға, ойындатабиғизаттардықолданугаүйрету.

	тамақтандыру үшінтұқымдыөзбетіншежинауғатәрбиелеу. Табиғатбұрышындамекендеушілергежақсықарым-қатынастатәрбиелеу. Өзбетіменойындар. Әрбалағаолардықызықтыратынісіменайналысуға мүмкіндік беру.	Өзбетіменойындар. Велосипед тебу. (денешынықтыру) Велосипед тебудіүйрету, тепе-теңдіксақтау. Балаларғабелгілібіріс-әрекеттіұйымдастыруғакөмектесу, соліс-әрекеттенжағымдыәсер алуға көмектесу.		үйрету. «Хоп!» белгісібойыншакеңістіккебейімделу. Еңбек. Балалардыеңүнемдіжұмыстарға үйрету. Еңбек қызметінің мәдениетіне тәрбиелеу. (еңбек дағдылары) Өзбетіменойындар. Жаппаныңастындаауа-райыныңжағдайынескереотырып, іс-әрекетжәнеойынүшінжағдайжасау. Жағымды әдет ғұрпын қалыптастыру.	
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Су-өмір жүрегі Денсаулықтірегі. Шөлдесең , қанасың. Жуынсаң, тазасың. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардыңтынышұйықтауынажайлыжағдай туғызу.				

Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	"Мысықтыңызалауы" жаттығуы (тізементұрып, белдібүкірейтіп, бастытөмен түсіру). Жалпақтабандықтыңалдыналумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру. Алғанбілімдерінбекітіп, мәдени-гигиеналықдағдыларынорындау. **(денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотыру мәдениеті, тамақтану мәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қоршағанортаментанысуданойын-жаттығу** "Ғажайып табиғат әлемі". Мақсат-міндеттер. Балалардың көктемгі табиғаттың ғажайып құбылыстары арқылысөздікқорынмолайтужәнетілінжетілдіру; көктемқұбылыстарынажыратып, олардыатаудаестесақтауы мен ойлауқабілетінжәнезейіні мен қызығушылықтарындамыту.	**Сөйлеудідамытуданойын-жаттығу** "Достықшеңберіойындартізбегі". Мақсат-міндеттер. Балаларғасөздікойындар мен жаттығуларбарысындадостықтуралыұғымдарқалыптастыру, әдептілікережелеріментаныстырудыжалғастыру.	**Сурет салуданойын-жаттығу** "Зәулім үй". Мақсат-міндеттер. Баланы тікежатқанқағазбетіндетіктөртбұрыштыүйбейнесінсалуғаүйрету; салынғанүйдің сұлбасынқылқаламменжақпалауарқылытерезелерқатарларынсалудамашықтау.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қазақтыңтуыстықатаулары". Мақсат-міндеттер. Балалардықазақтыңтуыстықатауларыментаныстыраотырып, әртуыстық атаудың мазмұнын түсіндіружәнемәнінашу; шығарманыңқазақтыңұлттықерекшелігінентуындағанынтүсіндіреотырып, шығарманың мазмұнын, мұқияттыңдайбілугеүйретужәнежаттату.	**«Сыпайыөтініш»** Ойынныңмақсаты: балалардымейірімділікке, зейінділіккетәрбиелеу. Балаларшеңбергетұрады. Педагог түрлібұйрықтарбереді, мысалы, қолдыжоғары көтер, қолыңды шапалақта, көзіңді жұм және т.б., бірақ «мархабат» сөзіайтылғанөтініштердіғанаорындаукерек.
Балалармenжекежұмыс	**Саусақ жаттығуы.** "Достық" Біздіңтоптаұлдар мен қыздарөзарадос (қолдыңсаусақтарыөзарабірігеді). Кішкентайсаусақтарбізс	**"Достық" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: баланың сөздік қорындостықсөзібілдіретінжаңасөздермен	**Жаңылтпаштаржаттау.** 1. Топ бала, топ бала Ойнапжүр, топтала. Зымырапдопты ала, Қуады көп бала. 2. Омар томаралар,	**«Адалдостар»** Ойынның мақсаты: ұжымда достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балалардanбөлменіңекібөліккебөлінгенін (бірбөлігі-	**"Достық" өлеңінжаттау.** Ортақмекенжер шары, Төбеміздебіраспан. Барлықұлттықбаласы Достығымыз жарасқан. Ортақбізгебір Отан, Ортақ жердің байлығы

	енімендостасамыз (екіқолдыңсаусақтарынбір-бірінетигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (шынашақтанбастап, саусақтардыкезекпенбір-бірінетигізу) Қайтадансанаудыбастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Ендісанаудыаяқтадық (қолдытөментүсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)**	толықтыру. **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет, қазақтілі)**	Орал орақорар. 3. Қырда қырау Қызыл ала бұзау. **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)**	«құрлық», бірбөлігі-«теңіз») айтадыжәнеойынныңшартын түсіндіреді. Балаларшеңбергетұрып, музыканыңбасталуыменхороводпенжүребастайды. Музыканытоқтатқанкезде балалар да тоқтайды. «Құрлықта» қалған қатысушылар «теңізде» қалғандардымүмкіндігінше тезіреккұтқаруыкерек. Олүшін «құтқарушылар» секіргішке үрлемелі дөңгелектіөткізіп, оны батып бара жатқанқатысушыларғалақтырып, оларды «құрлыққа» шығарыпалуытиіс. Ойыносылайжалғасады.	Еңбекортақ, жырортақ, Ортақбізгебарлығы. Е.Елубаев **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)**
Серуенгедайындық	Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойында	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативтідағдылар, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардыңсөздікқорынойындар мен ойынжаттығулары арқылы кеңейту, сөздікқордызаттардыңсапасы				

р, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	мен қасиеттерінбілдіретін, заттардыжалпы (ғарыш, жер-Ана, көктемгіағаштар) жәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштардыжатқаайтудыүйрету. Танысертегілер мен шағыншығармалардыңмазмұныбойыншасұрақтарғажауапберудіжәнемазмұнынөзбетіншеқайталапайтудыүйрету. Сюжеттіэмоционалдықабылдауды, кейіпкерлергежанашырлықтанытудыүйрету. Әдебишығармакейіпкерлеріндауысырғағы мен мәнерлігіноларғаеліктеп, жеткізудіүйрету. Жуан және жіңішкетүбірсөздердіажырату, олардыкөпшетүрде қолдануға үйрету. Бұйрықрайлыетістіктердіжекелейқолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздердібайланыстырып, сөзтіркестерінқұрастыруға (затесімжәне сын есім, затесімжәнеетістік) үйрету. Қазақтілінетәндыбыстарды, осы дыбыстарменберілгенсөздердіайтуды; өзінеайтылғансөздердіынтақойыптыңдайдыжәне түсінуді үйрету. Музыкалықаспаптарменойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Әнайтудағдыларындамытуғаықпалету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығыменбірқарқындаәнді таза айту, сөздердіанықайту, әнніңсипатынжеткізу (көңілді, созып, ойнақыайту). Балараспаптарының, музыкалықойыншықтардыңдыбысталуынажыратуғаүйрету; олардыатайбілу. Ересектердіңорындауындағыжәне аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауғаүйрету. Өнербұрышындааңдардыңбояусуреттерінбояту, ұлпақармүсіндеужәнежапсыружұмыстарынжасау. **(шығармашылықдағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. Құмғатаяқшалармен, асфальтқабормен, өзбетіншеойдансуретсалуғамүмкіндік беру. Жеке жұмыстарынұжымдықкомпозицияларғабіріктірудағдыларынқалыптастыру. Геометриялықфигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарынадайыною-өрнектердіжапсыруарқылыкиіз, кілем, көрпе, алашаорамалжасау. Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)** Танымдық дағдылардықалыптастыруғаарналғанойындарұйымдастыру. **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Өзініңденемүшелерінбағдарлаужәнеосығанбайланыстыөзінеқатыстыкеңістікбағыттарынанықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Медбике кеңесі. "Көпшілікорындарында тәртіпті, мәдениеттібалаларөздерінқалайұстаукерек?"	"Тез тамақтанудыңзиянды" тақырыбындакеңес.	"Бала тәрбиесіндегі әкенің рөлі" тақырыбында әкелермен әңгімелесу.	"Достарымыздыңарасындаөзіміздіқалайұстаукерекпіз?" тақырыптарындаәңгімежүргізу.	"Отбасыменсеруендеу" тақырыбынакөрме ұйымдастыру.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген» бөбекжай- балабақшасы»**				

	Ортаңғы топ				
Тобы,атауы	**«Балапан» тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**01.05-05.05.2023ж. 1- апта мамыр айы**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	01.05.2023.	02.05.2023.	03.05.2023.	04.05.2023.	05.05.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың үйде күн тәртібін сақтауларын және уақтылы ұйықтау керектігін талап ету.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерді бүріккіш пистолетпен су бүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы кезекшілікті ұйымдастыру: табиғат мүйісіндегі мекендеушілерді күте білу.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғат бұрышындағы мекендеушілерді күте білу; қамқорлық таныту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсаты. Ұйымдастырылған іс-әрекеті кезінде оқу құралдарын тарату және оқу құралдарын орындарына жинау іскерліктеріне ынталандыру.
		"Сөйлемді аяқта" сөздік ойыны. Дидактикалық міндеті: балаларды құбылыстар	**"Дауылпаз дабылдап ..." жаттығуы.** - Балалар, сазгерлер ғана емес,	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Барабан дабылы. Дауыссыз [п],[б]	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Шерудегі көліктер". Мақсат-міндеттер. Балаларды құрылыс материалдарынан

		арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды түсінуге үйрету; сөзді дұрыс таңдауға жаттықтыру. Ойын әрекеттері: көрсеткішті бұру. Ойынның барысы: педагог сөйлемді бастайды. Мысалы, "Менің жылы тонды киген себебім,…" - балаларға оны аяқтауды ұсынады. Балалар: "… жылы болу үшін … тоңбау үшін" және т.б. жауап береді. Кімге көрсеткіш бұрылса, сол жауап береді. Педагог алдын-ала сөйлемдерді әзірлеп қоюы керек. Мысалы: "Біздің шамды жаққан себебім,…", "Қолшатыр алған, себебіміз…" және т.б.. Келесі жолы	жауынгерлер де дауылпазды көп қолданады. Мысалы, жауынгерлер адымдап марш басып жүреді. - Балалар, дабылды дауылпаз деп те атай береді. - Дауылпаз дабылдап, - Ба - ба - бам - бам, - дейді. (айтқызу) - Дауылпаз дабылдап, - Бу - бу - бум - бум, - дейді. (айтқызу) Дабыл-дап, дабыл-дап, - Бу - бу - бум - бум, - дейді. (айтқызу) Жаттығуы бірнеше рет қайталанады. **(сөйлеуді дамыту)**	дыбыстары". Мақсат-міндеттер. Балаларды [п] және [б] дыбыстарын жеке, буын және сөз құрамында айту тәртібімен таныстыру, барабан музыкалық аспабының қасиеті туралы мағлұматтарды беру.	әскери көліктер түрлерін жасауға үйрету; кірпішті немесе білеуді жатқызып, үстіңгі бір жағына текшені, призманы қырына белгілі жерлерге салып, бірін біріне тиістіру амалдарын игерту; құрылыс үлгісіне сай орындау қабілетін арттыру.

		аяқталмаған сөйлемдерді балалардың өздеріне құрастыруды ұсынуға болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**			
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамытушы жаттығуы.** "Зырылдауық" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ сәл алшақ, қол төмен. - қолды екі жаққа созу. - екі қолды кеуде тұсына әкеліп, бір-бірінен айналдырып, "р-р-р"деп айту. - қолды екі жаққа созу. - бастапқы қалыпқа келіп, "төмен"деу. - бастапқы кезде қолды ақырын айналдыру, біртіндеп жылдам айналдыру. "Тізені шапалақтау" жаттығуы. - Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінде, қол артта. 1-2- оң тізеге (сол) еңкейіп, "шарт" деу. 3-4- бастапқы қалыпқа келу. "Сипаттаймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып аяқты алшақ қойып отыру, қолды жанға қою. - оң аяқпен сол аяқты тізеден, жоғары-төмен 3-4 рет сипау. - 4-5 рет еркін тыныс алу. "Өкшемізге қараймыз" жаттығуы. - Бастапқы қалып: тізерлеп отыру, аяқ бірге, қол белде (артта, иықта). - 1-2- оң жақпен артқа қарай бұрылып, өкшеге қарау. - 3-4- бастапқы қалыпқа келу.			

	(дене шынықтыру)				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу.	**«Түрлі - түсті гүлдер»** Ойынның мақсат-міндеттер: дұрыс таңдау жасай білуді, құрдастарымен ынтымақтастықта жұмыс жасау қабілеттерін дамыту. Құрал-жабдықтар: күлтелері алынатын жасанды гүл, қызыл және сары текшелер. Тәрбиеші ойынның әртүрлі нұсқаларын қолданады. Ойынның бірінші	**«Әдепті сөздер шеңбері»** Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, зейінділікке, мейірімділікке баулу. Балалар шеңберге тұрады, бір-біріне ойыншықты бере отырып, әдепті сөздер айтады. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көңілде көп қуаныш, Әр көңілде жақсы үміт. Келетін жылға мың алғыс, Әкелген көп жақсылақ. **(сөйлеуді дамыту)**

		"Күлімдейміз күндей." Күлімдейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқауды білмей (қолдарын жандарына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді), Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына жібереді). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	нұсқасы: Балалардың әрқайсысы гүлдің күлтесін жұлып алып, іштерінен тілек тілейді. Егер баланың тілегі өзінің жеке басына байланысты болса, балаға сары текше беріледі, егер тілегі әлеуметтік маңызға ие болса – онда қызыл текше беріледі. Ойынның соңында барлық текшелерді жинап алып, топтағы адамгершілік тәрбиесінің даму деңгейін анықтауға болады (бірақ оны балалармен талқылауға болмайды) және балаларға қандай тілектің ұнағанын, оның не себепті ұнағанын талқылауға болады. Ойынның екінші нұсқасы: Гүлдің бір күлтесін екі баланың алуына болады, олар ойланып және бірге		

			келісе отырып, екеуіне ортақ тілек тілейді. Ойынды жүргізе отырып, педагог балалардың жолдастарына, қарт адамдарға, әлсіздерге қамқорлық жасағысы келетін тілектерін қолдайды. Педагог егер балалар шынымен қаласа, олардың барлық тілектері орындалатынын айтады. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**Дене шынықтыру** "Барабан дабылы". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; жүріп келе жатып белгі бойынша тоқтау	**Музыка** "Дауылпаз дабылы". Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңа әуенді тыңдау кезінде әннің сипатына сай ырғақпен денесін қозғалта білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын	**Дене шынықтыру** "Соқ, барабан!" Мақсат-міндеттер. Балаларды баяу (50-60сек.) қарқында жүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру дағдыларын қалыптастыру; допты алысқа лақтыру іскерліктерін жетілдіру.	**Қазақ тілі** «Жердің көркі - гүл». Гүлдер әлемінде. Мақсат-міндеттер. Қазақ тілінде гүлдер туралы айтылған сөздерді тыңдауды және түсінуді, табиғаттың сұлулығы туралы ұғымды білдіретін сөздерді жаттауды, жауаптарында жаңа сөздерді қолдана білуді

		және отыруға үйрету; тұрған заттың басына допты тигізу арқылы жоғары секіруге жаттықтыру.	қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету; биде жеңіл адыммен өзін айнала адымдауға және музыкалық ойындағы кейіпкердің қимыл-әрекетін мазмұнды бере білу қабілеттерін қалыптастыру; қол саусақтарының қимылын тез ауыстыра білу дағдысына үйрету.		үйрету. Жұмбақты құрастыруда сын есім, салыстыру сөздерін қолдануға дағдыландыру. Көктем гүлдерінің аттарын естеріне сақтап бекіту. Суреттерде және жиі қайталанатын сөздерге сүйене отырып, сабақ тақырыбы бойынша қазақ тіліндегі ақпаратты қабылдай алу қабілеттерін дамыту; сөйлеу, ойлау, еске сақтауды, жағымды көңіл күй таныта білу қабілеттерін дамыту. Халық ауыз әдебиетіне қызығушылықтарын арттыру, тапқырлыққа, шапшаңдыққа табиғатқа қамқорлық сезімдеріне баулу.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен		**Шыршаны қарағаймен**	**Бақтағы еңбек. (қоршаған ортамен**	**Гүл бақшасын бақылау. (қоршаған ортамен**	**Шетенді бақылау. (қоршаған ортамен**

		салыстыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Мақсат-міндеттер: қылқан жапырақты ағаштар туралы білімдерін нақтылау, олардың ұқсастығы мен айырмашылығы (қарағай, шырша сияқты, әрқашан жасыл болады, оның инелері де бар, тек ұзын, тек жоғарғы жағында). **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ауланы тазалау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу; бір-біріне көмектесуге үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Торғайлар", "Пойыз". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	**танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты-міндеттер: қырыққабат көшеттерін, картопты, пиязды қалай дұрыс отырғызу керектігін, сәбіз және қызылша тұқымын себуді көрсету. **Ересек адамдармен орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (бақшадағы жұмыс). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ұжымдық жұмыс істеу қабілетін бекіту, педагогтің нұсқауын орындау (бақшаға отырғызу); өсімдіктердің өсуі мен дамуы туралы білімдерін бекіту. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Жапалақ". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі	**танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: гүл бақшасы туралы білімдерін бекіту; гүлзарға күтім жасау, оны дайындау тілегін тәрбиелеу гүл көшеттерін отырғызу. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (аумақты тазарту бойынша ұжымдық жұмыс). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Ұйқыдағы түлкі", "Допты көрсет". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру, лақтыру және допты ұстау жаттығулары. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Құстардың ұшуы". **(дене шынықтыру)**	**танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштың құрылымы туралы білімдерін бекіту; мамырдағы табиғаттың өзгеруі туралы түсінік қалыптастыру. **Ересек адамдармен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары** (ескі жапырақтарды, шөптерді сыпырғышпен жинау). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген ұмтылысын, негізгі еңбек жұмыстарын орындау қабілетін қалыптастыру. **Қимыл-қозғалыс ойындары: "Қояндар", "Тауықтар". (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алаңда екі аяқпен секіруді үйрету, белгі бойынша иіліп, өз орнын табу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** бір қатарға қойылған түйреуіштер арасында "жылан" сияқты жүгіру;

		балаларды орындықта жүруге, шашыраңқы жүгіруге жаттығу. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту:** "Кім жылдам жүгіреді?", "Тастарда". **(дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жүгіру кезінде жаттығулар, "тастарда" (кірпіштерде) жүрудегі тепе-теңдік, белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттері.	бойынша әрекеттерді жылдам орындауға үйрету; қолмен тегіс жұмыс жасау, белгілі бір бағытта жүгіру қабілетін қалыптастыру. **Өзіндік еркін ойын әрекеттері, қозғалыстарды дамыту,** белгілі бір бағытта шашыраңқы жүгіру қабілетін қалыптастыру.	Мақсат-міндеттер: педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге үйрету; белгілі бір бағытта қозғалу.	басына құм салынған дорбаны көтеріп, бөренемен жүгіру. Мақсат-міндеттер: олардың арасында жүгіру кезінде түйреуіштерге қол тигізбеуге үйрету; шапшаңдықты,ептілікті, тепе-теңдікті дамыту.
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма.				

	Арқаңды түзу ұста, Жан-жағыңа қарама. Асыңды ішіп болған соң, "Рақмет!" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Басқа және қолға арналған массажды қолғаптармен жасалатын жаттығулар. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әскери көлік" Мақсат-міндеттер. Балаларды көлденең сопақшаның үстіңгі жағына тиістіріп, ортасы жоғары көтерілген доғалы сызықты, дөңгелектің жартысын, салуда жаттықтыру, сопақшаның үстінен, тиістіріп, көлемі бірдей бірнеше дөңгелектерді салып, әскери көлік нысанын салуға үйрету.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Күн шуағы". Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылыстарын байқау арқылы көзбен қабылдау мен фонематикалық есту қабілетін, есте сақтау қабілеті мен зейінін және ойлауын дамыту.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Жауынгерлер сапқа тұрды". Мақсат-міндеттер. Балалардың біртекті заттарды өзара топтастыру және біреуін бөліп көрсету, бөлмедегі заттарды бір-бірінен ажырату және санын анықтау дағдыларын қалыптастыру; зейінді, ақыл-ойды, есте сақтау, кеңістікте бағдарлау қабілеттерін дамыту.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Әскер". Мақсат-міндеттер. Балаларды Қазақстанның Қарулы Күштері жайлы мәліметтермен таныстыра отырып, Қазақстан әскері туралы түсініктерін кеңейту; табиғаттың әсемдігін сезіне білу қабілетін қалыптастыру; балаларға өз Отанының қауіпсіздігі мен болашағы үшін қорған болу әрбір азаматтың саналы түрдегі жауапкершілігі екендігін ұғындыру; Ұлы Отан соғысы, Жеңіс күні және Отан қорғаушылар күні туралы

					түсініктерін қалыптастыру; бейбітшілік қорғаны мазмұнының мәнін түсіндіру.
Балалармен жеке жұмыс		**Ритмикалық жаттығу** Мереке күні шар үрлеп (сап түзеп, бір орында жүру), Шығамыз ұстап көшеге (қолдарды жоғары сермеу). Шапалақтап, айналып (шапалақтау, айналу), Былай-былай би билеп (бас пен денені оңға-солға шайқау). Қимылдарды ырғақты, темпі орташа көңілді әуені жазбасына сай орындау. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**"Бейбітшілік қорғанында" тақырыбында суреттер қарастыру.** Сұрақтар қою. Педагог балалардан сұраққа толық жауапты талап етеді. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Жеңіс күнін тойлаймыз". Мақсат-міндеттер. Балаларды ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету.	**"Әскер киімін ажырат" дидактикалық ойыны.** Педагог балалардың назарын өзіне аударып: - Балалар, біз бүгін екі мереке туралы ақпарат білдік. Соған байланысты "Әскер киімін ажырат" деп аталатын дидактикалық ойын ойнаймыз. - Ойынның шартын айтайын. Екі топқа бөлініп, еденде жатқан суреттерден жауынгер киімдерін музыка аяқталғанша ажыратып, тауып үлгересіңдер. Осылайша педагог ойын барысында балалардың іс-әрекетін қадағалай отырып, жақсы ойнаған топтың балаларына бейбітшілік көгершіні бейнеленген таңбалауыштарды үлестіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				

Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Балаларды музыкалық аспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеруге ықпал ету. Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Танымдық дағдыларды қалыптастыруға арналған ойындар ұйымдастыру. **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)		"Баланың агрессивті мінез-құлқы" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу.	Балаға ертегінің маңыздылығы жайлы ата-анамен әңгімелесу.	Ата-аналарға кеңес. "Өрт қауіпсіздігі".	Ата-аналарға кеңес. "Балалардағы озбыр мінез-құлықтың бастаулары".

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген» бөбекжай балабақшасы**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы атауы	**«Балапан» тобы**				
Балалардыңжасы	**3 жасарбалалар**				
Педагогтіңатыжөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардыңқұрылу кезеңі (аптакүндерін, айды, жылдыкөрсету)	**08.05-12.05.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	08.05.2023.	09.05.2023.	10.05.2023.	11.05.2023.	12.05.2023.
Күнтәртібі					
Балалардықабылдау	Таңғысүзгі: балалардыңтерісін, денеқызуын, сыртқыкелбетінтексеру. Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәнеоларғақолайлыжағдайжасау. Баланыңкөңілкүйін, оныңжекепікірін, қызығушылығынанықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналардыңбаласыныңбалабақшадағытәртібі, білімі, денсаулығыжайлысұрақтарынажауап беру; ата-аналарменақпараталмасу.				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәне тағыбасқаәрекетте			**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтардытәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүртужәнеорнынақою.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесіндежәнежатынбөлмедетерезеніңернектақтайларындымқылшүберекпенсүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Табиғатбұрышындағыкезекшіліктіұйымдастыру: табиғатмүйісіндегімекендеушілердікүтебілу.
			Көркемәдебиеттеной	**Сөйлеудідамытудано**	**Қоршағанортаментаныст**

р)			**ын-жаттығу** "Күмісжаңбыр". Мақсат-міндеттер. Балаларды М. Мұхановтың "Күмісжаңбыртөгілді" өлеңіментаныстыраотырып, көктеммезгілінетәнқұбылыстардысипаттайтынсөздердіқайталапайтуғаүйретужәнежаттату; табиғаттыңәсемдігінсезінебілуқабілетінқалыптастыру; көркемсөздердімәнерлепайтуғадағдыландыру.	**йын-жаттығулар.** "Көктемжұмбақтарысөздікжаттығулары". Мақсат-міндеттер. Балалардызаттардыңмазмұнынсипаттаушыформасы, жұмбақтарментаныстыру, заттардың не құбылыстардыңерекшеліктері мен қасиеттеріжөніндебілімдерініңаясынкеңейту.	**ыруданойын-жаттығу** "Аялайықшыбақбақты!" Мақсат-міндеттер. Балалардыңкөктемдеөсетінгүлатауларыарқылыкөзбенқабылдау мен фонематикалықестуқабілетін, естесақтауқабілеті мен зейінінжәнеойлауындамыту.
Таңертеңгіжаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары (орамалдармен)** 1. Бастапқықалып - аяқалшақ, денетік, қолтөменде. 1.1. Балаларорамалменбеттерінжауып, "тауып ал" дегенсөздіайтады. 1.2. Бастапқықалып. (жаттығу 4-5 ретқайталанады). 2. Бастапқықалып - аяқалшақ, денетік, қолтөменде. 2.1. Оңғабұрылып, қолдарынсозып, орамалдыумаждап "жуамыз" дегенсөздіайтады. 2.2. Бастапқықалып. (дәл осы жаттығусолжаққақайталанадыжәне 4 ретқайталанады). 3. Бастапқықалып - жердеотырады, аяқалшақ, орамалдартізеүстінде. 3.1. Жергешалқаданжатып, орамалменбеттерінжауып "ұйықтайық" дегенсөздіайтады. 3.2. Бастапқықалып. (жаттығу 3 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып - аяқбірге, дене бос, қолтөменде. 4.1. Орамалдардыкөкіректұсындаұстап, бірорындатұрыпсекіру.			

	4.2. Бастапқықалып. (жаттығу 3 ретқайталанады). **(денешынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру: ас қасық пен шәйқасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. *Көркемсөз* "Дана ботқаныжемейді". Дана ботқаныжемейді, «Тауысаалмаймын», - дейді. Дана, басқаларданқалма, Анаңныңмазасыналма. Қане, қасықтыұстайық, Дәмдіастытауысайық. Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Ұйымдастырылғанiс-әрекеткедайындық			**Шаттықшеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларғаэмоционалдыжағымдыкөңіл-күй мен ұйымдастырылғаніс-әрекетінемотивациялықдайындықтықалыптастыру, балаларғабір-біріменсәлемдесугемүмкіндік беру, ұжымдадостыққатәрбиелеу. Күндейжадырап,	**Шаттықшеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларғаэмоционалдыжағымдыкөңіл-күй мен ұйымдастырылғаніс-әрекетінемотивациялықдайындықтықалыптастыру, балаларғабір-біріменсәлемдесугемүмкіндік беру, ұжымдадостыққатәрбиелеу. Армысыңасылкүн,	**Шаттықшеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларғаэмоционалдыжағымдыкөңіл-күй мен ұйымдастырылғаніс-әрекетінемотивациялықдайындықтықалыптастыру, балаларғабір-біріменсәлемдесугемүмкіндік беру, ұжымдадостыққатәрбиелеу. Жарықболсакүніміз. Жарқыншығарүніміз.

			Айдайарайлап, Жұлдыздайжадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгікүніміздібастайық . **(сөйлеудідамыту)**	Армысыңасылжыр. Армысыңкөкаспан, Армысыңдостарым, Жылуыңажылуқос, Мінеменіңқолым! **(сөйлеудідамытужәне көркемәдебиет)**	Елінсүйіпержетер Бізболашақгүліміз! **(сөйлеудідамытужәнекөркемә дебиет)**
Білім беру ұйымыныңкестесі бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет			**Музыка** "Табиғаттыңсәні-гүл". Мақсат-міндеттер. Балалардыәндітыңдаукезіндеоныңсипатынтүсінебілуқабілеттерінеүйрету; жәйжәнеқаттышығатындыбыстардыпедагогпенбіргеайтабілудағдыларынқалыптастыру; көңілдісипаттағыәндіайтукезіндесөзініңмазмұнынасайқолдарыменқарапайымқимылдардыжасайбілугеүйрету.	**Дене шынықтыру** "Соғамынбарабанымды". Мақсат-міндеттер. Балалардыбаяу (50-60сек.) қарқындажүгіругеүйрету; қимылдыойынарқылыгимнастикалыққабырғабойыменжоғарыөрмелеужәнеодантөментүсудағдыларындамтыу; оқуқызметінпысықтау.	**Қазақтілі** "Адамдардыңкөктемгіеңбегі" Мақсат-міндеттер. Балалардыңқазақтіліндесөйлеуқабілетіндамыту, сын есімдердізатесімменүйлестіруді үйрету; адамдардыңкөктемгіеңбегі, егістікалқабындағыжұмыстаржайындамәлімет беру, білімдерінбекіту. Жұмбақшешуқабілеттерін, жаңылтпаштардыжаңылмайтабілудағдыларынқалыптастыру. Суреттергежәнежиіқайталанатынсөздергесүйенеотырып,тақырыпбойыншақазақтіліндегіақпараттықабылдайалуқабілеттеріндамыту; сөйлеу, ойлау, ескесақтау, жағымдыкөңілкүйтанытабілуқабілеттеріндамыту. Ересекадамдардыңеңбегінқұрметтеу, өсімдіктергежәнетабиғатқажана

					шырлық, қамқорлықсезімдеріне баулу.
2- таңғы ас	Балаларғатамақішералдындақолдыжуу, тамақтанукезіндедұрысотыруларынқадағалау, ескертужасау; орындыққасүйенбей, шынтақтыдұрысқойыпотыруларынқатаңқадағалау; тамақішералдындабалалардыңбір-бірінеастыңдәмдіболуынтілеп; тамақтансоңалғысайту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Серуенгедайындық	Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Серуен			**Гүлденгенбұталарды(ағаштарды) бақылау. (қоршағанортаментаныстыру, сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардыңгүлденгенбұталар мен ағаштартуралыұғымдарынқалыптастыру; көктеммезгіліндеөсімдіктердің тек жапырақтарыемес, гүлдеріпайдаболғанынакөңілаудару; зейінін, ақыл-ойындамыту. Көктемдегүлдейдібұталар, Көктемдегүлдейдіағаштар,	**Бақбақгүлінбақылау. (қоршағанортаментаныстыру, сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардыбақбақтың негізгібөлшектерінатап, гүлдертоптамасынажатқызуға баулу; бақбақтыңтүсісары, басы үлпілдекекендігінкөзбенкөріп, қолменұстап, сипап, өскенжеріненжұлмауғатәрбиелеу. Күнніңшуағышөпте, Сары нүктелертөкпе. Түп-түзутікесабақ, Сап-	**Көлеңкенібақылау. (қоршағанортаментаныстыру, сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)** **Мақсат-міндеттер. Балаларғажергетүскенкөлеңкелерін, олардыңадамныңқимылынқайталайтынынбайқату, жағымдыкөңіл-күйгебөленуқабілетіндамыту. Педагог балаларғаалдарындағыжерге, көлеңкегеқараудыұсынады, қимылдардықайталап, көлеңкеніңқимылынакөңілаударады.** **- Балалар, қараңдаршы, бұлбіздіңкөлеңкеміз.** **- Меніңсоңынманқайталапкөріңдер.** **Тұрсақ - тұрады,**

			Көзгетартымдыбұлгүлдер, Қонадыгүлгежәндіктер. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балалардықұмныңбетінағаштантүсіпқалғанұсаққоқыстардантазалауғашақыру. Мақсат-міндеттер: балалардыересектіңүлгісінееріп, қарапайыменбекәрекеттерінжасауғамашықтандыру; топтастырыменбіргеәрекететуге баулу; тазалыққадетіндамыту. **"Көбелектергүлдергеқонды" қимылдыойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардыжан-жаққаеркінжүгіріп, педагог белгілегенорындарғасигнал бойыншатоқтап,	сарыгүлдербақбақ. Үп-ұзынкөпжапырақ, Сап-сарыгүлдербақбақ, Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балалардыучаскедегіорындықтардықылшақтарарқылықұмнантазалауғашақыру. Мақсат-міндеттер: балалардыересектіңүлгісінееріп, қарапайыменбекәрекеттерінжасауғамашықтандыру; топтастырыменбіргеәрекететуге, тазалыққабаулу; жағымдыэмоциялардыдамыту. **"Бақбақтар" қимылдыойыны. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигнал бойыншажан-жаққашашырапжүгіріп, қалағанорындарғашоқайыпотыруғаынтала	**Отырсақ - отырады, Қолменбұлғасақ - бұлғайды, Соңымызданқалмайды. Д. Ахметова. Еңбекке баулу тапсырмалары: балалардысұхбатхананытазалауғашақыру. Мақсат-міндеттер: балалардықарапайыменбекәрекеттерінжасауғамашықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштіккетәрбиелеу. "Бізкөңілдібаламыз" қимылдыжаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардыбелгіліжаттығуларғаеліктейбілугемашықтандыру, жаттығуларданжағымдыәсералуғаынталандыру. - Бізкөңілдібалалармыз, Қатар-қатарментұрамыз, Көтеремізиықты, Бақылаймызжан-жақты. Жүріп, жүріпасықпай, Тез өсеміз, алақай! "Доптықағып ал" қимылдыжаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер:**

			шоқайыпотыруғаүйрету; балалардыңзейінін, жылдамдығын, ойлауқабілеттеріндамыту. Педагог жерге "гүлдер" депатап, әржергешеңберлердіс ызыпнемесеқағазданг үлдеркиықтарыншашып, жайыпқоюымүмкін. - Көбелектер, қоңыздар, Тоқтамайсыңдар, ұшасыңдар! Қорекіздепжатсаңдар, Гүлдергеқонасыңдар! Д. Ахметова **"Ирелеңдегенжолдармен" ойынжаттығуы. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: асфальт бетінесалынған (жердежатқанарқанбойымен) ирелеңдегенсызықтардыңбойыменжүругеж	ндыру; зейінін, шапшаңдыққа, жылдамдыққатәрбиелеу. - Балалар, бізшеңбергежиналып, бірүлкенкүнболайық. Шеңбердежүріп, барлығымызтақпаққақосылайық. Күнніңшуағышөпте, Сары нүктелертөкпе. Түп-түзутікесабақ, Сап-сарыгүлдербақбақ. "Бақбақ" сөзіайтылғанкездежан-жаққажүгіріп, жергешоқайыпотырақаласыңдар. Ойынекіретөткізіледі. **"Аюдыңорманында" қимылдыжаттығу. (денешынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардыңбір-бірінеқақтығысыпқалмай, аяқтардыкеңқалыпта	**балалардыдоптыекіқолменұстауғажаттықтыру; тепе-теңдіктісақтауға,ептілікке баулу.**

			аттықтыру; арақашықтысақтауға баулу.	ұстап, жүгіребілуқабілетінқ алыптастыру.	
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтуғамашықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру: ас қасық пен шәйқасықты, шанышқыны, майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. *Көркемсөз* "Дана ботқаныжемейді". Дана ботқаныжемейді, «Тауысаалмаймын», - дейді. Дана, басқаларданқалма, Анаңныңмазасыналма. Қане, қасықтыұстайық, Дәмдіастытауысайық. Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйықтауынажайлыжағдайтуғызу.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	**"Қоян" тақпақ.** Қоян, қоян, тұршы, Беті-қолыңдыжушы. Айнағақарашы, Шашыңдытарашы. Әдемікөйлеккиші, Бізгеқонаққакелші. Балалараяққиімдерінкиіп, жуынатынбөлмегепедагогпенбіргебарады.				

	Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдірсуғабетіңжу. Жуса таза болады, Беті-қолың, маңдайың. Педагог тақпақтымәнерлепоқукерек. **Шынықтырушаралары.** Дымқылсүлгіменсүртіну. "Денсаулықжолдарымен" жалаңаяқжүру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, денешынықтыру, сөйлеудідамыту)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотырумәдениеті, тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)			**Математика негіздеріненойын-жаттығу** "Бау-бақшаныгүлдендірейік". Мақсат-міндеттер. Балалардыекітең не теңемесзаттартобын саны бойыншасалыстыруғажәнетеңдестіругежаттықтыру; заттартоптамасыныңбіреуінебірзаттықосыпнемесеалыптастап, екітоптаманыөзаратеңестіру, топтаманыңбірін аз немесекөпетутәсілдерінжетілдіру; салыстырудағыөзгеріст	**Мүсіндеудене ойын-жаттығу** "Кемпірқосақ". Мақсат-міндеттер. Балалардыңкөктемқұбылыстарытуралытүсініктерінтиянақтау, кемпірқосақтүстерімен қайтатаныстыру, түстергаммасытуралыбілімдердіпысықтау.	**Сурет салуданойын-жаттығу** "Дала гүлдері". Мақсат-міндеттер. Балалардыдымқылқұмбетіне, алақандыбатырып, гүлгеұқсасіздерқалдыруғаүйрету, саусақпенгүлбүршігінесабағын, жапырақтарынтиістіріпсалуда жаттықтыру.

			ердіатапайтуғаүйрету; зейінді, ойлауқабілетіндамыту.		
Балалармен жекежұмыс			**Көктеммезгілініңмнемотехникасынақарапәнгімелесу. (сөйлеудідамыту, қазақтілі)**	**Бала тіліндамыту.** "Гүл" (ТілеуғазыБейсембеков) Өзімеккенбылтырғы Ауламыздагүлтұрды. Мен күнсайынсуардым, Олкүнсайынқұлпырды. Қайтқанда да ойыннан, Гүлкетпедіойымнан. Тез өсті де бойыоның, Асыпкеттібойымнан. **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)**	**"Көбелек" тақпағынайтқызу.** Бала тіліндамыту. "Көбелек" (ӘбенДәуренбеков) Сен де қудыңкөбелек, Мен де қудымкөбелек, Жүйрікекенкеремет, Ұстатпады, не керек?! **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)**
Серуенгедайындық	Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтуғамашықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Кешкі ас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер. Балалардысыртқыкелбетінбақылауғаүйрету; сабындыдұрысқолдануды, қолды, бетті, құлақтытазалапжууды, жуынғаннанкейінқұрғатыпсүртуді, орамалдыорнынаілуді, тарақтыжәнеқолорамалдыпайдаланудыүйрету. Үстелбасындамәдениеттітамақтанудағдыларынқалыптастыру: ас қасық пен шәйқасықты, шанышқыны,				

	майлықтыдұрысқолдану; нандыүгітпеу, тамақтыауыздыжауып, шайнау, ауыздытолтырыпсөйлемеу. *Көркемсөз* "Дана ботқаныжемейді". Дана ботқаныжемейді, «Тауысаалмаймын», - дейді. Дана, басқаларданқалма, Анаңныңмазасыналма. Қане, қасықтыұстайық, Дәмдіастытауысайық. Д. Ахметова **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесә рекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердіңсөздерінқайталау. **(коммуникативтідағдылар, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардыңсөздікқорынойындар мен ойынжаттығуларыарқылыкеңейту, сөздікқордызаттардыңсапасы мен қасиеттерінбілдіретін, заттардыжалпы (бейбітшілікқорғанында, табиғаттыңгүлденуі, көктемгіегістік, жазмезгілі) жәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту. Ересектерменбіргеертегілерді, қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету, ондажекерепликаларды, кейіпкерлердіңэмоционалдыобразынберуге баулу. Музыкалықаспаптарменойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Балалардымузыкалықаспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас жәнебарабанмен, сондай-ақолардыңдыбысталуыментаныстыру. Балаларғаарналғанмузыкалықаспаптардажәнеметаллофонда (бірпластинада) ырғақпенқағыпойнаудыңқарапайымдағдыларынмеңгеругеықпалету. Өнербұрышындааңдардыңбояусуреттерінбояту, ұлпақармүсіндеужәнежапсыружұмыстарынжасау. **(шығармашылықдағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. Сурет салудақауіпсіздіктісақтауға, ұқыптылыққа баулу. Мүсіндеубарысындақауіпсіздіктісақтауға, ұқыптыболуға баулу. Жапсырубарысындақауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптыболуға баулу. Ойнапболғаннанкейінбөлшектердіжинауға, қауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптылыққа баулу. Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)** Танымдықдағдылардықалыптастыруғаарналғанойындарұйымдастыру. **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Қарама-қарсытәулікбөліктерінбағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.				
Балалардыңүйгеқа			"Бүгінбіз не үйрендік?" ата-	Ата-	"Бала тәрбиесіндегіата-

йтуы (ата-аналарғакеңес)			аналарменсұхбатжүргізу.	аналарғабалалардыңтазалықтарынаназараудару, ескерту.	әжелерроли" тақырыбындаата-аналарменәңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Сазген»бөбекжай –балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан» тобы**				
Балалардыңжасы	**3 жасарбалалар**				
Педагогтіңаты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардыңқұрылукезеңі (аптакүндерін, айды, жылдыкөрсету)	**15.05-19.05.2023ж. 3-апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	15.05.2023.	16.05.2023.	17.05.2023.	18.05.2023.	19.05.2023.
Күнтәртібі					
Балалардықабылдау	Таңғысүзгі: балалардыңтерісін, денеқызуын, сыртқыкелбетінтексеру. Балалардыжақсыкөңілкүйменқарсыалужәнеоларғақолайлыжағдайжасау. Баланыңкөңілкүйін, оныңжекепікірін, қызығушылығынанықтау. **(сөйлеудідамыту)**				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарғакеңес. "Үйдегіжағдайдабалабақшаныңкүнрежиміменбірдейетіпұйымдастыру".				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағыбасқаәрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабықөсімдіктердібүріккішпистолетпен субүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабықөсімдіктердібүріккішпистолетпенсуменбүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтардытәртіпті теұстау: жуу, кептіру, сүртужәнеорнынақою.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесіндежәнежатынбөлмедетерезеніңернектақтайындымқылшүберекпенсүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Күтушігетөсектердісалуғакөмектесу.
	Саусақжаттығуы. "Жаңбыржауса - тұрмайық".	**Саусақжаттығуы.** Мақсат-міндеттері. Көркемсөздімәнерле	**Сөйлеудідамытудан ойын-жаттығулар.** "Бірбидай – бес қап"	**"Бұлқаймезгілдеболады?" дидактикалықойын**	**"Не қайдаөседі?" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер:

	Мақсат-міндеттері. Балаларғапедагогкеелiктепқимылдардысаусақтарыменжасауға, жаңбырдыңсипатынқабылдауғаынталандыру. Жаңбыржауса – тұрмайық, (саусақтарменүстелгесоққылау, сұқсаусақпенбұлғау) Қолғашатыралайық (шапалақтау) Там-там – соқсатамшылар, (саусақтарменүстелгесоққылау) Жамылып, отырайық (алақандармен бас төбесін жабу). Д. Ахметова **(сөйлеудідамыту)**	пайтуғадағдыландыру; қолдыңұсақмоторикасындамыту. МұзафарӘлімбаев "Он саусақ". Жалғызсаусақтіпті де, (сұқсаусақтыашамыз, қайтажұмамыз) Ұстайалмасжіпті де. Екісаусақбірікті, (бас бармақ пен сұқсаусақтықосамыз) Ине қолғаілікті. Үшсаусағыморамды, (бас бармақ пен сұқсаусақтыжәнеортаңғынықосыпқимылжасаймыз) Жүгіртедіқаламды. Өнерліекен он саусақ! (он саусақтыкөрсетеміз) Қаласалсақ, жолсалсақ. (қолымыздыалғақарайсозамыз) **(сөйлеудідамыту)**	ертегісінәңгімелеу. Мақсат-міндеттер: Балаларды "Бірбидай - бес қап" аттыертегімазмұнынентаныстыру, адамныңжақсықасиеттеріжөніндемағлұматтар беру, адамеңбегініңмаңызытуралыұғымдарнегіздерінқалыптастыру.	**ы.** Мақсат-міндеттері. Балаларғажылмезгілдерінбелгілерінеқарайтаудыүйрету; ойлауды, естесақтауды, зейіндідамыту. Барысы: педагог балаларғажылмезгілдерітуралыжұмбақтарайтады, балаларжұмбақтыңшешімінтауып, суреттерденсәйкесмезгілдердітауыптақтағаіледі. **(сөйлеудідамыту, қоршағанортаментанысу)**	балалардытабиғаттаболыпжатқанқұбылыстардытүсінугеүйрету; жербетіндегібарлықтіршілікиелерініңөсімдікжамылғысыныңқүйінетәуелділігінкөрсету. Барысы: педагог әртүрліөсімдіктер мен бұталардыңаттарынатайды, ал балаларсолжердеөсетіндердіғанатаңдайды. Егероларөссе, балаларқолдарыншапалақтайдынемесебіржергесекіреді (кез-келгенқимылдытаңдауғаболады), олжердеөспесе, балаларүндемейді. Өсімдіктер: шие, алма, пальма, итмұрын, қарақат, өрік, таңқурай, апельсин, лимон, алмұрт, ананас жәнет.б..
Таңертеңгіжаттығу	**Жалпыдамытужаттығулары (кішкентайтеміршарлармен).**				

	1. Бастапқықалып: аяқалшақ, денетік, қолтөменде. 1.1. Балаларкішкентайтеміршарларынжоғарыкөтеріп, екіқолменсылдырлатады. 1.2. Бастапқықалып. (жаттығу 4-5 ретқайталанады). 2. Бастапқықалып: аяқалшақ, денетік, қолтөменде. 2.1. Қолдыоңжаққажіберіп, кішкентайтеміршарлардысылдырлатады. 2.2. Бастапқықалып. 2.3. Қолдарынсолжаққажіберіп, кішкентайтеміршарлардысылдырлатады. 2.4. Бастапқықалып. (жаттығу 4 ретқайталанады). 3. Бастапқықалып: жердеотырады, аяқалшақ, кішкентайтемір шар ұстағанқолдарекіжақта. 3.1. Аяқтарынжинап, кішкентайтемір шар ұстағанқолдарынжоғарыкөтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқықалып. (жаттығу 3 ретқайталанады). 4. Бастапқықалып: аяқбірге, дене бос, қолтөменде. 4.1. Кішкентайтеміршарлардыартқаұстап, бірорындатұрыпсекіру. 4.2. Бастапқықалып. (жаттығу 3 ретқайталанады). **(денешынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымдыкөңіл-күйтудыру. Балалардыңбеті - қолдарынжуғызу, таңғыасқаотырғызу. Ас ішумәдениетіментаныстыру. Қасық, шанышқыныдұрысқолдануғаүйрету. Ас-су ішкендесөйлемеу. Тамақтаныпболғансоң "рақмет" айту. Жуынукезіндеқолдарын (алақандарынбір-бірінеүйкелеу) жәнебетіналақандарыменжуу, ересектердіңкөмегіменбеті-қолдарынсүрту. *Көркемсөз* Асты-шашпайтөкпейіш, Сораптамайаппеніш. Келгенастыалдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз, сөйлеудідамыту)**				
Ұйымдастырылғаніс-әрекеткедайындық					
Білім беру ұйымыныңкестесі	**Дене шынықтыру** "Көктемгігүлдер".	**Дене шынықтыру** "Гүлдей	**Музыка** "Дәнтерейік".	**Дене шынықтыру** "Көркіғажапкөктем".	**Қазақтілі** Жайдарыжазкелді!

Бойыншаұйымдастырылғаніс-әрекет	Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзепбірініңартынанбірішеңбербойыменарақашықтықсақтап, бағыттыөзгертіпжүгіруқабілетінқалыптастыру; топбойыншаберілгенбағытқабірініңартынанбіріжүгіружәнешашырапжүгіругеүйрету.	жайнапбәріміз". Мақсат-міндеттер. Балалданықкадамменалға, ныққадамменартқажүру, тізенібиіккекөтереотырыпжүру; баяу (50-60сек.) қарқындажүгірудағдыларындамыту; доғаныңастыменөрмелеу(еңбектеу) іскерліктерінжетілдіру.	Мақсат-міндеттер. Балалардыкөңілдіспаттағыәндіайтукезіндесөзініңмазмұнынасәйқолдарыменқарапайымқимылдардыжасайбілуқабілетіндамыту; ырғақтықимылдардымузыкаменбіргебастап, соңғыдыбыстабіргеаяқтайбілугедағдыландыру.	Мақсат-міндеттер. Балалардаәртүрлібағыттардажүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру; доптытәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықталақтырудағдыларындамыту; оқуқызметінпысықтау.	Мақсат-міндеттер. Қазақтіліндежазмезгілітуралыайтылғансөздердітыңдаудыжәнетүсінуді, табиғатсұлулығытуралыұғымдыбілдіретінсөздердіжаттауды, жаңасөздердіжауаптарындақолданудыүйрету. Сын есім, салыстырусөздерінқолдануғадағдыландыру. Суреттергежәнежиіқайталанатынсөздергесүйенеотырып, тақырыпбойыншақазақтіліндегіақпараттықабылдайалуқабілеттеріндамыту; сөйлеуді, ойлауды, ескесақтауды, жағымдыкөңілкүйтанытабілуқабілеттеріндамыту. Халықауызәдебиетінеқызығушылықтарынарттыру, тапқырлыққа, шапшаңдыққатабиғатқақамқорлықтанытусезімдеріне тәрбиелеу.
2- таңғы ас	Балаларғатамақішералдындақолдыжуу, тамақтанукезіндедұрысотыруларынқадағалау, ескертужасау; орындыққасүйенбей, шынтақтыдұрысқойыпотыруларынқатаңқадағалау; тамақішералдындабалалардыңбір-бірінеастындәмдіболуынтілеп; тамақтансоңалғысайту. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Серуенгедайындық	Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгілітілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорнынменқолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Серуен	**Бұлттыаспандыбақылау.**	**Дөңгелексалынғансуреттердібақылау.**	**Құмдыбақылау. (қоршағанортамент**	**Жаңбырлықүндібақылау.**	**Құмырсқалардыбақылау. (қоршағанортаментаныстыру,**

	(қоршағанортаментаныстыру, сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет) Мақсат-міндеттер. Балаларғабұлттықүнрайытуралыұғымдар беру, аспанныңтүсікөгілдір емес, сұрекенінбайқату, бұлттардыңсұрболса, жаңбыржауыныболуымүмкіндігітуралыбайқату. *"Туғанелдіңкөктемі".* Маржан жаңбыр Жауды да бір Кемпірқосаққерілді. Жарқетті де, аунадықыр, Ырзықдәнісебілді. Ш. Мәмбетов Еңбекке баулу тапсырмалары: балалардыучаскедегі орындықтардықылшақтарарқылықұмнанталауғашақыру. Мақсат-міндеттер: балалардыересектіңүлгісінееріп,	**(қоршағанортаментаныстыру, сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Асфальт бетінетүрлі-түстіборменсалынғандөңгелектердібақылауғаынталандыру; түйсігін, ой-қиялындамыту. - Балалар, асфальт бетіндененікөріптұрсыңдар? *"Күлімдегендөңгелектер".* - Дөңгелектер, дөңгелектер, Түрлікүлімдеген беттер. Міне, Дананыңбеті, Міне, Аланныңбеті, Міне – күлімдеген мен, Міне, күлімдеген сен. Д. Ахметова Еңбекке баулу тапсырмалары: балалардысұхбатханаңытазалауғашақыру. Мақсат-міндеттер: балалардыересектіңүлгісінееріп,	**(қоршағанортаментаныстыру, сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларғақұрғаққұмныңсебіліпқолдыңарасынантүскенін, дымқылқұмныңбелгіліденегеайланатынынкөрсету; құмды "құрғақ" немесе "дымқыл" деугеынталандыру, тәжірибежасату. - Дымқылқұмсазбалшықтай. Қолғаалмайсыңқалай? Қолғаалса, домалатса Боладықұмбауырсақтай. Еңбекке баулу тапсырмалары: балалардықұмныңбетінағаштантүсіпқалғанұсаққоқыстардантазалауғашақыру. Мақсат-міндеттер: балалардыересектіңүлгісінееріп, қарапайыменбекәрек	**(қоршағанортаментаныстыру, сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардыжаңбырлыкүнрайынбақылауғамашықтандыру, жаңбыр, кемпірқосаққұбылыстарынажыратуғаүйрету. - Балалар, қазіркүншығыптұрма? Неге? Иә, бұлжаңбырлыкүн. "Түнқалдырмайқуыпөтті". Түнқалдырмайқуыпөтті, Нөсеркөктіжуыпөтті. Жалғызғанакөгенгеұқсап Қалабердікемпірқосақ. Қ. Мырзалиев. Еңбекке баулу тапсырмалары: балалардыағаштантүсіпқалғанұсақ, құрғақбұтақтардыжинауғашақыру.	**сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардыңназарынжәндіктердің, құмырсқалардыңқимылдарынаудару; ойлау, зейінқабілеттеріндамыту. - Балалар, мынаукұмырсқалар. Қайталайықшы. Тамаша. Құмырсқалартынымсызжәндіктер, жанталасыпжүгіріпжүреді. "Құмырсқалар". Құмырсқалар, Құмырсқалар, Жұмыспененкүнқысқарар. Тынымжоқ-ау Өздеріңде, Қызыпалған Кездеріңде Тасисыңдаркөрінгенді, Білмейсіңдер Ерінгенді. Қ. Мырзалиев Еңбекке баулу тапсырмалары: балалардыучаскедегіорындықтардықылшақтарарқылықұмнанталауғашақыру. Мақсат-міндеттер: балалардыересектіңүлгісінееріп, қарапайыменбекәрекеттерінжасауғамашықтандыру;

	қарапайыменбекәрекеттерінжасауғамашықтандыру; топтастырыменбіргеәрекететуге, тазалыққа баулу; жағымдыэмоцияларды дамыту. "Күн мен жаңбыр" қимылдыойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардың "күн" және "жаңбыр" сигналдысөздерарқылықимылдайбілуқабілеттеріндамыту; жаңбыркұбылысытуралыбілімдерінқалыптастыру. - Күншықты – балаларойнады. - Күнтығылды – жаңбыржауды. "Тегісжолменжүреміз" ойынжаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: алғақарайжылжиотырып, қосаяқпенсекіругежаттықтыру.	лгісінееріп, қарапайыменбекәрекеттерінжасауғамашықтандыру; топтастырыменбіргеәрекететуге, тазалыққа баулу; жағымдыэмоцияларды дамыту. "Машиналаржүреді" қимылдыойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардықызыл, жасыл не сарытүстітаңбалауыштардыңбірінесәйкескимылдардыжасауғаүйрету; топтасып, бір-бірінесоғылмайжүребілудағдыларынқалыптастыру; жағымдыәсерлергебөленугетәрбиелеу. Педагог балаларғакезегіменкызыл, сарыжәнежасылтаңбалауыштардыкөрсетіпжатып, белгілітаңбалауышқасайқимылдардыжаса	еттерінжасауғамашықтандыру; топтастырыменбіргеәрекететуге баулу; тазалықәдетіндамыту. "Босқабізтұрмайық" қимылдыжаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардыңбірсапқатізіліп, бірініңсоңынанбірі (бір-бірінесоғылмай) жүрудағдыларынжетілдіру. - Босқабізтұрмайық, Құлыншақболайық, Аяқтарменсоқ-соқ. Секіремізтоқ-тоқ. Оңжаққақолдысермеп, Сол жаққақолдысермеп. Аяқтыкөтереміз, Сап түзепжүреміз. Д. Ахметова "Шеңбергедәлде" ойынжаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардынысанаға(д	Мақсат-міндеттер: балалардықарапайыменбекәрекеттерінжасауғамашықтандыру; тазалықтысақтауғаденқызығушылықтыарттыру; еңбексүйгіштіккетәрбиелеу. "Күн мен жаңбыр" қимылдыойыны. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардың "күн" және "жаңбыр" сигналдысөздеріарқылықимылдайбілуқабілеттеріндамыту. - Күншықты – балаларойнады. - Күнтығылды – жаңбыржауды. "Тегісжолменжүреміз" ойынжаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: алғақарайжылжиотырып, қосаяқпенсекіругежаттықтыру.	топтастырыменбіргеәрекететуге, тазалыққа баулу; жағымдыэмоцияларды дамыту. "Құмырсқалар" қимылдыжаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер. Балалардыңбірсапқатұрып, бір-бірініненсоңжүгіребілудағдыларынжетілдіру. Педагог балалардыөзініңсоңынансапқатұрғызып, балаларғаөзікөрсеткенбағыттарғажүгірудікөрсетіпқадағалайды. "Көлшіктенөт" қимылдыжаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардыбірорнынанұзындыққаекіаяқпеналғасекіребілуқабілетінқалыптастыру; тепе-теңдік,ептілік, көзбенмөлшерлеусезімдеріндамыту.

		удыұсынады: - жасылтаңбалауыш - қолғарульдіұстағанұқсап, ары-бері, жан-жаққабағыттапжүгіру; - сарытаңбалауыш - орнындатоқтап, шапалақтау, - жасылтаңбалауыш – жергешоқайыпотыру. - Бағдаршамдажасылшам - Жолашық, машиналар. Бағдаршамдасарышам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамдақызылшам - Тоқтасынмашиналар. Ойынекіретөткізіледі. "Доптықағып ал" қимылдыжаттығуы. (денешынықтыру) Мақсат-міндеттер: балалардыдоптыекіқолменұстауғажаттықтыру; тепе-теңдіктісақтауға,	опты) дәлдепатабілу, ептілік, мергенділікқабілеттеріндамыту.		

		ептілікке баулу.			
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтуғамашықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымдыкөңіл-күйтудыру. Балалардыңбеті - қолдарынжуғызу, таңғыасқаотырғызу. Ас ішумәдениетіментаныстыру. Қасық, шанышқыныдұрысқолдануғаүйрету. Ас-су ішкендесөйлемеу. Тамақтаныпболғансоң "рақмет" айту. Жуынукезіндеқолдарын (алақандарынбір-бірінеүйкелеу) жәнебетіналақандарыменжуу, ересектердіңкөмегіменбеті-қолдарынсүрту. *Көркемсөз* Асты-шашпайтөкпейіш, Сораптамайаппеніш. Келгенастыалдына Тауысыпішқалдырма. Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз, сөйлеудідамыту)**				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйықтауынажайлыжағдайтуғызу.				
Бірте-біртетұрғызу, сауықтырушаралары	**Төсектежатыпкеріліп-созылу, жаттығужасау, өзін-өзіуқалау.** Балаларәуезді музыка әуеніменоянады, соданкейінкереуеттіңүстіндежатып, 5-6 жалпы даму жаттығуынорындайды. Бастыоңға, солғабұру. Қолды, ішті, аяқты, өкшеніжеңілсипау. Екіаяқтыңтізесінбүгіп, екіқолменқұшақтаужәнебіртіндептүзету. **"Көңілдіаяқтар" жаттығуы.** Аяқтардыбиіккөтер, міне, былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Мінебылай: Хоп, хоп, хоп! Қоңырауларсыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сылдыр-сыңғыр! Шапжүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат!				

	Шынықтырушаралары. Дымқылсүлгіменсүртіну. Жалпақтабандылықтыңалдыналумақсатындаденсаулыққілемшелеріменжүру. **Мәдени-гигиеналықдағдылардыжүзегеасыружайындағыбілімдерінбекіту.** **"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" ойынжаттығуы.** **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет, денешынықтыру)**				
Бесін ас	Алдынақойғанасқаназараударту; дастарқанбасындаотырумәдениеті, тамақтанумәдениетінебаулуғабағытталғанжеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналықдағдылар)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағы басқаәрекеттер)	**Қоршағанортаментаныстыруданойын-жаттығу** "Жаңбырдыңпайдасы". Мақсат-міндеттер. Балалардыңжансызтабиғатқұбылыстарыарқылыкөзбенқабылдаумен фонематикалықестуқабілетін, естесақтауқабілеті мен логикалықпайымдауынжәнешығармашылығындамыту.	**Ойын-имитация. "Көктемгібау-бақша".** Мақсат-міндеттер. Балалардыойыналаңынданемесеауладажүріп, педагогтіңқимылынаеліктеугеынталандыру; ой-қиялын, түйсігін, елестетуқабілеттерін дамыту. Құралдар: қатпақағаздардақиылғангүлдердіңбастары (педагог олардыалаңғажайыпсалады). ***"Көктемгібау-бақша".*** Жауындардышақырып, Күндекүтіпжүреміз.	**Қоршағанортаментанысуданойын-жаттығу** "Балабақшаауласындағыағаштар". Мақсат-міндеттер. Балалардыңбалабақшаауласындағыағаштартуралыбілімдерінқалыптастыру; олардыңпайдасытуралытүсінік беру; ағаштардықорғап, қамқорлықжасайбілугеүйрету; көктемдеағаштыбақылаудағдыларынжетілдіру.	**Математика негіздеріненойын-жаттығулар.** "Құлыншақтарғасылық". Мақсат-міндеттер. Балалардыңзаттардыңпішіндері мен түстерінеқарап, бастапқысанғасай, саны соншазаттытұстастырып, салыстырутәсілдерінжетілдіру; заттардытеңекітопқабөлуүшін, әрқайсысынбір-біреуденекіжаққа, екібөлекқатарғажинаудағдыларынжетілдіру; сәйкестендірунәтижесінатапайтуамалдары	**"Қандайшырын?" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістердіажыратужәнеатауқабілетінжетілдіру, сын есімдердіқұруғаүйрету, ауызшасөйлеуді, зейінді, естесақтаудыдамыту. Барысы: балаларкезекпенсебеттенсуреттердіалады, суреттегіжемістердіатайдыжәне осы жемістеналынғаншырынқалайаталатынынайтады. Мысалы: "Бұлалма - алмашырыны".

		Бау-бақшаныңгүлдерін, Тамашалапкөреміз. Көбелектер, жәндіктер Ұшыпқондыгүлдерге , Нәрінтатып, нәзіктер Бау-бақшағакелуде. Д. Ахметова **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет, қоршағанортаментанысу)**		нигерту; қағазбетінбағдарлау, көзбенмөлшерлеу, ойлауқабілеттеріндамыту.	
Балаларменжекежұмыс	**Артикуляциялықжаттығу.** Ін-ін-ін-ін, Егілдіегін. Ай-ай-ай-ай, Жайқалдыбидай. Ек-ек-ек-ек, Сіңірдіккөпеңбек Қазақтілініңтөлдыбы старыныңдұрысдыбы сталуынқадағалап, балаларғабірнешерет айтқызу. **(сөйлеудідамыту)**	**"Көбелек" тақпағынайтқызу.** Бала тіліндамыту. "Көбелек" (ӘбенДәуренбеков) Сен де құдыңкөбелек, Мен де құдымкөбелек, Жүйрікекенкеремет, Ұстатпады, не керек?! **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)**	**"Ағаш, бұта, гүл" дидактикалықойыны.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктертуралыбілімдерінбекіту, балалардың ой-өрісінкеңейту, сөйлеу, естесақтауқабілеттеріндамыту. Барысы: жүргізуші "Ағаш, бұта, гүл ..." дегенсөздердіайтады жәнебалалардыайналыпөтеді. Тоқтатып,	**Еңбектуралымақалмәтелдержаттату.** 1. Еңбек - ата, жер-ана. 2. Жалқаудыңжанытәтті, Еңбектіңдәмітәтті. 3. Бейнетіңқаттыболса, Татқаныңтәттіболар. **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)**	**"Қызғалдақ" өлеңінжаттау.** Жомартмынаутабиғат Өсіргендейбізгеарнап. Қып-қызылбопжалындап, Қырғаөседіқызғалдақ. Р.Тышқанбаев **(сөйлеудідамытужәнекөркемәдебиет)**

			бірбаланыкөрсетіп, үшкедейінсанайды, бала жүргізушініңтоқтағанжерін тез атауыкерек. Бала айтыпүлгермесенемесеқатежауапайтсаойыннаншығады. Барлықойыншыларойыннаншыққанғадейінойнатылады. **(қоршағанортаментанастыру, сөйлеудідамыту)**		
Серуенгедайындық	Өзіне-өзіқызметкөрсетугедегенұмтылысынқолдау: белгіліреттілікпенкиінугежәнешешінуге, тістітазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегіолқылықтардыбайқауға, олардыересектіңкөмегіменнемесеөзбетіншереттеуге, ас ішуқұралдарынорныменқолдануға баулу.				
Серуен	Түскісеруендегібақылаудыжалғастыру. **(қоршағанортаментанысу, сөйлеудідамыту, көркемәдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өзшкафынбелгібойыншатауыпалуды, өзкиімінөзішешуді, өзқажеттеріжайындаайтуғамашықтандыру. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, дербесәрекет)**				
Кешкі ас	**Гигиеналықдағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланыңтамақтануыкезіндебаланықолдайтынжағымдыкөңіл-күйтудыру. Балалардыңбеті – қолдарынжуғызу, таңғыасқаотырғызу. Ас ішумәдениетіментанастыру. Қасық, шанышқыныдұрысқолдануғаүйрету. Ас-су ішкендесөйлемеу. Тамақтаныпболғансоң "рақмет" айту. Жуынукезіндеқолдарын (алақандарынбір-бірінеүйкелеу) жәнебетіналақандарыменжуу, ересектердіңкөмегіменбеті-қолдарынсүрту. *Көркемсөз* Асты-шашпайтөкпейіш, Сораптамайаппеніш. Келгенастыалдына Тауысыпішқалдырма.				

	Тәрбиешібалалардыңүстелүстіндедұрысотыруларынқадағалайды. **(мәдени-гигиеналықдағдылар, көркемсөз, сөйлеудідамыту)**				
Балалардыңдербесәрекеті (баяуқимылдыойындар, үстелүстіойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқараужәнетағы басқаәрекеттер)	Кітапбұрышында: өткентақырыптарбойыншасуреттердіқарау, сипаттау; ертегілердіестежаңғырту, кейіпкерлердіңсөздерінқайталау. **(коммуникативтідағдылар, сөйлеудідамыту, қазақтілі, көркемәдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардыңсөздікқорынойындар мен ойынжаттығуларыарқылыкеңейту, сөздікқордызаттардыңсапасы мен қасиеттерінбілдіретін, заттардыжалпы (бейбітшілікқорғанында, табиғаттыңгүлденуі, көктемгіегістік, жазмезгілі) жәнеерекшебелгілерібойыншажалпылаушысөздерменбайыту. Ересектерменбіргеертегілерді, қарапайымкөріністердіойнауға, бірлескенойындарғақатысуғаықпалету, ондажекерепликаларды, кейіпкерлердіңэмоционалдыобразынберуге баулу. Музыкалықаспаптарменойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Балалардымузыкалықаспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас жәнебарабанмен, сондай-ақолардыңдыбысталуыментаныстыру. Балаларғаарналғанмузыкалықаспаптардажәнеметаллофонда (бірпластинада) ырғақпенқағыпойнаудыңқарапайымдағдыларынмеңгеругеықпалету. Өнербұрышындааңдардыңбояусуреттерінбояту, ұлпақармүсіндеужәнежапсыружұмыстарынжасау. **(шығармашылықдағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. Сурет салудақауіпсіздіктісақтауға, ұқыптылыққа баулу. Мүсіндеубарысындақауіпсіздіктісақтауға, ұқыптыболуға баулу. Жапсырубарысындақауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптыболуға баулу. Ойнапболғаннанкейінбөлшектердіжинауға, қауіпсіздіктехникасыережелерінсақтауға, ұқыптылыққа баулу. Табиғатбұрышынзерттеу, салыстыру, танысу, пысықтаужұмыстары. **(зерттеуіс-әрекет, қарым-қатынасіс-әрекеті)** Танымдықдағдылардықалыптастыруғаарналғанойындаруйымдастыру. **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Қарама-қарсытәулікбөліктерінбағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.				
Балалардыңүйгекайтуы (ата-аналарғакеңес)	Баланыңэмоциялықжағдайы.	Ата-аналарғакеңес. "Үйдегіжағдайдабалабақшаныңкүнрежимімен бірдейетіпұйымдастыру".	"Баланыңсұрағынашыдамдылықпенжауапбересізбе?" тақырыбындаәңгімелесу, сауалнамажүргізу, кеңес беру.	"Балабақшадағыбіздің жетістіктеріміз" тақырыбындағыкөрме.	Баланың бос уақытындұрысұйымдастырудаата-аналарғакеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы	**«Сазген» бөбекжай –балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы атауы.	**«Балапан» тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай.**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету.	**22.05-26.05.2023ж. 4- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	22.05.2023.	23.05.2023.	24.05.2023.	25.05.2023.	26.05.2023.
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға "Балалардың жануарлар мен құстарға деген қызығушылығын дамытамыз" тақырыбында кеңестер беру; әңгімелесу; ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттері. Балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, кітаптарды сөрелерге тәртіппен қою мүмкіндігін іс-	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттері. Балаларды ересектерге көмектесуге дағдыландыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды ретттеп, тазалық орнатуға	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттері. Балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), оларды күтіп-баптауға	**"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттері. Балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауды үйрету: шкафты киімдер мен	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілудіүйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесу ниеттерін тәрбиелеу.

	тәжірибеде орындауға дағдыландыру.	тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолғабыс етуге тәрбиелеу.	аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты түрде жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету.	
	«Көңіл-күйді анықтау» Ойынның мақсат-міндеттер: мейрімділікке, жақын адамның көңіл-күйін көре білуге тәрбиелеу . Педагог балаларға айналасындағы адамдарға көңіл бөлу керектігін түсіндіреді. Бір бірінің көзіне, бет-әлпетіне қарап, көңіл-күйді анықтауды ұсынады. Балалар жұптасып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші оларға:	**"Сүйікті ертегілер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларға сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құруға, таныс мәтінді қайталауды үйрету, зейінді, есте сақтауды жаттықтыру. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Лото" үстел үсті ойыны (ауа райы).** Мақсат-міндеттері. Балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Таныс пішіндер доминосы".** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін таңдауға жаттықтыру. Құрал-жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер. Барысы: балаларға суреттерді таратып беру. Жүргізуші бірінші суретті үстелдің ортасына қояды, қалған балалар суретке	**"Сыңарын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балалардың пішіндер туралы түсініктерін кеңейту. Байқампаздыққа және шапшаңдыққа үйрету. Ойынға қызығушылықтарын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**

	«Тек көздеріңе қарап, бір-біріңнің қолдарыңнан ұстап, әр түрлі эмоцияларды үнсіз жеткізуге тырысыңдар: «Мен көңілсізбін, маған көмектес! Мен көңілдімін, кел ойнайық! Мен сенімен дос болғым келеді!» және т.б. деп айтады. Балалар тапсырманы жұппен орындайды. Содан кейін балалар қандай эмоцияның берілгенін және қабылдағанын талқылайды. **(сөйлеуді дамыту)**			сәйкес өзінің суретін қояды, суретте бейнеленген пішінді атайды. Ойын осылай жалғаса береді. **(математика негіздері)**	
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (кішкентай темір шарлармен).** 1. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар кішкентай темір шарларын жоғары көтеріп, екі қолмен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып: аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолды оң жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалып. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, кішкентай темір шарларды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып. (жаттығу 4 рет қайталанады).				

	3. Бастапқы қалып: жерде отырады, аяқ алшақ, кішкентай темір шар ұстаған қолдар екі жақта. 3.1. Аяқтарын жинап, кішкентай темір шар ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып: аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Кішкентай темір шарларды артқа ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып. (жаттығу 3 рет қайталанады). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** **Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту.** **Көркем сөз** **Қасықтарымыз біздің,** **Таңқалдырар барлығын!** **Қасықтарым сиқырлы,** **Тауысады тағамды.** **Міне, дәмді тағам! Міне, пайдалы ас!** **Қасық түк те қалдырмас!** **Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу.** **Мақсат-міндеттері: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануды үйрету; тамақтанғанда сөйлемеуді әдетке айналдыру.** **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркемсөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру,	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты	Балалардың жағымды көңіл-күйлерін қамтамасыз ету үшін бәсеңдеу дыбыста салмақты әуенжазбасын қосу. - Біз құлпырамыз жаздың гүліндей,	Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекеттің мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Күндей жадырап,

	қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана қараймыз. Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана қараймыз. Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Көңілде көп қуаныш, Әр көңілде жақсы үміт. Келетін жылға мың алғыс, Әкелген көп жақсылақ. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	Күлімдейміз жарық күніндей. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	Айдай арайлап, Жұлдыздай жадырап, Судай таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Зырылдайды трактор". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі	**Дене шынықтыру** "Шаршағанымызды басайық". Мақсат-міндеттер. Балаларда баяу (50-60сек.) қарқында	**Музыка** "Алақай, жаз келді!" Мақсат-міндеттер. Балаларды жаз туралы әуенді тыңдау және айту	**Дене шынықтыру** "Егіншілік". Мақсат-міндеттер. Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа	**Қазақ тілі** "Адамдар. Адам бетінің бөліктері. Тазалық - денсаулық кепілі." Адам, оның дене мүшелері, адам бетінің бөліктері туралы,

	шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; гимнастикалық доғаға кезек адыммен өрмелеп шығуға үйрету; шеңбердің ішіне және сыртына секіруге жаттықтыру.	жүгіру; қимылды ойындар арқылы допты тура нысанға оң және сол қолмен тік нысанаға көздеп лақтыру; еденге тігінен тұрған құрсаудан еңбектеу дағдыларын дамыту.	кезінде әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету.	жүру, тізені биікке көтере отырып жүру; қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағыттарда жүгіру; гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту.	адамның жердің барлық бөлігінде өмір сүретіндігі туралы балалардың білімдерін қалыптастыру; пантомимикаға үйрету. Артикуляциялық аппаратын, сөйлеуін, қазақ тіліндегі сөздерді есту арқылы қабылдау қабілетін және есту зейінін дамыту, монологтық сөйлеу негіздерін, ойлау қабілетін дамыту; жағымды көңіл күйін білдіре алуы. Қуыршаққа деген жақсы көзқарасқа, мәдени-гигиеналық дағдыларын сақтауға баулу.
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Көбелекті (қоңызды) бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жәндіктердің (көбелектің,	**Жаңбырлы күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жаңбырлы күн райын бақылауға машықтандыру, жаңбыр, кемпірқосақ	**Құмды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларға құрғақ құмның себелеп, қолдың арасынан түскенін, дымқыл	**Дөңгелек салынған суреттерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Асфальт бетіне түрлі-түсті бормен салынған	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың назарын жәндіктердің, құмырсқалардың қимылдарына аудару; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту.

	коңыздың) қимылдарын бақылауға үйрету, олардың ұшып-қонып, гүлдердің нәрімен қоректенулерін байқауға машықтандыру; жәндіктердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру. Көбелектер, жәндіктер Ұшып қонды гүлдерге, Нәрін татып, нәзіктер Бау-бақшаға келуде. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке	құбылыстарын ажыратуға үйрету. *"Жауын"* - Жауын, жауын! Жаума! Тын! Жас балаларды Жаураттың. Х. Ерғалиев, М. Әлімбаев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ бұтақтарды жинауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалықты сақтауға деген қызығушылықты арттыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Күн мен жаңбыр" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың "күн" және "жаңбыр"	құмның белгілі денеге айланатынын көрсету; құмды "құрғақ" немесе "дымқыл" деуге ынталандыру, тәжірибе жасату. - Дымқыл құм сазбалшықтай. Қолға алмайсың қалай? Қолға алса, домалатса - Болады құм бауырсақтай. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту.	дөңгелектерді бақылауға ынталандыру; түйсігін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, асфальт бетінде нені көріп тұрсыңдар? *"Күлімдеген дөңгелектер".* - Дөңгелектер, дөңгелектер, Түрлі күлімдеген беттер. Міне, Дананың беті, Міне, Аланның беті, Міне – күлімдеген мен, Міне, күлімдеген сен. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхананы тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге	- Балалар, мынау құмырсқалар. Қайталайықшы. Тамаша. Құмырсқалар тынымсыз жәндіктер, жанталасып жүгіріп жүреді. "Құмырсқалар". Құмырсқалар, Құмырсқалар, Жұмыспенен күн қысқарар. Тыным жоқ-ау Өздеріңде, Қызып алған Кездеріңде Тасисыңдар көрінгенді, Білмейсіңдер Ерінгенді. Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құмырсқалар" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)**

	тәрбиелеу. **"Көбелектер гүлдерге қонды" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жан-жаққа еркін жүгіріп, педагог белгілеген орындарға сигнал бойынша тоқтап, шоқайып отыруға үйрету; балалардың зейінін, жылдамдығын, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог жерге "гүлдер" деп атап, түрлі жерге шеңберлерді сызып немесе қағаздан гүлдер киықтарын шашып, жайып қою мүмкін. - Көбелектер, қоңыздар, Тоқтамайсыңдар, ұшасыңдар! Қорек іздеп жатсаңдар, Гүлдерге қонасыңдар!	сигналды сөздер арқылы қимылдай білу қабілеттерін дамыту. - Күн шықты – балалар ойнады. - Күн тығылды – жаңбыр жауды. **"Ирелеңдеген жолдармен" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: асфальт бетіне салынған (жерде жатқан арқан бойымен) ирелеңдеген сызықтардың бойымен жүруге жаттықтыру; арақашықты сақтауға баулу.	**"Құм қапшығын кім алыс лақтырады?" жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларға құм салынған қапшықтарды белгіленген орыннан өзінен алға неғұрлым ары лақтыруды үйрету; көзбен дәлдеу қабілетін, зейінді, қол мен дене бұлшық еттерін дамыту. - Кім мерген болғысы келеді? Сызылып жатқан сызықтан аспай, алға, ары қарай, лақтырып көрейік. Құм қапшығын алайық, Алысқа лақтырайық. **"Әткеншек" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл не сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-біріне соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға кезегімен қызыл, сары және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді	Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тұрып, бір-бірінен соң жүгіре білу дағдыларын жетілдіру. Педагог балаларды өзінің соңынан сапқа тұрғызып, балаларға өзі көрсеткен бағыттарға жүгіруді көрсетіп қадағалайды. **"Көлшіктен өт" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік,ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.

	"Масаны ұстап ал!" қимылды ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалысты көзбен көру белгісімен үйлестіре алуын дамытып, балаларды сигнал бойынша бір орнында секіру дағдыларын қалыптастыру.		балаларды шеңберге тұрып, тақпақ сөздеріне сай қимылдай білу қабілетін қалыптастыру. Бір жоғары, бір төмен, Күні бойы тербелем. Әткеншек-ау, әткеншек, Айнала бер бізбенен.	ұстаған ұқсап, ары-бері, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар. Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Допты қағып ал" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстауға жаттықтыру; тепе-теңдікті сақтауға, ептілікке баулу.	

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне, дәмді тағам! Міне, пайдалы ас! Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттері: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануды үйрету; тамақтанғанда сөйлемеуді әдетке айналдыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар,** көркемсөз)				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан тұрғаннан кейін, төсекте жатып бірден жаттығу жасау; төсектерінен тұрып, көрпелерін кері лақтырмай жатып жатқан күйінде балалар жалпы дамыту жаттығуларының аз мөлшерін орындайды; 2-3 минут төсекте жатқан гимнастика балалардың ұйқыдан ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған. Оянған балалармен өткізген дұрыс, қалғандары оянған кезде қосылады. Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті	**Ұлттық ойын. Теңге ілу** Ойынға	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Құлыншақ".	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Бұлттар"	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Бидай".	**Ұлттық ойын. Түйілген орамал** Ойын жүргізуші ойынды өзі

ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	қатысушылар тепе-тең екі топқа бөлінеді. Әр қайсысы жеке- жеке шыбықтан ат мінеді. Ойын кезгі басталатын жерге сызық сызылады. Одан әрі 20- 30 метрдей жерден тереңдігі бір қарыстай екі шұңқыр қазылады. Шұңқырға он- оннан теңге салынады. Содан соң екі топтан екі сайыскер шығады. Сызыққа келіп қатарласып тұрады. Бастаушының белгісі бойынша шыбық аттарын құйғытып, шаба жөнеледі. Сол беттерімен әлгі шұңқырға жетіп қол соғып жібереді де, теңгені іліп алып, әрі қарай шауып кете барады, шұңқыр тұсында бөгелуге болмайды. Ұпайәр сайыскердің іліп	Мақсат-міндеттер. Балаларды дөңгелек пішінді қағазды тең, екі жарты бөлікке бүктемелеу амалына бейімдеу; құлыншақ бейнесін қарындашпен жалын, көздерін, аузын салу арқылы толықтыруға дағдыландыру.	Мақсат-міндеттер. Балаларды қағаз бетін боршалар мен гуашь бояуы арқылы салынған сопақ және дөңгелек пішінді бұлттар бейнелерімен толтыруға үйрету.	Мақсат-міндеттер. Балаларды көңілді әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білуге үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету.	бастайды. Ең алдымен балаларды айналасына жинап алады да «1, 2, 3» - деп дауыстайды. Осы кезде балалар жан-жаққа бытырай қашады. Ал ойын жүргізушісі қолында түйілген орамалы бар баланы қуалайды. Ол орамалды басқа біреуге лақтырады, қағып алған бала қаша жөнеледі. Осылайша ойын жүргізіледі, түйулі орамалды алғанша қуалай береді. Ұсталған ойыншы көпшілік ұйғарымымен ортада тұрып өнер көрсетеді. Одан кейін ойын жүргізуші ауыстырылады. Ойын ойнап болған соң балалар шеңбер жасап тұрады. **(дене шынықтыру)**

	алған теңгелерінің санына қарай есептеледі. Қай топ көп ұпай жинаса, сол топ жеңеді. **(дене шынықтыру)**				
Балалармен жеке жұмыс	**Серуендеуге барайық" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларда әр мезгілге арналған киімдерді таңдау қабілеттерін дамыту, киім элементтерін дұрыс атауды "үйрету, "киім", "аяқ киім" туралы жалпылауыш ұғымдарды бекіту, өзгелерге қамқорлық қатынасты тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Жаз келді" өлеңін жаттау.** Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Ж.Молдағалиев **(сөйлеуді дамыту)**	**"Түстер" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балаларды түстерді ажыратуға, атауға қызықтыру. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	Жұмбақтардың шешімін табу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бала тілін дамыту.** "Жаз" (Ілияс Жансүгіров) Жерің анау, Жасыл жолақ кілемдей. Желің мынау, Жігіт айтқан өлеңдей. Көлің анау, Той ғып жатқан ауылдай. Күнің мынау, Елжіреген енеңдей. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің				

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Балаларды музыкалық аспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеруге ықпал ету. Өнер бұрышында бояу суреттерін бояту, мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Танымдық дағдыларды қалыптастыруға арналған ойындар ұйымдастыру. **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналарды спорттық шараларға қатысуға белсендіру.	"Менің әкем ең жақсы адам" фотогазеті.	Ата-аналарға кеңес. "Баланы ара шағып алса?".	Ұйымдастырылған іс-әрекетінің бір апталық жасалған жұмыс туралы әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы.	**«Сазген» бөбекжай- балабақшасы»**				
Топ	**Ортаңғы топ**				
Тобы, атауы.	**«Балапан» тобы**				
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні	**А.Тәттібай**				
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.05-31.05.2023ж. 5- апта**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
	29.05.2023.	30.05.2023.	31.05.2023.		
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға "Балалардың жануарлар мен құстарға деген қызығушылығын дамытамыз" тақырыбында кеңестер беру; әңгімелесу; ата-аналардың мазалап жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезенің ернек тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Жабық өсімдіктерге бүріккіш пистолетпен сумен бүрку.	**"Еңбекке баулу"** Мақсат-міндеттер. Ойыншықтарды тәртіпте ұстау: жуу, кептіру, сүрту және орнына қою.		
	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Кемпірқосақ суретімен	**Санамақтар айтқызу.** Дүйсенбіде доп	Зейінді дамытуға арналған жаттығу. **"Үздіксіз изде"**		

	танысу". Мақсат-міндеттер. Балаларды табиғат құбылысы кемпірқосақ бейнесімен таныстыру, кемпірқосақ жөніндегі ұғымдар аясын кеңейту, қоршаған объектілердің түстері туралы білімдерді пысықтау.	ойнадық қорада, Сейсенбіде серуен құрдық далада. Сәрсенбіде сурет салдық сәнді етіп, Бейсенбіде би биледік әндетіп. Жұма күні жидек тердік қыратта, Сенбі күні кино көрдік. Жексенбіде үйде болып демалдық, Осылайша өте шықты бір апта. **(сөйлеуді дамыту)**	(іздеу) 10-15 секунд бойы балаға айналасынан түсі (өлшемі, пішіні, материалы және т.с.с..) бірдей мейлінше көп зат табуды ұсыну. **(математика негіздері)**		
Таңертеңгі жаттығу	**Жалпы дамыту жаттығулары (заттарсыз)** Бастапқы қалып - аяқтары иық деңгейінде, қолдары кеуде алдында, шынтақтары бүгілген, саусақтары жұдырыққа түйілген. Осы күйінде қолдарын айналдыру қимылдарын орындайды. Қолдарын кезек-кезек айналдырады. Бастапқы қалып - аяқтары сәл ашылған, қолдары артқа қарай жіберілген. Отырып, қолдарынмен тізесін құшақтау, тұру, қолдарын артқа жіберу және т.с.с. Бастапқы қалып - аяқтарын ашып отыру, қолдары артқа жіберілген. Еңкейіп аяқтарының ұштарына қолдарын тигізу, тік тұру, қолдарды артқа қарай жіберу, қайтадан алғашқы қалыпқа келу. Бастапқы қалып - аяқтарын тік түзеп отыру, қолдарын артқа тіреу. Оң аяқты көтеру, түсіру. Сол аяқты көтеру, түсіру. Бастапқы қалып - аяқтарды қосу, қолдарын беліне қою. Өзінің айналасында екі аяқпен секіру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін				

	алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! (Тусипжанова-Шагирова А.) Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда отыруын қадағалайды. Үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, педагог балаға жақындап, дұрыс отыру керектігін айтады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеткедайындық	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана қараймыз. Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет,**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер. Балаларға эмоционалды жағымды көңіл-күй мен ұйымдастырылған іс-әрекетіне мотивациялық дайындықты қалыптастыру, балаларға бір-бірімен сәлемдесуге мүмкіндік беру, ұжымда достыққа тәрбиелеу. Біз балдырған баламыз, Дос құшағын кең ашқан. Тілегіміз бейбіт күн. Ашық болсын кең аспан. Орнымыздан тұрамыз Күнге шаттана	**"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тәулік бөліктері туралы білімдерін бекіту, сөйлеу, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы: педагог балабақшадағы балалардың өмірін бейнелейтін суреттерді салады: таңертеңгілік жаттығулар, таңғы ас, оқу қызметі және т.б.. Балалар кез-келген суретті өздері таңдайды, тексереді. "Таң" деген сөзге барлық балалар таңмен байланысты суретті		

	әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)	қараймыз. Қуана қолымызды соғамыз, Осылай күнге жылу шашамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	көтеріп, өз таңдауын түсіндіреді. Содан кейін басқа тәулік бөліктері бейнеленген суреттерді көрсетеді. (мате		
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** "Шынығамыз жазда". Мақсат-міндеттер. Балалардың сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін қалыптастыру; жүріп келе жатып белгі бойынша тоқтау және отыруға жаттықтыру; орнынан ұзындыққа секіруге үйрету.	**Дене шынықтыру** "Жадырайды жанымыз". Мақсат-міндеттер. Балаларда бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру; қимылды ойындар арқылы үлкен допты екі қолмен тордан өткізе лақтыру дағдыларын жетілдіру; оқу қызметін пысықтау.	**Музыка** "Алақай, жаз келді!" Мақсат-міндеттер. Балаларды жаз туралы әуенді тыңдау және айту кезінде әннің сипатына сай денесімен ырғақты қозғала білу қабілеттеріне үйрету; жәй және қатты шығатын дыбыстарды педагогпен бірге айта білу дағдыларын қалыптастыру; көңілді сипаттағы әнді айту кезінде сөзінің мазмұнына сай қолдарымен қарапайым қимылдарды жасай білуге үйрету.	**Жазғы сауықтыру бағдарламасы.**	**Жазғы сауықтыру бағдарламасы.**
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа,				

	киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуен	**Ауладағы құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды аулада, учаскедегі ағаштарға ұшып-қонған құстарды байқауға, олардың қимылдарын анықтауға үйрету. - Балалар-ау, балалар! Шақырады кең дала. Көктем келді гүл алып, Құстар келді жыр алып. Қос білекті сыбанып, Жүгірейік қуанып. Ө.Тұрманжанов **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін	**Көбелекті (қоңызды) бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды жәндіктердің (көбелектің, коңыздың) қимылдарын бақылауға үйрету, олардың ұшып-қонып, гүлдердің нәрімен қоректенулерін байқауға машықтандыру; жәндіктердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру. Көбелектер, жәндіктер Ұшып қонды гүлдерге, Нәрін татып, нәзіктер	**Құмды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға құрғақ құмның себіліп қолдың арасынан түскенін, дымқыл құмның белгілі денеге айланатынын көрсету; құмды "құрғақ" немесе "дымқыл" деуге ынталандыру, тәжірибе жасату. - Дымқыл құм сазбалшықтай. Қолға алмайсың қалай? Қолға алса, домалатса Болады құм бауырсақтай. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды құмның		

	жасауға машықтандыру; тазалықты сақтауға деген қызығушылықты арттыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Ұядағы торғайлар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың жан-жақтағы бағытқа, бір-бірін итермей және "Торғайлар, ұяға!" сигналы бойынша белгілі жерге жүгіруге баулу, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Тегіс жолмен жүреміз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: алға қарай жылжи отырып, қос аяқпен секіруге жаттықтыру.	Бау-бақшаға келуде. Д. Ахметова **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі орындықтарды қылшақтар арқылы құмнан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге, тазалыққа баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Көбелектер гүлдерге қонды" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Балаларды жан-жаққа еркін жүгіріп, педагог белгілеген орындарға сигнал бойынша тоқтап, шоқайып отыруға	бетін ағаштан түсіп қалған ұсақ қоқыстардан тазалауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; тазалық әдетін дамыту. **"Босқа біз тұрмайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың бір сапқа тізіліп, бірінің соңынан бірі (бір-біріне соғылмай) жүру дағдыларын жетілдіру. - Босқа біз тұрмайық, Құлыншақ болайық, Аяқтармен соқ-соқ. Секіреміз тоқ-тоқ. Оң жаққа қолды сермеп,		

		үйрету; балалардың зейінін, жылдамдығын, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог жерге "гүлдер" деп атап, түрлі жерге шеңберлерді сызып немесе қағаздан гүлдер киықтарын шашып, жайып қою мүмкін. - Көбелектер, қоңыздар, Тоқтамайсыңдар, ұшасыңдар! Қорек іздеп жатсаңдар, Гүлдерге қонасыңдар! **"Масаны ұстап ал!" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда қозғалысты көзбен көру белгісімен үйлестіре алуын дамытып, балаларды сигнал бойынша бір орнында секіру дағдыларын	Сол жаққа қолды сермеп. Аяқты көтереміз, Сап түзеп жүреміз. Д. Ахметова **"Аюдың орманында" қимылды жаттығу. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне қақтығысып қалмай, аяқтарды кең қалыпта ұстап, жүгіре білу қабілетін қалыптастыру.		

		қалыптастыру.			
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. Жуыну кезінде қолдарын (алақандарын бір-біріне үйкелеу) және бетін алақандарымен жуу, ересектердің көмегімен беті-қолдарын сүрту. *Көркем сөз* Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! (Тусипжанова-Шагирова А.) Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда отыруын қадағалайды. Үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, педагог балаға жақындап, дұрыс отыру керектігін айтады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай туғызу.				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары					
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күлімдеген балалар". Мақсат-міндеттер. Балаларды асфальтта түсті боршалармен адам бетінің сұлбасын салуға үйрету; дөңгелек көздер мен доғалы ауызды	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Балабақшаның қызықтары". Мақсат-міндеттер. Балалардың белгілі бір кеңістікте орналасқан заттарды	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жаз кереметтері". Мақсат-міндеттер. Балалардың жазғы табиғат құбылыстарын көзбен қабылдауда танымдық-зерттеушілік		

	нақтылы салып, адамның жақсы көңіл-күйде болғанын жеткізуге жаттықтыру.	көріп, орнын тауып, атау қабілетін қалыптастыру; ұзындығы, ені әртүрлі және бірдей заттарды тұстастырып, беттестіріп, өздігінен салыстыру дағдыларын жетілдіру; ой-өрісін, есте сақтау қабілетін дамыту.	іс-әрекет дағдылары мен қиялын, есте сақтау қабілеті мен зейінін және ойлауын дамыту. **Дене шынықтыру** "Шомыламыз мәз болып". Мақсат-міндеттер. Балаларда тақтай бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы екі аяқпен секіру (аяқтар алшақ); доғаның астымен өрмелеу (еңбектеу) дағдыларын дамыту.		
Балалармен жеке жұмыс	"Жаз" мезгілі бейнеленген сюжетті суреттерді қарастыру. Сұрақтар қою және сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Аяда кішкентай қозы бар!" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балаларды бас кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге, әннің сөздерін қайталауға қызықтыру. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	**Бала тілін дамыту.** "Жазда" (Рамазан Тышқанбаев) Шулы өзенге барайық, Орын таңдап алайық. Ақ сазанға ау құрып, Болат қармақ салайық. Жүр, балалар, тұрмалық, Гүл терелік, қыр барып. Өкінбейік, даланың		

			Қызығынан құр қалып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		
Серуенге дайындық	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуға машықтандыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Мақсат-міндеттер. Балаларды музыкалық аспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеруге ықпал ету. Өнер бұрышында аңдардың бояу суреттерін бояту, ұлпақар мүсіндеу және жапсыру жұмыстарын жасау. **(шығармашылық дағдылар, жапсыру, мүсіндеу, сурет салу)** Мақсат-міндеттер. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(зерттеу іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекеті)** Танымдық дағдыларды қалыптастыруға арналған ойындар ұйымдастыру. **(математика негіздері)** Мақсат-міндеттер. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға	Отбасындағы балалардың музыкалық тәрбиесі.	"Жазда баланың демалысын қалай	Суреттер көрмесін ұйымдастыру.		

кеңес)		ұйымдастырасыз?" ата-аналарға кеңес.			